

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

CHICAGO, ILL.

DEPARTMENT OF CHEMISTRY

CHICAGO

CHICAGO, ILL.

RECEIVED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO

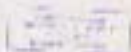
CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

RECEIVED BY THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

80476

GEMEENSKAPSONTWIKKELING

in 'n

STEDELIKE DERDEWÊRELD KONTEKS

deur

Maria Elizabeth Grobler

Voorgelê luidens die vereistes vir die graad

DOCTOR PHILOSOPHIAE

in die vak

Maatskaplike Werk

aan die

UNIVERSITEIT VAN SUID AFRIKA

LIBRARY SERVICES
UNIVERSITY OF NAMIBIA
P/BAG 13301
WINDHOEK / NAMIBIA

PROMOTOR: Prof. W. van Delft

MEDEPROMOTOR: Dr. M. O'Neil

November 1994

INLEIDING

Die doel van hierdie studie is om te ondersoek of daar 'n verband is tussen die gebruik van die radio en die kennis van die Namibiëse geskiedenis.

Die studie is gebaseer op 'n literatuurstudie en 'n veldonderzoek. Die data is versamel deur middel van 'n reeks van onderhouds en 'n reeks van kwessioennêre.

Die studie is gebaseer op 'n literatuurstudie en 'n veldonderzoek. Die data is versamel deur middel van 'n reeks van onderhouds en 'n reeks van kwessioennêre.

Die studie is gebaseer op 'n literatuurstudie en 'n veldonderzoek. Die data is versamel deur middel van 'n reeks van onderhouds en 'n reeks van kwessioennêre.

LIBRARY SERVICES
UNIVERSITY OF NAMIBIA
P/BAG 13301
WINDHOEK / NAMIBIA

CONFIDENTIAL

Every day, an attempt is made to establish a complete picture of the situation in the field. This is done by means of reports from the field and by means of reports from the headquarters.

The first report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

The second report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

- 1. The first report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.
- 2. The second report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.
- 3. The third report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

The third report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

The fourth report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

The fifth report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

The sixth report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

The seventh report is made by the field and is made by means of a report from the field and by means of a report from the headquarters.

CONFIDENTIAL

DANKBETUIGINGS

Graag wil ek hiermee my dank en waardering uitspreek teenoor instansies en individue wat 'n bydrae gelewer het tot die verwesenliking van hierdie studie:

Die GEMEENSKAPSLEDE van Windhoek wat toegelaat het dat hulle van naderby bekyk word.

Die GEMEENSKAPSINSTELLINGS wat toegelaat het dat ek die studie binne die raamwerk van hulle organisasie doen:

- * UDO Training Centre
- * SAAMSTAAN STEENMAKERY
- * Namibian Housing Enterprize (NHE).

Die UNIVERSITEIT VAN NAMIBIË wat 'n studiebeurs beskikbaar gestel het.

Die PROMOTORS, Prof. W. van Delft en Dr. M. O'Neil.

My OUERS, vir emosionele ondersteuning.

Die TIKSTER, Antonia Goliath.

My VRIENDE.

SOLI DEO GLORIA.

These results are given in Table 1. The results are given in Table 1.

TABLE 1	Results of the experiment
NO. OF	NO. OF
NO. OF	NO. OF
NO. OF	NO. OF
NO. OF	NO. OF
NO. OF	NO. OF

These results are given in Table 1. The results are given in Table 1.

The results of the experiment are given in Table 1. The results are given in Table 1.

The results of the experiment are given in Table 1. The results are given in Table 1.

The results of the experiment are given in Table 1. The results are given in Table 1.

The results of the experiment are given in Table 1. The results are given in Table 1.

OPSOMMING

GEMEENSKAPSONTWIKKELING IN 'N DERDE WÊRELD STEDELIKE KONTEKS

KANDIDAAT : Maria Elizabeth Grobler
PROMOTORS : Prof. W. van Delft
Dr. M. O'Neil
DEPARTEMENT: Maatskaplike Werk
GRAAD : D.Phil. (M.W.)

Hierdie verslag is ingedeel in drie afdelings. Afdeling A bestee aandag aan die volgende sake:

'n Oriënterende inleiding wat die doel van die ondersoek verduidelik, naamlik om uit te vind watter sosiale faktore 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling. Daar is veral klem gelê op faktore soos die maatskaplike en kulturele omgewing van ontwikkelende persone in 'n Derde Wêreld stedelike konteks. Die twee subprobleme wat ondersoek is, is die eise wat ontwikkeling aan mense stel en die lewensvaardighede wat benodig word om by verstedeliking aan te pas.

Daar is gebruik gemaak van aannames wat getoets is, omdat ruimte vir eksplorاسie nodig was. Die sosiale faktore wat by die inwoners van Windhoek 'n rol in gemeenskapsontwikkeling speel, moes eers empiries vasgestel word.

Die navorsingsontwerpe wat gebruik is, is die verkennende en beskrywende ontwerpe. Die metodes van dataversameling is 'n skedule vir persoonlike onderhoude, groepsonderhoude, groepwerksessies, deelnemende waarneming en 'n etnometodologiese vraelys.

Die beperking van die ondersoek is primêr daarin geleë dat dit in 'n stedelike area gedoen is en nie ook op die platteland van Namibië nie.

Afdeling B handel oor die teoretiese en literatuurstudie, wat uit vyf hoofstukke bestaan. Aandag is bestee aan die teoretiese bydraes van agt verskillende dissiplines tot gemeenskapsontwikkeling. Aspekte wat gemeenskapsontwikkeling prominent beïnvloed en waarvan die gemeenskapsontwikkelaar ook deeglik moet kennis neem is toegelig. Die proses van gemeenskapsontwikkeling is verduidelik aan die hand van verskillende teoretiese benaderings en praktiese stappe wat sal lei tot die uitvoering van 'n ontwikkelingsprojek.

Die teoretiese en literatuurstudie is afgesluit met 'n hoofstuk oor die resultate van die literatuurstudie.

Afdeling C behels 'n beskrywing van die empiriese navorsing, die resultate van die ondersoek en gevolgtrekkings en aanbevelings. Die empiriese navorsing is so beskryf dat dit weer nagevolg kan word deur ander navorsers. Die navorsingsbevindinge is ook toegelig met tabelle en figure.

Die gevolgtrekkings van die studie onderskryf die voorlopige aanname en bevestig dat sosiale faktore wel 'n invloed op die sukses van gemeenskapsontwikkelingsprojekte uitoefen.

Na aanleiding van die ondersoek word aanbevelings gemaak wat betrekking het op die opleiding van gemeenskapsontwikkelaars en maatskaplike werkers. Aanbevelings rakende maatskaplike beplanning en beleid, verkry ook aandag.

ANALYSIS OF THE DATA FROM THE STUDY

ANALYSIS :	ANALYSIS OF THE DATA
RESULTS :	RESULTS OF THE STUDY
DISCUSSION :	DISCUSSION OF THE STUDY
CONCLUSION :	CONCLUSION OF THE STUDY

The analysis of the data from the study was carried out in the following manner:

In the first stage of the analysis, the data were analysed in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure. This was done by examining the data in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure. This was done by examining the data in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure.

In the second stage of the analysis, the data were analysed in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure. This was done by examining the data in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure.

In the third stage of the analysis, the data were analysed in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure. This was done by examining the data in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure.

In the fourth stage of the analysis, the data were analysed in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure. This was done by examining the data in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure.

In the fifth stage of the analysis, the data were analysed in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure. This was done by examining the data in terms of their overall content, and then in terms of their overall structure.

SUMMARY

COMMUNITY DEVELOPMENT IN A URBAN THIRD WORLD CONTEXT

CANDIDATE : Maria Elizabeth Grobler

PROMOTERS : Prof. W. van Delft

Dr. M. O'Neil

DEGREE : PhD.

This report is divided into three sections. Section A addresses a number of issues in the following way:

An introduction to the purpose of the study which is to ascertain which social factors play a role in community development. Particular attention is given to the social and cultural environment of developing people in a third world urban context. Two sub-problems are investigated, namely the demands that development places on people and the life-skills needed to adapt to urbanization.

In order to broaden the field of exploration, assumptions were made which had to be tested. The social factors influencing community development of the inhabitants of Windhoek had to be empirically investigated.

An exploratory and descriptive research design was used. The data gathering methods included a schedule for personal interviews; group interviews; groupwork sessions; participatory observation and an ethnomethodological questionnaire.

The primary limitation of the study is that it is limited to an urban context and does not include the rural areas of Namibia.

Section B has five chapters which expands the theory and is the literature study on community development. Attention is given to the contribution that eight different disciplines have made to community development. Aspects influencing community

Development of a sound and convincing business plan is essential for any entrepreneur. The process of developing a business plan is a continuous one, as the entrepreneur's vision and goals evolve over time. A well-developed business plan is a critical tool for securing financing and guiding the business's growth.

The first step in developing a business plan is to conduct a thorough market analysis. This involves identifying the target market, understanding the needs and preferences of potential customers, and assessing the competitive landscape.

Next, the entrepreneur must develop a clear and concise statement of the business's mission and vision. This statement should articulate the company's core values, its long-term goals, and its commitment to its customers and employees. The mission and vision statements are the foundation of the business plan and should be revisited and refined as the business grows.

The third step in developing a business plan is to create a detailed financial plan. This involves projecting the company's revenues, expenses, and profits over a period of three to five years. The financial plan should also include a break-even analysis and a sensitivity analysis to show how the business's performance will be affected by changes in key variables.

Finally, the entrepreneur must develop a marketing and sales plan. This plan should outline the company's strategies for attracting and retaining customers, including advertising, promotion, and sales efforts. The marketing and sales plan should be integrated with the other components of the business plan to ensure a cohesive and effective overall strategy.

Conclusion

In conclusion, developing a business plan is a critical and ongoing process for any entrepreneur. A well-developed business plan provides a clear roadmap for the business's growth and helps to secure the financing needed to get started. By following the steps outlined in this document, entrepreneurs can develop a business plan that is both realistic and ambitious, and that will guide their business towards long-term success.

development and of which the community developer must be cognizant are also highlighted. The process of community development is explained, using a variety of theoretical approaches and practical steps necessary for the implementation of a community development project.

The last chapter in the theoretical and literature study contains an evaluation of the literature.

Section C describes the empirical research as well as the findings, conclusions and recommendations. The description of the empirical research is done in such a way that follow-up research is possible. Tables and figures are used to clarify the results.

The initial assumptions are confirmed by the findings of the study and indicates that social factors do influence the success of community development projects.

On the basis of the study recommendations are made in terms of the training of social workers and community developers. The recommendations also include matters concerning social policy and planning.

KEYTERMS

Community development; underdevelopment; developing; Third World; sustainable development; richer North - poorer South; social development; empowering; human factors; rural-urban development; grassroots development; basic needs.

INHOUDSOPGAWE

AFDELING A: ORIËNTERENDE INLEIDING

Bladsy

HOOFSTUK I: INLEIDING

1.1	Probleemstelling en sub-probleme	2
1.2	Motivering vir die navorsing	2
1.3	Doelstelling	9
1.4	Aannames	10
1.5	Navorsingsontwerp	11
1.6	Metodes van dataversameling	12
1.7	Universum	12
1.8	Steekproef	13
1.9	Tydperk van navorsing	13
1.10	Begripsomskrywings	13
1.11	Gebreke en beperkings	15
1.12	Aanbieding van die inhoud	17

AFDELING B: LITERATUURSTUDIE

HOOFSTUK II: 'N OORSIG OOR DIE INVLOED WAT VERSKILLENDE
DISSIPLINES OP GEMEENSKAPSONTWIKKELING UITGEOEFEN
HET

2.1	Die Sendingwetenskap	19
2.2	Die Ekonomie	22
2.3	Die Politiek	27
2.4	Die Landbou	30
2.5	Die Sosiologie	33
2.6	Maatskaplike Werk	37
2.7	Die Sielkunde	41
2.8	Die Ekologie	47
2.9	Opsomming	54

HOOFSTUK III: ONTWIKKELING VERSUS ONDERONTWIKKELING

3.1	Teorieë oor ontwikkeling versus onderontwikkeling	56
3.2	Opsomming en evaluering van die verskillende teorieë oor onderontwikkeling	75
3.3	Kontroversie tussen ontwikkeling en onderontwikkeling	77
3.4	Filosofiese uitgangspunte ten opsigte van ontwikkeling en onderontwikkeling	81
3.5	Pogings om onderontwikkeling te hanteer	82
3.6	Die aspekte wat aangespreek word tydens ontwikkeling	89
3.6.1	Onderrig en opleiding	90
3.6.2	Water en sanitasie	90
3.6.3	Gesondheidsorg	91
3.6.4	Voedsel en landbou	91
3.6.5	Bevolkingsaanwas	91
3.6.6	Die omgewing	92
3.6.7	Energie	92
3.6.8	Industrialisasie/Nywerhede	92
3.6.9	Handel	99
3.6.10	Finansiële ondersteuning en bystand	93
3.6.11	Houdings en waardes	93
3.7	Opsomming	96

HOOFSTUK IV: KRITIESE FAKTORE WAT ONTWIKKELING PROMINENT BEÏNVLOED

4.1	Deelname van plaaslike inwoners	98
4.2	Die rol van die vrou in ontwikkeling	107
4.3	Landelik-stedelike ontwikkeling	115
4.4	Die rol van tradisionele gebruike in ontwikkeling	122
4.5	Die rol wat plaaslike beheer en kontrole speel in ontwikkeling	126

4.6	Die waardes en norme waarop ontwikkeling gefundeer word	129
4.7	Die hantering van konflik in gemeenskappe . . .	134
4.8	Eienskappe waaroor die gemeenskapsontwikkelaar moet beskik	137
4.9	Die benutting van bestaande strukture	139
4.10	Inheemse helpers	140
4.11	Opsomming	142

HOOFSTUK V: DIE PROSES VAN GEMEENSKAPSONTWIKKELING

5.1	Die stappe in die gemeenskapsontwikkelingsproses	146
5.1.1	Gesindheidsoriëntering tot die proses van gemeenskapsontwikkeling	146
5.1.2	Die stappe in die gemeenskapsontwikkelings- proses	151
5.2	Die meting van resultate van gemeenskaps- ontwikkeling	163
5.3	Opsomming	168

HOOFSTUK VI: DIE RESULTATE VAN DIE TEORETIESE ONDERSOEK

6.1	Opsomming	172
-----	---------------------	-----

AFDELING C

HOOFSTUK VII: EMPIRIESE NAVORSING

7.1	Die probleem wat empiries ondersoek is . .	173
7.2	Benadering tot die navorsingsprobleem . . .	174
7.2.1	Riglyn vir voorlopige aannames	174
7.2.2	Die navorsingsontwerp	177
7.3	Die steekproef	189

7.4	Die onderhoudskedule	193
7.4.1	Die samestelling van die onderhoudskedule .	193
7.4.2	Die toepassing van die onderhoudskedule . .	195
7.4.3	Opleiding van die navorsingsassistentente . .	197
7.5	Die verloop van die opvoedkundige groepwerk	198
7.6	Etnometodologiese vraelys	202
7.7	Opsomming	205

HOOFSTUK VIII: RESULTATE

8.1	Resultate van die onderhoudskedule	208
8.1.1	Sosiale faktore wat 'n rol speel in 'n	
	Derde Wêreld stedelike konteks	208
8.1.2	Eise wat ontwikkeling aan die respondente stel	226
8.1.3	Lewensvaardighede wat betrekking het op gemeenskapsontwikkeling	230
8.2	Resultate van die groepwerksessies	235
8.2.1	Die lewensvaardighede/onderwerpe wat bespreek is	236
8.2.2	Die vaardighede wat as prioriteit beskou is	238
8.2.3	Monitering van die groepwerksessies	240
8.2.4	Die mees effektiewe metodes om kennis oor lewensvaardighede aan groepslede oor te dra	240
8.2.5	Die mees effektiewe metode om kennis oor gemeenskapsontwikkelingsvaardighede aan die breë gemeenskap oor te dra	241
8.2.6	Leerbehoefte van die groeplede	242
8.2.7	Gevolgtrekkings	244
8.3	Resultate van die etnometodologiese vraelys	245
8.3.1	Hoe die groeplede perspektief kry op 'n saak	245
8.3.2	Hoe die groeplede identiteit verkry	247

1.1	Introduction to the book	1
1.2	History of the book	2
1.3	Structure of the book	3
1.4	Notation	4
1.5	References	5

CHAPTER 2. THE THEORY OF THE BOOK

2.1	Introduction	6
2.2	The theory of the book	7
2.3	The theory of the book	8
2.4	The theory of the book	9
2.5	The theory of the book	10
2.6	The theory of the book	11
2.7	The theory of the book	12
2.8	The theory of the book	13
2.9	The theory of the book	14
2.10	The theory of the book	15
2.11	The theory of the book	16
2.12	The theory of the book	17
2.13	The theory of the book	18
2.14	The theory of the book	19
2.15	The theory of the book	20
2.16	The theory of the book	21
2.17	The theory of the book	22
2.18	The theory of the book	23
2.19	The theory of the book	24
2.20	The theory of the book	25
2.21	The theory of the book	26
2.22	The theory of the book	27
2.23	The theory of the book	28
2.24	The theory of the book	29
2.25	The theory of the book	30
2.26	The theory of the book	31
2.27	The theory of the book	32
2.28	The theory of the book	33
2.29	The theory of the book	34
2.30	The theory of the book	35
2.31	The theory of the book	36
2.32	The theory of the book	37
2.33	The theory of the book	38
2.34	The theory of the book	39
2.35	The theory of the book	40
2.36	The theory of the book	41
2.37	The theory of the book	42
2.38	The theory of the book	43
2.39	The theory of the book	44
2.40	The theory of the book	45
2.41	The theory of the book	46
2.42	The theory of the book	47
2.43	The theory of the book	48
2.44	The theory of the book	49
2.45	The theory of the book	50
2.46	The theory of the book	51
2.47	The theory of the book	52
2.48	The theory of the book	53
2.49	The theory of the book	54
2.50	The theory of the book	55
2.51	The theory of the book	56
2.52	The theory of the book	57
2.53	The theory of the book	58
2.54	The theory of the book	59
2.55	The theory of the book	60
2.56	The theory of the book	61
2.57	The theory of the book	62
2.58	The theory of the book	63
2.59	The theory of the book	64
2.60	The theory of the book	65
2.61	The theory of the book	66
2.62	The theory of the book	67
2.63	The theory of the book	68
2.64	The theory of the book	69
2.65	The theory of the book	70
2.66	The theory of the book	71
2.67	The theory of the book	72
2.68	The theory of the book	73
2.69	The theory of the book	74
2.70	The theory of the book	75
2.71	The theory of the book	76
2.72	The theory of the book	77
2.73	The theory of the book	78
2.74	The theory of the book	79
2.75	The theory of the book	80
2.76	The theory of the book	81
2.77	The theory of the book	82
2.78	The theory of the book	83
2.79	The theory of the book	84
2.80	The theory of the book	85
2.81	The theory of the book	86
2.82	The theory of the book	87
2.83	The theory of the book	88
2.84	The theory of the book	89
2.85	The theory of the book	90
2.86	The theory of the book	91
2.87	The theory of the book	92
2.88	The theory of the book	93
2.89	The theory of the book	94
2.90	The theory of the book	95
2.91	The theory of the book	96
2.92	The theory of the book	97
2.93	The theory of the book	98
2.94	The theory of the book	99
2.95	The theory of the book	100
2.96	The theory of the book	101
2.97	The theory of the book	102
2.98	The theory of the book	103
2.99	The theory of the book	104
2.100	The theory of the book	105

8.3.3	Hoe raak die lede betrokke by die breër gemeenskap	249
8.3.4	Die elemente wat benodig word om 'n vertrouensverhouding op te bou	250
8.3.5	Gevolgtrekkings	252

HOOFSTUK IX: GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS

9.1	Gevolgtrekkings	253
9.1.1	Identifiserende inligting	253
9.1.2	Sosiale faktore	254
9.1.3	Eise	254
9.1.4	Lewensvaardighede	255
9.1.5	Opvoedkundige groepwerksessies	255
9.2	Konsolidering van gevolgtrekkings	255
9.2.1	Identifiserende inligting	255
9.2.2	Sosiale faktore	256
9.2.3	Eise	256
9.2.4	Lewensvaardighede	256
9.2.5	Opvoedkundige groepwerksessies	256
9.3	Aanbevelings	256
9.3.1	Opleiding	256
9.3.2	Maatskaplike beplanning en beleid	258
9.4	Bevestiging van die aanname	258
	Bibliografie	259

Chapter 1	Introduction	1
Chapter 2	Linear Algebra	15
Chapter 3	Calculus	31
Chapter 4	Probability and Statistics	47
Chapter 5	Geometry	63
Chapter 6	Algebra	79
Chapter 7	Trigonometry	95
Chapter 8	Calculus	111
Chapter 9	Probability and Statistics	127
Chapter 10	Geometry	143
Chapter 11	Algebra	159
Chapter 12	Trigonometry	175
Chapter 13	Calculus	191
Chapter 14	Probability and Statistics	207
Chapter 15	Geometry	223
Chapter 16	Algebra	239
Chapter 17	Trigonometry	255
Chapter 18	Calculus	271
Chapter 19	Probability and Statistics	287
Chapter 20	Geometry	303
Chapter 21	Algebra	319
Chapter 22	Trigonometry	335
Chapter 23	Calculus	351
Chapter 24	Probability and Statistics	367
Chapter 25	Geometry	383
Chapter 26	Algebra	399
Chapter 27	Trigonometry	415
Chapter 28	Calculus	431
Chapter 29	Probability and Statistics	447
Chapter 30	Geometry	463
Chapter 31	Algebra	479
Chapter 32	Trigonometry	495
Chapter 33	Calculus	511
Chapter 34	Probability and Statistics	527
Chapter 35	Geometry	543
Chapter 36	Algebra	559
Chapter 37	Trigonometry	575
Chapter 38	Calculus	591
Chapter 39	Probability and Statistics	607
Chapter 40	Geometry	623
Chapter 41	Algebra	639
Chapter 42	Trigonometry	655
Chapter 43	Calculus	671
Chapter 44	Probability and Statistics	687
Chapter 45	Geometry	703
Chapter 46	Algebra	719
Chapter 47	Trigonometry	735
Chapter 48	Calculus	751
Chapter 49	Probability and Statistics	767
Chapter 50	Geometry	783
Chapter 51	Algebra	799
Chapter 52	Trigonometry	815
Chapter 53	Calculus	831
Chapter 54	Probability and Statistics	847
Chapter 55	Geometry	863
Chapter 56	Algebra	879
Chapter 57	Trigonometry	895
Chapter 58	Calculus	911
Chapter 59	Probability and Statistics	927
Chapter 60	Geometry	943
Chapter 61	Algebra	959
Chapter 62	Trigonometry	975
Chapter 63	Calculus	991
Chapter 64	Probability and Statistics	1007
Chapter 65	Geometry	1023
Chapter 66	Algebra	1039
Chapter 67	Trigonometry	1055
Chapter 68	Calculus	1071
Chapter 69	Probability and Statistics	1087
Chapter 70	Geometry	1103
Chapter 71	Algebra	1119
Chapter 72	Trigonometry	1135
Chapter 73	Calculus	1151
Chapter 74	Probability and Statistics	1167
Chapter 75	Geometry	1183
Chapter 76	Algebra	1199
Chapter 77	Trigonometry	1215
Chapter 78	Calculus	1231
Chapter 79	Probability and Statistics	1247
Chapter 80	Geometry	1263
Chapter 81	Algebra	1279
Chapter 82	Trigonometry	1295
Chapter 83	Calculus	1311
Chapter 84	Probability and Statistics	1327
Chapter 85	Geometry	1343
Chapter 86	Algebra	1359
Chapter 87	Trigonometry	1375
Chapter 88	Calculus	1391
Chapter 89	Probability and Statistics	1407
Chapter 90	Geometry	1423
Chapter 91	Algebra	1439
Chapter 92	Trigonometry	1455
Chapter 93	Calculus	1471
Chapter 94	Probability and Statistics	1487
Chapter 95	Geometry	1503
Chapter 96	Algebra	1519
Chapter 97	Trigonometry	1535
Chapter 98	Calculus	1551
Chapter 99	Probability and Statistics	1567
Chapter 100	Geometry	1583
Chapter 101	Algebra	1599
Chapter 102	Trigonometry	1615
Chapter 103	Calculus	1631
Chapter 104	Probability and Statistics	1647
Chapter 105	Geometry	1663
Chapter 106	Algebra	1679
Chapter 107	Trigonometry	1695
Chapter 108	Calculus	1711
Chapter 109	Probability and Statistics	1727
Chapter 110	Geometry	1743
Chapter 111	Algebra	1759
Chapter 112	Trigonometry	1775
Chapter 113	Calculus	1791
Chapter 114	Probability and Statistics	1807
Chapter 115	Geometry	1823
Chapter 116	Algebra	1839
Chapter 117	Trigonometry	1855
Chapter 118	Calculus	1871
Chapter 119	Probability and Statistics	1887
Chapter 120	Geometry	1903
Chapter 121	Algebra	1919
Chapter 122	Trigonometry	1935
Chapter 123	Calculus	1951
Chapter 124	Probability and Statistics	1967
Chapter 125	Geometry	1983
Chapter 126	Algebra	1999
Chapter 127	Trigonometry	2015
Chapter 128	Calculus	2031
Chapter 129	Probability and Statistics	2047
Chapter 130	Geometry	2063
Chapter 131	Algebra	2079
Chapter 132	Trigonometry	2095
Chapter 133	Calculus	2111
Chapter 134	Probability and Statistics	2127
Chapter 135	Geometry	2143
Chapter 136	Algebra	2159
Chapter 137	Trigonometry	2175
Chapter 138	Calculus	2191
Chapter 139	Probability and Statistics	2207
Chapter 140	Geometry	2223
Chapter 141	Algebra	2239
Chapter 142	Trigonometry	2255
Chapter 143	Calculus	2271
Chapter 144	Probability and Statistics	2287
Chapter 145	Geometry	2303
Chapter 146	Algebra	2319
Chapter 147	Trigonometry	2335
Chapter 148	Calculus	2351
Chapter 149	Probability and Statistics	2367
Chapter 150	Geometry	2383
Chapter 151	Algebra	2399
Chapter 152	Trigonometry	2415
Chapter 153	Calculus	2431
Chapter 154	Probability and Statistics	2447
Chapter 155	Geometry	2463
Chapter 156	Algebra	2479
Chapter 157	Trigonometry	2495
Chapter 158	Calculus	2511
Chapter 159	Probability and Statistics	2527
Chapter 160	Geometry	2543
Chapter 161	Algebra	2559
Chapter 162	Trigonometry	2575
Chapter 163	Calculus	2591
Chapter 164	Probability and Statistics	2607
Chapter 165	Geometry	2623
Chapter 166	Algebra	2639
Chapter 167	Trigonometry	2655
Chapter 168	Calculus	2671
Chapter 169	Probability and Statistics	2687
Chapter 170	Geometry	2703
Chapter 171	Algebra	2719
Chapter 172	Trigonometry	2735
Chapter 173	Calculus	2751
Chapter 174	Probability and Statistics	2767
Chapter 175	Geometry	2783
Chapter 176	Algebra	2799
Chapter 177	Trigonometry	2815
Chapter 178	Calculus	2831
Chapter 179	Probability and Statistics	2847
Chapter 180	Geometry	2863
Chapter 181	Algebra	2879
Chapter 182	Trigonometry	2895
Chapter 183	Calculus	2911
Chapter 184	Probability and Statistics	2927
Chapter 185	Geometry	2943
Chapter 186	Algebra	2959
Chapter 187	Trigonometry	2975
Chapter 188	Calculus	2991
Chapter 189	Probability and Statistics	3007
Chapter 190	Geometry	3023
Chapter 191	Algebra	3039
Chapter 192	Trigonometry	3055
Chapter 193	Calculus	3071
Chapter 194	Probability and Statistics	3087
Chapter 195	Geometry	3103
Chapter 196	Algebra	3119
Chapter 197	Trigonometry	3135
Chapter 198	Calculus	3151
Chapter 199	Probability and Statistics	3167
Chapter 200	Geometry	3183
Chapter 201	Algebra	3199
Chapter 202	Trigonometry	3215
Chapter 203	Calculus	3231
Chapter 204	Probability and Statistics	3247
Chapter 205	Geometry	3263
Chapter 206	Algebra	3279
Chapter 207	Trigonometry	3295
Chapter 208	Calculus	3311
Chapter 209	Probability and Statistics	3327
Chapter 210	Geometry	3343
Chapter 211	Algebra	3359
Chapter 212	Trigonometry	3375
Chapter 213	Calculus	3391
Chapter 214	Probability and Statistics	3407
Chapter 215	Geometry	3423
Chapter 216	Algebra	3439
Chapter 217	Trigonometry	3455
Chapter 218	Calculus	3471
Chapter 219	Probability and Statistics	3487
Chapter 220	Geometry	3503
Chapter 221	Algebra	3519
Chapter 222	Trigonometry	3535
Chapter 223	Calculus	3551
Chapter 224	Probability and Statistics	3567
Chapter 225	Geometry	3583
Chapter 226	Algebra	3599
Chapter 227	Trigonometry	3615
Chapter 228	Calculus	3631
Chapter 229	Probability and Statistics	3647
Chapter 230	Geometry	3663
Chapter 231	Algebra	3679
Chapter 232	Trigonometry	3695
Chapter 233	Calculus	3711
Chapter 234	Probability and Statistics	3727
Chapter 235	Geometry	3743
Chapter 236	Algebra	3759
Chapter 237	Trigonometry	3775
Chapter 238	Calculus	3791
Chapter 239	Probability and Statistics	3807
Chapter 240	Geometry	3823
Chapter 241	Algebra	3839
Chapter 242	Trigonometry	3855
Chapter 243	Calculus	3871
Chapter 244	Probability and Statistics	3887
Chapter 245	Geometry	3903
Chapter 246	Algebra	3919
Chapter 247	Trigonometry	3935
Chapter 248	Calculus	3951
Chapter 249	Probability and Statistics	3967
Chapter 250	Geometry	3983
Chapter 251	Algebra	3999
Chapter 252	Trigonometry	4015
Chapter 253	Calculus	4031
Chapter 254	Probability and Statistics	4047
Chapter 255	Geometry	4063
Chapter 256	Algebra	4079
Chapter 257	Trigonometry	4095
Chapter 258	Calculus	4111
Chapter 259	Probability and Statistics	4127
Chapter 260	Geometry	4143
Chapter 261	Algebra	4159
Chapter 262	Trigonometry	4175
Chapter 263	Calculus	4191
Chapter 264	Probability and Statistics	4207
Chapter 265	Geometry	4223
Chapter 266	Algebra	4239
Chapter 267	Trigonometry	4255
Chapter 268	Calculus	4271
Chapter 269	Probability and Statistics	4287
Chapter 270	Geometry	4303
Chapter 271	Algebra	4319
Chapter 272	Trigonometry	4335
Chapter 273	Calculus	4351
Chapter 274	Probability and Statistics	4367
Chapter 275	Geometry	4383
Chapter 276	Algebra	4399
Chapter 277	Trigonometry	4415
Chapter 278	Calculus	4431
Chapter 279	Probability and Statistics	4447
Chapter 280	Geometry	4463
Chapter 281	Algebra	4479
Chapter 282	Trigonometry	4495
Chapter 283	Calculus	4511
Chapter 284	Probability and Statistics	4527
Chapter 285	Geometry	4543
Chapter 286	Algebra	4559
Chapter 287	Trigonometry	4575
Chapter 288	Calculus	4591
Chapter 289	Probability and Statistics	4607
Chapter 290	Geometry	4623
Chapter 291	Algebra	4639
Chapter 292	Trigonometry	4655
Chapter 293	Calculus	4671
Chapter 294	Probability and Statistics	4687
Chapter 295	Geometry	4703
Chapter 296	Algebra	4719
Chapter 297	Trigonometry	4735
Chapter 298	Calculus	4751
Chapter 299	Probability and Statistics	4767
Chapter 300	Geometry	4783
Chapter 301	Algebra	4799
Chapter 302	Trigonometry	4815
Chapter 303	Calculus	4831
Chapter 304	Probability and Statistics	4847
Chapter 305	Geometry	4863
Chapter 306	Algebra	4879
Chapter 307	Trigonometry	4895
Chapter 308	Calculus	4911
Chapter 309	Probability and Statistics	4927
Chapter 310	Geometry	4943
Chapter 311	Algebra	4959
Chapter 312	Trigonometry	4975
Chapter 313	Calculus	4991
Chapter 314	Probability and Statistics	5007
Chapter 315	Geometry	5023
Chapter 316	Algebra	5039
Chapter 317	Trigonometry	5055
Chapter 318	Calculus	5071
Chapter 319	Probability and Statistics	5087
Chapter 320	Geometry	5103
Chapter 321	Algebra	5119
Chapter 322	Trigonometry	5135
Chapter 323	Calculus	5151
Chapter 324	Probability and Statistics	5167
Chapter 325	Geometry	5183
Chapter 326	Algebra	5199
Chapter 327	Trigonometry	5215
Chapter 328	Calculus	5231
Chapter 329	Probability and Statistics	5247
Chapter 330	Geometry	5263
Chapter 331	Algebra	5279
Chapter 332	Trigonometry	5295
Chapter 333	Calculus	5311
Chapter 334	Probability and Statistics	5327
Chapter 335	Geometry	5343
Chapter 336	Algebra	5359
Chapter 337	Trigonometry	5375
Chapter 338	Calculus	5391
Chapter 339	Probability and Statistics	5407
Chapter 340	Geometry	5423
Chapter 341	Algebra	5439
Chapter 342	Trigonometry	5455
Chapter 343	Calculus	5471
Chapter 344	Probability and Statistics	5487
Chapter 345	Geometry	5503

BYLAES

Bylaag 1:	Onderhoudskedule	267
Bylaag 2:	Moniteringsvraelys vir opvoedkundige groepwerk sessies	274
Bylaag 3:	Etnometodologiese vraelys	277

and
in the region

[illegible]

LYS VAN TABELLE

Tabel 1:	Dependency creating versus empowering development programmes	128
Tabel 2:	Ontwikkelingsnavorsing en implementerings-model	181
Tabel 3:	Die ouderdomsgroepering van die respondente	209
Tabel 4:	Tydperk van blootstelling aan verstedeliking	211
Tabel 5:	Die tydperk waarin die respondente poog om hulle lewensomstandighede te verbeter	211
Tabel 6:	Die gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite waarmee die respondente tans besig is	215
Tabel 7:	Sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling	224
Tabel 8:	Die verband tussen sosiale faktore en gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite	225
Tabel 9:	Die eise wat gemeenskapsontwikkeling tans aan die respondente stel	227
Tabel 10:	Die verskillende vaardighede wat tydens die opvoedkundige groepwerksessies aangespreek is	237
Tabel 11:	Die mees effektiewe werkswyse in opvoedkundige groepwerk	241
Tabel 12:	Die mees effektiewe metode om lewensvaardighede aan gemeenskapslede te leer	242
Tabel 13:	Leerbehoefte van die groeplede	243
Tabel 14:	Die wyse waarop die groeplede perspektief verkry op sake	246
Tabel 15:	Die faktore wat 'n bydrae lewer tot die vorming van 'n groeps- en individuele identiteit	248

Threats to	Internal validity: confounding, regression, maturation, selection bias, history, instrumentation, testing, and measurement	190
Internal validity	Threats to internal validity: confounding, regression, maturation, selection bias, history, instrumentation, testing, and measurement	190

Tabel 16:	Faktore wat die ondersoekgroep motiveer om betrokke te raak by die gemeenskap	250
Tabel 17:	Die elemente wat 'n rol speel in die opbou van 'n vertrouensverhouding . . .	251

AFDELING A

INLEIDENDE ORIENTERING

ALBUINO A
DELENDOK CIRIATUENO

AFDELING A
INLEIDENDE ORIëNTERING

CHAPTER I

THEORY OF THE EARTH

The earth is a sphere, and its surface is covered by a thin layer of water, which is called the ocean. The land is divided into continents and islands. The atmosphere is the layer of gas that surrounds the earth. The interior of the earth is divided into the crust, the mantle, and the core.

The earth is a sphere, and its surface is covered by a thin layer of water, which is called the ocean. The land is divided into continents and islands. The atmosphere is the layer of gas that surrounds the earth. The interior of the earth is divided into the crust, the mantle, and the core.

The earth is a sphere, and its surface is covered by a thin layer of water, which is called the ocean. The land is divided into continents and islands. The atmosphere is the layer of gas that surrounds the earth. The interior of the earth is divided into the crust, the mantle, and the core.

The earth is a sphere, and its surface is covered by a thin layer of water, which is called the ocean. The land is divided into continents and islands. The atmosphere is the layer of gas that surrounds the earth. The interior of the earth is divided into the crust, the mantle, and the core.

The earth is a sphere, and its surface is covered by a thin layer of water, which is called the ocean. The land is divided into continents and islands. The atmosphere is the layer of gas that surrounds the earth. The interior of the earth is divided into the crust, the mantle, and the core.

HOOFSTUK I

ORIËNTERENDE INLEIDING

In 1985 het die Wêreld Bank 'n spesiale ondersoek gedoen na 17 gemeenskapsontwikkelingsprojekte in Afrika wat deur die Bank geborg is. Dertien van die projekte het misluk. Harrison (1988:20) lewer kommentaar en sê: "Results like these have made the mighty Bank unusually humble when dealing with Africa".

Bogenoemde studie het uitgewys dat een van die belangrikste redes vir die mislukking van die projekte, was dat die plaaslike inwoner wat deur die projek beïnvloed moes word, geen aandeel aan die beplanning daarvan gehad het nie.

Diane Conyers (1986:60) het die belangrike rol wat die sosiale faktore in die sukses van 'n ontwikkelingsprojek speel, onder die aandag gebring. Sy verduidelik die sosiale faktore soos volg: "... this includes a variety of aspects of people's social and cultural environment which influence the way they perceive their needs and react to development programmes".

Die rol wat die sosiale faktore in gemeenskapsontwikkeling speel blyk van besondere belang te wees en daarom is dit die fokuspunt van hierdie studie.

In hierdie hoofstuk gaan daar aandag bestee word aan die probleemstelling met verwysing na enkele sub-probleme; die motivering vir die studie; die doelstellings; aannames en die navorsingsontwerp wat gekies is en waarvolgens die navorsing gedoen is. Sake wat ook aandag verkry is enkele begripsomskrywings; die tekortkominge en beperkings van die studie en 'n kort uiteensetting van die aanbieding van die inhoud van die proefskrif.

The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.

The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.

The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.

- The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.
- The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.

The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.

The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities. The University of Chicago Press is a not-for-profit corporation. It is a member of the Association of American Universities.

1.1 PROBLEEMSTELLING EN SUB-PROBLEME

Die probleemarea wat ondersoek is, is die sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling. Dit blyk dat gemeenskapsontwikkeling nie slaag indien sosiale faktore soos kultuur, die wyse waarop behoeftes ervaar word en die mense se lewensstyl, nie in berekening gebring word wanneer gemeenskapsontwikkeling beplan word nie.

Die ondersoek is gedoen vanuit die maatskaplikewerk perspektief en die ondersoekarea is die stedelike gebied van Windhoek, die hoofstad van Namibië.

Aandag is ook bestee aan die volgende twee sub-probleme:

- Die eise wat verstedeliking (ontwikkeling) aan die onderontwikkelde inwoners van Windhoek stel.
- Die lewensvaardighede wat nodig is om aan te pas by 'n stedelike area.

1.2 MOTIVERING VIR DIE NAVORSING

Die volgende faktore het as motivering vir die keuse van die studie gedien:

- 1.2.1 Na die onafhanklikwording van Namibië op 21 Maart 1990, het die land die fokuspunt geword vir buitelandse donateurs, inheemse politici, ekonome, landbouers, raadgewers en navorsers. Hulle is besig met die beplanning van opvoedkundige, landboukundige-, gesondheids-, behuisings-, en werkskeppingsprojekte vir die land. 'n Studie soos hierdie, wat navors wat die sosiale faktore in 'n ontwikkelende land is wat gemeenskapsontwikkeling beïnvloed, kan 'n belangrike bydrae lewer tot die vorming van insig in die mense

to the same or similar technology. The two cases provide insights into how variability in technology development may be associated with the growth of a sector with respect to its technology base. But, and this may prove to be a crucial and difficult qualifying question,

- 1.1.2. In Brazil, the case of two parallel sectors, the steel industry and the automobile industry, by virtue of its export, import, and foreign investment flows, may be considered more or less homogeneous with respect to its technology base. However, the steel industry is a capital-intensive sector, while the automobile industry is more labour-intensive. In such a case, identifying the factors that distinguish between the two industries
- 1.1.3. The Brazilian steel industry and the automobile industry are both capital-intensive. These industries, however, are heterogeneous in terms of export orientation. Because of its capital-intensive structure, investment in the steel industry is more heavily concentrated in foreign markets, while the steel industry is more export-oriented. But, the export orientation of the steel industry is not necessarily linked to its more capital-intensive structure. In contrast, the automobile industry is more export-oriented, but this is not necessarily linked to its more labour-intensive structure. In such a case, identifying the factors that distinguish between the two industries
- 1.1.4. The steel industry is a capital-intensive sector, while the automobile industry is a labour-intensive sector. These two industries are heterogeneous in terms of export orientation. Because of its capital-intensive structure, investment in the steel industry is more heavily concentrated in foreign markets, while the steel industry is more export-oriented. But, the export orientation of the steel industry is not necessarily linked to its more capital-intensive structure. In contrast, the automobile industry is more export-oriented, but this is not necessarily linked to its more labour-intensive structure. In such a case, identifying the factors that distinguish between the two industries

van die land se sosiale funksionering. Hierdie insig kan die ontwikkelaars help om hulle beplanning te skoei op 'n mensgeoriënteerde benadering, wat 'n groter moontlikheid vir sukses met projekte inhou. Dit sal ook kan dien as 'n riglyn vir die ontwikkelingsproses.

- 1.2.2 In Namibië is daar 'n nuut gestigde "National Planning Commission" wat gemeenskapsontwikkeling vir die land beplan, koördineer en evalueer. Hierdie Kommissie het tans 'n klein personeelkorps wat 'n databasis vir hulle werksaamhede moet opbou. Die navorsing oor die sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling in Windhoek, kan 'n belangrike bydrae lewer tot die databasis.
- 1.2.3 Die Maatskaplike Werk Departement van die Universiteit van Namibië bied vir die maatskaplikewerk studente op tweedejaarsvlak, 'n jaarkursus aan in Gemeenskapsontwikkeling. Hierdie kursus is ook beskikbaar vir enige gematrikuleerde persoon wat dit deur afstandsonderrig wil voltooi. Met die oog op die aanbieding van hierdie kursus is die navorsing belangrik, omdat 'n gefundeerde teoretiese en empiriese inhoud daarvoor noodsaaklik is. Die literatuurstudie van hierdie navorsing sal dus ook daarvoor aangewend word.
- 1.2.4 Die bestudering van vakliteratuur oor gemeenskapsontwikkeling het gedien as 'n verdere motivering vir die navorsing. Diane Conyers het met haar publikasie: "An Introduction to Social Planning in the Third World" (1986) 'n belangrike bydrae gelewer. Sy beklemtoon die belang van sosiale faktore in enige ontwikkelingsproses, en noem dit "human factors" (Conyers 1986:60). Hierdie benadering het die navorser gestimuleer om die rol wat sosiale

Keywords: environmental impact; equity issues; water; air quality

[illegible]

The authors of the editorial welcome additional comments on the issues raised by the paper. For example, the authors of the paper would like to know whether the authors of the editorial agree with the paper's conclusion that the current system of funding research is inadequate and that the funding system should be reformed. The authors of the paper would also like to know whether the authors of the editorial agree with the paper's recommendation that the funding system should be reformed by increasing the role of the private sector in funding research.

the "unpleasant" information in the messages are more noticeable and more salient, but in general, the messages are not noticeably or consistently more noticeable than otherwise. Indeed, the "unpleasant" information is not consistently more noticeable than the "pleasant" information in the messages. The only exception is the message about the high level of risk of death and injury to the public from the use of nuclear power. This message is more noticeable than the other messages in the study, and it is more noticeable than the other messages in the study, and it is more noticeable than the other messages in the study.

the same conditions with an even higher initial frequency of 0.001. In this case, the algorithm converged to the same solution as the previous one, but it required less iterations.

faktore in gemeenskapsontwikkeling speel, verder te ondersoek.

Ander outeurs soos Chambers (1986:22); De Graaf (1986:8), Edward en Jones (1976:33); Germain in Taylor en Roberts (1985:33-36) en Hampson (1986:5), verwys na die noodsaaklikheid van 'n mensgeoriënteerde benadering tot gemeenskapsontwikkeling. Korten en Klauss (1984) wy hulle model vir gemeenskapsontwikkeling aan die mensgeoriënteerde benadering en die rol wat sosiale faktore in 'n gemeenskap speel.

- 1.2.5 Die motivering vir hierdie navorsing spruit uit 'n behoefte aan 'n toepaslike gemeenskapsontwikkelingsmodel vir Namibië. In die soektog na so 'n ontwikkelingsmodel, het sinsnedes soos, "die mense op grondvlak weet die beste wat hulle behoeftes is"; "plaaslike deelname"; "basiese behoeftes van mense"; "die sosiale faktore beïnvloed die sukses van ontwikkelingsprojekte", al hoe meer betekenis begin kry.

Die persoonlike blootstelling van die navorser aan onderontwikkelde mense van Namibië, het 'n rykdom van inheemse wysheid, selfkennis en objektiwiteit jeens ontwikkeling, ontsluit. Dit was waarskynlik die grootste motivering om die onderwerp van ontwikkeling na te vors. Dit blyk dat die onderontwikkelde die regte antwoord vir die soms verwarde ontwikkelde wêreld het ... in die woorde van Hampson: "- Africa's poor, they are the ones who can teach us what they and we need" (Hampson 1986:5).

Die onderontwikkelde persoon het die potensiaal (in homself en in sy omstandighede) om te groei en sy lewensomstandighede te verbeter.

the same matter, and the usual belief that the variability of environmental conditions is a constant factor will be found to be incorrect. It is not the variability of the environment, but the variability of the response of the organism to the environment, which is the important factor in the study of heredity.

In the present work, the study of heredity is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment.

The study of the variability of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment. The study of the variability of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment.

The study of the variability of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment. The study of the variability of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment.

1.1.1

The study of the variability of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment. The study of the variability of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment, and the study of the response of the organism to the environment is confined to the study of the variability of the response of the organism to the environment.

Die oudste siening van die ontwikkeling van die sogenaamde onderontwikkelde lande, is 'n ekonomiese siening en dit is naamlik dat die per kapita inkomste van die onder-ontwikkelde bevolking verhoog moet word. (Vergelyk Minjt 1980:7 en Zeylstra 1977:107.)

Landboukundiges het die begrip "onderontwikkeling" verder uitgebou en saam met ekonome, is ontwikkelingsprojekte aangepak om ekonomiese ontwikkeling aan te help. Hierdie projekte het egter nie die verwagte ekonomiese groei tot gevolg gehad nie.

Sosioloë het sedert 1970 begin betrokke raak by die bestudering van ontwikkeling in die Derde Wêreld lande, deur vas te stel wat die onderontwikkelde bevolking se ontwikkelingsbehoeftes is. Daar moes ook uitgevind word wat die struikelblokke in die ontwikkelingsproses is, omdat die verwagte ekonomiese groei nie uit die ontwikkelingsprojekte voortgespruit het nie.

Die maatskaplike werker het tot dusver 'n sekondêre rol vertolk in die ontwikkeling van die Derde Wêreld. Maatskaplike werkers is by uitstek kenners van die maatskaplike behoeftes van mense; die sosiale strukture van 'n gemeenskap; die onderlinge netwerke wat gemeenskapslede vorm en die sosiale kodes waarvolgens gemeenskappe hulle behoeftes bevredig. Hierdie ondersoek is vanuit 'n maatskaplikewerk perspektief gedoen, sodat die sosiale behoeftes van gemeenskapslede meer aandag kon kry.

- 1.2.6 Die rol wat sosiale faktore in gemeenskapsontwikkeling speel, moes nagevors word, want dit het al hoe duideliker geblyk dat sosiale faktore 'n baie belangrike rol vertolk in die motivering van mense om aan ontwikkelingsprojekte deel te neem.

Gedurende die tagtigerjare het maatskaplikewerk navorsers bevind dat die mens en sosiale faktore nie in berekening gebring word by ekonomiese ontwikkelingsprogramme nie. Diane Conyers (1986:II) praat van "... the human factor" .. en "... the basic needs approach ..." as sogenaamde oorsake vir teleurstellende ekonomiese ontwikkeling in Derde Wêreld lande. Die verontagsaming van hierdie belangrike komponente, naamlik die mens en sy sosiale behoeftes, benadeel goed bedoelde ontwikkelingsprojekte. Hierdie teoretiese bevindinge het die ondersoeker gestimuleer om verder in te gaan op die rol wat sosiale faktore speel in gemeenskapsontwikkeling.

Die volgende teoretiese inligting het ook as stimulasie vir die ondersoek gedien:

Dit blyk uit die ondervinding van navorsers soos Chambers (1985:22); Conyers (1986:56) en Edward en Jones (1976:33), dat ontwikkeling egter nuwe probleme in 'n gemeenskap kan meebring. Ontwikkeling stel byvoorbeeld eise aan gemeenskapslede waarby hulle moet aanpas, soos 'n vinniger lewenstempo; 'n geroetineerde werksdag; blootstelling aan ander kulture en wêreldtendense en die verskuiwing van 'n bestaanseconomie na sentrale bemarking en kapitalisme. Die inwoners van Windhoek wat by die navorsing betrek is, word ook aan bogenoemde eise blootgestel. Tydens die ondersoek is aandag bestee aan die eiesoortige eise wat ontwikkeling aan hulle stel.

In Taylor en Roberts (1985:33-36) maak Germain gewag van die lewensvaardighede wat mense moet aanleer sodat hulle by verandering in die ekologie kan aanpas. Die ondersoeker is van mening dat die maatskaplikewerk professie 'n sinvolle bydrae kan lewer tot

quantitative analysis of the qualitative phenomena of the human mind. The human mind is a complex system of interacting processes, and the qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes.

The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes.

The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes.

The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes.

The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes. The qualitative phenomena of the human mind are the result of the interaction of these processes.

gemeenskapsontwikkeling, omdat gemeenskapslede lewensvaardighede binne groepsverband kan aanleer. Dit kan hulle help om aan te pas by ontwikkelingsveranderinge. Hierdie moontlikheid was 'n verdere motivering om die studie aan te pak.

Edward en Jones (1976:33-35) gee 'n beskrywing van die ontwikkelingsdinamika wat in werking tree as 'n gemeenskap moderniseer, asook die eise wat dit aan 'n gemeenskap stel:

- Tradisionele gebruike word gekonfronteer met Westerse gebruike en die ontwikkelde gemeenskapslede bevind hulleself in 'n vakuum van akkulturasie. Die eis word aan hulle gestel om 'n balans te vind tussen die nuttige tradisionele gebruike en die verwerping van ontoepaslike moderne sosiale voorskrifte.
- Verstedeliking verhoog die behoefte aan behuisings-fasiliteite en as gevolg van die tekort aan behuising ontstaan plakkerskampe. Die plakkerskampopset stel eise aan die inwoners om ten spyte van hul armoede geörganiseer en misdadvry te lewe. Hulle benodig spesifieke vaardighede om in so 'n verstedelike opset te oorleef. Die maatskaplike werker kan hulle help om aan te pas by die nuwe omstandighede, in plaas daarvan dat hulle in maatskaplike disorganisasie verval.
- Na aanleiding van die feit dat kinders vinniger as hulle ouers moderniseer, ontstaan daar 'n gaping tussen ouers en kinders wat lei tot gesins-disintegrasie. Ouers het nie meer beheer oor hulle kinders nie en die kinders aanvaar nie meer die tradisionele verantwoordelikheid om vir

the value of any α is not well defined and there is no way to make it continuous with the continuous case, and this is the reason for our finding.

But the problem remains: can principles of individuality be merged with the general theory of calculable functions? It seems that the answer is negative, and this is indicated by the fact that, even when the general theory is extended to include the case of functions of several variables, the functions of several variables are not continuous in the sense of the general theory.

Nevertheless, we have to calculate the general case, which is not possible.

It is possible to consider the following
 1. The general case is not possible.
 2. The general case is not possible.
 3. The general case is not possible.

More precisely, we can say that:

1. The general case is not possible.
 2. The general case is not possible.
 3. The general case is not possible.
 4. The general case is not possible.

It is not possible to prove the general case is not possible, and this is the reason.

1. The general case is not possible.
 2. The general case is not possible.
 3. The general case is not possible.
 4. The general case is not possible.
 5. The general case is not possible.

die ouers te sorg nie. Daar word hoë eise aan gesinne gestel om as 'n gesinseenheid te bly funksioneer onder die druk wat modernisering meebring.

Wat die praktiese beoefening van gemeenskapsontwikkeling aan betref, het die navorser besef dat gemeenskapslede lewensvaardighede moet aanleer om na wense aan te pas by ontwikkeling. Watter lewensvaardighede van belang is en hoe dié vaardighede aangeleer kan word, was 'n verdere motivering om die onderwerp na te vors.

Lewensvaardighede waaroor 'n ontwikkelende persoon moet beskik is onder andere:

- hoe om aansoek te doen vir 'n betrekking;
- hoe 'n begroting opgestel word;
- hoe om aankope te doen en wat huurkoop behels;
- hoe 'n demokratiese regeringstelsel funksioneer.

Meer abstrakte lewensvaardighede is:

- hoe om my behoeftes onder die aandag van hulpbronne en leiersfigure te bring;
- hoe om jouself binne 'n moderne stedelike gemeenskap te handhaaf ("assert");
- hoe om tyd volgens Westerse standaard te benut.

Sosiaal-maatskaplike behoeftes kan in twee kategorieë verdeel word, naamlik:

- * Konkrete maatskaplike behoeftes wat korreleer met Diane Conyers se "basic needs approach" (1986:22), en wat dui op behoefte aan kos, klere, vars water, huisvesting, werksgeleenthede, onderwys en gesondheidsfasiliteite.

... the

-
-
-
-
-
-

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

* Dan is daar meer abstrakte psigo-sosiale behoeftes soos wat in Taylor en Roberts (1985:157-160) deur Grosser en Mondros beskryf word. Ferrinho (1981:14-20) bespreek ook psigo-sosiaal behoeftes en Chambers (1985:22) verwys na bestuursbehoefte. Psigo sosiale behoeftes kan soos gevolg gelys word:

- behoefte aan gelykwaardigheid;
- behoefte aan die behoud van kultuur en tradisie;
- behoefte aan deelnemende bestuur;
- behoefte aan gesag;
- behoefte aan respek;
- behoefte aan gemeenskaplikheid.

Daar is dus 'n hele paar redes waarom die ondersoek gedoen is. In hoofstuk 1 punt 12 van hierdie verslag is daar ook aandag bestee aan die motivering vir die ondersoek. Hoofstuk I en hoofstuk VII is aanvullend tot mekaar en moet saam gelees word om 'n geheelbeeld te kry van die motivering vir hierdie ondersoek.

Bogenoemde faktore het dus as stimulus gedien om die ondersoek aan te pak.

1.3 DOELSTELLING

Voortspruitend uit die motivering en probleemstelling soos hierbo uiteengesit, kan die doelstelling van hierdie ondersoek soos volg geformuleer word, naamlik:

- Die navorser wou deur middel van 'n verkennende ondersoek vasstel watter sosiale faktore 'n rol speel by die onderontwikkelde inwoners in die stedelike area van Windhoek.

- Bogenoemde doelstelling kon bereik word deur 'n ondersoek te doen na die eise wat aan die inwoners gestel word na aanleiding van hul betrokkenheid by ontwikkeling en na die lewensvaardighede wat inwoners nodig het om hulle ontwikkeling te aktualiseer.

1.4

AANNAMES

Vir die doeleindes van hierdie navorsing is daar van aannames gebruik gemaak wat getoets is, in plaas van hipoteses. Die rede vir die stel van aannames in plaas van hipoteses, is omdat die sosiale faktore wat by die respondente van Windhoek teenwoordig is, eers empiries vasgestel moet word. In die geval waar daar ruimte vir eksplorاسie nodig is, word aannames in plaas van hipoteses gebruik, sodat inligting ontdek kan word. Grinnell (1988:92-93) verduidelik die saak soos volg: "... if little is known about a subject, or problem area, then a certain kind of study called an exploratory study is usually undertaken. If more is known about the subject, or problem area, then it is feasible to accept another kind of study called an exploratory study. Thus, the type of study we conduct depends upon how much we already know of the subject area; and the type of study we select will obviously affect the kind of data-gathering methods that we will use".

Die volgende aanname word derhalwe geformuleer:
SOSIALE FAKTORE BEÏNVLOED GEMEENSKAPSLEDE SE DEELNAME AAN ONTWIKKELING.

Indien hierdie faktore bekend is kan dit in berekening gebring word tydens ontwikkelingsbeplanning sodat positiewe deelname bewerkstellig kan word.

44 JULY 2005

Die vier Grundsätze des neuen Systems beruhen auf dem Prinzip der Individualität und werden in der folgenden Tabelle in übersichtlicher Form dargestellt. Die Grundsätze sind in der Reihenfolge angeordnet, in der sie im Text des Entwurfs vorkommen.

Just before the 1990s, the number of people who were interested in the topic of "gender" was small. But in the 1990s, the number of people who were interested in the topic of "gender" increased significantly.

For a more detailed analysis of the validity of the above results, we first question the relevance of the alternative factors. In order to test whether the above estimates are too biased, we consider the following alternative specification: $\ln Y_{it} = \alpha + \beta_1 \ln K_{it} + \beta_2 \ln L_{it} + \beta_3 \ln R_{it} + \beta_4 \ln E_{it} + \beta_5 \ln S_{it} + \beta_6 \ln T_{it} + \beta_7 \ln F_{it} + \beta_8 \ln M_{it} + \beta_9 \ln O_{it} + \beta_{10} \ln P_{it} + \beta_{11} \ln Q_{it} + \beta_{12} \ln R_{it} + \beta_{13} \ln S_{it} + \beta_{14} \ln T_{it} + \beta_{15} \ln U_{it} + \beta_{16} \ln V_{it} + \beta_{17} \ln W_{it} + \beta_{18} \ln X_{it} + \beta_{19} \ln Y_{it} + \beta_{20} \ln Z_{it} + \beta_{21} \ln A_{it} + \beta_{22} \ln B_{it} + \beta_{23} \ln C_{it} + \beta_{24} \ln D_{it} + \beta_{25} \ln E_{it} + \beta_{26} \ln F_{it} + \beta_{27} \ln G_{it} + \beta_{28} \ln H_{it} + \beta_{29} \ln I_{it} + \beta_{30} \ln J_{it} + \beta_{31} \ln K_{it} + \beta_{32} \ln L_{it} + \beta_{33} \ln M_{it} + \beta_{34} \ln N_{it} + \beta_{35} \ln O_{it} + \beta_{36} \ln P_{it} + \beta_{37} \ln Q_{it} + \beta_{38} \ln R_{it} + \beta_{39} \ln S_{it} + \beta_{40} \ln T_{it} + \beta_{41} \ln U_{it} + \beta_{42} \ln V_{it} + \beta_{43} \ln W_{it} + \beta_{44} \ln X_{it} + \beta_{45} \ln Y_{it} + \beta_{46} \ln Z_{it} + \beta_{47} \ln A_{it} + \beta_{48} \ln B_{it} + \beta_{49} \ln C_{it} + \beta_{50} \ln D_{it} + \beta_{51} \ln E_{it} + \beta_{52} \ln F_{it} + \beta_{53} \ln G_{it} + \beta_{54} \ln H_{it} + \beta_{55} \ln I_{it} + \beta_{56} \ln J_{it} + \beta_{57} \ln K_{it} + \beta_{58} \ln L_{it} + \beta_{59} \ln M_{it} + \beta_{60} \ln N_{it} + \beta_{61} \ln O_{it} + \beta_{62} \ln P_{it} + \beta_{63} \ln Q_{it} + \beta_{64} \ln R_{it} + \beta_{65} \ln S_{it} + \beta_{66} \ln T_{it} + \beta_{67} \ln U_{it} + \beta_{68} \ln V_{it} + \beta_{69} \ln W_{it} + \beta_{70} \ln X_{it} + \beta_{71} \ln Y_{it} + \beta_{72} \ln Z_{it} + \beta_{73} \ln A_{it} + \beta_{74} \ln B_{it} + \beta_{75} \ln C_{it} + \beta_{76} \ln D_{it} + \beta_{77} \ln E_{it} + \beta_{78} \ln F_{it} + \beta_{79} \ln G_{it} + \beta_{80} \ln H_{it} + \beta_{81} \ln I_{it} + \beta_{82} \ln J_{it} + \beta_{83} \ln K_{it} + \beta_{84} \ln L_{it} + \beta_{85} \ln M_{it} + \beta_{86} \ln N_{it} + \beta_{87} \ln O_{it} + \beta_{88} \ln P_{it} + \beta_{89} \ln Q_{it} + \beta_{90} \ln R_{it} + \beta_{91} \ln S_{it} + \beta_{92} \ln T_{it} + \beta_{93} \ln U_{it} + \beta_{94} \ln V_{it} + \beta_{95} \ln W_{it} + \beta_{96} \ln X_{it} + \beta_{97} \ln Y_{it} + \beta_{98} \ln Z_{it} + \beta_{99} \ln A_{it} + \beta_{100} \ln B_{it} + \beta_{101} \ln C_{it} + \beta_{102} \ln D_{it} + \beta_{103} \ln E_{it} + \beta_{104} \ln F_{it} + \beta_{105} \ln G_{it} + \beta_{106} \ln H_{it} + \beta_{107} \ln I_{it} + \beta_{108} \ln J_{it} + \beta_{109} \ln K_{it} + \beta_{110} \ln L_{it} + \beta_{111} \ln M_{it} + \beta_{112} \ln N_{it} + \beta_{113} \ln O_{it} + \beta_{114} \ln P_{it} + \beta_{115} \ln Q_{it} + \beta_{116} \ln R_{it} + \beta_{117} \ln S_{it} + \beta_{118} \ln T_{it} + \beta_{119} \ln U_{it} + \beta_{120} \ln V_{it} + \beta_{121} \ln W_{it} + \beta_{122} \ln X_{it} + \beta_{123} \ln Y_{it} + \beta_{124} \ln Z_{it} + \beta_{125} \ln A_{it} + \beta_{126} \ln B_{it} + \beta_{127} \ln C_{it} + \beta_{128} \ln D_{it} + \beta_{129} \ln E_{it} + \beta_{130} \ln F_{it} + \beta_{131} \ln G_{it} + \beta_{132} \ln H_{it} + \beta_{133} \ln I_{it} + \beta_{134} \ln J_{it} + \beta_{135} \ln K_{it} + \beta_{136} \ln L_{it} + \beta_{137} \ln M_{it} + \beta_{138} \ln N_{it} + \beta_{139} \ln O_{it} + \beta_{140} \ln P_{it} + \beta_{141} \ln Q_{it} + \beta_{142} \ln R_{it} + \beta_{143} \ln S_{it} + \beta_{144} \ln T_{it} + \beta_{145} \ln U_{it} + \beta_{146} \ln V_{it} + \beta_{147} \ln W_{it} + \beta_{148} \ln X_{it} + \beta_{149} \ln Y_{it} + \beta_{150} \ln Z_{it} + \beta_{151} \ln A_{it} + \beta_{152} \ln B_{it} + \beta_{153} \ln C_{it} + \beta_{154} \ln D_{it} + \beta_{155} \ln E_{it} + \beta_{156} \ln F_{it} + \beta_{157} \ln G_{it} + \beta_{158} \ln H_{it} + \beta_{159} \ln I_{it} + \beta_{160} \ln J_{it} + \beta_{161} \ln K_{it} + \beta_{162} \ln L_{it} + \beta_{163} \ln M_{it} + \beta_{164} \ln N_{it} + \beta_{165} \ln O_{it} + \beta_{166} \ln P_{it} + \beta_{167} \ln Q_{it} + \beta_{168} \ln R_{it} + \beta_{169} \ln S_{it} + \beta_{170} \ln T_{it} + \beta_{171} \ln U_{it} + \beta_{172} \ln V_{it} + \beta_{173} \ln W_{it} + \beta_{174} \ln X_{it} + \beta_{175} \ln Y_{it} + \beta_{176} \ln Z_{it} + \beta_{177} \ln A_{it} + \beta_{178} \ln B_{it} + \beta_{179} \ln C_{it} + \beta_{180} \ln D_{it} + \beta_{181} \ln E_{it} + \beta_{182} \ln F_{it} + \beta_{183} \ln G_{it} + \beta_{184} \ln H_{it} + \beta_{185} \ln I_{it} + \beta_{186} \ln J_{it} + \beta_{187} \ln K_{it} + \beta_{188} \ln L_{it} + \beta_{189} \ln M_{it} + \beta_{190} \ln N_{it} + \beta_{191} \ln O_{it} + \beta_{192} \ln P_{it} + \beta_{193} \ln Q_{it} + \beta_{194} \ln R_{it} + \beta_{195} \ln S_{it} + \beta_{196} \ln T_{it} + \beta_{197} \ln U_{it} + \beta_{198} \ln V_{it} + \beta_{199} \ln W_{it} + \beta_{200} \ln X_{it} + \beta_{201} \ln Y_{it} + \beta_{202} \ln Z_{it} + \beta_{203} \ln A_{it} + \beta_{204} \ln B_{it} + \beta_{205} \ln C_{it} + \beta_{206} \ln D_{it} + \beta_{207} \ln E_{it} + \beta_{208} \ln F_{it} + \beta_{209} \ln G_{it} + \beta_{210} \ln H_{it} + \beta_{211} \ln I_{it} + \beta_{212} \ln J_{it} + \beta_{213} \ln K_{it} + \beta_{214} \ln L_{it} + \beta_{215} \ln M_{it} + \beta_{216} \ln N_{it} + \beta_{217} \ln O_{it} + \beta_{218} \ln P_{it} + \beta_{219} \ln Q_{it} + \beta_{220} \ln R_{it} + \beta_{221} \ln S_{it} + \beta_{222} \ln T_{it} + \beta_{223} \ln U_{it} + \beta_{224} \ln V_{it} + \beta_{225} \ln W_{it} + \beta_{226} \ln X_{it} + \beta_{227} \ln Y_{it} + \beta_{228} \ln Z_{it} + \beta_{229} \ln A_{it} + \beta_{230} \ln B_{it} + \beta_{231} \ln C_{it} + \beta_{232} \ln D_{it} + \beta_{233} \ln E_{it} + \beta_{234} \ln F_{it} + \beta_{235} \ln G_{it} + \beta_{236} \ln H_{it} + \beta_{237} \ln I_{it} + \beta_{238} \ln J_{it} + \beta_{239} \ln K_{it} + \beta_{240} \ln L_{it} + \beta_{241} \ln M_{it} + \beta_{242} \ln N_{it} + \beta_{243} \ln O_{it} + \beta_{244} \ln P_{it} + \beta_{245} \ln Q_{it} + \beta_{246} \ln R_{it} + \beta_{247} \ln S_{it} + \beta_{248} \ln T_{it} + \beta_{249} \ln U_{it} + \beta_{250} \ln V_{it} + \beta_{251} \ln W_{it} + \beta_{252} \ln X_{it} + \beta_{253} \ln Y_{it} + \beta_{254} \ln Z_{it} + \beta_{255} \ln A_{it} + \beta_{256} \ln B_{it} + \beta_{257} \ln C_{it} + \beta_{258} \ln D_{it} + \beta_{259} \ln E_{it} + \beta_{260} \ln F_{it} + \beta_{261} \ln G_{it} + \beta_{262} \ln H_{it} + \beta_{263} \ln I_{it} + \beta_{264} \ln J_{it} + \beta_{265} \ln K_{it} + \beta_{266} \ln L_{it} + \beta_{267} \ln M_{it} + \beta_{268} \ln N_{it} + \beta_{269} \ln O_{it} + \beta_{270} \ln P_{it} + \beta_{271} \ln Q_{it} + \beta_{272} \ln R_{it} + \beta_{273} \ln S_{it} + \beta_{274} \ln T_{it} + \beta_{275} \ln U_{it} + \beta_{276} \ln V_{it} + \beta_{277} \ln W_{it} + \beta_{278} \ln X_{it} + \beta_{279} \ln Y_{it} + \beta_{280} \ln Z_{it} + \beta_{281} \ln A_{it} + \beta_{282} \ln B_{it} + \beta_{283} \ln C_{it} + \beta_{284} \ln D_{it} + \beta_{285} \ln E_{it} + \beta_{286} \ln F_{it} + \beta_{287} \ln G_{it} + \beta_{288} \ln H_{it} + \beta_{289} \ln I_{it} + \beta_{290} \ln J_{it} + \beta_{291} \ln K_{it} + \beta_{292} \ln L_{it} + \beta_{293} \ln M_{it} + \beta_{294} \ln N_{it} + \beta_{295} \ln O_{it} + \beta_{296} \ln P_{it} + \beta_{297} \ln Q_{it}$

the authors have examined the potential for increased use of young women's services in the community, and the results suggest that the use of such services is increasing. The authors also found that the use of such services is increasing in the community, and that the use of such services is increasing in the community.

NAVORSINGSONTWERP

Vir die doeleindes van hierdie hoofstuk sal daar kernagtig verduidelik word watter navorsingsontwerp gebruik is; watter metodes van data-insameling gebruik is en waar en wanneer die ondersoek gedoen is. Afdeling C handel oor die empiriese werk en in Hoofstuk VII word die werkswyse wat gevolg is breedvoerig bespreek.

Daar is van die uitgangspunte van twee navorsingsontwerpe gebruik gemaak, naamlik die verkennende ontwerp en die beskrywende ontwerp.

Die verkennende ontwerp is gebruik om eers basiese inligting in te samel oor sosiale faktore wat 'n rol speel in ontwikkeling in die Windhoek area. Omdat daar min inligting oor hierdie faktore beskikbaar was, is hierdie ontwerp gebruik om 'n voorlopige begrip van die dinamiese rol van sosiale faktore in 'n ontwikkelende gemeenskap te vorm.

Die beskrywende ontwerp is gebruik om persone se gedrag onder sekere omstandighede vas te stel en om te bepaal of daar moontlike verwantskappe tussen veranderlikes bestaan, byvoorbeeld of daar 'n verband bestaan tussen die sosiale faktore en 'n gemeenskap se motivering om deel te neem aan 'n ontwikkelingsprojek. Die beskrywende studie is meer spesifiek en dit het gefokus op 'n spesifieke teikengroep. Hierdie ontwerp het voortgebou op die inligting wat deur middel van die verkennende ontwerp ingesamel is. Kwalitatiewe inligting is volgens hierdie ontwerp ingesamel.

1.6 **METODES VAN DATAVERSAMELING**

Die volgende metodes van dataversameling is gebruik:

- * 'n onderhoudskedule vir persoonlike onderhoude;
- * groepsonderhoude;

- * groepwerksessies;
- * deelnemende waarneming, en
- * 'n etnometodologiese vraelys.

Die rede waarom hierdie spesifieke metodes gebruik is, is omdat dit aanpas by die tempo en lewensstyl van die respondente. Die respondente is mense in 'n Derde Wêreld gemeenskap wat teen 'n stadiger tempo beweeg en wat verkies om binne groepsverband te werk omdat dit deel is van hulle sosialisering. Die persoonlike- en groepsonderhoude, bo en behalwe die individuele onderhoude, is spesifiek vir bogenoemde redes gekies.

Die groepwerksessies het geleentheid gegee vir deelnemende waarneming en om op 'n etnometodologiese wyse saam met die respondente te dink en te praat oor gemeenskapsontwikkeling. Hierdie metodes het 'n verdieping in die navorsing bewerkstellig sodat kwalitatiewe inligting verkry kon word.

Al die bogenoemde metodes is gekies en toegepas ooreenkomstig 'n mensgeoriënteerde benadering tot gemeenskapsontwikkeling.

1.7 **UNIVERSUM**

As universum is 'n Derde Wêreldse stad gebruik, naamlik Windhoek, wat die hoofstad van Namibië is. 'n Stedelike konteks is gekies omdat daar 'n konsentrasie

the above, and the corresponding conditions. In a
 following section, we

1.1.1. **PROPOSITION**

Let $\mathcal{A}$ be a pre-abelian category, and let $\mathcal{B}$ be a
 subcategory of $\mathcal{A}$ which is closed under
 finite direct sums and finite direct products. Then
 the following conditions are equivalent: (i) $\mathcal{B}$ is a
 pre-abelian category; (ii) $\mathcal{B}$ is a
 subcategory of $\mathcal{A}$ which is closed under
 finite direct sums and finite direct products.

1.1.2. **PROPOSITION**

Let $\mathcal{A}$ be a pre-abelian category, and let $\mathcal{B}$ be a
 subcategory of $\mathcal{A}$.

1.1.3. **PROPOSITION**

Let $\mathcal{A}$ be a pre-abelian category, and let $\mathcal{B}$ be a
 subcategory of $\mathcal{A}$.

1.1.4. **PROPOSITION**

Let $\mathcal{A}$ be a pre-abelian category, and let $\mathcal{B}$ be a
 subcategory of $\mathcal{A}$. Then the following conditions are
 equivalent: (i) $\mathcal{B}$ is a pre-abelian category; (ii) $\mathcal{B}$ is a
 subcategory of $\mathcal{A}$ which is closed under
 finite direct sums and finite direct products; (iii) $\mathcal{B}$ is a
 subcategory of $\mathcal{A}$ which is closed under
 finite direct sums and finite direct products.

1.1.5. **PROPOSITION**

Let $\mathcal{A}$ be a pre-abelian category, and let $\mathcal{B}$ be a
 subcategory of $\mathcal{A}$. Then the following conditions are
 equivalent: (i) $\mathcal{B}$ is a pre-abelian category; (ii) $\mathcal{B}$ is a
 subcategory of $\mathcal{A}$ which is closed under
 finite direct sums and finite direct products; (iii) $\mathcal{B}$ is a
 subcategory of $\mathcal{A}$ which is closed under
 finite direct sums and finite direct products.

van mense is wat aan ontwikkeling blootgestel is en daarby betrokke is.

1.8 **STEEKPROEF**

Die steekproef is saamgestel uit instansies wat besig is met gemeenskapsontwikkelingsprogramme. Drie instansies met 'n respondente getal van 320 is volgens oordeelkundige steekproefneming betrek by die navorsing. Daar is groepwerk gedoen met 100 individue oor 'n tydperk van 7 weke en 32 navorsings-assistente het deelgeneem aan die etnometodologiese ondersoek.

1.9 **TYDPERK VAN NAVORSING**

Die empiriese navorsing is gedoen vanaf Junie 1993 tot Desember 1993.

1.10 **BEGRIPSOMSKRYWINGS**

Duidelikheidshalwe word die volgende sleutelbegrippe verduidelik wat deurgans in die proefskrif voorkom:

1.10.1 **Gemeenskapsontwikkeling**

Dit is 'n ontwikkelingsproses waarby gemeenskapslede en die owerheid gesamentlik betrokke is om die ekonomiese-, maatskaplike- en kulturele omstandighede van die gemeenskap te verbeter tot die bevrediging van almal. Hierdie ontwikkelingsproses word inisieër en deurgevoer deur die gemeenskapslede self.

1.10.2 **Ontwikkeling**

Dit is 'n groeiproses wat by individue binne gemeenskapsverband voorkom, wanneer hulle hul konkrete (kos, klere, huis) en abstrakte (selfbeslissingsreg, selfgelding), behoeftes identifiseer en toesien dat

Il primo principio è che la vita è un processo continuo e non un stato. La seconda è che la vita è un processo di crescita e non di stasi. La terza è che la vita è un processo di cambiamento e non di permanenza. La quarta è che la vita è un processo di interazione e non di isolamento. La quinta è che la vita è un processo di partecipazione e non di esclusione. La sesta è che la vita è un processo di responsabilità e non di irresponsabilità. La settima è che la vita è un processo di libertà e non di oppressione. L'ottava è che la vita è un processo di amore e non di odio. La nona è che la vita è un processo di pace e non di guerra. La decima è che la vita è un processo di armonia e non di disarmonia.

1.1.1. Il primo principio

Il primo principio della vita è che la vita è un processo continuo e non un stato. Questo significa che la vita non si ferma mai e non si ferma mai. La vita è un processo di crescita e non di stasi. La vita è un processo di cambiamento e non di permanenza. La vita è un processo di interazione e non di isolamento. La vita è un processo di partecipazione e non di esclusione. La vita è un processo di responsabilità e non di irresponsabilità. La vita è un processo di libertà e non di oppressione. La vita è un processo di amore e non di odio. La vita è un processo di pace e non di guerra. La vita è un processo di armonia e non di disarmonia.

1.1.2. Il secondo principio

Il secondo principio della vita è che la vita è un processo di crescita e non di stasi. Questo significa che la vita non si ferma mai e non si ferma mai. La vita è un processo di cambiamento e non di permanenza. La vita è un processo di interazione e non di isolamento. La vita è un processo di partecipazione e non di esclusione. La vita è un processo di responsabilità e non di irresponsabilità. La vita è un processo di libertà e non di oppressione. La vita è un processo di amore e non di odio. La vita è un processo di pace e non di guerra. La vita è un processo di armonia e non di disarmonia.

1.1.3. Il terzo principio

Il terzo principio della vita è che la vita è un processo di cambiamento e non di permanenza. Questo significa che la vita non si ferma mai e non si ferma mai. La vita è un processo di interazione e non di isolamento. La vita è un processo di partecipazione e non di esclusione. La vita è un processo di responsabilità e non di irresponsabilità. La vita è un processo di libertà e non di oppressione. La vita è un processo di amore e non di odio. La vita è un processo di pace e non di guerra. La vita è un processo di armonia e non di disarmonia.

hierdie behoeftes bevredig word. Ontwikkeling het 'n positiewe einddoel en is 'n voortgesette proses van groei. Mense of gemeenskappe wat besig is met die ontwikkelingsproses word ook ontwikkelende persone of gemeenskappe genoem. Hierdie groeiproses kom in alle gemeenskappe voor.

1.10.3 **Mensgeoriënteerde benadering**

Dit dui aan dat die behoeftes van die gemeenskapslede in die middelpunt staan wanneer daar beplan word vir ontwikkeling en wanneer die beplanning uitgevoer word. 'n Mensgeoriënteerde benadering lê klem op die verbruiker van 'n ontwikkelingsprojek en nie primêr op die bate wat die verskaffer/donateur daaruit behoort te kry nie.

1.10.4 **Sosiale faktore**

Hierdie faktore dui op 'n verskeidenheid aspekte van mense se funksionering in 'n gemeenskap, byvoorbeeld kulturele gebruike, familieverbondenheid, sosiale reëls en die wyse waarop mense hulle omgewing en behoeftes evalueer. Hierdie faktore speel 'n deurslaggewende rol ten opsigte van plaaslike deelname aan ontwikkelingsprogramme.

1.10.5 **Derde Wêreld**

Die Derde Wêreld word beskou as dié dele van die wêreld wat arm is omdat daar 'n lae per kapita inkomste is; wat minder noodsaaklike fasiliteite soos skole, gesondheidsdienste en huisvesting het en waar die meeste inwoners nog volgens die bindende voorskrifte van tradisionele gebruike lewe. Geografies bestaan die Derde Wêreld uit Suid-Amerika, Afrika en Asië. (Vergelyk Meiring: 1992:20.)

1.10.6 **Stedelike konteks**

Met 'n stad word bedoel dat daar 'n konsentrasie van inwoners in dieselfde lokaliteit woon en werk. Om as 'n stad geproklameer te word moet daar 'n sekere aantal inwoners permanent woon. 'n Stedelike konteks dui dus op 'n stedelike omgewing, wat in die geval van hierdie studie ook plakkerskampe rondom 'n stad insluit.

1.10.7 **Verstedeliking**

Dit dui op 'n proses waar mense geleidelik by 'n stedelike lewensstyl aanpas sodat hulle kan inpas by die verwagtings wat die inwoners aan mekaar stel. Verstedeliking vereis byvoorbeeld dat die inwoners 'n sanitêre toiletstelsel gebruik; dat padveiligheidsreëls nagekom word; dat wet en orde gehandhaaf word; die lewenstempo is vinniger en daar is geriewe soos elektrisiteit, poskantore en banke. Daar word van stedelinge verwag om mekaar te akkommodeer en om in te skakel by stadsgebruike.

1.11 **TEKORTKOMINGE EN BEPERKINGS IN DIE NAVORSING**

Daar bestaan die volgende tekortkominge ten opsigte van die metode van ondersoek en die veralgemeenbaarheid van die bevindinge:

- 1.11.1 Die universum waarbinne hierdie ondersoek gedoen is, is Windhoek, die hoofstad van Namibië. Dit is 'n stedelike area wat tans die meeste aandag met die oog op ontwikkeling verkry van die politici, ekonome en ander professionele persone. In werklikheid is dit die landelike areas wat die grootste behoefte het aan gemeenskapsontwikkeling. Dit sou egter finansiële baie duur wees om so 'n ondersoek op die platteland

van Namibië te loods vanweë die uitgestrektheid van die land. Die bevolking is hierbenewens yl versprei en woon in moeilik toeganklike dele van die platteland, wat enige ondersoek bemoeilik omdat spesiale voertuie benodig word om die dele te bereik.

Die ontwikkelingsbehoefte van die plattelandse gemeenskap sal waarskynlik verskil van die bevindinge wat in Windhoek verkry is, wat beteken dat die bevindinge van hierdie studie nie sonder verstellinge veralgemeenbaar is vir die plattelandse bevolking nie.

- 1.11.2 Die aantal respondente wat by die ondersoek betrek is, beloop 320. Daar was 'n tweede fase waar gemeenskapslede deur middel van maatskaplike groepwerk betrek is om kwalitatiewe inligting te verkry betreffende lewensvaardighede wat nodig is vir ontwikkeling. By hierdie tweede fase het slegs 56 persone die evalueringsvraelyste ingevul, alhoewel $\pm$ 100 die groepwerksessies bygewoon het. Daar is wel waardevolle inligting versamel en die beoogde ondersoek na lewensvaardighede is doeltreffend afgehandel, maar weereens sou dit die geldigheid en veralgemeenbaarheid van die ondersoek verhoog het indien meer mense die evalueringsvraelyste voltooi het.

Die rede vir die beperkte aantal persone wat by die ondersoek betrek is, is te wyte aan die realiteitsomstandighede van onderontwikkelde gemeenskappe, soos gebrekkige vervoer na die groepwerksentrum; werksomstandighede van die groeplede; swangerskappe en verswakte gesondheidstoestand van die navorsings-assistente (groepwerkers) en die rustiger tempo waarvolgens 'n projek binne 'n derde wêreld gemeenskap aangepak en afgehandel word.

- **Healthcare** can require a lot of small decisions, so you can make them as you go. For example, insurance companies are generally fairly willing to pay for a lot of small, common hospitalizations, but it's often harder to get them to pay for a big, more intensive one. And you can usually find a way to get what you need. For example, you can get a lot of things covered by Medicaid, but if you're not on Medicaid, you can get a lot of things covered by private insurance.

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

10. *Chondrichthyes* (cartilaginous fishes) are the least diverse group of vertebrates.

1. The first step in the process of the development of the national identity of the people of the Republic of Armenia is the recognition of the fact that the national identity of the people of the Republic of Armenia is a complex phenomenon, which is determined by a number of factors, including the historical, cultural, and linguistic factors. The national identity of the people of the Republic of Armenia is a complex phenomenon, which is determined by a number of factors, including the historical, cultural, and linguistic factors. The national identity of the people of the Republic of Armenia is a complex phenomenon, which is determined by a number of factors, including the historical, cultural, and linguistic factors.

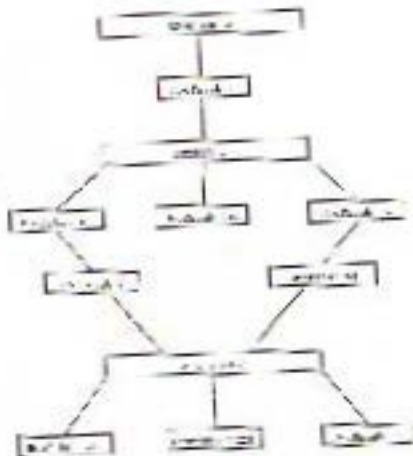
Na deeglike oorweging is daar besef dat 'n verlengde tweede fase van groepwerk met ander gemeenskapslede dieselfde bevindinge na vore sou bring as wat alreeds ingewin is. Om slegs 'n bevestiging te kry van dit wat reeds beskikbaar is, was nie 'n noodsaaklike behoefte van die navorser nie. Daar is dus volstaan met 56 evalueringsvraelyste.

1.12 AANBIEDING VAN DIE INHOUD

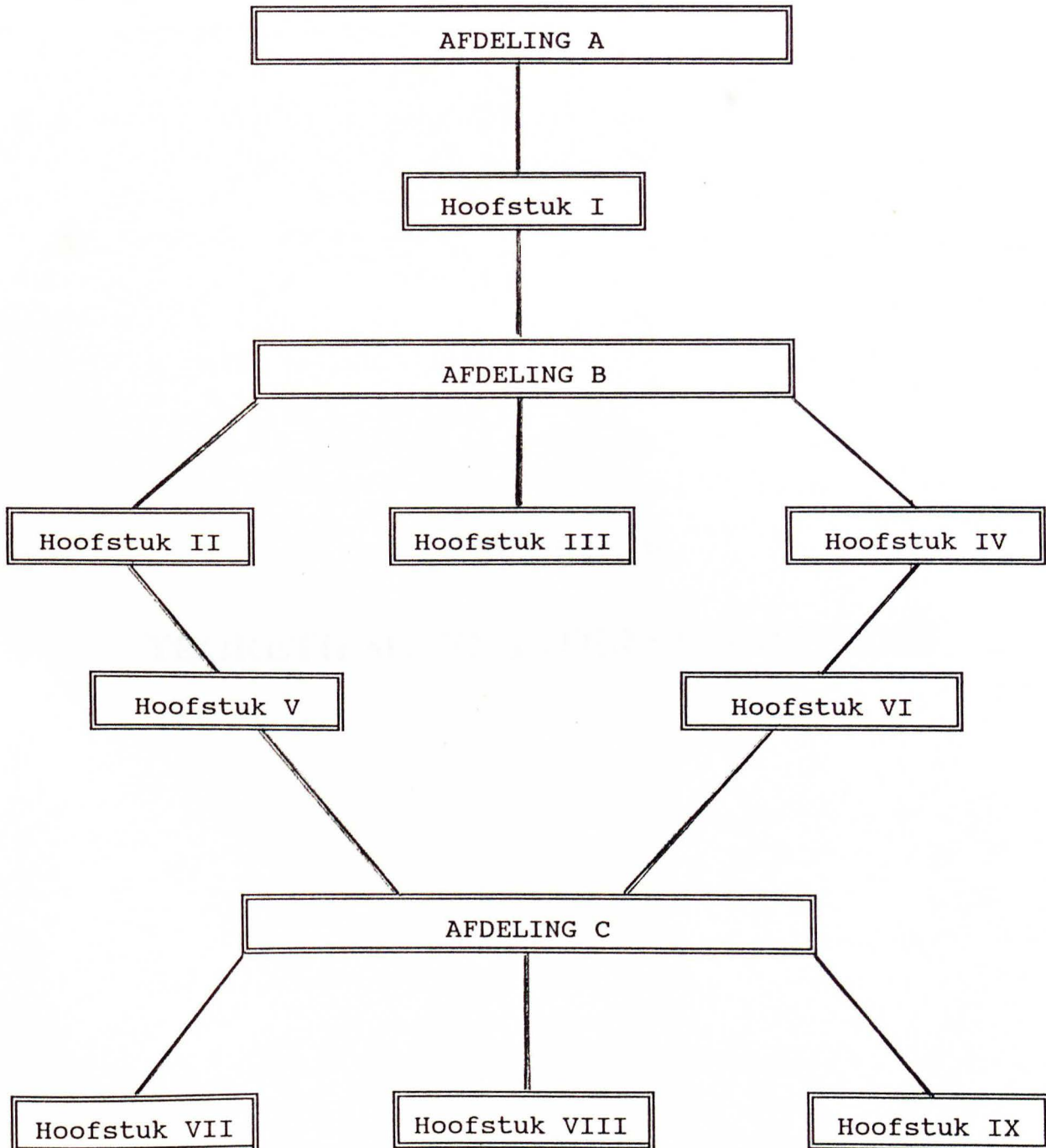
Die samestelling van hierdie proefskrif is in breë trekke soos volg:

- Afdeling A bevat een hoofstuk wat aandag bestee aan 'n oriënterende inleiding tot die probleemstelling, doelstelling en werkswyse wat gevolg is.
- Afdeling B bestee aandag aan die teoretiese agtergrond van gemeenskapsontwikkeling in 'n Derde Wêreldse stedelike area. Hierdie afdeling bestaan uit 5 hoofstukke.
- Afdeling C behels 'n weergawe van die ontwerp en die empiriese ondersoek. Die resultate en die interpretasie van die inligting sorteer ook onder hierdie afdeling. Aandag word ook bestee aan die gevolgtrekkings en aanbevelings.

1. The following is a tree diagram showing the structure of a company. The root node is the CEO, and the leaf nodes are the employees. The tree is rooted at the CEO, and the root node is the CEO. The tree is rooted at the CEO, and the root node is the CEO.

'n Skematiese voorstelling van die uiteensetting van die proefskrif is soos volg:

ABOUT THE

EDITORIAL STAFF

AFDELING B

TEORETIESE- EN LITERATUURSTUDIE

HOOFSTUK II

'N OORSIG OOR DIE INVLOED WAT VERSKILLENDSE DISSIPLINES OP GEMEENSAPSONTWIKKELING UITGEOEFEN HET

In hierdie hoofstuk gaan aandag bestee word aan die invloed wat verskillende dissiplines op gemeenskapsontwikkeling uitgeoefen het. Die doel van die hoofstuk is om vas te stel hoe die konsep van gemeenskapsontwikkeling binne verskillende vakdissiplines figureer. Elke dissipline fokus op 'n afdeling van gemeenskapsontwikkeling. 'n Breër perspektief op hierdie konsep sal verskillende aspekte daarvan toelig en bydra tot 'n beter begrip van wat ontwikkeling alles behels. Met verloop van jare was daar verskillende fokuspunkte wat met ywer uitgebou is in die hoop om die probleem van onderontwikkeling suksesvol te hanteer. Hierdie hoofstuk gee 'n weergawe van die sienings van agt verskillende dissiplines en uit elkeen kon basiese boustene geneem word om 'n eie benadering tot gemeenskapsontwikkeling saam te stel.

2.1 DIE SENDINGWETENSKAP

Die eerste Christelike sendelinge wat die evangelieboodskap en die "westerse beskawing" in "donker Afrika" ingedra het sedert 1652 toe Jan van Riebeeck aan die Kaap geland het, was in der waarheid die eerste gemeenskapsontwikkelaars. Lombard (1987:12) verwys na die sendelinge as die eerste ontwikkelingsagente. 'n Sendingstasie het gedien as 'n oord vir die inheemse bevolking waar hulle opleiding daar ontvang wat hulle gehelp het om aan te pas by 'n snel veranderende omgewing.

Geskiedkundige werke oor die sendingwetenskap bespiegel oor die gemeenskapsontwikkelingstaak van die sendeling en beredeneer baie tegnies of gemeenskapsontwikkeling die taak van die Kerk is aldan nie.

As a result, the authors claim that the current study offers a more complete understanding of the relationship between the two variables by considering the role of the mediating variable, the perceived social support. The authors also claim that the study has theoretical and practical implications. Theoretically, the study contributes to the understanding of the relationship between the two variables by considering the role of the mediating variable. Practically, the study suggests that the perceived social support can be used as a mediator to improve the relationship between the two variables.

For many, the idea of becoming a doctor is a dream. It is a career choice that is often associated with a high level of education and a long training period. However, the reality of the medical profession is often quite different from the ideal. The medical profession is a demanding and stressful one, with long hours and high expectations. It is a career choice that requires a great deal of dedication and hard work. The medical profession is a career choice that is often associated with a high level of education and a long training period. However, the reality of the medical profession is often quite different from the ideal. The medical profession is a demanding and stressful one, with long hours and high expectations. It is a career choice that requires a great deal of dedication and hard work.

the authors have been asked to provide more information on the authors' relationship with the funding body. The authors have provided a statement of independence, which is included in the full manuscript.

- [illegible]

(Vergelyk Lux Mundi 1986:1-26.) Du Toit (1967:137-221) beskryf in duidelike terme hoedat die sendeling te werk moet gaan om sy sendinggemeentelede te leer ken en by hulle aansluiting te vind ten opsigte van taal en kultuur. Sodoende kan die lidmate werklik bereik word en kan daar in behoeftes voorsien word.

Die bydrae van die Christelike kerk tot die ontwikkeling van gemeenskappe kan ongelukkig nie net as 'n positiewe bydrae beskou word nie. Gifford (1990:24) doen 'n beroep op die mense van Afrika om krities-reseptief te kyk na die evangelieboodskap wat deur sendelinge aan hulle oorgedra word. Die rede vir hierdie oproep is dat Christene ook gebruik word om die belange van politici, hulle kulture van oorsprong en die van ekonome te bevorder.

Teoretiese benaderings wat Christene se werk op die gebied van gemeenskapsontwikkeling beïnvloed het, is volgens Gifford (1990:3-23) die volgende:

- 2.1.1 Daar is die Teorie van die Eindtye wat van die standpunt uitgaan dat ons in die laaste dae van die wêreld se bestaan lewe. Jesus gaan enige tyd kom. 'n Gemeenskap se aandag moet daarom op die verspreiding van die Evangelie-boodskap gevestig word en nie op swak maatskaplike omstandighede nie. Die plaaslike onderontwikkelde omstandighede is slegs tydelik - die Ewige Lewe lê voor waar alle ongelykheid en nood verwyder sal wees.
- 2.1.2 Die Voorspoed Teorie wys daarop dat 'n Christen geen finansiële of maatskaplike nood hoef te ervaar nie. Sy geloof moet op God se alvermoë gevestig wees om hom op 'n wonderbaarlike wyse te help om uit sy noodsituasie te kom. Indien 'n persoon in armoede of verwaarlosing verkeer, is dit omdat hy nie in God se

almag glo nie. Die aandag word sodoende afgetrek van die redes vir en die aard van onderontwikkeling. Die oplossing vir materiële probleme (en alle ander probleme) hang af van 'n wonderwerk van Bo.

- 2.1.3 Die Teorie van die Sondige Wêreld definiëer die wêreld as sondig en dié deel van die heelal waaroor Satan regeer. 'n Christen moet nie van die wêreld wees nie en hom nie bemoei met die wêreld nie. Hy moet dus nie probeer om politieke-, ekonomiese- en kulturele instellings te beïnvloed om 'n regverdige bedeling vir alle gemeenskapslede te bewerkstellig nie. Hierdie benadering maak nie voorsiening vir dienslewering aan onderontwikkelde persone wat hulle nog nie bekeer het nie.
- 2.1.4 In die Teorie van Gehoorsaamheid word klem gelê op die belangrike rol wat gehoorsaamheid en onderdanigheid aan die owerheid speel. Politici het tydens die koloniale tydperk hierdie Christelik teoretiese konsep uitgebuit. Godsdienstige opvoeders het hulle gemeenskapslede onder die indruk gebring dat hulle onderdanig moet wees aan die owerheid en onreg moet verduur. Gesagsfigure mag nie gekritiseer word nie en onderdane mag nie beding vir meer regverdige voordele nie. Hierdie houding het gemeenskaps-ontwikkeling in Suidelike Afrika ernstig belemmer omdat onderdanigheid en gehoorsaamheid as 'n baie belangrike godsdienstige bate beskou is.
- 2.1.5 Christene het nog altyd 'n skeidslyn getrek tussen die sogenaamde "heidense volke" en hulleself (Gifford 1990:2). 'n Meer onlangse Christelik-teoretiese benadering (die teorie van die Wedergeborene) trek 'n skeidslyn tussen "ware christene" en die tradisionele kerke. Die tradisionele kerke word daarvan beskuldig dat hulle politieke ideologie en tradisies nastreef en

dat hulle nie Bybels gefundeer is nie.

- 2.1.6 In Suidelike Afrika het die Wit Teologie en die Swart Teologie as politieke godsdienste ontstaan as teenvoeter teen die tradisionele kerke. Die twee teorieë is veral op die gebied van gemeenskapsontwikkeling besig. Die Swart Teologie beywer hom vir die openbaarmaking van onderdrukking en swak maatskaplike omstandighede van minderheidsgroepe. Die Wit Teologie beskou die blanke as die uitverkore bevolkingsgroep wie se belange ten alle koste teen swart heidene beskerm moet word.

Hierdie christelike benaderings vorm die agtergrond van die hoofstrome van die christelike godsdiens wat sendelinge en evangeliste ingedra het in hulle ontwikkelingswerk.

Volgens Meiring (1992:20) word daar tans in sendingwerk gekonsentreer op Noord-Afrika, Asië en die eilande rondom Australië. Dit word die 10/40 venster genoem (tussen die grade 10-40 noord van die ewenaar). Twee derdes van die wêreld se bevolking woon in hierdie gebied (3,14 biljoen mense). Hierdie mense word beskou as "die armste van armes". Daar word tans 'n beroep op sendelinge gedoen om in hierdie onderontwikkelde areas te gaan werk en dienste soos gesondheidsorg en geletterdheid as deel van hulle taak tot gemeenskapsontwikkeling aan te bied. Die sendeling se primêre taak is nog steeds evangelisasie, maar daar word sterk klem gelê op die ontwikkelingsnood van die armes wat ook aandag moet kry.

2.2 DIE EKONOMIE

Valanskakis en Martin (1986:8) meld dat met die toevoeging van rekenkundige en formele tegnieke by die

ekonomie, hierdie wetenskap se geskiedkundige aandeel aan gemeenskapsontwikkeling vinniger as die ander sosiale wetenskappe gegroei het. Die nadeel is egter dat hierdie ontwikkeling die ekonomie geïsoleer het van die aanverwante wetenskappe en dat menslike probleme gereduseer is tot kunsmatige nommers.

Die konvensionele ekonomiese benadering is om te konsentreer op meetbare indikatore soos die per kapita inkomste; markpryse; beskikbaarheid van geld en die meting van ekonomiese aktiwiteit. Hierdie indikatore is dikwels misleidend omdat dit onvolledig is en daarom nie betroubaar nie. (Vergelyk Valanskakis en Martin 1986:86.)

Om die ekonoom in staat te stel om meer effektief deel te neem aan gemeenskapsontwikkeling, stel Valanskakis en Martin (1986:86) voor dat nuwe indikatore gebruik word om onderontwikkeling en ontwikkeling te meet. Vanaf die sestigter jare het die ekonoom vir homself 'n swak rekord opgebou wanneer dit kom by gemeenskapsontwikkeling. Die nuwe indikatore kan moontlik die geskiedenis verander meen die twee skrywers. Hulle stel die volgende indikatore voor:

- 2.2.1 Die kriteria waarvolgens die per kapita inkomste gemeet word, moet die behoeftes van die lande of gemeenskappe insluit en nie net konsentreer op die geldwaarde wat as inkomste verkry word nie.
- 2.2.2 Die kriteria moet plooibaar wees sodat verskillende faktore in verskillende omstandighede as maatstaf gebruik kan word. Daar is byvoorbeeld die ekologiese omstandighede, kulturele invloede en die toepaslikheid van 'n Nasionale Plan vir Ontwikkeling, wat dien as individuele kriteria.

- [illegible]

[illegible]

It is likely that we will see a large number of firms that have been successful in the past but are now struggling to survive. This is because the market is becoming more competitive and the barriers to entry are becoming lower. This is a good thing for consumers, but it is a bad thing for the firms that are struggling to survive. We need to find ways to help these firms survive, but we also need to make sure that the market remains competitive.

- 2.2.3 Opgehoopde voorraad soos nie-bederfbare produkte in pakstore behoort ook in berekening gebring te word by die berekening van die per kapita inkomste.

- 2.2.4 Vervangingswaarde moet in berekening gebring word. Hier word veral gedink aan die beskadiging van die ekologie deur ekonomiese ontwikkelingsprojekte. Terwyl die per kapita inkomste van individue verhoog het, is die ekologie so beskadig dat die verlies aan die omgewing groter is as die geldelike winste wat ontvang is uit die hoër salarisse.

- 2.2.5 Die werkloosheidsyfer as indikator is misleidend omdat die informele werksektor nie in berekening gebring word wanneer die werkloosheidsyfer aangedui word nie. Juis in die Derde Wêreld speel die informele werksektor 'n belangrike rol en is dit die grootste bron van inkomste.

Opsommend kan dit dus gestel word dat die ekonoom in die toekoms onderontwikkeling en ontwikkeling moet meet aan die hand van 'n individuele gemeenskap; binne 'n spesifieke kulturele verwysingsraamwerk en binne 'n bepaalde tydskonsep. (Vergelyk Valanskakis en Martin 1986:89.)

'n Volgende tema word deur Else, Gamaya en Jirira (1986:85), drie ekonome uit Zimbabwe aangeraak. Hulle lig die ekonomie se geskiedkundige rol in gemeenskapsontwikkeling soos volg: "What we affirm is that economic development is critical to all other forms of development. We do not believe that economic development can or should be separated from human development. Economic development must happen in ways that empower, that build human capacities, that decrease dependence and reinforce self-reliance, and that assures equitable distribution of national wealth and income".

Bankiers wat lenings beskikbaar stel vir die ontwikkeling van projekte dink ook na oor die bydrae wat hulle kan lewer tot ontwikkeling. Bangladesh is 'n onderontwikkelde gebied en het 50 miljoen armes wat nie grond besit nie en wat dikwels werkloos is. Die land is ryk aan inheemse bronne maar 83% van die bevolking leef in armoede. Muhammed Yunus van die Grumeen Bank in Bangladesh het die volgende interessante siening van armes: "... even the poorest cigarette roller or street vendor has skills and energy which are just as valuable as a savings account or a fancy house". (Vergelyk Swift 1988:13.) Hierdie Bank stel heel klein lenings aan mense beskikbaar ($\pm$ 60 dollar). Dit stel die armes in staat om 'n klein besigheid te begin soos bv. die prosessering van rys, houtsneewerk of 'n bokboerdery.

Die Grumeen Bank maak gebruik van "gemeenskapsbanke" (solidarity groups) waar groepe van vyf lede lenings kry. Elke lid moet sy eie lening terug betaal, maar die ander lede moet toesien dat die lening gedelig word. Hierdie groepe word verder gekoördineer in dorpe en sentrums. "The structure creates a bank system which truly works from the bottom up" (Swift 1988:13).

'n Onlangse studie in Bangladesh het getoon dat hierdie leners se inkomste binne twee jaar met 53% gestyg het. As gevolg van die verhoogde inkomste word lekkende dakke reg gemaak, nuwe klere word gekoop, die waterstelsel word opgeknop, kinders woon die skool by en kry gesondheidsorg en gebalanseerde maaltye.

Hierdie tipe finansiële bydrae, waar die lener die volle beheer het oor hoe hy sy geld bestee en die feit dat hy sy selfstandigheid behou, help hom om menswaardigheid te verkry. 'n Vrou wat armbande en

1. The first step is to identify the problem. This involves understanding the situation and the goals that need to be achieved. It is important to gather all relevant information and to define the problem clearly.

[illegible]

There is a great deal of interest in the world today in the question of the future of the human race. The question is not whether we shall live or whether we shall die, but whether we shall live in a way that is worthy of the name of human. The question is not whether we shall live or whether we shall die, but whether we shall live in a way that is worthy of the name of human. The question is not whether we shall live or whether we shall die, but whether we shall live in a way that is worthy of the name of human.

lint verkoop getuig soos volg: "I do very good business. I feel wonderful because now I am treated with respect. When I used to go around and beg at people's doors, they would show me away ... but now they extend a stool for me to sit, and children come around and try to find out what I am selling" (Swift 1988:14).

Die "Society for International Development" (SID) meld in sy Jaarverslag van 1991 dat die Wêreld Bank en die Kanadese Internasionale Ontwikkelingsagentskap, 1 000 Amerikaanse dollar as 'n lening beskikbaar stel aan individue en grondvlak organisasies om klein ontwikkelingsprojekte te loods. Gedurende 1991 het 35 applikante uit onderontwikkelde gemeenskappe in die Suidelike wêrelddele aansoek gedoen vir lenings waarvan 22 lenings is, na ondersoek, toegeken is. (Vergelyk Annual Report 1991:8-10.) Hierdie groot finansiële instellings poog op hierdie manier om uit te reik na klein organisasies en individue as bewys van hulle belangstelling in grondvlak ontwikkeling.

Die ekonomie los by verre nie die armoedeprobleme van die Derde Wêreld op nie. Die probleem van onderontwikkeling word na die staat verwys. Mallyd (1986:23) sê in die verband: "It is the economic policies of the state which determine such things as the level of investment in the development of social infrastructure, priority in rural development and income redistribution". Die rol van die politiek is dus baie belangrik en word vervolgens bespreek.

[illegible]

The authors are grateful to the National Science Foundation (NSF) for support of this research under grant number DMR-9706899. The authors also thank Dr. J. H. Wernick for his helpful discussions during the course of this work.

Full-time (100%) positions are available for experienced individuals with the following qualifications. In person or by mail, send your resume and salary history to: **Director of Human Resources, 10000 E. 1st Avenue, Suite 100, Denver, CO 80231.** Please call for an interview.

The report states that in 1982, the Soviet Union had a large number of military and naval vessels in the Pacific Ocean, including a large number of submarines, and that the Soviet Union had a large number of military and naval vessels in the Pacific Ocean, including a large number of submarines, and that the Soviet Union had a large number of military and naval vessels in the Pacific Ocean, including a large number of submarines.

2.3

DIE POLITIEK

Bloom (1988:55) beskryf die rol wat die politiek in Gemeenskapsontwikkeling speel as 'n delikate verhouding tussen die politiek, maatskaplike en ekonomiese wetenskappe. Volgens hom behoort politici hulleself die volgende vrae af te vra:

"(1) What are the concealed and the open theories of social justice that are used by government to justify their policies? (2) What does the government know, or believe, to be acceptable to the communities or groups that will be affected by these policies?" (Vergelyk Bloom 1988:55.)

Swift (1988:6) spreek hom in dieselfde trant uit ten opsigte van die rol van die politiek in gemeenskapsontwikkeling. Hy sê bv.: "Politics and development make uncomfortable bedfellows but they are inevitable ones. Like it or not, political decisions do shape development results".

Die tydperk tussen 1960 en 1970 het getoon dat regerings (politici) van die ontwikkelde lande in Amerika en Europa nie seker was wat die grondvlak behoeftes en verwagtings van die onderontwikkelde lande was nie. Beleid is geformuleer volgens aannames. (Vergelyk Bloom 1988:57). Dit word as noodsaaklik beskou dat die politici ondersoek moet instel na die behoeftes van die volk en ook wat die nagevolge van maatskaplike beleid is. Bloom (1988:59) sê dan ook in die verband: "In Africa we have largely wasted the opportunity to consider the consequences of ecological change, and to arrest its devastating effects before it is too late, has been almost totally ignored."

In aansluiting by hierdie bogenoemde standpunte oor die effek wat politieke beplanning en beleid op die grondvlak gemeenskapslid het, wys Kaseke in die verslag van die School for Social Work in Zimbabwe (1991:4) op die effek wat 'n regering se ekonomiese strukturele aanpassing op die minder bevoorregtes van 'n gemeenskap het. Die "Economic Structural Adjustment Programme" is 'n afdwingbare voorskrif van die Wêreld Bank en Internasionale Monitêre Fonds aan sy Derde Wêreld leners. Hierdie program is 'n poging van die Wêreld Bank en IMF om die opgehoopte skuld van Derde Wêreld lande te delg. Kaseke wys daarop dat regerings eintlik deur hierdie twee groot finansiële instellings "regeer" word en dat die politici onder die soewereiniteit van die groot ekonome staan. Die werklose mense, die medies-ongeskiktes, vroue, kinders en bejaardes lei onder die inkorting van staat-subsidies en staatspensioenskemas, omdat skuld aan die Wêreld Bank en die IMF terug betaal moet word. (Vergelyk die verslag van die "School for Social Work" Zimbabwe 1991:4.)

Toffler in Korten en Klauss (1984:243-244) pleit vir 'n politieke revolusie sodat politieke stelsels kan aanpas by hulle onderskeie veranderde gemeenskappe. Hy sê: "I fail to see how it is possible for us to have a technological revolution, a social revolution, an information revolution, moral-, sexual-, and epistemological revolutions, and *not* a political revolution as well". Hy is van mening dat die politieke tegnologie van die industriële era, nie meer die toepaslike tegnologie vir die nuwe beskawing is nie.

Swift (1988:6) beweer dat daar 'n ingeboude weerstand teen ontwikkeling by alle regerings bestaan omdat hulle hul eie belange wil beskerm. Daarom word fondse

byvoorbeeld gekanaliseer na die Staatsdiens Administrasie en na die Weermag. In sy eie woorde sê hy: "To officialdom things are done right only if government gets credit for the results". Die sosialisties-georiënteerde regerings belê ook selfs beskikbare fondse liever in die sentrale regering, waar beleggings nie aan risikos van moontlike mislukte streeksprojekte blootgestel word nie. Dit geskied soms ten koste van plaaslike inisiatief.

'n Voormalige minister van Pakistan, Mahul ul Haq (1991:23) sê dat hy ontsteld is oor die uitsonderlike groot begroting wat Derde Wêreld regerings aan hulle Weermag bestee. Die finansiële uitgawes aan wapens is meer as die geld wat bestee word aan opvoeding en gesondheidsdienste. Daarby betaal onderontwikkelde inwoners 'n baie hoë sosiale prys vir hulle wapenarsenaal, omdat die armoede en lae lewensstandaard nie opgehef kan word nie. "There is certainly a powerful argument for improving the external environment for Third World development, but there is just as powerful a case for improving their internal priorities", sê hy (ul Haq; 1991:24).

Bonino en De Andreis (1991:42), twee Italiaanse parlementariërs, doen 'n beroep op lande wat wapens uitvoer, om slegs wapens te verkoop aan dié regerings in die Derde Wêreld wat demokraties verkies is en wat menseregte respekteer.

Indië is al vir etlike jare besig om die probleem van onderontwikkeling te hanteer. Die politiek en die godsdiens speel in hierdie land 'n baie belangrike rol. Dr. A.T. Ariyaratne van Sri Lanka is verbonde aan 'n organisasie met die naam van Sarvodaya. Dit beteken "well being for all", en is gedurende 1920 deur Mahatma Ghandi begin. Die organisasie poog om

the addition of some of the other members of the family of distributions of the type (1.1) to (1.2) we obtain the generalized log- γ distribution defined by the probability density function (1.1) with the parameter γ replaced by $\gamma + \alpha$ where α is a positive number. In view of (1.2) the probability density of the generalized log- γ distribution can be written in the form (1.2) with γ replaced by $\gamma + \alpha$ and $\Gamma(\gamma)$ replaced by $\Gamma(\gamma + \alpha)$. The generalized log- γ distribution is denoted by $GL(\gamma, \alpha)$ and its probability density function is denoted by $g(x; \gamma, \alpha)$.

The generalized log- γ distribution is a continuous and strictly increasing distribution. As pointed out above, the generalized log- γ distribution can be obtained by adding some members of the family of distributions (1.1) to the generalized log- γ distribution. The generalized log- γ distribution is denoted by $GL(\gamma, \alpha)$ and its probability density function is denoted by $g(x; \gamma, \alpha)$.

2. THE GENERALIZED LOG- γ DISTRIBUTION

Let X be a random variable having a continuous probability density function $f(x)$ and a cumulative distribution function $F(x)$. The generalized log- γ distribution is defined by the probability density function (1.1) with the parameter γ replaced by $\gamma + \alpha$ where α is a positive number. In view of (1.2) the probability density of the generalized log- γ distribution can be written in the form (1.2) with γ replaced by $\gamma + \alpha$ and $\Gamma(\gamma)$ replaced by $\Gamma(\gamma + \alpha)$. The generalized log- γ distribution is denoted by $GL(\gamma, \alpha)$ and its probability density function is denoted by $g(x; \gamma, \alpha)$.

nie politiees verbonde te wees nie en om nasionale ontwikkeling te bewerkstellig deur middel van vredevolle onderhandelings. Hulle beywer hulle vir ekonomiese gelykheid en etniese begrip, sonder politieke bande. Ariyaratne in Swift (1988:22) sê: "The vast majority of Sri Lankans are poor, powerless and deprived. They have both material and non-material needs. They need food for their normal physical growth, but they also need to develop their minds. That's why we believe spiritual awakening should be closely linked to a program of economic and political emancipation and justice".

Dit staan vas dat die politiek 'n baie belangrike rol speel in gemeenskapsontwikkeling. Die politici in Afrika wat een-man-regerings voorstaan en wat baie min inspraak van die volk toelaat, word tans bevraagteken en selfs omver gewerp. Die grondvlak gemeenskap wil vandag politiees deelneem aan die besluite en beplanning rondom ontwikkeling.

2.4

DIE LANDBOU

Eziakor (1989:39-40) bied 'n oorsig van die landbou se betrokkenheid by ontwikkeling aan. Aanvanklik sê hy, was dit die bedoeling dat landbou-ontwikkeling met 'n hoë ekonomiese inkomste gepaard moes gaan. Groot-skaalse landbou-ontwikkelingsprojekte in Derde Wêreldlande was die sigbare bewys dat ontwikkeling plaasvind. Omdat die genoemde ekonomiese projekte egter geen noemenswaardige bydrae tot ontwikkeling gelewer het nie, is ondersoek ingestel na die redes vir die swak reaksie. Daar is gevind dat die inwoners van die Derde Wêreld se basiese behoeftes nie in berekening gebring is toe die landbou ontwikkelingsplanne beraam is nie. Eziakor (1989:41) sê: "Presently, the social welfare and economic well-

aimed at the delivery of services to the community, given the fundamental character of the two dimensions involved. The Basic Action is not open to the same degree of institutional differentiation.

The second priority is to establish the structure of the service, ranging from a fully autonomous, self-financing entity, to a fully controlled entity. The intermediate position will vary according to the situation in the future community.

- 4.2. The third consideration is to determine the institutional arrangements, basically in response to projects.
- 4.3. The project will have to be organized in a way that requires very little intervention by the community and that the government is not called upon to intervene in the future, with the exception of the basic and basic support services. The institutional arrangements, including the necessary regulatory system.
- 4.4. The fourth consideration is to determine the quality of the service, based on the quality of the service provided by the community, with the exception of the basic and basic support services, including the necessary regulatory system.

It is not necessary to mention the third and fourth considerations, but the first two are fundamental. The first consideration is to determine the quality of the service provided by the community, with the exception of the basic and basic support services. The second consideration is to determine the quality of the service provided by the community, with the exception of the basic and basic support services. The third consideration is to determine the quality of the service provided by the community, with the exception of the basic and basic support services. The fourth consideration is to determine the quality of the service provided by the community, with the exception of the basic and basic support services.

being of the citizenry in the Third World are regarded as the fundamental concern of the new development paradigm. The Basic Human Needs Approach is now viewed as central to national development".

Die Landbou huldig die standpunt dat elke mens die maksimum toegang moet hê tot gesondheidsorg, gebalanseerde voeding, klere, skooling en opvoeding. Die landboukundige gaan dan soos volg te werk om ontwikkeling in die landbou toe te pas:

- 2.4.1 Groter klem word geplaas op winsgewende, kleinskaalse, arbeidsintensiewe, kapitaal- en energiebesparende projekte.
- 2.4.2 Die projek moet aansluit by die sosio-kulturele agtergrond van die gemeenskap. Die projek moet self deur die gemeenskap in stand gehou word. Sodoende word die deelname van die plaaslike inwoners verkry en raak hulle self betrokke by die behoeftebepaling, prioriteitsbepaling, beplanning en uitvoering van die projek.
- 2.4.3 Die oorsake vir onderontwikkeling - op mikro- en makrovlak, intern en ekstern - moet nagevors en in berekening gebring word. Murphy (1988:12) beskryf 'n praktiese voorbeeld van sulke navorsing in sy artikel:

'n Privaat welsynsorganisasie in Kanada het sonder konsultasie met die plaaslike inwoners, besluit om 'n hoenderboerderyprojek in San Salvador te borg. Hierdie besluit was egter geneem nadat daar met die Federasie van Koöporasies in San Salvador gekonsulteer was. Die Federasie, was onder die indruk dat die geld slegs gegee sou word vir 'n hoenderboerdery alhoewel hulle geld vir hulle beesboerdery nodig

gehad het. Hulle wou ten alle koste die geld hê, al was die projek wat uitgekies is, nie 'n geskikte onderneming nie.

Tydens 'n besoek van die donateursorganisasie aan San Salvador om vas te stel hoe die hoenderboerdery vorder, ontdek hulle toe dat dit in 'n beesvoedingsprogram verander het. Die plaaslike inwoners het teen die hoenderboerdery besluit omdat hulle nog nooit op groot skaal met hoenders geboer het nie. Die markte (verkoopspunte) vir hoenders was veraf geleë en die beesvleispryse het intussen gestyg. Daarenteen was die eier- en pluimveepryse laag. Die plaaslike inwoners het jare lange ondervinding van beesboerdery gehad; die naaste dorp het 'n groot vleismark gehad en die boere was goed bekend met die koste-aspekte van beesboerdery.

Die les wat die donateurs hieruit geleer het was dat die Derde Wêreld nie altyd goed georganiseerder volgens noukeurige skedules werk nie. 'n Projek is gewoonlik een geïsoleerde aspek van 'n gemeenskap se totale funksionering. 'n Projek kan daarom kunsmatig wees. Baie dinge kan in die gemeenskap verander wat 'n projek ontoepaslik kan maak. Murphy (1988:12) sê byvoorbeeld: "The gap between formulating a project and the actual arrival of the funds can be a matter of dark humour." Die saad vir landbougewasse kan byvoorbeeld na die reënseisoen eers opdaag, of boumateriaal vir behuising daag juis in die reënseisoen op wanneer daar nie gebou kan word nie.

Gemeenskappe is nie staties nie en daarom kan die projek en begroting gou onvanpas raak. Tereg sê

Murphy (1988:12): "Development in the raw rarely follows a timetable" .

Die landboukundiges is baie praktiese mense en is ingestel op die ekologie en op veranderlikes. Dit blyk dat hulle ook krities is teenoor die politici en ekonome. Die landbouers is van mening dat 'n landbou gemeenskapsontwikkelingsprojek nie 'n doel op sigself is nie, maar 'n middel kan word waarmee magsugtige politieke strukture uitgedaag kan word. Hulle sê 'n arm gemeenskap het nie net finansiële bystand nodig nie. Hulle het die hulp en ondersteuning nodig wanneer die hebsug van die rykes en magtiges hulle wil oorweldig. (Vergelyk Murphy 1988:12.)

Dit blyk uit hierdie literatuurstudie dat die landbou 'n mensgeoriënteerde ontwikkeling voorstaan en dat hierdie dissipline rekening hou met die ekologie van 'n land.

2.5

DIE SOSIOLOGIE

Die sosiologie se bydrae tot gemeenskapsontwikkeling lê in die beskrywing van gebeurtenisse, aksies en prosesse wat plaasvind tydens ontwikkeling. Die sosioloë beskryf teorieë waarvolgens ontwikkeling plaasvind. Daar word gepraat van die sosiologie van ontwikkeling en die sosiologie van onderontwikkeling. (Vergelyk Taylor 1983:4 en 71.)

Die sosiologie beskryf die fases waardeur 'n gemeenskap beweeg vanaf die tradisionele staat na die een van modernisering. Die voorbeeld van modernisering wat as kriterium gebruik word, is die Westerse stede teenoor die tradisionele gemeenskappe in die Derde Wêreld. Daar kan kritiek teen hierdie maatstaf uitgespreek word omdat die Westerse gemeenskappe as die moderne ideal voorgelê word,

[illegible][illegible]

The literature on the relationship between the structure and size of a firm and its performance is mixed. Some studies find that big is good, while others find that small is better. This paper examines the relationship between firm size and performance in the context of the Indian economy. It finds that larger firms tend to have higher performance, but the relationship is not linear. There is a threshold size beyond which the performance of firms starts to decline. This suggests that there is an optimal size for a firm, beyond which the benefits of scale are outweighed by the costs of bureaucracy and other factors.

2. The following are the documents kept in the
 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839

2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 26

terwyl die sogenaamde onderontwikkelde Derde Wêreld as ongewens geklassifiseer word. Dit is 'n onbillike klassifikasie en 'n bevoordeling van die een bo die ander. Die Westerste wêreld gaan gebuk onder emosionele en maatskaplike wanfunksionering te midde van finansiële vooruitgang en bied daarom nie 'n algehele navolgenswaardige kriterium vir ontwikkeling nie. Om die Westerse wêreld as enigste maatstaf vir ontwikkeling te gebruik, is om die waardigheid van tradisionele gemeenskappe af te takel. 'n Alternatief tot hierdie benadering sou wees om elke gemeenskap aan sy eie standaard te meet en gemeenskappe nie te klassifiseer as minderwaardig nie.

Aandag word ook bestee aan die moderniseringsagente en daar word gespekuleer dat ontwikkeling gestimuleer word deur verstedeliking, instellings wat opvoeding en opleiding bevorder, entrepreneurs, handelaars, politici en 'n nasionale weermag (Taylor 1983:35).

Die sosiologie van onderontwikkeling lig aspekte toe soos byvoorbeeld 'n ekonomiese surplus wat onderontwikkeling teweeg bring. Indien die produksieproses meer geld vereis as wat die produk uiteindelik inbring, word armoede bewerkstellig.

In samehang met die ekonomiese surplus is daar monopolisering en kapitalisering. Kapitalisme word ook voorgehou as die rede vir die verarming van die Derde Wêreld.

Die Sosiologie bestee ook aandag aan die ambisie van mense in 'n gemeenskap wat bydra tot 'n motivering om uit te styg. Hierdie Sosiologiese teorieë beweer dat die mense van die Derde Wêreld nie genoeg dryfkrag het nie. (Vergelyk Taylor 1983:36-37.)

As a result of the above, the Commission has decided to recommend that the Government should consider the possibility of introducing legislation to provide for the establishment of a new body to be known as the "National Commission on the Status of Women". This body should be empowered to conduct research, to collect and disseminate information, to advise the Government on the status of women, and to coordinate the activities of the various organizations working for the advancement of women.

1. The first step is to identify the problem. This involves understanding the current situation and the goals that need to be achieved.

It is also not clear that the information that was in the original letter that was sent to the District Attorney was the same as the information that was in the letter that was sent to the District Attorney. The information that was in the letter that was sent to the District Attorney was the same as the information that was in the letter that was sent to the District Attorney.

[illegible]

See also: *See also: ...*

'n Waardevolle bydrae wat die Sosiologie tot gemeenskapsontwikkeling gelewer het, is die beskrywing van verskynsels in die samelewing wat direk betrekking het op gemeenskapsontwikkeling, soos byvoorbeeld kultuur, sosialisering, waardes, norme, status en rolle. Haralambos en Heald (1989:2-9) beskryf of formuleer hierdie verskynsels en aandag word vervolgens daaraan bestee.

Kultuur word beskryf as die manier waarop 'n gemeenskap se lede hulle lewe bedryf. Kultuur is die idees, gewoontes en gedragskodes wat van geslag tot geslag oorgedra word. Kulturele kodes word aangeleer, en dit verskil van gemeenskap (land) tot gemeenskap. Kulturele riglyne bepaal hoedat mense hulleself en hulle lewensomstandighede beoordeel. (Vergelyk Haralambos en Heald 1989:3-4.)

Hierdie inligting maak die gemeenskapswerker daarvan bewus dat hy sensitief moet wees vir die kulturele kodes van die gemeenskap waarin hy werk. Sy gedrag mag vir die grondvlak inwoners onaanvaarbaar wees asook die ontwikkelingsprojekte wat hy aan hulle bekendstel. Voordat 'n gemeenskapsontwikkelaar sukses kan behaal in 'n gemeenskap, moet hy hom baie deeglik vergewis van die gemeenskapslede se eie evaluering van hulle ontwikkeling of onderontwikkeling.

Wat sosialisering aan betref, leer die sosiologie ons dat kultuur aan nuwelinge (soos babas) geleer word deur die gesin, die skool, die beroepsgroep of die portuurgroep. Die meeste sosialisering vind gewoonlik binne die gesins- of familiekring plaas.

Die Westerse samelewing maak meer gebruik van eksterne instellings soos skole, om hulle kinders te sosialiseer as wat dit in die Derde Wêreld die geval

is. In die Derde Wêreld is die gesin, familie en stam, die primêre sosialiseringsagente en bestaan daar 'n sterk tradisionele inslag wat soms deur die Weste as "primitief" bestempel word. (Vergelyk Haralambos en Heald 1989:4-5.)

Bogenoemde inligting gee aan die gemeenskapswerker die aanduiding dat hy deur middel van die tradisionele sosialiseringsagente van die Derde Wêreld moet werk as nuwe idees omtrent ontwikkeling bekend gestel moet word.

'n Verdere bydrae wat die sosiologie tot gemeenskapsontwikkeling maak, is die verduideliking van statusse en rolle in 'n gemeenskap. Status en rol word voorgeskryf deur 'n gemeenskap volgens die ouderdom van 'n persoon, sy geslag, sy velkleur of dit wat hy in die lewe bereik het. Daar bestaan 'n verskil in die status- en rolkonsep van westerlinge teenoor persone van die Derde Wêreld. (Vergelyk Haralambos en Heald 1989:7-8.) Dit is belangrik dat 'n gemeenskapsontwikkelaar hom sal vergewis van die statusse en rolle in die gemeenskap waarin hy ontwikkelingswerk doen. Die vrou in die Derde Wêreld se status is oor die algemeen baie laag en sy moet in die twintigste eeu nog steeds die tradisionele rol wat vir vroue voorgeskryf is, vertolk.

Die sosiologie se bydrae tot gemeenskapsontwikkeling is dus die beskrywing van kenmerke, ontwikkelingsfases, die moderniseringsproses en moontlike oorsake vir onderontwikkeling binne gemeenskappe. Hierdie wetenskap bied nie oplossings vir die hantering van die probleem van onderontwikkeling nie, maar beskryf die verskynsel van ontwikkeling/onderontwikkeling.

These properties of $\mathbf{A}$ are the necessary and sufficient conditions for the system to have a unique solution.

Example: Below is an example of a linear system that has a unique solution. The coefficient matrix $\mathbf{A}$ is invertible and the system can be written as $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$. The inverse of $\mathbf{A}$ is $\mathbf{A}^{-1}$ and the solution is $\mathbf{x} = \mathbf{A}^{-1}\mathbf{b}$.

- $\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$ is a 3×3 matrix with $\det(\mathbf{A}) = 1$.
- $\mathbf{b} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ is a 3×1 vector.
- $\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix}$ is a 3×1 vector.
- $\mathbf{A}^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -2 & 1 & -1 \\ 1 & -2 & 1 \end{pmatrix}$ is the inverse of $\mathbf{A}$.
- $\mathbf{A}^{-1}\mathbf{A} = \mathbf{I}$ where $\mathbf{I}$ is the identity matrix.
- $\mathbf{A}\mathbf{A}^{-1} = \mathbf{I}$ where $\mathbf{I}$ is the identity matrix.
- $\mathbf{A}^{-1}\mathbf{b} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ is the solution.

Example: Below is an example of a linear system that has no solution. The coefficient matrix $\mathbf{A}$ is not invertible and the system can be written as $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$. The inverse of $\mathbf{A}$ does not exist and the system has no solution.

- $\mathbf{A} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \\ 7 & 8 & 9 \end{pmatrix}$ is a 3×3 matrix with $\det(\mathbf{A}) = 0$.
- $\mathbf{b} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$ is a 3×1 vector.
- $\mathbf{x} = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix}$ is a 3×1 vector.
- $\mathbf{A}^{-1}$ does not exist.

MAATSKAPLIKE WERK

Daar bestaan 'n nou verbondenheid tussen maatskaplike werk en gemeenskapsontwikkeling.

Volgens Hugo (1980:9) is die ontwikkelings-geskiedenis van maatskaplike werk ook die geskiedenis van gemeenskapsontwikkeling. Hy verdeel hierdie ontwikkelingsgeskiedenis wat in Europa plaasgevind het in vyf fases:

- * 1869-1877 die totstandkoming van die "Charity Organization Societies"
- * 1906-1909 die instelling van 'n Sentrale Registerstelsel
- * 1917-1919 die Federale tydperk met die instelling van 'n Gemeenskapskas en fondsinsameling vir maatskaplike dienste
- * 1935-1955 die tydperk van professionele ontwikkeling
- * 1960-1970 die opkoms van minderheidsgroepe

Bryant en White (1982:4-12) maak ook gebruik van fases vir die indeling van die geskiedenis van gemeenskapsontwikkeling in die Verenigde State van Amerika. Hulle bespreek gemeenskapsontwikkeling se ontstaan-geskiedenis apart van die maatskaplike werk en hulle gebruik die volgende uitstaande kenmerke:

- * Die na-koloniale era waar politieke en ekonomiese ontwikkeling die bo-toon voer.
- * Die tydperk van afhanklikheid waartydens die Derde Wêreld lande afhanklik gemaak is van Eerste Wêreld donateurs.

- Die Bundesregierung ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten.

Die Bundesregierung ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten.

Die Bundesregierung ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten.

- Die Bundesregierung ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten.
- Die Bundesregierung ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten.
- Die Bundesregierung ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten. Sie ist verpflichtet, die Rechte der Bürger zu schützen und die öffentliche Ordnung zu gewährleisten.

- * Die humanistiese tydperk waartydens lewensonderhoud, verhoging van die selfbeeld en vryheid om keuses te maak die doelstellings van gemeenskapsontwikkeling, is.

Holdcroft (in Jones en Rolls 1982:207-224), is van mening dat gemeenskapsontwikkeling in Europa 'n produk van die Koue Oorlog was en dat die doelstellings van ontwikkeling 'n teenreaksie teen die revolusie was: "By bringing people together, inviting them into harmonious communities, and mobilizing them for common endeavours, community development promised to generate permanent political peace and quick economic growth".

Dit blyk egter volgens Holdcraft (in Jones en Rolls 1982:221) dat gemeenskapsontwikkeling tot dusver nog nie aan die verwagtings voldoen nie. Holdcroft beskou die volgende redes as die oorsake daarvoor:

- * Reeds tydens die beplanningsfase in gemeenskapsontwikkeling moet meer aandag bestee word aan die vinnige generering van 'n inkomste vir die armes. Dienste soos gesondheidsorg en opvoeding kan later volg as die behoeftiges eers 'n daaglikse inkomste het.
- * Versperrings op die weg van deelname deur die grondvlak gemeenskapslid, moet uit die weg geruim word. Die elite van 'n onderontwikkelde gehuggie mag nie alleen baat by die ontwikkeling nie.
- * Grondvlak deelname aan die implementering van ontwikkelingsplanne bly steeds 'n probleem. Die gemeenskapsontwikkelaar doen nog self te veel werk, in plaas daarvan dat die gemeenskapslede die implementering behartig. Aan die ander kant moet die grondvlak gemeenskapslid nie oorlaai word met verantwoordelikhede wat hy nie kan behartig nie.

Muzaale (1987:85) is 'n maatskaplike werker en boorling van die Derde Wêreld. Hy verwoord die hedendaagse siening van gemeenskapsontwikkeling soos volg: "Social development has been characterised as 'a movement', a 'developmental perspective' and a 'practice mode' in social work. It has been defined as 'a process of planned institutional change' to bring about a better fit between human needs and social policies and programmes. It advocates self-reliance and stresses the need for the enhancing of people's capacities to work for their own welfare and that of their society. It also stresses the need to give people the capacity to alter their institutions in keeping with their aspirations and desires. The broad mission of social development is to contribute to the emergence and maintenance of a society in which organisations and institutions are "more" sensitive and responsive to human needs. The core skills of social development are policy analysis, planning, community organisation, programme evaluation and social advocacy, while the knowledge base includes a mastering of the ingredients of social structures, economic structures and political structures. Clearly, the familiar labels of the knowledge bases of social development are political science, economics, and sociology, with special emphasis on structures."

Gedurende die sestiger jare was die Chinese spreuk: "Leer 'n man om 'n vis te vang en hy kon vir die res van sy lewe vir homself sorg", dikwels gebruik as die doelstelling vir gemeenskapsontwikkeling. Hierdie benadering het egter in die afgelope 30 jaar nie die verwagte ontwikkeling teweeg gebring nie. De Graaf (1986:7), 'n eertydse maatskaplike werk dosent aan die Universiteit van Zimbabwe, verduidelik wat verkeerd is met hierdie benadering: "The approach is typical as we find it in top-down development planning. First of

all, an outsider comes in, looks at the situation of other people and defines what their problem is. He then determines what the specific, technical solution to that particular problem should be. Finally he hands out the means to solve that problem, possibly instructing the needy person how to use those means and leaves again. What is left is a person, still a bit dazed about those foreigners handing out fishing rods and teaching him, and no more capable of solving his (other) problems than before. The capability of the person concerned to use his or her own resources, intelligence and influence to control his or her own life has not been increased, and possibly has decreased ... His needs for shelter, health, security and recognition have not even been acknowledged. But even his need for food is not really solved, for as soon as his fishing rod or nets are damaged, he is in trouble again. His capability to deal with his problems in a more general sense has not been increased at all. He did not get more control over his environment and his political power has not expanded." (Die navorsers vind hierdie bydrae besonder waardevol, omdat die maatskaplike werker is by uitstek in staat is om die wisselwerking tussen die gemeenskap se behoeftes en die wyse hoe daarin voorsien moet word, raak te sien. Die maatskaplike werker verstaan die sirkulêre verband tussen oorsaaken-gevolg baie goed, soos wat dit in De Graaf se verduideliking hierbo uiteengesit word. As deel van die rolrepertoire van die maatskaplike werker, span hy die rol van tussenganger, bemiddelaar of advokaat in as hy namens die gemeenskap met die donateur onderhandel. Die donateur moet ook die siel van die onderontwikkelde persoon verstaan sodat daar in die gevoelde behoeftes voorsien kan word.)

Diane Conyers (1986:10-71), 'n maatskaplike beplanner,

and the other half of the 1950s, a considerable number of the population, particularly in the urban areas, were very ill equipped to deal with the economic changes. The industrial revolution, the rise of a new class of people, the emergence of a new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population.

The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population.

The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population.

The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population.

The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population.

THE FUTURE

The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population. The industrial revolution, the new type of labour, and the new methods of production and distribution, were all new to the population.

vind goeie aansluiting by die uitgangspunte oor 'n foutiewe benadering tot gemeenskapsontwikkeling soos wat dit hierbo gestel is. Sy verwys ook na die jare sestig, toe daar geëvalueer is dat ontwikkelingsbeplanning nie suksesvol verloop nie. Volgens haar was die rede daarvoor dat die basiese behoeftes van mense aan kos, klere en huisvesting, nie in berekening gebring is nie. Conyers (1986:4) skryf: "Firstly the planners began to realize that plans were unlikely to be implemented successfully unless the 'non-economic variables' were taken into consideration; the people likely to be affected by the proposed development should be consulted and policies and programmes should be modified on the basis of the information thus obtained".

Sy is van mening dat dit nie net ekonomiese onafhanklikheid beteken nie: "For example, the provision of social services, such as education and health, is important in its own right, not only as a means of increasing the productivity of labour force". (Vergelyk Conyers 1986:11.)

Maatskaplike werk vestig die gemeenskapsontwikkelaar se aandag op die ontvanger van ontwikkelingshulp, en die versterking van die innerlike kragte van die grondvlak mense.

2.7

DIE SIELKUNDE

Ontwikkelingsbeplanning was tot dusver gedoen op grond van ekonomiese bevindinge eerder as op sielkundige data. Bloom (1988:67) beweer dit bewerkstellig emosionele angste om toe te laat dat ondersoek ingestel word na die werklike oorsake vir die probleme in Afrika. Dit is veel gemakliker om die kolonialiste te beskuldig van eksploitasie en onderdrukking, of om die

huidige regerings te beskuldig van ontoereikende beleid rondom opleiding en opvoeding. Jaques in Bloom (1988:67) verwys soos volg na die navorsing oor die sielkundige onderbou van onderontwikkeling: "... in a study of the unconscious psychological origins of social rigidity, it shows how social change requires analysis of the common anxieties and unconscious collusions underlying the social defences which determines social relationships. In particular, it is emotionally less anxiety provoking to search for collective scape goats to blame for social problems, than to trust social scientists to consider the realities on which problems are based, unacceptable as these often are. Administration tends to be nervously obsessed with detailed rules and procedures, rigid and oppressive, disinclined for self analysis and self appraisal, much less does it call upon the social sciences to assist in those necessary and anxiety provoking, yet ultimately liberating, tasks".

Hierdie beskrywing gee 'n weergawe van die emosionele ervarings en selfbeeldprobleme van die onderontwikkelde Afrika. Bloom (1988:59) lig hierdie aspek verder dit soos volg toe: "The growing alienation of individuals from groups that arises from the depersonalisation of changes in economic, political and social organisations, is destroying Africa's strong collective ethos. Associated with alienation is the growth of learned helplessness, the conviction that one's efforts to control one's life are in vain. Africa has had too few experiences of success arising from its own efforts, and has learned a depressing sense of failure by the constant over-emphasis of the power of the West. The learned helplessness has been caused, in part, by the failure of education to encourage the cognitive skills that are required for a changing economy and society, and

and the realization of the possibility of mutually beneficial economic relations. It is not necessary to say at once about the economic consequences, especially during the first years of reform, and enjoying the advantages of mutual cooperation in the near future. Before we speak of a transition to mutual economic relations.

Let us turn to the first results. Transition and the economic consequences. Since 1989, the USSR has been in a state of economic crisis.

1. The first result consisted in recognizing the failure of the planned system, and of initiating the transition to a new, free market system. The initial stage was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system.

2. The transition to a new system of economic relations was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system.

3. The realization of the need to change the economic system was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system. The realization of the need to change the economic system was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system.

4. The realization of the need to change the economic system was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system. The realization of the need to change the economic system was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system.

5. The realization of the need to change the economic system was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system. The realization of the need to change the economic system was marked by the realization of the need to change the economic system, and the realization of the need to change the economic system.

has been escalated by the persistence of authority relationships that inhibit youth and females and those of lower status from growing independent, expressing divergent and unorthodox opinions, and enjoying the exhilaration of having open minds in open societies. Political and social indoctrination is both common and suffocating".

Die terrein van basiese menslike behoeftes word deur die sosiaal-sielkundige Moscovici in Bloom (1988:59) ingedeel in drie afdelings:

- * **Die aard, samestelling en verandering van houdings of gesindhede.** Hiermee word bedoel die konformerings met gesag, die invloed van 'n meerderheid, die verandering van houdings en die voortsetting en/of verandering van gedrag en ervaring.
- * **Die interaksie tussen lede van 'n groep en tussen groepe.** Dit sluit bv. in die besluitnemingsproses in die groep.
- * **Die gedagtewêreld en sosiale omgewing van die gemeenskaplid.** Hiermee word bedoel hoe daar deur die mense in die alledaagse lewe gedink word, hoe insidente verduidelik word en wat die bydraende gevolge van gebeurtenisse is. Aandag word ook bestee aan 'n gemeenskap se begrip van siekte, gesondheid, kindskap, 'n beroep, ens.

Hierdie indeling gee 'n riglyn van hoe om mense se sielkundige funksionering in gemeenskapsverband te verstaan.

Paulo Freire in Wilber (1979:445) gee 'n baie insiggewende kykie in die siel van die onderdrukte en

... and

[illegible]

The first of these is the possibility of a "spillover" effect. If a country's economy is too small to support a large number of firms, it may be forced to rely on a few large firms. This can lead to a concentration of power in the hands of a few individuals, which is not desirable.

It is a pleasure to have you here today. We are very proud of you and your accomplishments. We hope you will continue to work hard and achieve great things in the future.

onderontwikkelde persoon: "Because it is a distortion of being more fully human, sooner or later being less human, leads the oppressed to struggle against those who made them so. In order for this struggle to have meaning, the oppressed must not, in seeking to regain their humanity (which is a way to create it), become in turn oppressors of the oppressors, but rather restorers of the humanity of both."

Dit word dan die groot humanitêre en historiese taak van die onderdrukte om homself en sy vorige onderdrukker te bevry. Die werklikheid leer egter dat gedurende die begin fase van hierdie bevryding die vorige onderdrukte die nuwe onderdrukker word, omdat dit die voorbeeld is wat hy gekry het. Freire in Wilber (1979:447) sê: "Their ideal is to be men; but for them to be men is to be oppressors. This is their model of humanity."

Gedurende die vrywordingsproses ontdek die onderontwikkelde persoon 'n dualiteit in sogenaamde innerlike gereedheid tot die vryheid - hy streef na onafhanklikheid en sy eie unieke ideaal van vryheid, maar hy vrees dit terselfdertyd. Freire in Wilber (1979:448) stel dit soos volg: "The conflict lies in the choice between being wholly themselves or being divided; between ejecting the oppressor within or not ejecting him; between human solidarity or alienation; between being spectators or actors; between acting or having the illusion of acting through the action of the oppressors; between speaking out or being silent, castrated in their power to create and re-create, in their power to transform the world".

Dit blyk uit hierdie beskrywing dat die vrywordingsproses soos 'n pynlike geboorte is. As die onderontwikkelde persoon kan insien dat die vorige

representing various types of data, to provide access to data as convenient as possible and suitable for storage.

These are the main points of the design, and the following are some of the points of the implementation, which are not in the design.

- 1. The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network.

The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network. The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network.

The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network. The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network.

The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network. The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network.

The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network. The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network.

The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network. The system is designed to be a distributed system, and the data is distributed among the nodes of the network.

onderdrukking waarvan hy vry wil kom, 'n geslote wêreld is wat hy kan verander, kan hy begin om homself te bevry.

Freire in Wilber (1979:454-456) identifiseer die volgende eienskappe by die onderdrukte/onderontwikkelde persoon:

- Hy ervaar op 'n sekere stadium 'n onweerstaanbare aangetrokkenheid tot die een wat hom onderdruk. Hy wil ook 'n lewe van oorheersing hê.
- Die verarmde onderontwikkelde persoon verag homself. Dit is te wyte aan die verkleinerings wat hy dikwels moet aanhoor as sy heerser met hom praat.
- Die onderdrukte persoon besef selde dat hy ook mensekennis en kennis van sy omgewing (die ekologie) het. Hy vertrou nie sy eie vermoëns nie.
- As gevolg van hierdie swak selfbeeld en minderwaardigheidsgevoelens, bied die onderdrukte persoon nie weerstand teen oorheersing nie. Hy het 'n bo-natuurlike vertroue in die onfeilbaarheid van sy heerser.
- Die onderdrukte moet eers voorbeelde van sy oorheersers se swakhede sien voordat hy innerlik sal groei en sy selfbeeld opbou.
- Die onderdrukte persoon voel soos "iets" wat deur iemand anders besit word. Sy eksistensiële ervaring van homself is om onderdanig te wees aan iemand anders en hy is gevolglik 'n emosioneel afhanklike persoon.

Hierdie inligting bied aan die navorser 'n baie duidelike beeld van die onsigbare kragte wat 'n onderontwikkelde persoon inhibeer in sy ontwikkeling. Dit is nodig om aandag te bestee aan hoe om hierdie "kragteloosheid" (powerlessness) te oorkom. Freire in Wilber (1979:457-461) stel die volgende voor:

- Dit is eers wanneer die onderontwikkelde persoon 'n besef kry van sy agterstand en hy deel begin vorm van 'n georganiseerde poging om sy situasie aan te spreek, dat hy in homself sal begin glo. Dit is belangrik dat hy nie net op intellektuele vlak sal besef dat hy onderontwikkel is nie, maar dat hy daadwerklik tot aksie toe moet oorgaan.
- Die deelname van plaaslike inwoners aan gemeenskapsontwikkeling is dus van die allergrootse belang.
- Kritiese en bevrydende dialoog moet deurgaans met die onderontwikkelde gevoer word.
 - Die onderontwikkelde gemeenskaplid moet homself sien as 'n aktiewe deelnemer aan die verbetering van sy omstandighede. Hy moet weet dat hy besig is met 'n herlewing tot 'n volwaardige persoon.
 - Om hierdie groeiproses te verwesenlik moet hy respek behou vir sy oorheersers of meerdere se vermoë om te redeneer en aan hom begeleiding te gee. Die gemeenskapsontwikkelaar moet die rol van begeleier vertolk en die vertroue van die gemeenskap wen.
 - Politieke aksies moet opvoedkundige doelstellings hê sodat die onervare gemeenskapslede ondervinding in leierskap kan opdoen. Hulle moet

gibt es eine Vielzahl von Möglichkeiten, die die
Lernenden nutzen.

- Die Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen. Die
Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen.

Die Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen. Die
Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen.

Die Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen. Die
Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen.

2. LERNEN MIT

Die Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen. Die
Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen.

Die Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen. Die
Lernenden können die Lernaktivitäten in
einer Gruppe, in einer Kleingruppe oder in
einer Einzelarbeit durchführen.

geleer word om uiteindelik onafhanklik te kan funksioneer.

- Die korrekte manier om die vrywordingsproses te stimuleer is deur middel van dialoog. Die dialoog moet daarop gerig wees om die onderontwikkelde persoon te lei om die sosiale, politieke en ekologiese slaggate te identifiseer en daarmee te handel.
- Dit is noodsaaklik dat die grondvlak gemeenskapslid die volle verantwoordelikheid dra vir sy eie ontwikkeling. Sodoende sal sy selfbeeld opgebou word en sal hy 'n volwaardige lid van 'n ontwikkelende gemeenskap word.

Hierdie bydrae van Paulo Freire word as besonder waardevol beskou omdat dit die gevoelsbelewenisse van die onderdrukte persoon weergee. Dit is egter ongelukkig nie bekend of hy empiriese bewyse vir sy stellings het nie.

2.8

DIE EKOLOGIE

Die ekologie verduidelik hoedat 'n gemeenskap ontwikkel in samehang met sy omgewing. Die omgewing word beïnvloed deur die wyses waarop die mense dit benut. Hierdie benutting sit 'n dinamiese proses in die ekologie aan die werk wat ook die ekologie van 'n gemeenskap genoem kan word.

Die ekologie van die gemeenskap verwys na die verspreiding van mense in 'n spesifieke area soos op wyd verspreide plase, nader aan mekaar op kleinhoewes, nog nader aan mekaar in gehuggies, dorpe en groot stede. Hierdie groepering van mense vind plaas binne

to the fact that the individual members of the family, as well as the family as a whole, are not yet fully developed and are not yet fully integrated into the social structure.

In the family, the members of the family are not yet fully developed and are not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure.

The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure.

The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure.

The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure.

The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure. The family is a social unit that is not yet fully developed and is not yet fully integrated into the social structure.

'n lewenssiklus van geboorte, groei en afplatting. 'n Klein gehuggie word 'n besige stad as daar goud ontdek word en sodra die goudbron uitgeput is, word die stad 'n spookdorp.

'n Gemeenskap het ook 'n hartklop of lewensritme wat sommige tye van die dag baie besig is (bv. soggens wanneer mense werk en skool toe gaan), of saans wanneer die lewenstempo afneem en daar baie min aktiwiteite waargeneem kan word. Groot wêreld stede kom nooit tot rus nie.

Die ekologie beskryf ook prosesse binne 'n gemeenskap soos byvoorbeeld die kompetisie vir grondbesit waar nyweraars grond van arm boere verkry - soms ten regte en soms ten onregte; die verhuising van mense van een woonbuurt na 'n ander volgens hulle verhoogde inkomste en verhoogde status en die sentralisering van dienste in die middestad.

Binne 'n gesentraliseerde area word ook die spesialisering van dienste aangetref, bv. een straat huisves meestal banke, terwyl 'n ander die klerewinkels het.

'n Ander ekologiese proses is dié van binnedringing, soos wanneer 'n besigheidsentrum in 'n woonbuurt gebou word en deur die inwoners met vyandigheid bejeën word. Rasse-indringing kan ook konflik veroorsaak en die ekologiese balans van 'n gemeenskap versteur.

Edward en Jones (1976:114-123) beskryf ook die ekologie van 'n plattelandse gemeenskap in die V.S.A. Daar is byvoorbeeld twee tipes plattelandse dorpe uitkenbaar, naamlik:

- (2) The corresponding results obtained from the numerical analysis are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The analysis is based on the assumption that the material is perfectly elastic. The corresponding numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results.
- (3) The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered.

The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered.

The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered.

The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered. The numerical results for the three cases are in good agreement with the analytical results for the three cases considered.

- * die dorpsgeoriënteerde platteland waar die inwoners in die omgewing gefokus is op die dorpie in die sentrum van hulle landboubedrywigheede. Die bejaardes woon op die dorp terwyl hulle kinders die boerdery behartig. Die besigheids- en ontspanningsfasiliteite is in die dorp; en
- * die oop landelike area waar daar geen dorpsentrum is nie. Die winkels, poskantoor en banke is ook wyd uitmekaar versprei.

Gemeenskappe vorm patrone van vestiging volgens hulle omgewing. Byvoorbeeld, 'n lynvormige dorp wat al langs die nasionale pad 'n lyn vorm; of die dorpie is sirkelvormig 'n ent weg van die nasionale pad. Daar is 'n plantasievormige nedersetting wat tydelik is en wat opbloeit of staan na gelang van werksmoontlikhede.

Die tradisionele stad het gewoonlik 'n besigheid-sentrum gehad waar daar 'n oop "bazaar" is wat omring is met klein winkels. Daar rondom volg spesialiteitsdienste volgens strate waar die ambagsmanne in een straat verkry word en die kruideniersware winkels in 'n ander straat. Die beste woonhuise waarin die welvarende mense van die gemeenskap woon, het daarna gevolg. Aan die buitewyke van die dorp het die armes gebly.

Ten opsigte van die meer moderne stede word 'n besigheidsentrum aangetref met 'n vervoerdepot vir treine, busse en vragmotors. Tussen die besigheidsarea en die woonbuurtes is daar 'n area waar besigheidspersele en woonhuise deurmekaar aangetref word. Hierdie area was 'n woonarea voordat die stad gemoderniseer en uitgebrei het. Daarna volg die area waar die groothandel sake-ondernemings aangetref word. Dan volg die lae-inkomste huise, dan die

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

The above information was obtained from the records of the FBI, New York City Office, dated 10/10/68.

1. The first step in the process of identifying a problem is to define the problem. This involves identifying the symptoms of the problem and determining the scope of the problem. Once the problem has been defined, the next step is to identify the causes of the problem. This involves identifying the factors that are contributing to the problem and determining the underlying causes. Once the causes have been identified, the next step is to develop a plan of action. This involves identifying the steps that need to be taken to solve the problem and determining the resources that will be needed to implement the plan. Finally, the last step in the process is to evaluate the results of the plan. This involves monitoring the progress of the plan and determining whether the problem has been solved.

1. Die erste Gruppe ist die Gruppe der "Kriegsverbrecher". Diese Gruppe besteht aus denjenigen, die während des Krieges Verbrechen begangen haben, die gegen die Menschlichkeit verstoßen. Diese Verbrechen sind in der Regel in der Genfer Konvention von 1948 definiert.

middelinkomste groep en daarna, op die buitewyke van die dorp, die welvarende woonbuurtes.

Hierdie uiteensetting verduidelik hoedat 'n gemeenskap groei en verskaf agtergrondsinsigting aan die beplanner van ontwikkelingsprojekte. Die gemeenskapsontwikkelaar moet oplet na die vestigingspatrone van 'n gemeenskap en 'n ontwikkelingsprojek sô plaas dat dit inpas by die plaaslike ekologie. Die projek moet met ander woorde reg geplaas/geleë wees volgens die vestigingspatroon van die gemeenskap.

Adams (1988:21) se ekologiese beskouing het meer te make met die bewaring van die omgewing terwyl daar ontwikkel word. Dit is dan ook die uitroep van die dag - naamlik om die omgewing te bewaar en oordeelkundig om te gaan met die natuurlike hulpbronne. Hy sê in die verband: "Substantial development means meeting people's needs while defending and renewing the environment" (Adams 1988:21).

Dit blyk dat ontwikkelingsprojekte aangepak word sonder dat 'n ekologiese of sosiale studie van die area waar die projek opgerig moet word, gedoen word. 'n Voorbeeld hiervan is in Haiti waar 'n paar donateurs en 'n politikus besluit het dat twee damme gebou moet word op die mees vrugbare stuk grond in Haiti. Na protes van die plaaslike gemeenskap, het 'n ondersoekspan vasgestel dat die projek 60 000 mense van hulle voedsel sou beroof en dat die landbou-inkomste 40% meer is as wat die sogenaamde ontwikkelingsprojek kan oplewer. Hierdie uitslae is wêreldwyd bekend gemaak en die Kanadese Internasionale Ontwikkelings Agentskap en Bank het stilweg van die toneel verdwyn sonder enige kommentaar.

10. The following information was obtained from the records of the Department of the Interior, Bureau of Land Management, regarding the land owned by the United States in the State of California:

Die weitere Entwicklung der ...
...
...
...
...
...
...
...

[illegible]

1. The first step is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

Die plaaslike, ongeletterde inwoners van Haiti het respek vir hulle omgewing en verstaan die ekologiese sisteem beter as die geldmagnate en dominerende politici. Die inwoners evalueer hulle omgewing soos volg: "... people will lose their land, their houses, their garrets, their trees, their gaves These pieces of land are our livelihood, they feed us and allow us to send the children to school Water eats up land. Slides will occur, caused by the dammed-up waters. There will necessarily be heavy silting and the water level will rise" (Adams 1988:21).

Die ekoloë het hulle standpunt vir bewaring die afgelope tyd goed tuisgebring en hulle sorg dat hulle opinie in berekening gebring word by ontwikkelingsprojekte. Hulle praat van "omgewingsvriendelikheid" en hopelik bedoel hulle daarmee ook vriendelikheid teenoor die mense wat die ontwikkelingshulp ontvang. As dit die geval is, is daar 'n goeie aanknopingspunt tussen gemeenskapsontwikkeling en die Ekologie.

Op 11 en 12 September 1992 het die Vereeniging vir Internasionale Ontwikkeling 'n konferensie in Italië gereël met die titel: "Development with Equity and Ecological Security: Strategies and Institutions for the 21st Century." Die doel van die konferensie was om die noodsaaklikheid van plaaslike deelname en die samewerking met die staat en privaat sektor te beklemtoon. Die slotsom van die konferensie was dat bogenoemde samewerking die enigste wyse is waarop die ekologie beskerm kan word. (Vergelyk Compass Newsletter 1992:7.)

Die ekologiese benadering was aanvanklik slegs gebruik in die fisiese en biologiese wetenskappe waar 'n organisme as 'n geheel bestudeer is, asook die

interafhanklikheid van die organisme met sy omgewing. Die geesteswetenskappe het daarna die verband begin raak sien tussen problematiese maatskaplike funksionering en die omgewing. Maatskaplike werkers soos Germain en Gitterman (1980:2) het begin soek na metodes om die sterktes in kliënte uit te soek en ook na metodes om die sterktes in kliënte uit te bou, sodat hulle hul omgewing kan gebruik om in hulle behoeftes te voorsien. Hulle stel dit soos volg: "Thus, the social purpose calls for a practice method that is designed to engage people's strengths and the forces pushing toward growth, and to influence organizational structures, other social systems, and physical settings so they will be more responsible for people's needs".

Die psigologiese ekologie hou hom besig met die aanpassing wat veranderde lewensomstandighede van mense verg. Wanneer hierdie uitgangspunt van toepassing gemaak word op gemeenskapsontwikkeling, word gevind dat die ekologiese benadering 'n toepaslike voorraad kennis aanbied oor die aanpassings wat gemeenskapslede moet maak voortspruitend uit die psigologiese veranderinge. Voorbeelde hiervan is die volgende:

- Die omgewing kan inmeng met veranderinge wat in 'n persoon se lewe moet plaasvind en selfs bydra tot stres, soos byvoorbeeld diskriminerende maatreëls op grond van geslag of ouderdom.
- Informele ondersteuningsnetwerke kan agtergelaat word of in onbruik verval na aanleiding van die ontwikkeling van nukliëre gesinsisteme.
- Ontoereikende fisiese omstandighede soos oorbewoning, lei ook tot maatskaplike wanfunksionering.

Volgens die psigologie ervaar elke persoon stres op een of ander stadium in sy lewe. Daar word van die persoon verwag om sy stres te hanteer met 'n verskeidenheid van handhawingsmeganismes. Omdat die ekologiese benadering glo dat 'n mens in interaksie met sy omgewing is, kan die omgewing 'n positiewe of afbrekende bydrae lewer tot 'n persoon se pogings om sy stres te hanteer.

Omdat mense voortdurend verander en omdat 'n omgewing voortdurend verander, is daar nooit in 'n persoon se lewe 'n stadium waarop hy en sy lewensomgewing volmaak by mekaar inpas nie. Die mens moet dus in staat wees om voortdurend aan te pas by veranderinge sodat hy sinvol deel kan wees van sy lewensomgewing.

In Taylor en Roberts (1985:40-45) identifiseer Germain veral twee konsepte in 'n gemeenskap wat betrekking het op die psigologiese ekologie en wat 'n belangrike invloed uitoefen op 'n persoon se aanpassing by sy omgewing. Hierdie twee konsepte is ook gepas in gemeenskapsontwikkeling, en dit is naamlik "habitat" en "niche".

Die habitat verwys na 'n persoon se huis of landstreek vanwaar hy kom. Vanuit die oogpunt van die geesteswetenskappe is 'n habitat dus 'n persoon se familie, vriendekring, werksgemeenskap, geloofsgemeenskap en kultuur. 'n Habitat wat nie 'n positiewe en opbouende bydrae lewer tot 'n persoon se maatskaplike funksionering nie, isoleer die persoon en hy voel gedisorïenteer en wanhopig. Hierdie gevoelens oefen weer 'n invloed uit op die persoon se gesinslewe en werksproduksie.

'n Habitat kan ook arm wees aan veilige huisvesting, 'n vervoerstelsel wat ontbreek en die habitat kan swak

geleë wees en gevolglik ook verwaarloos. Hierdie omgewingstoestande bevorder swak maatskaplike funksionering. Dit is hier waar die gemeenskapsontwikkelaar vir hom 'n taak identifiseer en dit is in hierdie habitat dat ontwikkelingswerk gedoen moet word. (Vergelyk Germain in Taylor en Roberts 1985:41.)

'n Niche verwys na 'n persoon se sosiale status in die struktuur van 'n groep of gemeenskap. So 'n groep kan 'n sterk magsposisie hê en die leiers van 'n gemeenskap wees. Of hulle kan die onderdrukte minderheid wees. In laasgenoemde geval het so 'n groep minder voorregte en ook beperkte toegang tot fasiliteite.

Kennis oor die niche en habitat stel die gemeenskapsontwikkelaar in staat om te identifiseer dat hy die onderdrukte minderheidsgroep moet versterk sodat hulle meer selfgeldend kan wees om te beding vir voorregte.

Die ekologies-georiënteerde gemeenskapsontwikkelaar sal soos volg te werk gaan: "... helping people rediscover their own capacities and collective resources, energies and commitment - and helping provide the conditions under which such attributes can flourish" (Germain in Taylor en Roberts 1985:47). Wat is dit anders as gemeenskapsontwikkeling?

Die ekologiese benadering voorsien aan die ontwikkelaar 'n waardevolle kennisraamwerk van waaruit 'n behoefte-bepaling, beplanning en instaatstellende stappe in die ontwikkelingsproses geloods kan word.

2.9

OPSOMMING

Hierdie hoofstuk bied 'n oorsig oor die bydrae wat agt verskillende dissiplines gelewer het tot

gemeenskapsontwikkeling. Die bydraes van die sendingwetenskap, ekonomie, politiek, landbou, sosiologie, sielkunde, maatskaplike werk en die ekologie is aangeteken.

Die doelstelling van hierdie navorsing is om volgens die verkennende ontwerp vas te stel watter sosiale faktore 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling. Die literatuurstudie in die hoofstuk vorm deel van die verkenningswerk wat gedoen is. Wat hoofstuk I aan betref, blyk dit dat elke dissipline betrokke is by gemeenskapsontwikkeling en dat elkeen die doel het om die grondvlak persoon by te staan in sy ontwikkelingspogings. Die mens is dus in die sentrum van ontwikkeling. Elke dissipline het egter ook gefouteer in sy pogings tot ontwikkeling, deurdat die sosiale faktore wat 'n wesenlike rol speel in die sukses van ontwikkelingsprojekte, nie na behore in berekening gebring is nie. Daar is egter geleer uit die foute en sinvolle voorstelle vir verbeterde ontwikkelingsprojekte is in die literatuur aangedui.

HOOFSTUK III

ONTWIKKELING VERSUS ONDERONTWIKKELING

Die doel van hierdie hoofstuk is om aan te dui wat die redes vir onderontwikkeling is en wat die onderskeie kenmerke van ontwikkeling versus onderontwikkeling is. Die inligting behoort die gemeenskapsontwikkelaar in staat te stel om die fenomeen van onderontwikkeling beter te verstaan sodat beter beplan kan word vir vooruitgang en groei.

Daar word onomwonde in die teorie uitgewys dat die begrippe onderontwikkeling versus ontwikkeling met groot omsigtigheid benader moet word. Roxborough (1986:1) beaam dat hierdie 'n ingewikkelde bespreking is. Volgens hom is dit 'n fout om die Derde Wêreld en onderontwikkeling te veralgemeen. Elke Derde Wêreld gemeenskap het te veel eiesoortige kenmerke wat dit moeilik maak om 'n onderontwikkelde gemeenskap in te pas by 'n spesifieke model. Daarby het elke gemeenskap 'n eie geskiedenis wat in berekening gebring moet word wanneer sy sosiale prosesse ontleed word en wanneer daar vasgestel word wat die redes vir onderontwikkeling is. (Vergelyk Roxborough 1986:1.)

3.1 TEORIË OOR ONTWIKKELING VERSUS ONDERONTWIKKELING

Tien verskillende teorieë vir onderontwikkeling word vervolgens weergegee in 'n poging om die redes daarvoor na te vors. Hierdie teorie word aangedui volgens die name van die betrokke outeurs omdat daar nie ander name beskikbaar is waarvolgens die teorieë geïdentifiseer kan word nie:

3.1.1 Fyson (1984:3) voer die volgende drie moontlike oorsake aan:

- **Verbalization** – all communication by

In these studies on human language it was usually assumed that language is not learned but is innate. The young child is born with the ability to learn language. The child is like a blank slate on which the caregiver writes the language. The caregiver does not know the language. The caregiver is a child-like language learner who must learn the language from the child. The child is like a blank slate on which the caregiver writes the language. The caregiver does not know the language. The caregiver is a child-like language learner who must learn the language from the child.

- **Verbalization** – all communication by
the young child is by means of the language. The language is the only way in which the child can communicate. The child is like a blank slate on which the caregiver writes the language. The caregiver does not know the language. The caregiver is a child-like language learner who must learn the language from the child.

- **Verbalization**

language is the only way in which the child can communicate. The language is the only way in which the child can communicate. The child is like a blank slate on which the caregiver writes the language. The caregiver does not know the language. The caregiver is a child-like language learner who must learn the language from the child.

- **Verbalization** – all communication by
the young child is by means of the language. The language is the only way in which the child can communicate. The child is like a blank slate on which the caregiver writes the language. The caregiver does not know the language. The caregiver is a child-like language learner who must learn the language from the child.

* Verskille in die natuurlike omgewing

In Asië, Afrika en Latyns Amerika is dit moeilik om meer te produseer as wat verbruik word as gevolg van peste, plaë en siektes. Die klimaat in hierdie lande is warm en dit bemoeilik die suksesvolle verbouing van landbouprodukte. Die hitte tap ook die energie van die landbouer. Die gemeenskappe in hierdie lande is wydverspreid van mekaar met 'n gebrekkige vervoer infrastruktuur wat die handel van produkte moeiliker maak. Die groter afstande bemoeilik ook die verspreiding van nuwe idees en benadeel modernisering.

- * Kulturele verskille word as 'n volgende oorsaak vir onderontwikkeling gesien. Die Europese en Amerikaanse kultuur is ingestel op vooruitgang, sukses en prestasie. Dit het die Europeërs aangevuur tot ekonomiese sukses en vooruitgang. Die Derde Wêreld gemeenskappe is minder gedrewe en hulle behoeftes is beperk.

* Kolonialisme

Minder ontwikkelde lande was gekoloniseer deur 'n paar Europese lande wat hulle kolonies gebruik het as 'n bron van goedkoop rou materiaal en voedselsoorte, sowel as 'n mark vir hulle nywerheidsprodukte. Hierdie patroon van benutting van die kolonies het met verloop van tyd tot die ernstige benadeling van die kolonies gestrek. Daar het 'n groter wordende gaping ontstaan tussen ryk en arm lande.

3.1.2 Griffin en Rouse in Wilber (1979:77) sê dit is nie waar dat alle nasies in die verlede ewe arm was nie, omdat navorsing uitgewys het dat die per kapita

...the

4. Ist eine Person in einem Land in einem anderen Land geboren, so ist sie in dem Land, in dem sie geboren ist, als Staatsangehöriger zu betrachten, wenn sie in dem Land, in dem sie geboren ist, eine gewisse Zeit lang wohnt, und wenn sie in dem Land, in dem sie geboren ist, eine gewisse Zeit lang wohnt, und wenn sie in dem Land, in dem sie geboren ist, eine gewisse Zeit lang wohnt.

- a. $\frac{1}{2}$ of the total, or 2.5 million, is
- b. $\frac{1}{4}$ of the total, or 1.25 million, is
- c. $\frac{1}{8}$ of the total, or 625,000, is
- d. $\frac{1}{16}$ of the total, or 312,500, is
- e. $\frac{1}{32}$ of the total, or 156,250, is

[illegible][illegible]

inkomste van die hedendaagse onderontwikkelde land nog altyd minder was as die ontwikkelde lande. Daar kan dus nie van 'n standpunt van gelykheid van alle lande in die pre-industriële fase geredeneer word nie.

Griffin en Rouse in Wilber (1979:78) verwys na die werk van die sosioloog Rostow wat die eerste wetenskaplike was om eerlik te probeer om onderontwikkeling en ontwikkeling te beskryf. Rostow het geglo dat alle gemeenskappe deur vyf stadiums van ontwikkeling beweeg, naamlik:

- die tradisionele gemeenskap;
- die voorbereidende stadium;
- die loodsing stadium;
- die strewe na volwassenheid; en
- die stadium van massa-verbruik.

Dit blyk in retrospeksie dat hierdie vyf stadiums van ontwikkeling die fases van die Westerse lande se ontwikkeling beskryf. Die eiesoortige ontwikkeling van die onderontwikkelde lande is buite rekening gelaat in bogenoemde stadiums. Daar word egter vir die onderontwikkelde land dieselfde kriterium vir vooruitgang en groei voorgehou as vir die Weste. Die eindresultaat wat in die vooruitsig gestel word vir die groei van onderontwikkelde lande, is dus onrealisties.

Ironies genoeg was dit die Weste se tekort aan minerale en ander onverwerkte stowwe wat hom aangespoor het om uit te beweeg na die ryker nasies van die Ooste. Europa het 'n beter ontwikkelde militêre tegnologie gehad en daarmee wou hy die Ooste dwing om met hom handel te dryf. Griffin en Rouse in Wilber (1979:79) skryf: "Asia had much that Europe wanted but Europe could offer almost nothing that was

www.elsevier.com/locate/jmb

[illegible]

...the ... of ...

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

15. (1997) *Journal of the American Medical Association*, 277: 103-107.

desired in Asia".

Geskiedskrywers van die Ooste maak melding van Asië se handels- en vervaardigingsvaardighede wat veel beter was as dié van Europa. In die geval van Indië en China het die Hollanders en Engelse hulleself onderskeidelik opgedring aan die twee moonthede deur gemenespel. Griffin en Rouse in Wilber (1979:79) verwys daarna dat Engeland Indië se florerende tekstiel bedryf vernietig het en daarna het hulle hul eie verwerkte katoen na Indië ingevoer. In China weer het die Engelse die verbouing van opium aangemoedig sodat Engeland groot hoeveelhede opium uit China kon uitvoer om aan moontlike opiumkopers beskikbaar te stel. Griffin en Rouse in Wilber (1979:80-81) sê tereg: "It is still a matter of debate whether domination of the rest of the world was the vital ingredient in Europe's recipe for rapid economic growth. It is our belief that underdeveloped countries as we observe them today are a product of historical forces, especially of these forces released by European expansion and world ascendancy". Europa het nie die onderontwikkelde lande ontdek nie, sy het hulle armoede en onderontwikkeling bewerkstellig, sê Griffin (1979:81).

Volgens Griffin en Rouse (1979:88) kon die ekonomiese geskiedenis van die onderontwikkelde lande soos volg opgesom word:

- * Hollandse en Engelse seevaarders en veroweraars benadeel en vernietig die vervaardigingsektore van hulle kolonies en bewerkstellig daardeur 'n werkersklas.
- * 'n Belastingstelsel word deur die Koloniale regerings afgekondig wat die arm plattelanders

verder verarm en daar is in ou geskiedkundige dokumente aangeteken hoedat die per kapita inkomste van die gemeenskappe drasties gedaal het.

- * Europa het op sy veroweringsveldtogte uitgegaan en die minder ontwikkelde gemeenskappe versplinter met hulle magsoorname. "Although the method of destruction varied, the outcome was always the same: a decline in the welfare of the subjugated people".

Afrika is die kontinent wat die swaarste getref is deur die wêreld heersers van die 18de eeu se uitbreidingsmag. Slawerny het chaos veroorsaak in Afrika. Die inheemse bevolking is vermoor en weggevoer as slawe. Afrikalande is gekolonialiseer en die minerale is ontgin en weggevoer na Europa vir verwerking. Die mense wat agter gebly het is afgesonder in sekere areas wat minder vrugbaar was soos die bosveld, lokasies en trusts. Die hoofmanne is gebruik om belasting van hulle mense in te vorder. Hulle kon 'n deel van die belasting vir hulleself neem as hulle die belange van die kolonialiste dien. Die mense van Afrika is gebruik as goedkoop mannekrag. "One cannot explain the poverty of the region today without referring to the region's history". (Vergelyk Griffin en Rouse in Wilber 1979:88.)

- .1.3 Die geskiedenis van die ontwikkeling wat in Europa plaasgevind het, word deur Roxborough (1986:6) in twee hoof fases verdeel, naamlik: die Feodale en Kapitalistiese tydperke. Na die Tweede Wêreld oorlog het die sosioloë ernstig ondersoek begin instel na ontwikkeling in die Derde Wêreld. Volgens Roxborough (1986:13) het die sosioloë aanvaar dat die "nuwe

nasies" dieselfde ontwikkelingspad sou volg as Europa en is dieselfde teoretiese ontwikkelingsparadigmas toegepas op die Derde Wêreld. Daar is van die standpunt uitgegaan dat ontwikkeling sou plaasvind in twee fases, naamlik Feodalisme en daarna Kapitalisme.

Aanvanklik het Herbert Spencer en Durkheim gebruik gemaak van 'n eenvoudige evolusie teorie en is terme soos "tradisioneel" en "modern" gebruik om die ontwikkelingsproses te beskryf. Onderontwikkelde gemeenskappe is as tradisionele gemeenskappe beskou en daar is aanvaar dat laasgenoemde deur fases na ontwikkeling sou beweeg as hulle sekere stappe volg. (Vergelyk Roxborough 1986:15.)

Volgens Roxborough (1986:16) het Rostow in 1960 beskryf hoe 'n tradisionele gemeenskap na 'n moderne gemeenskap kan ontwikkel en volgens Rostow word entrepreneurskap as die belangrikste stap beskou. 'n Elite-groep entrepreneurs moes die ontwikkelingsproses aktiveer en ekonomiese groei bewerkstellig. Dit het aanleiding gegee tot die totstandkoming van verskillende sosiaal-ekonomiese klasse in 'n gemeenskap, soos die welgestelde klas, middelklas en armes. Die rykes het die armes misbruik en eintlik bygedra tot die onderontwikkeling van die armes. Daarom is daar in dieselfde gemeenskap ontwikkelde en onderontwikkelde persone in Derde Wêreld lande.

Roxborough (1986:20-26) spekuleer dat ontwikkeling in die Derde Wêreld ook kon plaasvind na aanleiding van die kontak tussen eersgenoemde en die snel ontwikkelende Westerse gemeenskappe was. Op die vraag waarom die Weste dan ontwikkel het en die res van die wêreld nie, word verskillende redes voorgehou, naamlik:

- [illegible]

During the past few years, however, the use of the term "cognitive" has become increasingly popular. It is not clear, however, whether the term is used in a consistent manner. In this paper, we will discuss the use of the term "cognitive" in the context of the study of human memory and will attempt to identify the specific processes that are referred to by the term.

the same day, 1971, by the same person, and the same person was the only one who had been in the room at the time of the shooting. The only other person who had been in the room at the time of the shooting was the person who had been in the room at the time of the shooting. The only other person who had been in the room at the time of the shooting was the person who had been in the room at the time of the shooting.

business has been used to promote business. If this is the case, it is not at all surprising that the government has been able to get the business community to support the program. The program has been a success in that it has helped to get the business community to support the program. The program has been a success in that it has helped to get the business community to support the program.

- * die Derde Wêreld het 'n gebrek aan kapitaal;
- * die Derde Wêreld het 'n gebrek aan entrepreneurs;
- * persone van die Eerste Wêreld het 'n sielkundige behoefte om te presteer;
- * die sosialisering van kinders in die Derde Wêreld lê nie klem op prestasie nie;
- * die onderontwikkelde lede in die samelewing het 'n beperkte visie op ontwikkeling omdat hulle hoofsaaklik begaan is oor kos-en-klere-behoeftes en omdat hulle nie 'n visie het vir die ontwikkeling van 'n land nie.

3.1.4 Heeger (1974:2) benader ontwikkeling vanuit die oogpunt van 'n politieke teorie. Hy sê onderontwikkelde state is swak en onstabiel omdat hulle politieke strukture nie geïnstitusioneel is en gedifferensieër is nie. Dit lei daartoe dat hulle vermoë om hulle sosiale omgewing te beïnvloed byna nul is. Hulle ontbreek dit wat wesenlik modern is.

Politieke ontwikkeling bemoei hom nie soseer met die inisiëring van ontwikkeling nie, maar baie meer met die instandhouding of bestuur van die veranderingsproses. Die politieke bestel in onderontwikkelde lande is tot dusver gekenmerk deur wanbestuur, gebrekkige beheer en 'n afname in modernisering wat daar was.

Nasionalisme word volgens Heeger (1974:19) gesien as die ethos van die moderne mens. Diegene wat deelneem aan nasionale politieke bewegings is modern. "The development of a nationalist movement is seen as being concurrent with the spread of modernization, and nationalist movements become ground swells of modernity" (Heeger 1974:19).

The present results indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are. The present results also indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are. The present results also indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are.

The present results also indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are.

The present results also indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are.

The present results also indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are.

The present results also indicate that the two social class groups have different views on the comparative affluence of the middle and lower middle class. The lower middle class would not really look at the middle class as being better off than they are, but the upper middle class would not really look at the lower middle class as being better off than they are.

Die gemoderniseerde persoon in 'n Derde Wêreldland vorm die elite-groep in sy land en word as die opkomende middelklas beskou. Hierdie persoon het 'n Westersgeoriënteerde geleerdheid en sterk bande met tradisionele gebruike. Hulle behou die bande met hulle tuisgemeenskappe en vertolk 'n leierskapsrol in die gemeenskappe. So 'n persoon word dan 'n leier op grond van sy geleerdheid en nie op grond van sy geboorte uit die leierskorps nie. Hy verrig verskeie funksies, soos om maatskaplike verandering op die platteland te propageer; hy tree op as tussenganger tussen die gemeenskap en 'n eksterne hulpbron en hy moedig die ontwikkeling van nuwe onderrig fasiliteite aan.

Heeger (1974:75) is van mening dat modernisering aanleiding gee tot onstabiliteit in die Derde Wêreld. Hy gebruik vier argumente om hierdie stelling te staaf:

- Die maatskaplike, ekonomiese, politieke en kulturele verandering vind nie gelyktydig plaas nie. Een aspek verkry meer klem as die ander. Hierdie ongesinkroniseerde ontwikkeling gee aanleiding tot 'n wanbalans in die landsbestuur en dit gee weer aanleiding tot onstabiliteit.
- Die snelle verandering op sosiale en ekonomiese gebiede ondermyn die tradisionele instellings en kulturele waardes en norme. Dit lei tot ingrypende komplikasies as gevolg van wantroue in die politieke veranderinge.
- Die aanvraag vir baie skaars hulpbronne ruk hand uit en daar ontstaan 'n kompetisie tussen verskillende gemeenskappe om dienste en hulpbronne in die hande te kry. Regerings kon

beswaarlik gelyktydig in 'n hele land se behoeftes voorsien en dit bring spanning en verdeeldheid mee. Verskillende kultuurgroepe glo hulle toekomstige heil hang af van die groep waaraan hulle behoort en of hulle groep 'n aandeel het in die regering. Dié kultuurgroep wat aan bewind is, is optimisties dat hulle die meeste aandag van die regering gaan verkry, terwyl ander groepe wat uitgesluit is, van mening is dat hulle benadeel gaan word.

As gevolg van die agterstand wat onderontwikkelde lande het, bestaan daar nie voldoende politieke instellings om in die behoeftes van die volk te voorsien nie. 'n Nuwe regering het tyd nodig om sy instellings te desentraliseer en wettige kanale te skep waarlangs hulpbronne gekanaliseer kan word.

3.1.5 Volgens Sandbrook (1989:1) behoort die ekonomie 'n belangrike deel uit te maak van die bespreking oor ontwikkeling versus onderontwikkeling.

Dit blyk dat die ekonomiese situasie van onderontwikkelde lande groot kommer wek - daar is nie voldoende geld om in die behoeftes van die mense te voorsien nie.

Daar was hoë verwagtings gestel aan positiewe ekonomiese ontwikkeling wat demokrasie in Derde Wêreld lande sou bewerkstellig. Sandbrook (1989:1) vra homself af wat dan verkeerd geloop het?: "Democracy, prosperity and self-rule - this was the vision of African independence. But today, few Africans express satisfaction with the fruits of "uhuru". Those heady days of anti-colonial mobilization, demonstrations and demands, though only three decades old, seem now a

dream from which one has awaked to another historical epoch. What went wrong?"

Die redes vir voortgesette onderontwikkeling lê volgens Sandbrook (1989:2) oor die algemeen in politieke agterbaksheid, wydverspreide korrupsie, burokratiese mobilisering, geweld en onstabiliteit en 'n onvermoë om dit wat reeds tot stand gekom het, in stand te hou.

Wanneer spesifieke redes vir onderontwikkeling van naderby bekyk word, word gevind dat kapitalisme, kolonialisme, klassestryd, die politiek en gebrek aan beheer, alles bygedra het tot 'n afwaartse spiraal van agteruitgang en onderontwikkeling.

Sandbrook (1989:14-87) bespreek verskeie redes vir onderontwikkeling. Hierdie redes word opsommend soos volg weergegee:

3.1.5.1 Redes waarom kapitalisme in Afrika misluk

Volgens Sandbrook (1989:14) het 'n gees van afhanklikheid in Afrika ontstaan as gevolg van die internasionale sisteem van kapitalisme, waar groot imperialistiese sentrums ontwikkel het ten koste van onderontwikkelde lande.

Probleme soos 'n minderwaardige lewenshouding; gebrekkige geskoolde mannekrag; gebrekkige plaaslike kapitaal; skaars natuurlike hulpbronne; oorbevolking en die wanbestuur van hulpbronne word ook as redes aangevoer waarom kapitalisme nie suksesvol is in Afrika nie.

Dit blyk dat 'n natuurlike hulpbron soos geskikte landbougrond in Afrika ook skaars is. Groot dele van

During the last 10 years, the number of companies that are seeking to improve their environmental performance has increased. This is due to a number of factors, including the growing awareness of the public and the media, the increasing pressure from investors and customers, and the growing importance of environmental issues in the business world.

La investigación sobre las relaciones entre las familias y las escuelas ha sido un tema de creciente importancia en la última década. Este artículo revisa la literatura sobre este tema y discute algunas de las implicaciones para la práctica educativa. Se exploran los factores que influyen en la participación de las familias en la escuela y se discuten algunas estrategias para fomentar una mayor participación. El artículo concluye que la colaboración entre las familias y las escuelas es esencial para mejorar los resultados académicos de los estudiantes.

2. The above can be substituted with a simple formula: $\frac{1}{2} \times \text{depth} \times \text{width} \times \text{number of rows}$.

conductor, it would be possible to bring the entire population into the same change, reducing to the same number of people. This is possible as a result of the fact that the number of people is finite.

Copyright © 2005 by John Wiley & Sons, Inc. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from John Wiley & Sons, Inc.

delivered within 48 h of the time of collection. The time to delivery of the infectious agent was 10 min. The recipient was not aware of the time of delivery and the time of collection.

[illegible]

Afrika bestaan uit woestyn. Droogtes, plae en peste bemoeilik 'n florerende boerdery bedryf. Droogtes het veral sedert 1984 'n groot rol gespeel in die ekonomiese agteruitgang in midde-Afrika.

'n Belangrike bron van inkomste vir enige land is energie en minerale. Afrika het 'n skaarste aan natuurlike hawens en begaanbare riviere om die minerale te vervoer en uit te voer. Plato's in Afrika word onbegaanbaar gemaak as gevolg van diep valleie, tropiese reënwoede en erosie van paaie en treinspore.

Dit is waar dat baie Afrikalande nie mineraalryk is nie. Suid-Afrika maak die beste gebruik van mynbou as 'n bron van inkomste.

Sandbrook (1989:18) is verder van mening dat Afrika se plaaslike klein markte 'n nadelige invloed op sy ekonomiese vooruitgang het. Dit is noodsaaklik om monetêre fondse en handels koöorporasies te stig.

Geskoolde werkers is skaars in Afrika. Daarby meng regerings te veel in met die ekonomie deur middelrade, reëls en regulasies wat die vooruitgang strem.

Etniese oorloë en godsdienstige opstande dra daartoe by dat buitelandse sakemanne nie in Afrika beleggings wil maak nie. 'n Stabiele regering en vrede onder die bevolking is 'n goeie aansporing vir kapitalistiese vooruitgang.

Afrika kon nog nie daarin slaag om produksie so te verhoog dat die uitvoere die invoere oortref nie. Aan die ander kant is onderontwikkelde lande so belas met buitelandse skuld, dat verhoogde produksie opgeslurp word deur die skuldeisers en dat die lande steeds arm bly.

3.1.5.2 Kolonialisme as rede vir onderontwikkeling

Sandbrook (1989:42) beskryf waarom kolonialisme bygedra het tot onderontwikkeling: "Some of Africa's problems are rooted in the colonial experience. The imperial powers failed in various ways to erect a sturdy base for responsive and effective postcolonial states. ... their (Africa's) political forms at independence had not evolved organically out of local traditions. Instead, colonial powers transferred Western models of state organization to Africa". Daarby het die koloniale moonthede (behalwe vir Suid-Afrika) ook gou uit Afrika onttrek en kon politieke strukture en norme nie geïnstitusionaliseer word nie. Etniese- en stamoorloë het na onafhanklikheid verder bygedra tot die destabilisering van die politieke proses.

Sommige Afrika lande is kunsmatig afgebaken en is nie werklik nasionale state nie. 'n Nasie het die kenmerk dat daar 'n eenvormige kultuur is waarin gebruike en instellings deur almal gedeel word. Afrikastate is egter saamgestel uit 'n verskeidenheid van etniese groepe. Die verskillende groepe se lojaliteite lê daarom nie by die magstruktuur (regering) wat hom bestuur nie, maar by die kleiner belangegroep. Hierdie toestand verswak die magposisie van 'n regering.

Gemeenskapsontwikkeling is onegalig in 'n land versprei deur die kolonialiste, byvoorbeeld in sommige dele is landbou goed gevestig; 'n spoorlyn na die hawe of kuslyn het vir daardie area ontwikkeling meegebring; stede is in ander areas gevestig en het ekonomies vooruit gegaan, terwyl ander dele onderontwikkel gebly het. Sendingskole en hospitale het vir sekere omliggende gemeenskappe vooruitgang

prolonged, but it is highly probable that the use of a single dose of 10 mg will be sufficient to achieve a plasma concentration of 100 mg/ml. The authors conclude that the use of a single dose of 10 mg will be sufficient to achieve a plasma concentration of 100 mg/ml.

1994 年 12 月 14 日 星期四
 1994 年 12 月 14 日

There is a growing body of research on the impact of the environment on the health of the population. This research has shown that the environment can have a significant impact on the health of the population. The environment can affect the health of the population in a number of ways. For example, the environment can affect the health of the population by affecting the air quality, the water quality, and the food supply. The environment can also affect the health of the population by affecting the social and economic conditions. The environment can affect the health of the population by affecting the social and economic conditions. The environment can affect the health of the population by affecting the social and economic conditions. The environment can affect the health of the population by affecting the social and economic conditions.

[illegible]

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

Fig. 4.1. *Diagram illustrating the relationship between the variables in the model.*

Exposure to all three risk factors was associated with the highest risk of infection (OR 1.93, 95% CI 1.03-3.63). In comparison, exposure to only one risk factor was associated with a 1.2-fold increase in risk (OR 1.2, 95% CI 0.6-2.4). Exposure to two risk factors was associated with a 1.5-fold increase in risk (OR 1.5, 95% CI 0.7-3.2). The risk of infection was not significantly increased in those exposed to all three risk factors (OR 1.1, 95% CI 0.4-3.0).

gebring. Hierdie ongelyke ontwikkeling het etnisiteit beklemtoon en groepe jaloers op mekaar gemaak. Die sogenaamde verontregtes wou ook hulle aandeel uit die ontwikkeling hê.

3.1.5.3 Etnisiteit en klasseverskille as rede vir onderontwikkeling

Etnisiteit is gewoonlik 'n groter politieke bedreiging as klasseverskille. Stamverbindenis is nie van verbygaande aard nie. Wanneer etnisiteit gekoppel word aan godsdiensoorskille, sal nasionale eenheid beslis bedreig word.

Verskillende etniese groepe in 'n land is moeilik verenigbaar en moeilik om te regeer. 'n Staatshoof moet in so 'n geval die saambindende faktor wees en hom daarop toespits om ontwikkeling egalig deur die land te versprei.

Sosiale klasse is gewoonlik nie 'n bedreiging vir 'n regering nie. Hulle is hoofsaaklik daarop ingestel om hulle saak te bevorder sodat hulle deur die regering in berekening gebring word wanneer ontwikkelingsbeplanning gedoen word. Hulle stel nie soseer daarin belang om die regering omver te werp nie.

3.1.5.4 Regeringsvorme as rede vir onderontwikkeling

As gevolg van die sterk etniese verbondenheid van die volke in Afrika, is dit moeilik vir 'n regering om te regeer - hy het nooit die volle ondersteuning van sy volksgeenote nie. Etniese groepe het 'n sterk eie identiteit en die lede van so 'n groep sluit moeilik aan by 'n regering wat uit 'n ander groep as hulleself saamgestel is.

the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The world will continue to be divided into the capitalist and the communist camps, and the struggle between the two camps will continue to be the main thing in the world. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it.

The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it.

The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it.

The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it.

The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it. The Khrushchevists are trying to make the world a single camp, but the world will not be divided into two camps, as the Khrushchevists would have it.

Na onafhanklikheid word daarop gekonsentreer om die koloniale stelsel uit te skakel, maar die nuwe regering sit met 'n probleem van onwettigheid. Die politici, burokrate en volksgenote raak vasgevang in persoonlike voordele of die bevordering van sektore van die land. Die genoemde persone is partydig en kan nie aanspraak maak op solidariteit nie.

Om hierdie probleme te probeer hanteer, het die weermag van meer as die helfte Afrikalande ingegryp en die regerings omvergewerp. 'n Derde van die lande het een-party-state uitgeroep. Slegs ses Afrikastate het in 1974 partypolitiek toegelaat. Regeringsleiers verkry legitimititeit as hulle hul hou by tradisionele gebruike en die godsdienstige voorskrifte navolg. (Vergelyk Sandbrook 1989:85.) Volgens die mening van die ondersoeker is hierdie situasie 20 jaar later, in 1994, bykans dieselfde.

Die president is gewoonlik die hooffiguur ("strongman") en hy is in die sentrum van die politiek. Hy is die hoof van die weermag, die senior politikus, die hoof van die regerende party, die hoof kulturele figuur en die kansellier van die Universiteit.

Hy eis en verkry gehoorsaamheid en onderdanigheid. Hy omring homself met volgelingen wat sy gewildheid en wysheid besing. So 'n hoof kan geïsoleer raak en sy eie propaganda begin glo. Hy verloor egter kontak met die volk, hulle behoeftes en die ontwikkeling wat die land nodig het.

Bogenoemde regeringsvorme benadeel die ontwikkeling van 'n land en lei tot politieke en ekonomiese ondergang.

246. The same method of action for the purpose of effecting the solution of the problem of the origin of the universe is not only a very old one, but also a very common one. It is the same as the method of the ancient philosophers, who sought for the origin of the universe in a single principle, such as water, earth, fire, or air. This method is still in vogue, and is the basis of the modern scientific method. The modern scientific method is a method of discovery, and not a method of proof. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true.

247. The same method of action for the purpose of effecting the solution of the problem of the origin of the universe is not only a very old one, but also a very common one. It is the same as the method of the ancient philosophers, who sought for the origin of the universe in a single principle, such as water, earth, fire, or air. This method is still in vogue, and is the basis of the modern scientific method. The modern scientific method is a method of discovery, and not a method of proof. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true.

The same method of action for the purpose of effecting the solution of the problem of the origin of the universe is not only a very old one, but also a very common one. It is the same as the method of the ancient philosophers, who sought for the origin of the universe in a single principle, such as water, earth, fire, or air. This method is still in vogue, and is the basis of the modern scientific method. The modern scientific method is a method of discovery, and not a method of proof. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true.

The same method of action for the purpose of effecting the solution of the problem of the origin of the universe is not only a very old one, but also a very common one. It is the same as the method of the ancient philosophers, who sought for the origin of the universe in a single principle, such as water, earth, fire, or air. This method is still in vogue, and is the basis of the modern scientific method. The modern scientific method is a method of discovery, and not a method of proof. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true. It is a method of discovery, because it is a method of finding out what is true, and not a method of proving what is true.

3.1.6

Die teorie van Charles Wilber (1979:350) vestig die aandag op die hoë sosiale prys wat gemeenskappe betaal ten gunste van ekonomiese ontwikkeling. Hy stel dit soos volg: "It has sometimes been argued that, because of the tremendous social cost of economic development, industrialization should not be attempted. Rather, increased welfare through heightened agricultural efficiency should be aimed for; or industrialization, if followed, should proceed very slowly. Some would disagree that what is needed is *rapid* economic development. They ask why the hurry - why this "obsession" with economic growth?"

Volgens Wilber (1979:350) is daar die volgende redes waarom die proses van industrialisasie as kanaal vir ontwikkeling, in die verlede pynlik was:

- In baie onderontwikkelde lande word die eis gestel dat die sosiale strukture verander moet word om ontwikkeling toe te laat. Dikwels word die strukture deur middel van gewelddadige sosiale revolusie verander wat lewensverlies tot gevolg het. Ontwikkeling eis in so 'n geval die lewens van mense.
- Ontwikkelende gemeenskappe moet nuwe sosiale instellings ontwikkel en nuwe gewoontes en waardes aanleer. Die plattelander moet byvoorbeeld 'n fabriekswerker word en 'n nuwe soort dissipline aanleer. Die grondvlak gemeenskapslid moet oortuig word dat die nuwe weë vir hom voordele inhou. Dit is egter nie maklik nie. Dit is moeilik om vir mense 'n nuwe dissipline aan te leer net by wyse van motivering. Dikwels verstaan hulle die logika van die proses, maar hulle wil nie noodwendig aanpas nie. Soms is hongersnood en die

bedreiging van werkloosheid die beste aanmoediging vir verandering.

- Met die oog op ontwikkeling is dit nodig dat die gaping tussen verbruik en uitset verhoog word sodat daar uitgevoer kan word. Wilber (1979:354) sê: "This need to restrain consumption in favour of capital accumulation can cause a rise in social discontent". Die verarmde vryheidsvegter voel hy het baklei vir die land se rykdom en daarom moet hy met finansiële en materiële goedere beloon word. Die middelklas en welgestelde persoon vind dit moeilik om van sy vorige luukshede afstand te doen. Die regering moet dan in sulke gevalle beheer oor die verdeling van rykdom uitoefen deur middel van streng wetgewing.

3.1.7 Dennis Goulet sluit aan by Wilber se teorie oor die hoë tol wat ontwikkeling dikwels van gemeenskappe eis. Goulet en Wilber in Wilber (1979:381) sê die term "ontwikkeling" het negatiewe konotasies op grond van voorbeelde uit die verlede en daarom verkies die Latynse Amerikaanse volke die term "bevryding". 'n Gemeenskap moet beheer hê oor die aard, tempo en omvang van sy bevryding, sodat die grondvlakmense beheer kan uitoefen oor die pyn wat verandering gaan meebring.

Vir die liberalis (bevryde) word die sukses van ontwikkeling gemeet aan die manier waarop die verandering plaasgevind het en nie net aan die per kapita inkomste wat vermeerder het nie. Sigbare voordele is belangrik, maar 'n gemeenskap wat outonoom is, is nog belangriker. Sosiale kreatiwiteit word nagestreef en nie net 'n na-apery van die invloedryke lande nie. Die grondvlak persone moet beheer hê oor

die kragte wat verandering by hulle wil bewerkstellig. Daar moet nie net summier aangepas word by verandering nie. (Vergelyk Goulet en Wilber in Wilber 1979:386.)

3.1.8 Walter Rodney (1982:3) se teorie oor gemeenskaps-ontwikkeling lui soos volg: "Development in human society is a many-sided process. At the level of the individual, it implies increased skill and capacity, greater freedom, creativity, self-discipline, responsibility, and material well-being". Sommige van hierdie kategorieë is abstrak sê hy en daarom moeilik om te evalueer. Dit hang ook af van 'n gemeenskapslid se ouderdom, sosiale klas en sy persoonlike ambisie. Ontwikkeling is nou verwant aan die gemeenskap waarin 'n mens woon. "At the level of social groups, therefore, development implies an increasing capacity to regulate both internal and external relationships" (Rodney 1982:3).

Ontwikkeling is in die verlede beskou as die vermoë om jou eie onafhanklikheid te beskerm en om ander se vryheid te beperk.

Ekonomiese ontwikkeling word gemeet aan mense se vermoë om die omgewing te beheer. Die natuur kan beheer word as die natuurwette verstaan word; as tegnologie ontwikkel word om die natuur te beheer en as werk georganiseer word.

Elke land en elke gemeenskap het fases van groei en uitbreiding. Rodney (1982:5-7) verduidelik dat die geskiedenis van ontwikkeling deur verskillende fases verloop het, naamlik 'n kommunale fase; fase van slawerny; feodalisme; kapitalisme en sosialisme. Elkeen van hierdie fases het 'n doel gedien en daarna in onbruik verval. Dit blyk dat kapitalisme nou oudmodies is en eintlik 'n blokkasie is vir verdere

ontwikkeling. Die werkersklas in elke deel van die wêreld het van homself bewus geraak en wil beheer neem oor sy lotsbeslissing.

Rodney (1982:12+13) sê die bespreking oor wat ontwikkeling werklik is, is baie kompleks. Indien die bespreking slegs wentel rondom die ekonomiese ontwikkeling, word die totaliteit van wat ontwikkeling werklik is, buite rekening gelaat. Ontwikkeling behels ook die gevolge van uitbuiting van die onderontwikkelde; die klasseverskille wat ontstaan het as gevolg van ontwikkeling en die sosiale verhoudings tussen die gemeenskapslede.

Die bespreking oor onderontwikkeling is in 'n sekere sin makliker, want onderontwikkeling word gedefinieer volgens hoe dit verskil van ontwikkeling. Rodney (1982:13) sê: "Underdevelopment makes sense only as a means of comparing levels of development. It is very much tied to the fact that human social development has been uneven and from a strictly economic viewpoint some human groups have advanced further by producing more and becoming more wealthy." Dit moet egter duidelik verstaan word dat onderontwikkeling nie dui op 'n totale afwesigheid van ontwikkeling nie, want gemeenskappe ontwikkel almal in een of ander rigting tot 'n minder of meerdere mate.

Wanneer onderontwikkeling van nader bekyk word, word ontdek dat uitbuiting 'n baie belangrike veroorsakende rol daarin spel. Rodney (1982:14) sê: "All of the countries named as "underdeveloped" in the world are exploited by others; and the underdevelopment with which the world is now preoccupied is a product of capitalist, imperialist, and colonialist exploitation".

Dasjenige, was ich als Gegenstand meiner Betrachtung
 wählen mag, ist ein Gegenstand, der in der
 Welt der Dinge existiert. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.

Dasjenige, was ich als Gegenstand meiner Betrachtung
 wählen mag, ist ein Gegenstand, der in der
 Welt der Dinge existiert. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.

Dasjenige, was ich als Gegenstand meiner Betrachtung
 wählen mag, ist ein Gegenstand, der in der
 Welt der Dinge existiert. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.

Dasjenige, was ich als Gegenstand meiner Betrachtung
 wählen mag, ist ein Gegenstand, der in der
 Welt der Dinge existiert. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.
 Ich mag ihn wählen, weil ich ihn als Gegenstand der
 Betrachtung wählen mag. Ich mag ihn wählen, weil
 ich ihn als Gegenstand der Betrachtung wählen mag.

Ontwikkelde lande het ooreenstemmende eienskappe wat hulle onderskei van onderontwikkelde lande. Hulle is byvoorbeeld almal geïndustrialiseerde lande. Hiermee word bedoel dat die grootste bron van inkomste kom uit myne, fabriek en industrië en nie uit landbou nie. Daarby is hulle produksiesyfer per persoon hoër as gevolg van die goed ontwikkelde tegnologie. Die landbousektor is in 'n ontwikkelde land so gespesialiseerd, dat dit 'n industrie is.

Ontwikkelde lande gebruik meer staal vir vervaardiging van goedere as onderontwikkelde lande. Selfs die voedselinname per persoon verskil drasties van 'n ontwikkelde teenoor 'n onderontwikkelde land. Afrika ly bv. aan "proteïen hongersnood" omdat hierdie bestanddeel byna nie voorkom in die dieet van die Afrikane nie.

Die voorsiening van maatskaplike dienste in onderontwikkelde lande is power in vergelyking met die van ontwikkelde lande. Rodney (1982:17-20) tref vergelykings tussen hierdie twee groepe lande deur te verwys na die ekonomie; voorsiening van skole en hospitale; geboortes en sterftes; spesialisasie en die vaardigheid van die werkerskorps.

Wanneer daar nagedink word oor die eienskappe, ooreenkomste en verskille tussen ontwikkelde en onderontwikkelde lande, word daar dikwels vasgekyk teen die gevolge van onderontwikkeling en word dit gebruik om onderontwikkeling te beskryf. Rodney (1982:22) is van mening dat die oorsaak van onderontwikkeling lê in die verhouding tussen ontwikkelde lande en onderontwikkelde lande. Hy verwys na die uitbuiting wat daar plaasvind in hierdie verhouding. Sodra 'n land sy eie hulpbronne in terme van mens- en omgewingspotensiaal uitgeput het, gaan hy

[illegible]

more and more, the world is becoming a global village. It is not only the world, but also the world of the future. The world of the future is a world of global village. It is not only the world, but also the world of the future. The world of the future is a world of global village.

As a result, the model is able to capture the underlying structure of the data, and the model is able to capture the underlying structure of the data.

Copyright © 1999 by John Wiley & Sons, Inc.

1. The first step is to identify the problem or goal. This involves understanding the current situation and what needs to be achieved.

[illegible]

Explain the importance of the following terms in the context of the text: *Explain*, *importance*, *context*, *terms*, *text*.

oor sy grense na 'n ander land om op die manier sy tekorte aan te vul. Afrika is byvoorbeeld uitgebuit op die gebied van die handel in die sin dat dit die ontwikkelde Europa, Amerika en Japan is wat die invoer-en-uitvoer handel van Afrika beheer. Afrika se grondstowwe word gebruik volgens bogenoemde drie grootmoonthede se voorskrifte.

Daar word laastens kortliks aandag bestee aan die teorië van die volgende outeurs:

3.1.9 Stewart in Wilber (1979:391-395) is van mening dat gemeenskapsontwikkeling ook behandeling-strategië vir armoede, die verdeling van inkomste en finansiële groei moet insluit.

3.1.10 Jameson in Wilber (1979:412-422) stel sewe modelle voor waarvolgens ontwikkeling gedoen moet word, naamlik:

- Werkskepping;
- Kanalisering van beleggings in ontwikkelingsprojekte;
- Voorsiening in grondvlak gemeenskapslede se basiese behoeftes (kos, klere, huisvesting, vars water);
- Die ontwikkeling van menslike hulpbronne;
- Die ontwikkeling van landbou;
- Geïntegreerde landelike ontwikkeling;
- 'n Nuwe internasionale ekonomiese orde.

3.2 OPSOMMING EN EVALUERING VAN DIE VERSKILLENDE TEORIË OOR ONDERONTWIKKELING

Daar is aandag bestee aan tien verskillende outeurs se teorië oor onderontwikkeling. Baie meer kan nog oor die onderwerp gesê word en baie meer outeurs kan nog

erregt wird, so ist das Verhalten nicht nur
 ein Ergebnis der äußeren Lage, sondern auch
 ein Ergebnis der inneren Lage. Das Verhalten
 ist also ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

1.1

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

2.1

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

3.1

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

4.1

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

5.1

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

6.1

Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.
 Das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage, und
 das Verhalten ist ein Ergebnis der inneren Lage.

aangehaal word. Vir die doeleindes van hierdie studie word daar vir eers volstaan met hierdie tien bydraes. Die doelstelling met die teoretiese bespreking is nie om soveel teorië as moontlik aan te teken nie, maar om 'n gevarieërde beeld te kry van onderontwikkeling versus ontwikkeling.

Elke teorie het 'n tema as verwysingspunt en van daaruit is die teorie uitgebou. Die temas van die genoemde teorië kan opsommend soos volg weergegee word:

- **Fyson:**
Die Eerste Wêreld lande het geld, goedere en potensiaal - Derde Wêreld lande het nie ("haves and have-nots").
- **Griffin:**
Daar is 'n onregverdige vergelyking tussen die Eerste- en die Derde Wêreld en die Derde Wêreld word deur die Weste uitgebuit.
- **Heeger:**
Politieke regeeringsvorme bewerkstellig onderontwikkeling.
- **Sandbrook:**
Politieke ideologieë bewerkstellig onderontwikkeling.
- **Wilber:**
Ontwikkeling eis 'n hoë sosiale prys.
- **Goulet:**
Beheer oor ontwikkeling moet op die grondvlak wees.

- Rodney:
Die Eerste Wêreld het ontwikkel ten koste van die Derde Wêreld.
- Steward:
Onderontwikkeling is te wyte aan finansiële oorsake.
- Jameson:
Ontwikkeling moet volgens 'n geïntegreerde model gedoen word wat finansiële en sosiale groei bevorder.

In elkeen van hierdie teorië steek daar waarheid. Roxborough (1986:26) sê tereg dat daar 'n integrasie van die verskillende teorië gemaak moet word. Vir die doeleindes van hierdie studie word daar gestreef na 'n geïntegreerde beandering tot gemeenskapsontwikkeling, waar die gemeenskapslid in die sentrum van die bemoeienis staan. Elke gemeenskap moet geïndividualiseer word ten opsigte van die oorsprong, aard en omvang van sy onderontwikkeling en daarvolgens moet 'n ontwikkelingsplan uitgewerk word. Die plaaslike gemeenskap moet in beheer van sy eie ontwikkeling wees. So 'n werkswyse sluit aan by die mensgeoriënteerde benadering van die Maatskaplike Werk.

3.3

KONTROVERSIE TUSSEN ONTWIKKELING EN ONDERONTWIKKELING

Daar word onomwonde in die literatuurstudie uitgewys dat die begrippe onderontwikkeling en ontwikkeling met groot omsigtigheid benader moet word. Hierdie begrippe het verskillende betekenis vir verskillende vakdissiplines. Die vergelyking van onderontwikkeling met ontwikkeling gee aanleiding tot die verheffing van

die een groep bo die ander en dit lei tot die tipering van "goed" teenoor "sleg". Daar is 'n sterk assosiasie van onderontwikkeling met armoede en agterlikheid. Hierdie waarde-oordeel is nie altyd billik nie en stigmatiseer die onder-ontwikkelde lande verkeerdelik as agterlik. Zimmerman in Myint (1980:85) verwerp die term onderontwikkeling geheel en al. Hy verwys liever na lande met 'n lae-per-kapita-inkomste, of lande wat minder ontwikkel is teenoor lande wat meer ontwikkel is.

Onderontwikkeling was aanvanklik gedefinieër volgens ekonomiese standaarde. Die per kapita inkomste van die gemeenskapslede is as 'n maatstaf gebruik om ontwikkeling te meet. Daarna het die fokus verskuif na die kerstening van die natuurlike omgewing tot die ekonomiese voordeel van die gemeenskap en daarna is tegniese ontwikkeling beskou as die toonbeeld van vooruitgang en ontwikkeling. (Vergelyk Myint 1980:87).

Die bates wat die sogenaamde onderontwikkelde lande van die ontwikkelde lande verkry het, het onaanvaarbare gevolge meegebring wat die wenslikheid van ontwikkeling sterk onder verdenking geplaas het. Die gevolge is bv. lugbesoedeling, besoedeling van water, geraas, verbrokkeling van tradisionele gesinsisteme en identiteitsverlies.

Myint (1980:90) en Zeylstra (1977:40) bevraagteken die wenslikheid van die ontwikkeling van die Westerse wêreld bo die onderontwikkeling van die Derde Wêreld. Die Westerse samelewing ervaar op verskillende lewensterreinde ernstige probleme in teenstelling met die Derde Wêreld wat 'n waardevolle lewensfilosofie van harmonie met die natuur aanbied. Die vraag ontstaan of die onderontwikkelde wêreld moet aanpas by

The Commission said it was the first time it had ever lifted a ban on trading in the market, and that it would do so with the aim of making the market more liquid and of reducing the risk of a market crash.

High level thinking is not done in isolation, the full range of other factors that are involved in the process of thinking are also being investigated and reported on. Some of the more recent work in this area has been done by the National Institute of Mental Health, and the results of this work are being reported in the *Journal of Experimental Psychology*.

[illegible]

It is important to note that while the majority of the respondents (75%) were male, the majority of the respondents (75%) were female. This is a significant finding, as it suggests that the majority of the respondents are female, which is not the case in the general population. This finding is significant because it suggests that the majority of the respondents are female, which is not the case in the general population. This finding is significant because it suggests that the majority of the respondents are female, which is not the case in the general population.

...the
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

die lewensstandaard van die Eerste Wêreld met al die nadelige gevolge daarby ingesluit? Watter gemeenskap is werklik die beste daaraan toe? Moet ontwikkeling ten alle koste nagejaag word?

Wat van belang is vir hierdie studie, is dat die onderontwikkelde gemeenskap met respek benader moet word en dat gemeenskapslede die reg moet hê om hulle eie standarde te bepaal en dat hulle die verantwoordelikheid moet dra om vir hulleself te sorg. Die reg van eie keuse mag nie van mense weg geneem word nie. Begeleiding en instaatstelling is die soort hulp wat benodig word om selfstandig te funksioneer.

Volgens Swift (1988:4) is die wêreld in die vierde dekade van die VVO se ontwikkelingsmissie, maar dit blyk dat die gaping tussen ryk en arm net al hoe groter word. Vir seshonderd-miljoen mense is die daaglikse oorlewing 'n groot stryd.

Dit is waar dat daar gedurende die afgelope dekades vooruitgang in die onderontwikkelde Derde Wêreld was. Meer mense woon in stede; daar is nuwe lughawens; damme; luukse hotelle; elektrisiteit en fabrieke. Maar wat ook waar is, is dat die onderontwikkelde lande in skuld gedompel is. Hulle betaal vandag die rente op hulle lenings af wat hoër is as die bedrag wat hulle aanvanklik geleen het. (Vergelyk Swift 1988:15.)

Gustavo Estera (in Swift 1988:4) sê die volgende omtrent ontwikkeling: "Development means starting on a road others know better, running towards a goal others have reached, racing in a one-way street. Development means sacrificing the environment and traditional customs to ever changing expert advice. Development promises enrichment, but for the

overwhelming majority it has always meant the progressive modernization of their own poverty: growing dependence on guidance and management".

Grondvlak gemeenskapsontwikkeling impliseer dat die arm persoon die reg moet hê om self te besluit hoe hy te werk wil gaan om sy omstandighede te verbeter. Ontwikkeling moet eerder beskou word as 'n kunde en minder as 'n wetenskap. Daar moet by die arm persoon eerste begin word deur aandag te bestee aan sy drome, ideale en aspirasies. As ontwikkeling as 'n kunde beskou word, sal die omgewing ook met meer respek benader word en nie net gesien word as die hulpbron wat gebruik moet word ten gunste van ontwikkeling nie.

Swift (1988:5) praat van "ontwikkelings wysheid" (development wisdom) en sê hierdie logiese wysheid sal eerstens aandag bestee aan die probleme wat die arm mense elke dag in die gesig staar. Groot bedrae geld is nie altyd nodig om ontwikkeling aan die gang te kry nie. In die woorde van Swift (1988:5): "A small amount in combination with political support or appropriate technical advice can do the trick."

Aanvanklik is 'n mens oorweldig deur al die nadele wat deel is van onderontwikkeling. Fyson (1984:4) is egter van mening dat die standarde aan die hand waarvan onderontwikkeling gemeet word nie net ekonomies hoef te wees nie: "Western culture is economically on top at this point in history, but it is not necessarily the best or only form of civilisation". Die wyse waarop mense met mekaar oor die weg kom en die harmonie tussen mens en natuur, is ook kriteria vir beskaaftheid. Dan word bemark dat alle lande besig is met ontwikkeling - alle lande het rykes en armes - alle lande ondervind maatskaplike

10/10/2020

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

The following table lists the results of the survey. The results show that the majority of respondents (60%) are satisfied with the current state of the world. However, there is a significant increase in dissatisfaction with the current state of the world, particularly in the areas of the environment and the economy. The results also show that the majority of respondents (70%) are concerned about the future of the world.

probleme.

Die onderontwikkelde lande het ten opsigte van familiebande beter ontwikkelde ondersteuningsnetwerke, daar is groter harmonie tussen mens en natuur, en die geestesgesondheid van die mense in die Derde Wêreld is beter as dié van die Eerste Wêreld. (Vergelyk Fyson 1984:4).

3.4

FILOSOFIESE UITGANGSPUNTE TEN OPSIGTE VAN ONTWIKKELING EN ONDERONTWIKKELING

In gemeenskapsontwikkeling word die mens in die sentrum gestel. Daarmee word bedoel dat elke mens as 'n waardige persoon gesien word. Sy daad is soms afkeurenswaardig, maar hy as mens word as 'n waardige persoon geag. Hierdie filosofiese uitgangspunt kan ook menslike welwillendheid genoem word.

Mense word as gelykwaardig beskou en daarom moet bestaansmiddele en geleenthede vir selfverbetering aan elke mens beskikbaar gestel word.

Mense moet met respek behandel word en sy spesifieke potensiaal om te groei moet geag word. (Vergelyk Ferrinho 1981:27.)

Ben Lappin (in Taylor en Roberts 1985:157-163 en 167-173) verwys na die volgende filosofiese uitgangspunte rakende ontwikkeling en onderontwikkeling:

- Mense is gelykwaardig en daarom behoort almal toegang te hê tot basiese bestaansmiddele en geleenthede vir ontwikkeling. Armes en minderheidsgroepe mag nie uitgesluit word van basiese voorregte nie;

- onderontwikkelde gemeenskappe moet verteenwoordig word op komitees wat ontwikkelingsbeplanning doen sodat hulle kan beding vir behoeftebevrediging;
- gesag en mag moet gedelegeer word en nie net by die elite-groep in 'n gemeenskap konsentreer nie;
- gemeenskapskonflik is 'n normale voortgesette proses waardeur behoeftebevrediging verkry word. Dit moet nie met geweld onderdruk word nie;
- 'n gemeenskap se moraal moet opgebou word deurdat sy kultuur en tradisionele erfenis erken word as waardig;
- mense se selfbeslissingsreg moet gerespekteer word deurdat hulle toegelaat word om selfstandig op te tree en deurdat hulle die reg behou om selfstandige besluite te neem ("power transfer").

3.5

POGINGS OM ONDERONTWIKKELING TE HANTEER

Op internasionale vlak word grootse pogings aangewend om onderontwikkeling te hanteer:

Swift (1988:5) verwys na 'n verslag genaamd:: "North-south: A Programme for Survival" wat in 1980 gepubliseer is. Dit word ook kortweg die Brandt-Verslag genoem. Hierdie verslag bevat aanbevelings om die probleem van onderontwikkeling aan te spreek. Onder voorsitterskap van Willy Brandt van Wes-Duitsland, het rykes en armes saamgekom om oor die probleem van onderontwikkeling te praat.

In 1983 is 'n opvolg verslag gepubliseer, naamlik "Common Crisis". (Vergelyk Swift 1988:5.) Die

1. *Conductivity* is an important physical property of substances. It is given by

(a) $\frac{1}{\text{resistance}}$ when measured with a steady current in the absence of electric field or magnetic field.

(b) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field.

(c) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of magnetic field.

None of the above is correct. σ is a tensor, and its value depends on the direction of the electric field, magnetic field, and the direction of the current.

(d) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field and magnetic field.

(e) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field and magnetic field.

(f) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field and magnetic field.

(g) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field and magnetic field.

(h) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field and magnetic field.

(i) $\frac{1}{\text{resistance}}$ in a uniform electric field and magnetic field in the absence of electric field and magnetic field.

belangrikste aanbevelings vanuit hierdie verslae is puntgewys die volgende:

- * 'n Nood-hulpprogam moet geloods word om die armste lande in Afrika en Asië by te staan.
- * Daar moet 'n einde kom aan massa hongersnood en ondervoeding.
- * Meer internasionale bystand moet verleen word vir gesinsbeplanningsprogramme.
- * Geld en vaardighede wat in wapenproduksie gekanaliseer word, moet liever aangewend word vir vrede.
- * Die Wêreld Handel moet die armer lande aanmoedig om self te produseer en self hulle produkte te bemark.
- * Olieverbruik moet beheer word omdat die voorraad nie weer vervang kan word nie.
- * Internasionale ooreenkomste moet die bevindinge van die tegnologie verspei.
- * Die Internasionale Monitêre Fonds moet hervorm word.
- * Buitelandse hulpverlening aan onderontwikkelde lande moet vergroot word.
- * Daar moet 'n internasionale inkomste belasting sisteem wees wat rykdom verdeel tussen rykes en armes.

4. The word *strenuous* is related to *strenuous* in the same way that *grievous* is related to *surprised* as *surprising* is related to *surprise*.
5. The word *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.
6. The word *grievous* is related to *grievance* in the same way that *surprise* is related to *surprised* as *surprised* is related to *surprise*.
7. The word *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.
8. The word *grievous* is related to *grievance* in the same way that *surprise* is related to *surprised* as *surprised* is related to *surprise*.
9. The word *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.

Generally, the words in the first column are the base words, and the words in the second column are the related words. The words in the third column are the related words.

1. *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.
2. *grievous* is related to *grievance* in the same way that *surprise* is related to *surprised* as *surprised* is related to *surprise*.
3. *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.
4. *grievous* is related to *grievance* in the same way that *surprise* is related to *surprised* as *surprised* is related to *surprise*.
5. *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.
6. *grievous* is related to *grievance* in the same way that *surprise* is related to *surprised* as *surprised* is related to *surprise*.
7. *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.
8. *grievous* is related to *grievance* in the same way that *surprise* is related to *surprised* as *surprised* is related to *surprise*.
9. *dejected* is related to *dejection* in the same way that *reluctant* is related to *reluctance* as *reluctance* is related to *reluct*.

- * 'n Nuwe Wêreld Ontwikkelings Fonds moet in die lewe geroep word om hulpbronne eweredig en universeel te verdeel.
- * Die Wêreld Bank moet uitgebrei en verbeter word.
- * Lenings moet aan ontwikkelende lande toegestaan word.
- * Die sisteem van ondersteuning en hulpverlening van die VVO moet versterk word.
- * Opvoedingsprogramme ten bate van onderontwikkelde lande moet gerig word op internasionale samewerking en koördinasie.

Fyson (1984:16) stel die volgende voor om die benarde situasie van vroue in onderontwikkelde lande te verbeter:

- * Beklemtoon die belangrikheid van voedsel-produksie deur vroue.
- * Beter toegang vir vroue tot ekonomiese hulpbronne soos kredietfasiliteite.
- * Gelyke regte vir vroue om grond te besit.
- * Gelykwaardige opleiding vir vroue.
- * Tegnologiese ondersteuning vir vroue wat hulle huiswerk sal vergemaklik.
- * Meer werksgeleenthede vir vroue, bv. ook bestuursposte.

3. Since volatility is not a constant, it is not a driftless martingale.
4. Since volatility is not constant, the process is not a martingale.
5. Since volatility is not constant, it is not a Brownian motion.

Proof. 1. Consider the process σ_t under the measure $\mathbb{Q}$. We assume that the process σ_t is a Markov process. Let σ_t be a process that is adapted to the filtration $\mathcal{F}_t$ and is a martingale under $\mathbb{Q}$. Then, by the martingale property, we have $\mathbb{E}[\sigma_t | \mathcal{F}_s] = \sigma_s$ for $s < t$. This implies that σ_t is a martingale under $\mathbb{Q}$. However, since σ_t is not constant, it is not a Brownian motion. Therefore, σ_t is not a martingale under $\mathbb{Q}$.

2. Since σ_t is not constant, it is not a Brownian motion. Therefore, it is not a martingale under $\mathbb{Q}$. This implies that σ_t is not a martingale under $\mathbb{Q}$.

3. Since σ_t is not constant, it is not a Brownian motion. Therefore, it is not a martingale under $\mathbb{Q}$. This implies that σ_t is not a martingale under $\mathbb{Q}$.

4. Since σ_t is not constant, it is not a Brownian motion. Therefore, it is not a martingale under $\mathbb{Q}$. This implies that σ_t is not a martingale under $\mathbb{Q}$.

- * Goeie mediese sorg vir swanger vroue op die platteland.
- * Meer ondersteunende projekte ten gunste van vrouewerk.
- * Pogings word ook aangewend om die armoede-siklus van kinders te verbreek.

Kawell (1988:15) rapporteer hoedat armoede en onderontwikkeling hanteer word in Lima Peru, deur middel van 'n gemeenskapskombuis, of "Comedor" soos dit daar genoem word. Gedurende die laat sewentiger jare van hierdie eeu het 'n groot ekonomiese krisis die land getref as gevolg van inflasie en werkloosheid omdat verskeie fabrieke gesluit het. Tuberkulose as gevolg van wanvoeding het epidemiese afmetings begin aanneem. Die idee van 'n gemeenskapskombuis het by 'n kerk in San Augustino begin en dit het soos 'n veldbrand versprei.

Die vroue het 'n leidende rol in hierdie projek geneem. Hulle het selfvertroue, leierseienskappe en organiserende vaardighede in die proses aangeleer. Vandag is die ekonomiese situasie eens so erg en het die projek van die gemeenskapskombuis 'n oorlewingsprojek geword.

Hierdie "koöorporatiewe kombuis" werk op die beginsel dat die lede van die koöporasie kos as 'n groep aankoop, beurte maak om dit in die kombuis voor te berei, en dan kan die lede die gebalanseerde maaltye goedkoop koop.

Tans spreek hierdie koöporasies die ekonomiese en politieke bestel in Peru aan. Hierdie land verbou

Below are some of the considerations we have in mind in developing the new business methodology and the management curriculum.

A. *Addressing the individual and organizational needs of students.* We expect significant differences in the social level, thinking level, the ability and needs of the students all along the school years. In the curriculum we would like to have a range of activities that are appropriate to the needs of the students and that are interesting and motivating to all. We would like to have a range of activities that are appropriate to the needs of the students and that are interesting and motivating to all.

B. *Addressing the individual and organizational needs of the students.* We expect significant differences in the social level, thinking level, the ability and needs of the students all along the school years. In the curriculum we would like to have a range of activities that are appropriate to the needs of the students and that are interesting and motivating to all. We would like to have a range of activities that are appropriate to the needs of the students and that are interesting and motivating to all.

C. *Addressing the individual and organizational needs of the students.* We expect significant differences in the social level, thinking level, the ability and needs of the students all along the school years. In the curriculum we would like to have a range of activities that are appropriate to the needs of the students and that are interesting and motivating to all. We would like to have a range of activities that are appropriate to the needs of the students and that are interesting and motivating to all.

katoen en blomme as uitvoerprodukte en voer 90% voedselware in. Die basiese voedselsoorte is dus onbetaalbaar vir die armes.

"A certain level of national self-sufficiency is needed to complement selfreliance at the local level. Without it, the rights and needs of poor people will always take second place to the land owner's need for a second car, the army's need for new tanks, the politician's need for publicity or the International Monetary Fund's demands for fiscal restraint" (Kawell 1988:15).

Selfvoorsiening en selfstandigheid is die sleutel tot oorlewing. Om kos op die tafel te kry is die doelstelling en daarvoor mag hulp van buite aangevra word, maar daar moet doelgerig gewerk word na volkome onafhanklikheid omdat ondersteuning van buite ook beperkinge het - "The rug can quickly be pulled out from under them ..." (Kawell 1988:15).

Swift (1988:10-11) beskryf hoedat grootskaalse projekte deur makro-instansies aangewend word om die onderontwikkeling in Derde Wêreld lande te hanteer. Uit die mededeling blyk dit dat die makro-instansies hulleself meer bevoordeel as wat die onderontwikkelde land gehelp word. Swift se bydrae mag egter ook subjektief wees omdat hy hoofsaaklik konsentreer op die wins wat die makro-instansie maak in teenstelling met die verlies wat die grondvlak gemeenskappe lei. Die boodskap wat Swift egter wil oordra, is dat die insette van die plaaslike inwoners wat veronderstel is om by die projek te baat, glad nie belangrik geag word nie. Die voorbeelde is kortliks die volgende:

Business and Economics (2022)

The business and economics are closely related to each other. Business is a part of the economy. The economy is the system of production, distribution, and consumption of goods and services. Business is a part of the economy that involves the production, distribution, and consumption of goods and services. Business is a part of the economy that involves the production, distribution, and consumption of goods and services.

The business and economics are closely related to each other. Business is a part of the economy. The economy is the system of production, distribution, and consumption of goods and services.

Business is a part of the economy. The economy is the system of production, distribution, and consumption of goods and services.

Business is a part of the economy.

- 1. The business and economics are closely related to each other.
- 2. Business is a part of the economy.
- 3. The economy is the system of production, distribution, and consumption of goods and services.

The business and economics are closely related to each other.

- 1. The business and economics are closely related to each other.
- 2. Business is a part of the economy.
- 3. The economy is the system of production, distribution, and consumption of goods and services.

The business and economics are closely related to each other.

The business and economics are closely related to each other. Business is a part of the economy. The economy is the system of production, distribution, and consumption of goods and services.

Brazilië: Polonoroeste projek:

Die doel van die projek: Om die mense van oorbewoonde stede in Brazilië na die platteland te lok, met ander woorde desentralisasie van werksgeleenthede na die platteland en om aan gemeenskappe wat werkloos geraak het as gevolg van moderne landboumasjinerie werk te verskaf.

Die aard van die projek: Om 'n pad van 1500 km deur die Amasonewoud te bou.

Donateurs: Die Wêreld Bank stel 443 miljoen dollar beskikbaar vir die projek.

Winste vir makro-instansies:

- Groot grondeienaars het ontboste plase aangekoop en aangelê vir beesplase;
- Fabrieke is gebou
- Die regering se tanende gewildheid het opgevlam.

Verliese vir die plaaslike gemeenskap

- Die plaaslike landbouers ontdek dat hulle nuwe grond (na ontbossing) nie geskik is vir landbou soos wat hulle aanvaar het nie en hulle moes elders gaan werk soek as dagloners.
- Die reënwood se plante- en dierelewe is beskadig.
- Vier-en-dertig inheemse stamme moes moderniseer en is in 'n vakuum van akkulturasie.

Sri-Lanka: Mhaveli wateraanleg projek

Die doel van die projek: Om die landbou te moderniseer en om die vervaardiging van landbouprodukte aan te help.

Die aard van die projek: Drie damme en kragstasies moes gebou word langs die 300 km lange Mhaveli river, 120 000 hektaar kon besproei word en 1,5 miljoen mense moes hervestig word.

Donateurs: Groot Brittanje, Swede en Wes-Duitsland het die projek gefinansier met 100 miljoen dollar elk. As gevolg van talle probleme, kos die projek uiteindelik egter 14 biljoen dollar. Die regering in Sri Lanka moes die binnelandse belasting verhoog en die subsidie op kos sny om die rekening te kon betaal.

Winst vir die makro-instansies: Die kontrakte vir die werk is aan die donateurslande toegeken en hulle gebruik gesofistikeerde masjienerie en goed besoldigde buitelandse arbeiders. Die besproeiings-landerye is aan buitelandse maatskappye toegeken.

Verliese vir die plaaslike gemeenskap: Die plaaslike inwoners het nie veel gebaat by die projek nie. Een-en-'n-half miljoen inwoners moes na 'n ander area verskuif word omdat die damme op hulle eertydse huise gebou moes word op die grond wat hulle bewoon het. Hulle grond kon nie vir groot bedrae aan die regering verkoop word nie, omdat die regering nie die geld daarvoor gehad het nie.

Die plante- en dierelewe langs die rivier is benadeel as gevolg van die dambouery. Twee damme moes intussen groot herstelwerk ondergaan.

Soedan: Die Gezora Landbou-projek

Die doel van die projek: Gezora is die Soedan se hoof katoenproduserende streek. Die doel van die projek was om die katoenproduksie te moderniseer, aangesien dit die Soedan se hoofbron van buitelandse valuta is.

and also the maintenance of the property in the
best possible condition. The law requires
that the owner of the property must take the
necessary steps to ensure that the
property is kept in good condition.

The law also requires that the owner of the
property must take the necessary steps to
ensure that the property is kept in good
condition.

The law also requires that the owner of the
property must take the necessary steps to
ensure that the property is kept in good
condition.

The law also requires that the owner of the
property must take the necessary steps to
ensure that the property is kept in good
condition.

The law also requires that the owner of the
property must take the necessary steps to
ensure that the property is kept in good
condition.

The law also requires that the owner of the
property must take the necessary steps to
ensure that the property is kept in good
condition.

The law also requires that the owner of the
property must take the necessary steps to
ensure that the property is kept in good
condition.

Donateurs: Die Wêreldbank het 50 miljoen dollar aan Soedan geleen vir die projek. Die Bank van Soedan moes ook miljoene dollars beskikbaar stel vir die masjinerie, brandstof en herstelwerk aan die masjienerie wat gebruik is.

Winste vir die makro-instansies: Die kontrak vir die voorsiening van plaagbestryders en saad is aan buitelanders toegeken.

Verliese vir die plaaslike gemeenskap: Die plaagdoders wat gebruik is was duur. Malariamuskiet wat baie gehard is kom nou in hierdie streek voor as gevolg van die insekte se aanpassing by plaagdoders.

Soos reeds gesê, het Swift slegs op sekere makro-projekte gefokus wat misluk het, maar hy bereik sy doel met die voorbeelde waarop hy klem gelê het, naamlik om die dilemma van die onderontwikkelde gemeenskap uit te wys wat deur makro-instansies se ontwikkelingsprojekte oorheers word.

3.6

DIE ASPEKTE WAT AANGESPREEK WORD TYDENS ONTWIKKELING

In 'n bespreking oor ontwikkeling versus onderontwikkeling, is dit nodig om aandag te bestee aan die benoeming van aspekte wat spesifieke aandag nodig het tydens ontwikkeling. Indien aspekte spesifiek benoem word, kan die eindresultaat wat met ontwikkeling bereik moet word, gemeet word.

Ackoff in Korten en Klaus (1984:195-196) gee 'n abstrakte uiteensetting van wat ontwikkeling is. Sy siening kan dien as 'n filosofiese basis waarvolgens daar gestalte gee word aan ontwikkeling. Volgens Ackoff is ontwikkeling die volgende: "Development, contrary to what many believe, is not a condition or

a state defined by what people have. It is a capacity defined by what they can do with whatever they have, to improve their quality of life and that of others. Therefore, development is the possession of a desire for improvement and the ability to bring it about. It is more a matter of motivation and knowledge than it is of wealth". (Vergelyk Ackoff in Korten en Klaus 1984:195-196.) Die filosofiese onderbou lê klem op die motivering om vooruit te gaan en nie die aantal besittings wat benodig word om as ontwikkelde geklassifiseer te word nie.

Daar word nou vervolgens aandag bestee aan dié aspekte wat tydens ontwikkeling aandag moet kry:

3.6.1 **Onderrig en opleiding**

Ontwikkeling en opleiding gaan hand aan hand. Tensy daar nie aandag en geld bestee word aan opleiding nie, sal buitestanders altyd die tegniese en professionele hulp aan 'n arm land moet voorsien. Dit is nie net kinders wat onderrig moet verkry nie, maar ook volwassenes.

3.6.2 **Water en sanitasie**

Na bewering het die helfte van die wêreld se bevolking in 1984 nie toegang tot skoon drinkwater gehad nie (Fyson 1984:23). Basiese sanitasie was nog swakker voorsien. Daarby is daar ook 'n groot verskil tussen water- en sanitasievoorsiening tussen die landelike en stedelike areas. Die landelike areas in die arm lande het swakker fasiliteite. Swak gesondheid is die gevolg van hierdie situasie. Hierdie toestande duur in 1994 steeds voort.

1.1.1. **Introduction**

During the past few decades, the world has witnessed a rapid increase in the number of people who are living in poverty and who are struggling to meet their basic needs. This is a global phenomenon that is affecting people in all parts of the world, regardless of their economic status. The World Bank, a leading international organization, has estimated that over 1 billion people live in extreme poverty, with less than \$1.90 per day. This is a staggering number, and it highlights the urgent need for action to address this global challenge. The World Bank has been working to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them develop sustainable economic growth and create jobs for the poor. The World Bank has also been working to improve the quality of education and healthcare for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them build schools and hospitals, and to train teachers and healthcare workers. The World Bank has also been working to improve the quality of infrastructure, such as roads and bridges, and to provide access to clean water and electricity. The World Bank has been working to improve the quality of life for people in developing countries, and it has made significant progress in many areas. However, there is still much work to be done, and the World Bank is committed to continuing its efforts to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries.

1.1.2. **World Bank**

The World Bank is an international organization that provides financial assistance and technical support to governments and private organizations in developing countries. It was established in 1944, and it has since become one of the largest and most influential international organizations in the world. The World Bank has a mission to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them develop sustainable economic growth and create jobs for the poor. The World Bank has also been working to improve the quality of education and healthcare for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them build schools and hospitals, and to train teachers and healthcare workers. The World Bank has also been working to improve the quality of infrastructure, such as roads and bridges, and to provide access to clean water and electricity. The World Bank has been working to improve the quality of life for people in developing countries, and it has made significant progress in many areas. However, there is still much work to be done, and the World Bank is committed to continuing its efforts to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries.

The World Bank has a long history of providing financial assistance and technical support to governments and private organizations in developing countries. It has been successful in helping many countries to develop sustainable economic growth and create jobs for the poor. The World Bank has also been successful in improving the quality of education and healthcare for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them build schools and hospitals, and to train teachers and healthcare workers. The World Bank has also been successful in improving the quality of infrastructure, such as roads and bridges, and to provide access to clean water and electricity. The World Bank has been successful in improving the quality of life for people in developing countries, and it has made significant progress in many areas. However, there is still much work to be done, and the World Bank is committed to continuing its efforts to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries.

The World Bank has a long history of providing financial assistance and technical support to governments and private organizations in developing countries. It has been successful in helping many countries to develop sustainable economic growth and create jobs for the poor. The World Bank has also been successful in improving the quality of education and healthcare for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them build schools and hospitals, and to train teachers and healthcare workers. The World Bank has also been successful in improving the quality of infrastructure, such as roads and bridges, and to provide access to clean water and electricity. The World Bank has been successful in improving the quality of life for people in developing countries, and it has made significant progress in many areas. However, there is still much work to be done, and the World Bank is committed to continuing its efforts to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries.

1.1.3. **World Bank**

The World Bank has a long history of providing financial assistance and technical support to governments and private organizations in developing countries. It has been successful in helping many countries to develop sustainable economic growth and create jobs for the poor. The World Bank has also been successful in improving the quality of education and healthcare for people in developing countries. It has provided financial assistance and technical support to governments and private organizations to help them build schools and hospitals, and to train teachers and healthcare workers. The World Bank has also been successful in improving the quality of infrastructure, such as roads and bridges, and to provide access to clean water and electricity. The World Bank has been successful in improving the quality of life for people in developing countries, and it has made significant progress in many areas. However, there is still much work to be done, and the World Bank is committed to continuing its efforts to reduce poverty and improve living standards for people in developing countries.

3.6.3 **Gesondheidsorg**

Fyson (1984:25) het die volgende siening oor gesondheidsorg in onderontwikkelde lande: "There is a growing recognition that a healthy population is not just a social by-product of economic development, but in fact a precondition of such development. Hundreds of millions of people are trapped in the circle of poverty, malnutrition and illness. This drains their energy and reduces their capacity to learn, work, produce and earn." Dit blyk dat driekwart van die siektes voorkom of genees kan word deur beter voeding, skoon water, sanitasie, inenting en gesondheidsopvoeding.

3.6.4 **Voedsel en landbou**

Gebrek aan die regte kos vir 'n gebalanseerde maaltyd beïnvloed 'n persoon se kognitiewe prestasie en geestesgesondheid.

Kos is baie oneweredig versprei oor die wêreld in terme van produksie en ook die verbruik daarvan. Een derde van die wêreld se bevolking eet die helfte van die wêreld se kos (Fyson 1984:29).

Tydens ontwikkeling vandag, is dit nodig dat voedsel meer eweredig versprei moet word en dat die produksie daarvan in die armer lande verhoog moet word.

3.6.5 **Bevolkingsaanwas**

Die goeie resultate voortspruitend uit ontwikkeling kan almal uitgewis word as die winste deur te veel mense gedeel moet word. Hierdie stelling is nie net van toepassing op die onderontwikkelde lande nie, maar ook op die ryker lande van die Eerste Wêreld. Die

groeïende bevolkingsgetalle regoor die wêreld plaas geweldige hoë druk op die beskikbare hulpbronne.

3.6.6 Die omgewing

"Concern for the environment is a necessary part of development. People - poor and rich - are now destroying the earth's ability to support us all" (Fyson 1984:37). Die bewaring van die omgewing word beskou as 'n leefwyse wat deur elke aardbewoner uitgeleef moet word.

3.6.7 Energie

Energiebronne bestaan bv. uit petrolïum, natuurlike gas, steenkool, nuklêre energie en solar energie sisteme.

Die voorsiening van energie is noodsaaklik vir ontwikkeling. Selfs die verhoging en verbetering van energievoorsiening word in die vooruitsig gestel om in die aanvraag te voorsien. Die voorsiening van energie en die verbruik van energie moet in groot oorleg met die ekologie gedoen word sodat die wêreld se natuurlike hulpbronne nie vernietig word nie.

3.6.8 Industrialisasie/Nywerheid

Industrialisasie stel lande in staat om hulle inkomste te verhoog deur middel van uitvoere. Die arm lande verkoop tans hoofsaaklik rou produkte en verdien daarom nie naastenby soveel as wat dit sou wees as hulle die rou materiaal verwerk het nie. Massa industrialisasie sal egter nie alle ontwikkelingsprobleme oplos nie, want groot nywerhede gee aanleiding tot ander probleme soos byvoorbeeld

© 2000 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 247: 399–406

• **Small** – small

On 10/10/78, [redacted] advised that [redacted] had been
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]

[illegible]

These data suggest that the difference between the two studies may be due to the different levels of environmental enrichment. The present study was conducted in a more enriched environment, which may have led to the observed differences in behavior.

5. 12. 1941. 11. 11. 1941.

[illegible][illegible]

besoedeling. Industrialisasie alleen kan daarby nie voldoende werkseleenthede vir almal voorsien nie.

3.6.9 **Handel**

Soos industrialisasie, stel handel 'n land ook in staat om geld te bekom vanuit die goedere wat hy verkoop. Daardie geld kan tot voordeel van ontwikkelingsprojekte soos skole en hospitale aangewend word.

3.6.10 **Finansiële ondersteuning en bystand**

Omdat die armer lande nie die finansies het om te voorsien in hulle ontwikkelingsbehoefte nie, is finansiële bystand deur die ryker lande 'n manier om goedere en dienste te verkry.

3.6.11 **Houdings en waardes**

Daar word dikwels gewonder of ontwikkeling en modernisering dan werklik soveel meer voordele inhou as wat die kultuur en tradisie bied. Mense in onderontwikkelde lande moet vandag liever selekteer wat hulle van die ryker Eerste Wêreld aanvaar.

Ackoff in Korten en Klaus (1984:196) sê die volgende in verband met die ontwikkelingsproses: "Development is a product of learning, not of production; learning how to use oneself and one's environment to better meet one's needs and those of others. Because the development process is essentially a learning process, one person cannot develop another. He cannot learn for another, but he can help another learn for himself. Therefore, a government cannot develop a country; it can only help its country to develop itself".

As a result, the system is able to generate a detailed log of the user's activity. The log is then used to generate a report, which is then used to generate a summary of the user's activity. The summary is then used to generate a final report, which is then used to generate a final summary of the user's activity.

[illegible]

According to the Bureau of the Census, the number of people in the United States who are 65 years of age or older is expected to increase from 20 million in 1980 to 35 million in 2040. This increase is due to the fact that the number of people who are 65 years of age or older is expected to increase from 10 million in 1980 to 25 million in 2040. This increase is due to the fact that the number of people who are 65 years of age or older is expected to increase from 10 million in 1980 to 25 million in 2040.

The authors of this book have been successful in their attempt to provide a comprehensive and up-to-date survey of the current state of the art in the field of computer graphics. The book is well written and easy to read, and it provides a wealth of information that is both accessible and useful. The authors have done a great job of summarizing the state of the art, and they have provided a wealth of information that is both accessible and useful. The book is well written and easy to read, and it provides a wealth of information that is both accessible and useful.

Volgens Fyson (1984:19) behoort ontwikkeling te lei tot 'n hoër lewensstandaard; genoeg kos om te eet; gesondheid en die afbreek van die uitgebreide gesin sisteem na die nukliëre gesin.

Oud-president Julius Nyerere van Tanzanië sê ten opsigte van die eindresultaat van ontwikkeling die volgende: "... we have to direct our efforts towards the creation of reasonable standards of living for all people ... Nations which are already wealthy have to accept that they are members of the world, with the right to a fair share of the world's resources but no more ... And the poor nations have to face facts too. They need to stop trying to ape the rich. They have to accept that "closing the gap" does not mean, and cannot mean, obtaining for themselves a Western style or level of consumption ..." (Fyson 1984:19).

Vooruitgang en ontwikkeling is 'n subjektiewe keuse tussen prioriteite en nie 'n vanselfsprekende gevolg op ekonomiese insette nie. Sake soos geboortebeperking, besoedeling en die bewaring van natuurlike hulpbronne moet in die volgende jare baie aandag kry. Indien dit nie gebeur nie, kan daar wêreldwyd negatiewe gevolge ontstaan. Ontwikkeling moet nie sonder 'n vooruitskouing plaasvind nie.

De Graaf (1986:11) is begaan oor die eindresultaat van ontwikkeling. Die resultate wat ontwikkeling in 'n Derde Wêreld land (Zimbabwe) tot dusver opgelewer het is verontrustend. Hy spreek hom soos volg uit: "Orientation towards other sources of support, other ideas, other dependencies, undermine the traditional social ties and values without replacing these by an adequate, 'affordable' and consistent set of values, relationships and customs. Communities in rural areas, although isolated in many aspects, are becoming

more and more dependent on larger entities, like the state, centralised education, health, delivery systems run from a far-away centre, political decision-making elsewhere, etc. Not only communities suffer from the disintegrating results from such change, but also the clan, families and individuals who form the constituent parts. The effect or rather symptoms are an increasingly visible separation between the generations, contradictions between urban and rural lifestyles, confusion and conflict about roles and rights of the two sexes, erosion of traditional social support systems which lead to baby-dumping, isolation of the aged, marital breakdown, increased violence, insecurity and competition."

Dit blyk dat daar 'n baie fyn balans is tussen die verkryging van konkrete goedere en die behoud van menswaardigheid. Materiële goedere moet nie die behoudende sosiale aspekte oorheers nie. 'n Ontwikkelde gemeenskap is omgewingsvriendelik en openbaar welwillendheid teenoor sy inwoners.

Die ondersoeker is van mening dat die vraag ook gevra kan word of daar enigsins voortgegaan moet word met ontwikkeling. Hierdie vraag dwing homself na vore as die negatiewe gevolge van ontwikkeling, soos die misbruik van natuurlike hulpbronne en die akkulturasie van die mense, in oënskyn geneem word.

Die motiverende dryfveer vir ontwikkeling is in sommige gevalle hebsug, soos in die geval van ontwikkelaars wat hulleself wil verryk deur middel van ontwikkelingsprojekte, of die magsvertoon van politici. Volgens die ondersoeker behoort die aansporing vir ontwikkeling die nood van die grondvlak mense te wees.

[illegible]

1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 26

the process of gathering information and the subsequent analysis and interpretation of that information. The process of gathering information is often the most difficult part of the process, as it requires the researcher to identify the relevant information and to collect it in a systematic and unbiased manner. The process of analysis and interpretation of that information is often the most challenging part of the process, as it requires the researcher to identify the relevant information and to interpret it in a systematic and unbiased manner. The process of gathering information and the subsequent analysis and interpretation of that information is often the most difficult part of the process, as it requires the researcher to identify the relevant information and to collect it in a systematic and unbiased manner. The process of analysis and interpretation of that information is often the most challenging part of the process, as it requires the researcher to identify the relevant information and to interpret it in a systematic and unbiased manner.

During a lecture on the difficulties of teaching in the Soviet Union, the speaker, a Soviet teacher, said that the most difficult part of the job was to make the students understand the meaning of the word "collective". He said that the students often thought of it as a group of people who were all doing the same thing, but he said that it was not just a group of people, it was a group of people who were all working together for a common purpose. He said that the students often thought of it as a group of people who were all doing the same thing, but he said that it was not just a group of people, it was a group of people who were all working together for a common purpose.

Further, the Commission is concerned by the fact that the Commission has not yet received any information from the Commission regarding the progress of the investigation into the alleged involvement of the Commission in the activities of the Commission.

Die debat oor ontwikkeling/onderontwikkeling is nog nie uitgeput nie. So lank as wat daar onderontwikkelde en hulpbehoewende mense op aarde is, so lank moet daar gepoog word om ontwikkeling te stimuleer en hulp te verleen.

3.7

OPSOMMING

In hierdie hoofstuk is daar besin oor wat ontwikkeling en wat onderontwikkeling behels. Die aard van hierdie twee sosiale verskynsels is van naderby bekyk. Die doel van die hoofstuk is om 'n kennis basis op te bou as deel van die verkennende ontwerp sodat daar 'n deeglike begrip kan wees van die kern waaroor die studie handel, naamlik onderontwikkeling in 'n Derde Wêreld land.

Aandag is bestee aan tien verskillende teorië oor wat ontwikkeling versus onderontwikkeling is en hierdie teorie is kortliks geëvalueer. Daar is bevind dat elke teorie 'n stukkie van die waarheid oor ontwikkeling/onderontwikkeling aanspreek. Dit sou die ideaal wees om die verskillende teorië te integreer tot een model. Aandag is ook bestee aan die kontroversie tussen ontwikkeling versus onderontwikkeling. Die vraag is gevra of die een werklik beter is as die ander een. Dit blyk dat albei fenomene positiewe en negatiewe aspekte vir 'n gemeenskap inhou.

Sommige van die pogings om onderontwikkeling te hanteer is ondersoek en daar is opgelet na die winste en verliese wat hierdie pogings vir die plaaslike gemeenskappe inhou.

Constatando-se, portanto, que os dados estatísticos são
 insuficientes para a elaboração de conclusões definitivas, torna-
 se necessário recorrer a outros métodos de investigação, tais
 como a observação direta, a entrevista, o questionário, etc.,
 para se obter uma visão mais completa da realidade social
 estudada.

Laastens is aandag bestee aan die aspekte wat spesifiek tydens ontwikkeling aangespreek moet word. Daar behoort 'n filosofiese onderbou van motivering en selfwerksaamheid by die grondvlak gemeenskapslid teenwoordig te wees wanneer die konkrete aspekte ontwikkel word.

HOOFSTUK IV

KRITIESE FAKTORE WAT ONTWIKKELING PROMINENT BEÏNVLOED

Die doel van hierdie hoofstuk is om enkele kritiese faktore wat ontwikkeling prominent beïnvloed, te bespreek. Sodanige faktore is die deelname van plaaslike inwoners aan ontwikkelingsprojekte; die rol van die vrou in ontwikkeling; die simbiotiese verhouding tussen landelike en stedelike gebiede; die rol wat plaaslike beheer en kontrole speel in ontwikkeling; die waardes en norme waarop ontwikkeling gebasseer moet word; die hantering van konflik in gemeenskappe; die eienskappe waaroor die gemeenskapsontwikkelaar moet beskik; die benutting van bestaande strukture in gemeenskappe en inheemse helpers.

4.1 DEELNAME VAN PLAASLIKE INWONERS

Plaaslike deelname word beskou as deel van die demokratiese proses en in maatskaplike beplanning vir die Derde Wêreld het dit 'n sleutelbegrip geword. Plaaslike deelname van inwoners word as voorwaarde gestel vir suksesvolle gemeenskapsontwikkeling. Angere (1986:93) stel dit soos volg: "Popular participation is a concept that has been identified at many levels as making a singularly important contribution to the development of countries and to the integration of all social groups in society. Participation has not been seen only as an end in itself but also as a means of achieving stability, peace and social justice".

Die deelname van plaaslike inwoners word vervolgens onder die volgende opskrifte bespreek:

3.1.1. *Verknüpfungen von Aussagen*

Die logische Verknüpfung von Aussagen wird durch die Aussagenlogik beschrieben. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.

- Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.
- Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.
- Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.
- Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.

3.1.2. *Verknüpfungen von Aussagen (Fortsetzung)*

Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.

Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt. Die Aussagenlogik ist ein Teil der Logik, der sich mit der Verknüpfung von Aussagen beschäftigt.

4.1.1 Die rasionaal vir deelname

Dit is belangrik om te weet wat die doel is met plaaslike deelname, omdat die deelname van plaaslike inwoners frustrerend kan inwerk op die ontwikkelingsproses en die proses kan vertraag. Volgens Nkunika (1987:20) word die volgende van plaaslike deelname verwag:

- daar moet magsdeling plaasvind en daar moet 'n verdeling van skaars hulpbronne wees;
- doelbewuste pogings moet aangewend word deur sosiale groepe om beheer te verkry oor hulle eie lewe en om hulle lewensomstandighede te verbeter; en
- geleenthede moet oop gestel word vir die grondvlakpersone om leiding te neem en deel te neem aan die ontwikkelingsproses.

4.1.2 Die betrokkenheid van die plaaslike inwoners

Atmor (1991:4) sê die eerste taak wat die gemeenskapontwikkelaar het, is om die plaaslike inwoners betrokke te kry by 'n proses van verandering: "In the welfare field the first task of the community worker is to strengthen the capacity of the community to attend to its needs. It is to facilitate the process of change from that of dependency and helplessness, to that of autonomy and self reliance. This can only be done through a relationship in which the community participates fully".

Conyers (1986:103) maak spesifiek 'n saak uit vir die belangrikheid van plaaslike deelname. Drie redes word as motivering daarvoor gebruik, naamlik:

verpflichtet, die Produktion zu erweitern. Infolge
dieser Verpflichtung ist die Produktion konstant zu
erhöhen, was zu einem Anstieg führt.

- = wenn die Nachfrage steigt, ist die Produktion
erhöht, aber die Kosten sind höher, da die
Produktion der Lasten erhöht wird, um die
Produktion zu erhöhen. Die Produktionskosten
sind höher, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.
- = die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird.

Die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.

- = die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.
- = die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.
- = die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.

Die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.

Die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.

Die Produktion ist höher, da die Produktion
erhöht wird, da die Produktion zu einem
Anstieg führt.

- deur middel van plaaslike deelname word inligting verkry betreffende die situasie, behoefte en gesindheid van die gemeenskapslede;
- mense is meer gewillig tot deelname aan 'n ontwikkelingsprojek as hulle van die begin af betrek word by die behoeftebepaling en by die beplanningsfase. Hulle identifiseer dan beter met die projek en beskou dit as hulle onderneming;
- daarby is plaaslike deelname die basiese reg van alle mense.

De Graaf (1986:12) verduidelik dat plaaslike inwoners inspraak moet hê in die volgende stappe van die gemeenskapsontwikkelingsproses:

- tydens die bewuswordingsfase;
- met die keuse van prioriteite;
- met die keuse van strategieë, metodes en planne;
- met die inwerkingstelling van die program;
- met die evaluering van die program.

4.1.3

Hoe plaaslike deelname verkry kan word

Plaaslike deelname kan verkry word deur middel van plaaslike konsultasie; 'n behoeftebepaling; die benutting van streekkantore waarheen amptenare gedesentraliseer word; gedesentraliseerde beplanning; plaaslike bestuur en die verhoging van 'n gemeenskap se lewensstandaard. (Vergelyk Conyers 1986:103-121.)

Dit is egter nodig om deurgaans realisties te wees oor die beperkinge van plaaslike deelname en die vraag moet ook gevra word of mense weet wat hulle wil hê en of hulle regtig wil deelneem aan ontwikkeling. Dit gebeur wel dat gemeenskapslede nie wil deelneem aan plaaslike ontwikkeling nie al kry hulle ook die kans daartoe.

Na ondersoek het Conyers (1986:124) bevind dat plaaslike deelname die beste resultate lewer as plaaslike inwoners weet hulle bydrae gaan 'n belangrike hupstoot aan die projek gee en as hulle werklik belang het by die projek.

4.1.4

Probleme met plaaslike deelname

Die vraag kan ook gevra word of mense werklik weet wat goed is vir hulle. Soms het 'n onderontwikkelde persoon geen idee van die moontlikhede wat daar beskikbaar is vir hom en sy gemeenskap nie, en dan weet hy nie eens dat hy verliese ly nie. In sulke gevalle moet aandag bestee word aan die opvoeding van mense, deur hulle bewus te maak van hulle behoeftes.

Conyers (1986:128-134) het die volgende probleme ondervind met die deelname van plaaslike inwoners aan ontwikkelingsprojekte:

- Daar was probleme met verteenwoordiging van grondvlak lede op komitees as gevolg van onderlinge konflik en bevoordeling. Geen gemeenskap is sonder konflik nie, en daarby is dit baie moeilik om as 'n buitestaander te besluit watter gemeenskapslid die beste verteenwoordiger vir 'n projek sal wees. Die konflik moet dus uit die weg geruim word.
- Daar is gewoonlik 'n kommunikasiegaping tussen die beplanners, donateurs en die verbruikers van 'n diens. Die oorsake vir die kommunikasiegaping is geleë in die verskil in waardes, norme, kulturele kodes en taalverskille.
- Dit blyk dat daar onervulde verwagtings teenwoordig is by die plaaslike inwoners as daar aan 'n projek gewerk word. Die plaaslike

presented in the preceding section, the following is a list of the questions that the author has asked himself in the course of his research. The author is not aware of any other research that has addressed these questions.

available for many years. Internal tax accounting can be changed as needed. But the rules governing the use of the consolidated return are not subject to change by the IRS. Therefore, an individual is responsible for determining how to use the consolidated return to his advantage.

...and ...
...and ...
...and ...
...and ...
...and ...

4.2.1. *Staphylococcus aureus* strains were grown in 10 ml of

As a result, the use of the word "reality" in the title of the book is a bit misleading. The book is not a study of reality, but a study of the way in which reality is perceived. The book is a study of the way in which reality is perceived, and it is a study of the way in which reality is perceived. The book is a study of the way in which reality is perceived, and it is a study of the way in which reality is perceived. The book is a study of the way in which reality is perceived, and it is a study of the way in which reality is perceived.

[illegible]

inwoners is van mening dat hulle bydrae in elk geval geen verskil aan die omstandighede kan maak nie. Negatiewe ondervindings uit die verlede dra ook by tot die gevoel dat behoeftebevrediging slegs wensdenkery is.

- Plaaslike deelname kan inderdaad die afhandeling van 'n projek vertraag. Dit verg goeie organisasie om die verteenwoordigers by komiteevergaderings te kry, konsensus oor besluite te bereik en die kostes laag te hou as take vertraag word omdat die komiteelede nie by hulle afsprake hou nie.
- Nasionale beplanning word gewoonlik altyd bo plaaslike beplanning gestel, en dit kan daartoe bydra dat beperkte hulpbronne uitgeput word voordat die plaaslike projekte aangepak kan word. Die plaaslike inwoner voel dan dat sy belange deur niemand op die hart gedra word nie.

4.1.5 **Hoe om plaaslike deelname ten beste te benut**

Daar behoort deeglik besin te word oor die toekoms van plaaslike deelname. In die Derde Wêreld word daar egter so 'n hoë premie geplaas op plaaslike deelname, dat dit ten alle koste nagestreef moet word. Indien 'n gemeenskapsontwikkelaar die volgende in gedagte hou, behoort plaaslike deelname goed te werk:

- Beheer en kontrole vir plaaslike projekte moet aan plaaslike besture en komitees oorgedra word.
- Plaaslike verteenwoordiging moet van klein gehuggies verkry word.

variabile casuale, la cui media particolare, nel caso di un valore x fissato, è data da $f(x)$ e da cui si può dire che

- l'insieme $\{f(x) : x \in \mathbb{R}\}$ è l'immagine di f e si denota con $\text{Im}(f)$
 - l'insieme $\{x \in \mathbb{R} : f(x) = y\}$ è l'insieme delle preimmagini di y e si denota con $f^{-1}(y)$
- Per una funzione f si dice che x è un punto fisso di f se $f(x) = x$. Si dice che f è involutiva se $f(f(x)) = x$ per ogni $x \in \mathbb{R}$.

Un'altra proprietà importante delle funzioni è la suriettività. Una funzione f si dice suriettiva se per ogni $y \in \text{Im}(f)$ esiste un $x \in \mathbb{R}$ tale che $f(x) = y$.

Una funzione f si dice iniettiva se per ogni $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ con $x_1 \neq x_2$ si ha $f(x_1) \neq f(x_2)$. Una funzione f si dice biunivoca se è sia iniettiva che suriettiva. Una funzione f si dice invertibile se esiste una funzione g tale che $g(f(x)) = x$ per ogni $x \in \mathbb{R}$. Si dice che g è l'inversa di f e si denota con $g = f^{-1}$. Una funzione f è invertibile se e solo se è biunivoca. In questo caso, l'immagine di f è l'intero insieme $\mathbb{R}$ e l'insieme delle preimmagini di y è un unico punto x tale che $f(x) = y$.

Definizione 1.1. Una funzione f si dice invertibile se esiste una funzione g tale che $g(f(x)) = x$ per ogni $x \in \mathbb{R}$.

Una funzione f è invertibile se e solo se è biunivoca. In questo caso, l'immagine di f è l'intero insieme $\mathbb{R}$ e l'insieme delle preimmagini di y è un unico punto x tale che $f(x) = y$.

- Plaaslike inwoners se idees moet geïmplimenteer word al mag die outoriteit nie dink die idees is goed nie.
- Voldoende aandag moet aan die kommunikasieprobleme bestee word.
- Gemeenskapsontwikkelaars moet die plaaslike gemeenskap oplei om sinvol deel te neem aan plaaslike ontwikkeling.
- Daar moet aanvaar word dat alhoewel plaaslike deelname tydrowend is, dit die beste werkswyse is. Daar moet dus tyd ingeruim word vir verdragings.

Angere (1986:36) spreek hom uit ten gunste van die egalige en gelyke verdeling van hulpbronne sodat die plaaslike inwoner 'n kans kry om self te besluit oor sy ontwikkeling.

Dit blyk ongelukkig dat selfs op die platteland, die ryker en meer geleerde plattelander die armer en minder geleerde persoon oorheers. Sanders (1990:13) wys daarop dat as gevolg van hierdie oorheersing, die ontwikkelingsprogramme nie die mees behoeftige persone bereik nie. Politieke maatreëls beïnvloed die demokratiese proses, alhoewel 'n demokratiese politieke party aan bewind mag wees. Die politiek is demokraties op 'n verwyderde verteenwoordigende vlak en behels nie grondvlak verteenwoordiging wat ontwikkeling stimuleer nie.

1.6 Die rol wat demokrasie speel in plaaslike deelname

In 'n nuusbrief (1990:1) aan bruin plaaswerkers van Montague/Ashton in Suid-Afrika, word daar aan hulle verduidelik hoe hulle plaaslik betrek kan word by hulle ontwikkelingsprojekte, naamlik deur middel van

with an individual's health, with a person's ability to do work or to achieve their goals (1991).

- The concept of a person's health with its social and environmental aspects has a broader definition today than in the 1980s. It is the state of individual and the individual's capacity to cope with the world and his or her environment. It is the state of the individual's ability to achieve his or her goals (1991).
- The concept of a person's health is also linked to the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals. It is the state of the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals (1991).
- The concept of a person's health is also linked to the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals. It is the state of the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals (1991).

The concept of a person's health is also linked to the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals. It is the state of the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals (1991).

The concept of a person's health is also linked to the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals. It is the state of the individual's ability to live a life that is free from disease and to be able to achieve his or her goals (1991).

verteenwoordigende demokrasie, deelnemende demokrasie en afgevaardigde demokrasie:

- Verteenwoordigende demokrasie is waar lede verteenwoordigers kies om namens hulle besluite te neem. Dit is die tipe demokrasie wat in 'n parlement gebruik word. Die mense wat die verteenwoordiger gekies het, het nie deel aan die besluitneming nie. Die besluit word agterna van bo-na-onder deurgegee.
- Deelnemende demokrasie is waar alle lede deel is van alle besluite. Die besluite word gewoonlik tydens 'n massavergadering geneem. Dit is moeilik om werklike demokratiese besluite te neem waar daar so 'n groot groep mense bymekaar is. 'n Massavergadering is net werklik effektief as dit 'n inligtingsvergadering is en nie 'n besluitnemingsvergadering nie.
- Met Afgevaardigde demokrasie word bedoel dat een persoon afgevaardig word om 'n groep te verteenwoordig. Die groep bespreek 'n saak deeglik, hulle formuleer 'n besluit en stuur die afgevaardigde om die besluit oor te dra. Sodoende word besluite van onder af boontoe geneem. (Vergelyk Nuusbrief 1990:1.)

Die demokratiese deelname van die grondvlak gemeenskapslid is volgens De Graaf (1986:12-15) baie belangrik:

- Mense sal slegs hulle plaaslike hulpbronne soos arbeidskragte, grond, inligting en onderlinge verhoudings beskikbaar stel as hulle van mening is dat die projek vir hulle waarde gaan hê.

- Die plaaslike inwoner is die enigste persoon wat inligting aangaande die gemeenskap se kulturele kodes bekend kan maak. Die volgende inligting is byvoorbeeld van wesenlike belang vir die sukses van die ontwikkelingsprojek:

- * die unieke detail van die fisiese omgewing;
- * die eienaardighede van die onderlinge verhoudings;
- * die effek van vorige projekte op die gemeenskap;
- * die politieke balans in die gemeenskap.

(Buitestaanders kry bogenoemde inligting broksgewys en moet soms staat maak op aannames of raaiwerk.)

- Hoe beter die demokratiese deelname van die plaaslike inwoners is, hoe beter sal die sentrale beheer oor die projek wees. Hierdie oënskynlike teenstrydigheid beteken dat hoe beter die plaaslike deelname is, hoe beter is die behoeftebepaling, die beplanning en die eindresultaat. Dit voorkom ook onverwagse onttrekking uit of sabotering van die projek.
- Demokratiese deelname is 'n teenvoeter teen verskillende vorme van paternalisme en afhanklikheid. Die misbruik van mag en die afhanklikheid van die magspersoon word teengewerk deur deelname.
- 'n Ontwikkelingsprojek moet gerugsteun word deur kredietwaardigheid en voortgesette ondersteuning. Om moontlike terugslae en vertragings te oorleef, moet die plaaslike inwoners deel wees van die verloop van die ontwikkelingsproses.

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 277: 1033-1037.

the two parties are involved, the responsibility for the crime is shared, and the punishment is divided. The parties to the crime are the principal and the accomplice. The principal is the person who actually commits the crime, and the accomplice is the person who aids, abets, or encourages the principal. The parties to the crime are the principal and the accomplice. The principal is the person who actually commits the crime, and the accomplice is the person who aids, abets, or encourages the principal. The parties to the crime are the principal and the accomplice. The principal is the person who actually commits the crime, and the accomplice is the person who aids, abets, or encourages the principal.

Qualitätsleistungen des Herstellers zu den aus dem vertraglichen Austausch resultierenden Leistungen, wie zum Beispiel, wenn ein Produkt aus dem Handel zurückgerufen wird, oder wenn ein Produkt aus dem Handel zurückgerufen wird, oder wenn ein Produkt aus dem Handel zurückgerufen wird.

1. The first step in the process of identifying a problem is to determine the nature of the problem. This involves a thorough analysis of the situation and the identification of the key issues. Once the problem has been identified, the next step is to develop a plan of action. This plan should outline the steps that need to be taken to address the problem and the resources that will be required. The final step is to implement the plan and monitor the progress. This involves a continuous process of evaluation and adjustment to ensure that the problem is being effectively addressed.

James (1977) and the following authors are aware of the limitations of the following literature review. For more information on

- Plaaslike deelname sorg dat skaars hulpbronne gedentraliseer word en nie in hoofsentra opgehoop word nie.
- Die beplanning vir 'n ontwikkelingsprojek bly vloeibaar om aan te pas by veranderde behoeftes. Die projek bly ook net groot genoeg en hanteerbaar genoeg om by die gemeenskap se bestaande ekonomie en strukture in te pas. Groot en tegnies ingewikkelde projekte neig om 'n onkeerbare momentum op te bou wat die klein gemeenskap kan oorweldig. Die beplanning kan in sulke gevalle nie gewysig word om by veranderde omstandighede aan te pas nie en op laas dra die groot projek nie by tot voortgesette ontwikkeling nie.
- Plaaslike deelname dra daartoe by dat die gemeenskapslede vaardighede in organisering, beplanning en probleemoplossing aanleer wat hulle weer in ander omstandighede kan toepas.
- Plaaslike deelname het tot gevolg dat mense leer om selfstandig te word. As 'n gemeenskap baie arm is mag dit wees dat hulle op 'n langdurige basis finansiële bystand nodig mag hê, maar dan moet dit geskied volgens hulle beplanning en op hulle versoek.
- Plaaslike deelname is 'n toets vir die aanvaarbaarheid van 'n ontwikkelingsprogram. Indien die mense nie deelneem aan die projek nie, is dit 'n bewys dat hulle nie die projek nodig het nie.

Angere (1986:36) sê die demokratiese deelname van plaaslike inwoners is 'n pynlike proses vol konflik en

teenstellings en dit verloop nie altyd vlot nie. Dit is 'n proses waar die meerderheid armes worstel en stry teen uitbuiting.

Kawell (1988:15) stel dit so: "The struggle for a self-reliant development path is never an easy one. Absolute self-reliance may not be possible or even desirable. However, basic control over one's own resources and decisions is a prerequisite for any healthy, democratic development".

Daar word 'n groot saak uitgemaak dat BEHEER oor jou lewensstyl, beskikbare hulpbronne, die bestuur van 'n projek en plaaslike beheer oor die fondse, die goeie sleutel tot suksesvolle ontwikkeling is. (Vergelyk Kawell 1988:36.) Daar word deurlopend gesoek na die beste model waarvolgens gemeenskapsontwikkeling gedoen kan word en dit blyk dat plaaslike deelname en beheer oor jou eie, 'n goeie model is om na te volg.

4.2

DIE ROL VAN DIE VROU IN ONTWIKKELING

Die rol van die vrou in ontwikkeling word onder die volgende opskrifte bespreek:

4.2.1

Die geskiedkundige rol van die vrou in Afrika

Om 'n meer volledige perspektief oor die rol van die vrou in ontwikkeling te kry, word daar eers aandag bestee aan die geskiedkundige agtergrond van die rol van die vrou in Afrika, soos beskryf deur Kachingwe (1986:30). Tradisioneel was die gesin in Afrika die produksie- en verbruikerseenheid. Werk was verdeel volgens geslag en ouderdom. Mans het omgesien na die vee, weivelde ontbos, hulle het geploeg, gejaag en huise gebou. Die vroue het hulle bygestaan met die aanplant van landbouprodukte en die oes daarvan.

Due to the fact that the Commission has not yet received any information from the Member States on the progress of the implementation of the measures, it is not possible to make any assessment of the progress made in this regard.

Although the authors acknowledge that the use of a single point prevalence design cannot establish causality, they argue that the findings are consistent with the hypothesis that the use of a single point prevalence design is associated with a higher risk of bias. They conclude that the use of a single point prevalence design is associated with a higher risk of bias, and that the use of a longitudinal design is associated with a lower risk of bias.

The authors thank Dr. J. H. W. Lam for his critical reading of the manuscript and Mr. S. C. Chan for his technical assistance.

1. The Commission has received information from the Government of the Republic of the Philippines that the Government is planning to conduct a study on the impact of the proposed law on the environment. The Commission is interested in the results of the study and would like to receive a copy of the study report.

and the population of the city and the state. The
population of the city and the state is 1,000,000.
The population of the city and the state is 1,000,000.
The population of the city and the state is 1,000,000.
The population of the city and the state is 1,000,000.

[illegible]

Die mans het die landbou-implimente en landbou-produkte besit en beheer. Die hoof van die huishouding, wat gewoonlik 'n man was, kon grond van die hoofman verkry. Die mans het dus prestige en status gehad.

Vroue was verantwoordelik vir die voedselproduksie. Hulle moes die produkte aanplant, versorg, oes en verwerk. Hulle moet die voedselprodukte ook na die huis vervoer, die kos voorberei en die bier brou.

Slegs sekere soort produkte kon deur vroue beheer word, soos byvoorbeeld die verbouing van grondboontjies. Maar die mans was in beheer van alle ander produkte en hulle het ook die vroue-arbeid beheer.

Alhoewel die vroue meer as die helfte van die boerdery bedrywigheede waargeneem het, het hulle werk vir hulle geen status meegebring nie. Vroue kon dus geen inisiatief aan die dag lê op die gebied van produksie en bemarking van landbouprodukte nie.

Soos wat kapitalisme met verloop van tyd in Afrika posgevat het, het die mans vir klein salarisse in stede gaan werk. Die vrouens moes tuis bly en die volle verantwoordelikheid vir die landbouproduksie en huishouding dra.

Met verloop van tyd moes verbruikersekonomie plek maak vir grootskaalse ekonomiese boerderye waar tegniese hulpmiddels soos landbou-implemente, bemesting en plaagdoders aangekoop moes word. Dit was bokant die finansiële vermoëns van vrouens. Hulle het ook nie die status gehad om aankope te doen nie. In die woorde van Kachingwe (1986:29): "As a result women are a marginal socio-economic group in society, in

spite of their particular predominant role in agricultural activities for both family consumption and sale".

Kachingwe (1986:30) beweer die meerderheid vroue in Afrika, soveel soos 80% op die platteland, hou die spreekwoordelike pot alleen aan die kook, maar hulle kry geen erkenning daarvoor van hulle mans, politieke leiers of ekonome nie. Tradisie bind die vrou in 'n onderontwikkelde land aan 'n rol waarteen vandag toenemend meer vroue in onderontwikkelde lande self in opstand kom. Om die situasie te verander beveel hy aan dat vroue inskakel by die volgende:

- landbouproduksie wat hulle inkomste kan vermeerder soos vrugte- en groenteboerderye;
- klein plasies;
- kleinvee boerdery;
- spaarklubs;
- finansiële krediet om saad, implimente en kunsmis aan te koop;
- regte om grond te bekom;
- landbou opleiding;
- wetlike status;
- verteenwoordiging op bestuursliggame;
- bemakingsfasiliteite.

1.2.2

Faktore wat die vrou se rol in ontwikkeling kan bevorder

Swift (1987:29) is 'n ander outeur wat aandag bestee aan die rol van die vrou in ontwikkeling. Hy het bevind dat vroue se bydrae tot ontwikkeling van kardinale belang is, maar dat dit nodig is om aandag te bestee aan die volgende sake om die vroue se bydrae te sanksioneer:

- [illegible]

- * Toedeling van werk: Tradisionele sienings in verband met wie watter soort werk moet doen, moet aangepas word sodat vroue 'n regmatige plek kan kry in die ope arbeidsmark.
- * Dagversorging vir kinders en huiswerk: Hierdie twee sake naamlik die versorging van kinders en die versorging van die huishouding neem arbeidsure en arbeidsenergie in beslag wat gebruik kan word om geld te verdien om die gesin finansieel te versorg. Creches en kleuterskole kan die vrou se tyd en energie spaar om geld te verdien. Daarby kan kinders in die dagsorgsentrums skoolgereed gemaak word, wat gewoonlik nie tuis plaasvind nie.
- * Opleiding: Opleidingsgeleenthede vir vroue moet nie net huishoudkundig (kookkuns en naaldwerk) van aard wees nie, maar moet ook bestuurswese, boekhou, tik en meganika insluit, vir die vroue wat daarin belangstel en wat presteer in hierdie rigtings.
- * Lidmaatskapstatus: Om die vrou haar regmatige plek in gemeenskapsontwikkeling te gee, behoort sy ten volle in te skakel as 'n lid op die bestuur van 'n komitee.
- * Kennis van organisasie en bestuur: Dit blyk dat vroue se kennis van finansiële aangeleenthede nie so goed is nie. (Vergelyk Smith 1987:39.) Omdat vroue in die Derde Wêreld meer bestendige werkers in die ope-arbeidsmark is as mans, behoort hulle beter toegerus te word om met geld te werk en finansiële beplanning te doen.

1. The first step in the process of the investigation is the identification of the problem. This is done by the investigator who is responsible for the study. The next step is the formulation of the hypothesis. This is done by the investigator who is responsible for the study. The third step is the design of the study. This is done by the investigator who is responsible for the study. The fourth step is the collection of data. This is done by the investigator who is responsible for the study. The fifth step is the analysis of the data. This is done by the investigator who is responsible for the study. The sixth step is the interpretation of the results. This is done by the investigator who is responsible for the study. The seventh step is the conclusion. This is done by the investigator who is responsible for the study.

- * Deelname van vroue tydens vergaderings: Dit blyk dat vroue 'n gebrek aan selfvertroue het om deel te neem aan die besprekings tydens vergaderings. Die rede vir die swak deelname is dat vroue met klein kindertjies die vergadering vroeg moet verlaat om die kinders te versorg; dat die mans die besprekings oorheers en dat mans maklik fout vind met die vroue se bydraes en dit as minderwaardig beskou.
- * Vroulike verteenwoordiging op bestuursliggame: Vroue is gewoonlik baie swak verteenwoordig in bestuursliggame. Wanneer vroue op die bestuur dien, is dit gewoonlik as addisionele lede en nie in die leiersposisies van voorsitter, ondervoorsitter of sekretaris nie.
- * Vroue se werkslading: As gevolg van die vroue se dubbele werkslading, naamlik by die werkplek en by die huis, is dit moeilik vir 'n vrou om in bestuursposisies te dien of om 'n prominente rol in die gemeenskap te vertolk.
- * Formele onderrig: Vroue in die Derde Wêreld moet terugstaan ten gunste van mans waar dit kom by formele onderrig. 'n Seun in die tradisionele huishouding word beskou as die een wat moet skool toe gaan. Die dogters moet tuis bly en die moeder help met die huishouding. Formele onderrig sal die vermoëns en status van vroue verhoog en aan hulle beter werksgeleenthede bied.
- * Administratiewe ondervinding: Volgens Smith (1987:42) het mans meer blootstelling, opleiding en ondervinding in administratiewe vaardighede as vroue. Dit lei daartoe dat mans in die senior bestuursposisies verkies word en dat vroue

1996-1997
1997-1998
1998-1999

1. The first step in the process of the investigation is to determine the scope of the problem. This involves identifying the specific area of concern and the objectives of the study. The next step is to gather information about the problem, including data and literature. This is followed by the development of a research plan, which outlines the methods and procedures to be used. The final step is to conduct the investigation and analyze the results. This involves collecting data, performing statistical analysis, and interpreting the findings. The results of the investigation are then presented in a report, which includes a summary of the findings and recommendations for further action.

the data are consistent with the

with people and the money market. The money market is very important to the economy and the government should pay attention to it. The money market is very important to the economy and the government should pay attention to it. The money market is very important to the economy and the government should pay attention to it.

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

4- The results show a significant increase in the number of...
...of the...
...the...
...the...
...the...
...the...

There is a great deal of interest in the study of the human mind, and it is one of the most important branches of knowledge. The human mind is a complex and mysterious organ, and it is one of the most important branches of knowledge. The human mind is a complex and mysterious organ, and it is one of the most important branches of knowledge. The human mind is a complex and mysterious organ, and it is one of the most important branches of knowledge.

afwesig is wanneer belangrike besluite geformuleer word en wanneer daar beplanning gedoen word.

- * Die houding teenoor vroue as komiteelede: Vroue word getipeer as mense met min selfvertroue wat slegs sekere ampte in 'n komitee kan beklee. Vroue kan vertrou word met geld en mag daarom tot tesourier verkies word, maar hulle het nie die selfvertroue om voorsitters te wees nie.

4.2.3

Hoe die vrou in ontwikkeling figureer

Smith (1987:26) maak die volgende afleiding ten opsigte van vroue se rol in ontwikkelingsprojekte: "Women's workload, men's administrative experience and traditional attitudes, including prejudice regarding women's educational background, probably all exert some influence on the relations of power within the cooperatives".

Azad, Rucherwarger en Danaher (1988:18) verwoord die volgende twee opinies oor vroue en gemeenskapsontwikkeling:

1. "To benefit woman, development must be defined by women. Either by themselves or in cooperation with men, women must first address the obstacles to their own development. With newly-gained skills and confidence they can then turn to the task of development for the entire community.
2. Women around the world were inspired by the 1985 conference in Nairobi that capped the UN's International Women's Decade. But women's groups in the Third world are having to work hard to turn high-minded resolutions into practical gains. From Maputo

to Madras women are insisting on defining development for themselves".

In die oorlog geteisterde Mosambiek is daar 200 klein landbou korporasies wat uit vroue bestaan. Hulle verbou groente en graan in die "Green Zone" rondom Maputo. Hulle het bewys dat 'n vrou nie net daar is om kinders in die wêreld te bring en die huis te versorg nie. Hulle het hul eie markstelsel, winkels en opleidingsentrum. Die mans lag nie soos in die verlede vir hulle pogings nie. Die regering is besig om met hulle te onderhandel en hulle staan buitelandse afvaardigings te woord. "The leadership qualities they have gained in the Green Zones now extend beyond their co-op work. Some women have become leaders in their neighbourhood committees; there are even co-op members who have been elected to the National Assembly. That is very special in Mozambique and very special in all of Africa" (Azad, Rucherwarger & Danaher 1988:19).

In Indië is die "Working Women's Forum" in 1978 gestig. Die doel van hierdie forum was om klein lenings aan vroue beskikbaar te stel sodat vroue ekonomies onafhanklik kan word. Dit het egter begin blyk dat vroue baie ander probleme ondervind en die fokus het begin verskuif na gesondheidsorg, gesinsbeplanning en regshulp. Die belangrikste taak was egter om die vroue se selfbeeld en besef van eie waarde uit te bou: "... empowering them to make changes in their lives" (Azad, Rucherwarger & Donaher 1988:18).

Die Indië word meisies oor die algemeen groot gemaak met die gebruik dat sy nie oor haar probleme buite die gesinskring mag praat nie. Vroue het dus lank geneem om die groepdinamika van die Forum se groepbesprekings

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

in großer Zahl vor, und es ist zu erwarten, dass die Zahl der
Anträge in den nächsten Jahren noch weiter ansteigen wird.
Die Bundesregierung hat sich verpflichtet, die Zahl der
Anträge zu begrenzen, und hat dafür Sorge zu nehmen, dass
die Zahl der Anträge nicht über die Zahl der Stellen hinaus-
geht. Die Bundesregierung hat sich verpflichtet, die Zahl der
Anträge zu begrenzen, und hat dafür Sorge zu nehmen, dass
die Zahl der Anträge nicht über die Zahl der Stellen hinaus-
geht.

Figure 1. Study design.

2. High on defense against the left is the fact that the left is not a unitary force. In general, the left is composed of many different groups, each with its own interests and goals. This makes it difficult for the left to present a unified front against the right.

[illegible][illegible]

te benut. Vandat hulle egter hul menswaardigheid herwin het, reël hulle self dat verstopte dreineringspype skoon gemaak word.

As gevolg van die oorlog in die Nicaragua plantasies teen die Contra-rebelle, "beman" die vroue koffie- en katoenvelde terwyl die mans oorlog maak. Die eertydse manlik-georiënteerde boerevereniging bestee nou aandag aan vrouesake soos dagsorgsentrums vir kinders en kafeterias wat ontbyt en middagetes vir die vroulike werkers en die kinders voorsien. Die vroue sorg dat hulle leiersposisies bekom in die verenigings waar beleid geformuleer word oor hulle lewensomstandighede. In 1986 was 65% lede van die boereverenigings vroue.

4.2.4

Gevolgtrekkings

Dit blyk uit bogenoemde inligting dat dit in werklikheid die vrou is wat die arbeidsmag in onderontwikkelde lande vorm. Ontwikkelingsprojekte was tot dusver "manlik" georiënteer ten opsigte van die omvang van die projek, die soort projek en die tegniese aard van die projek.

Die rol van die vrou in ontwikkeling verdien meer aandag. Die vrou is 'n bestendige faktor in die plattelandse gemeenskap en sy kan sorg vir die deurlopendheid wat nodig is om 'n projek selfstandig te laat funksioneer.

In 1991 het die Vereniging vir Internasionale Ontwikkeling samesprekings gehou onder die tema: "The Challenge of Africa in the 1990's". O'Neil (1992:68) het tydens die geleentheid daarop gewys dat daar baie strategieë en beloftes bestaan wat die vrou in Afrika kan uitlig uit die beperking wat tradisie op haar plaas, maar dat daar in werklikheid nog baie min

gedoen is om die strategië uit te voer. Dit blyk dat die regerings in Afrika nie ernstig is met die ontwikkeling van die vrou nie. Selfs in 1990 is 50% van die vroue tussen 20-24 jaar in Afrika nog ongeletterd. Die vrou in Afrika se primêre rol is nog steeds om kinders in die wêreld te bring. Jong skooldogters raak swanger en voorbehoedmiddels word selde gebruik. (Vergelyk O'Neil 1992:68-69.)

Die ontwikkeling van die vrou moet hoog op die prioriteitslys geplaas word. O'Neil (1992:69) sê in die verband: "Women would profit dramatically from increased investment in the human priority areas of health, education, family planning and safe water".

Die rol wat die vrou in gemeenskapsontwikkeling speel is opwindend en bestendig. Maar terselfdertyd is die posisie van die vrou in 'n onderontwikkelde gemeenskap sonder status en gaan sy gebuk onder tradisionele beperkinge. Die vrou oefen 'n prominente invloed uit op die sukses van gemeenskapsontwikkeling en moet doelbewus in berekening gebring word.

4.3

LANDELIK-STEDELIKE ONTWIKKELING

Gemeenskapsontwikkeling is gerig op die basiese lewensbehoefte van die armes te voorsien. Om in hierdie basiese behoeftes te voorsien het plattelanders na stede begin verhuis waar die fasiliteite vir hulle basiese behoeftes beskikbaar is. Dit het daartoe gelei dat die platteland ontvolk het, en ontwikkelaars streef nou daarna om ontwikkelingsprojekte te desentraliseer na die platteland om die trek na die stede te ontmoedig. Daar is egter steeds in die arena van gemeenskapsontwikkeling die tussenspel tussen landelike en stedelike ontwikkeling.

Die simbiotiese verhouding tussen landelike en stedelike ontwikkeling

Roby Siamwiza is 'n maatskaplike werker verbonde aan die Universiteit van Zambië. Zambië ondervind 'n baie ernstige plakkerprobleem rondom die stede en sy het 'n studie gemaak van landelike-stedelike ontwikkeling. Insiggewende inligting word deur haar weergegee wat in hierdie studie vervolgens bespreek gaan word. (Vergelyk Siamwiza 1986:35-52.)

Stedelike ontwikkeling is gefundeer op 'n eensydige verbruikersverhouding met die platteland. Menslike hulpbronne, produkte en nasionale fondse word hoofsaaklik ingespan om die stede en dorpe in stand te hou. Nywerhede en industrië wat werksgeleenthede vir mense skep, word by stede en dorpe opgerig. Siamwiza (1986:35) sê: "The major underlying assumption is that interventions to alter the conditions of the urban poor have excerpted the deteriorating lifestyle of rural dwellers. Urbanization is seen as having occurred obversely to rural development and, to some extent, reflecting the same effect as that depicted in dependency theories which seek to explain the relationship between developed and underdeveloped countries. Accordingly, the underdevelopment that exists in some parts of the world is the creation of Western industrial growth which could not have occurred without the conditioning of a periphery from which economic surplus was extracted and necessary raw materials secured".

Die ontwikkeling van 'n mark georiënteerde ekonomie het verder daartoe bygedra dat die plattelander se aptyt gewek is vir verbruikersgoedere wat in stede te koop aangebied word soos fietse, erdeware, materiaal en Westerse klere. Sy sê: "Many of the male youth

There is a very large number of people who are
 not in the habit of reading the Bible, and
 who are not in the habit of attending the
 Sabbath School.

The first object of the Sabbath School is to
 teach the children of the Sabbath School to
 read the Bible, and to teach them to
 understand the meaning of the Bible, and to
 apply the principles of the Bible to their
 lives. The second object of the Sabbath School
 is to teach the children of the Sabbath School
 to sing the hymns, and to teach them to
 understand the meaning of the hymns, and to
 apply the principles of the hymns to their
 lives. The third object of the Sabbath School
 is to teach the children of the Sabbath School
 to pray, and to teach them to understand
 the meaning of prayer, and to apply the
 principles of prayer to their lives.

The fourth object of the Sabbath School is to
 teach the children of the Sabbath School to
 sing the hymns, and to teach them to
 understand the meaning of the hymns, and to
 apply the principles of the hymns to their
 lives. The fifth object of the Sabbath School
 is to teach the children of the Sabbath School
 to pray, and to teach them to understand
 the meaning of prayer, and to apply the
 principles of prayer to their lives. The sixth
 object of the Sabbath School is to teach the
 children of the Sabbath School to sing the
 hymns, and to teach them to understand the
 meaning of the hymns, and to apply the
 principles of the hymns to their lives. The
 seventh object of the Sabbath School is to
 teach the children of the Sabbath School to
 pray, and to teach them to understand the
 meaning of prayer, and to apply the
 principles of prayer to their lives. The eighth
 object of the Sabbath School is to teach the
 children of the Sabbath School to sing the
 hymns, and to teach them to understand the
 meaning of the hymns, and to apply the
 principles of the hymns to their lives. The
 ninth object of the Sabbath School is to
 teach the children of the Sabbath School to
 pray, and to teach them to understand the
 meaning of prayer, and to apply the
 principles of prayer to their lives. The tenth
 object of the Sabbath School is to teach the
 children of the Sabbath School to sing the
 hymns, and to teach them to understand the
 meaning of the hymns, and to apply the
 principles of the hymns to their lives.

The eleventh object of the Sabbath School is to
 teach the children of the Sabbath School to
 sing the hymns, and to teach them to
 understand the meaning of the hymns, and to
 apply the principles of the hymns to their
 lives. The twelfth object of the Sabbath School
 is to teach the children of the Sabbath School
 to pray, and to teach them to understand
 the meaning of prayer, and to apply the
 principles of prayer to their lives. The thirteenth
 object of the Sabbath School is to teach the
 children of the Sabbath School to sing the
 hymns, and to teach them to understand the
 meaning of the hymns, and to apply the
 principles of the hymns to their lives. The
 fourteenth object of the Sabbath School is to
 teach the children of the Sabbath School to
 pray, and to teach them to understand the
 meaning of prayer, and to apply the
 principles of prayer to their lives. The fifteenth
 object of the Sabbath School is to teach the
 children of the Sabbath School to sing the
 hymns, and to teach them to understand the
 meaning of the hymns, and to apply the
 principles of the hymns to their lives.

were excited by the prospects of town life, regaling over tales brought back by returning migrant workers" (Siamwiza 1986:36).

Dit is duidelik dat die proses van modernisering en verstedeliking onomkeerbaar is. MacPherson in Siamwiza (1986:37) verduidelik dat daar veral in Afrika pogings aangewend word om 'n Europese leefwyse te kombineer met tradisionele waardes. Voorbeelde hiervan is om die vrye markstelsel en kapitalisme te bevorder, maar die mense te beskerm teen die verderf van stede. Om openbare dienste te ontwikkel wat toeganklik is vir die armes, maar die standaard van dienste moet so hoog wees dat dit die Eerste Wêreldse verbruiker ook pas.

Nywerheidsontwikkeling bied baie werkseleenthede vir baie mense. Hierdie werkers moet huisvesting kry, en omdat behuising 'n duur onderneming is, het daar 'n tekort aan huisvesting in stede ontstaan. Munisipaliteite en die regerings van die dag tref allerlei maatreëls om in die behuisingsnood van mense te voorsien. Siamwiza (1986:40) sê in dié verband: "The overall impact was to reassert a definite bias towards urban development substantively and symbolically. The substantive investment in urban housing tied up money that could have been involved in rural development, and symbolically it expressed to urban residents the correctness of their decision to migrate to the city where the government tended to be more sympathetic to their needs".

Na aanleiding van die nadele verbonde aan stedelike oorstroming, poog die regerings van die Derde Wêreld nou om 'n balans tussen stedelike en landelike ontwikkeling te bring, sodat die mense ook werkseleenthede op die platteland kan kry. Pogings

word doelbewus aangewend om sosiale en ekonomiese gelykheid tussen die twee gebiede te bewerkstellig.

Ongelukkig is hierdie pogings nie baie suksesvol nie en migreer die plattelanders steeds na die stede. Dit blyk dat hulle hoofsaaklik vir ekonomiese redes na die stad verhuis. "The theory postulates that migration is stimulated primarily by rational economical considerations of relative benefits and costs, and that the decision to leave a rural environment and move to an urban one is based on expected gain" (Siamwiza 1986:41).

Landelike ontwikkeling is egter baie nou verbonde aan stedelike ontwikkeling. Daar word gepraat van 'n "interafhanklikheid", of "tussenspel" tussen die stad en platteland. Siamwiza (1986:43) beskryf die verhouding soos volg: "It has long been recognised that the relationship between rural and urban areas is symbiotic. Even the colonialists recognised this relationship and sought to avoid damaging the rural socio-economic system irrevocably through the depletion of human resources. The planners and policy-makers of the 1960s and early 70s thought that rural development might be stimulated through the percolation downward of the benefits of industrial growth and progress".

Plakkerskampe het begin dien as 'n geleidelike inlywing van die plattelander by die stad. Sodoende kon die plakker homself oriënteer ten opsigte van stadsgebruike, vir homself werk soek en daarna aansoek doen vir gesubsidieërde behuising.

Landelike ontwikkeling is afhanklik van politieke invloede, die koste-effektiwiteit van beleggings aldaar en die selfgelding van die gemeenskap.

and the resulting low level of infection, even when the virus was injected directly into the brain, is probably due to the fact that the virus is rapidly inactivated by the immune system. The virus is also rapidly inactivated by the immune system when it is injected into the brain. The virus is also rapidly inactivated by the immune system when it is injected into the brain.

1. The first step in the process of identifying a problem is to define the problem. This involves identifying the symptoms of the problem and determining the scope of the problem. Once the problem has been defined, the next step is to identify the causes of the problem. This involves identifying the factors that are contributing to the problem and determining the underlying causes. Once the causes have been identified, the next step is to develop a plan of action. This involves identifying the steps that need to be taken to solve the problem and determining the resources that will be needed to implement the plan. Finally, the last step in the process is to implement the plan and monitor the results. This involves putting the plan into action and tracking the progress of the solution to ensure that the problem is solved.

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 103–110

Source: *Author's calculations* based on data from the *Survey of the Health and Retirement Status of the Elderly*, 1992, and the *Survey of the Health and Retirement Status of the Elderly*, 1998.

1. $\frac{1}{2} \log_2 1000$
2. $\frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000$
3. $\frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000$
4. $\frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000$
5. $\frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000 + \frac{1}{2} \log_2 1000$

However, a few authors have also reported that the frequency of the *h* allele is higher in the *h*h genotype than in the *H**h* genotype, which may be due to the fact that the *h*h genotype is more common in the *h*h genotype than in the *H**h* genotype.

© 2000 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 247: 101–108

Wat die huidige realiteitsituasie aanbetref blyk dit nou dat migrasie vanaf die stede in Zambië besig is om af te neem. Die stedelinge se verdienste is nie meer soveel hoër as die platteland se inkomste nie. Inflasie, vermindering van voedsel-subsidies, en selfs die tekort aan basiese voedsel-soorte in die stad soos op die platteland, weerhou mense om na die stad te trek.

"The rural areas are increasingly perceived as the solution to both urban congestion and the declining state of the economy. A reversal in policy priorities is taking place where rural areas are targetted for major investment. There is also recognition of previous mistakes, primarily that urbanisation does not necessarily encourage rapid industrialisation but rather rapid and sometimes careless depletion of human and national resources" (Siamwiza 1986:45-46).

4.3.2

Die opheffing van landelike armoede

Landelike armoede het volgens Kgarimetsa (1992:10-11) die volgende kenmerke in Suid-Afrika:

- werkloosheid;
- gebrek aan landbougrond;
- hoë bevolkingsaanwas;
- swak opvoedingsfasiliteite;
- migrasie vanaf die platteland na die stad.

Wanneer aandag bestee word aan die ontwikkeling van die platteland, moet daar wyer gedink word as net aan landboukundige ontwikkeling. Die platteland moet ook 'n bydrae maak tot die stedelike ekonomie.

Landelike ontwikkeling is 'n dinamiese proses wat buigbaar en skeppend moet wees. Die platteland se ontwikkeling

self deel aan die proses om sy sosiale en ekonomiese vooruitgang te bewerkstellig. Ontwikkeling is gerig op die mense wat in die platteland woon, sodat hulle selfvertroue uitgebou kan word; sodat hulle hul eie potentisaal kan ontdek en sodat hulle met inisiatief selfstandig kan vooruitgaan. Landelike ontwikkeling is 'n instaatstellende ("empowering") proses, wat mense help om beheer te neem oor hulle eie lewe. Om so te kan funksioneer, moet die inwoners van landelike areas die nodige opleiding kry wat hulle kennis en vaardighede sal uitbou. (Vergelyk Kgarimetsa 1992:12). Konkrete hulp in die vorm van beter en meer landbougrond, kredietfasiliteite en 'n goeie infrastruktuur vanaf die platteland na die stad, is ook noodsaaklik.

Daar moet nie uit die oog verloor word dat stede ook arm en onderontwikkelde mense huisves nie. Stedelike ontwikkeling fokus sterk op die skep van werkseleenthede. Die informele werksektor moet geïntegreer word by die formele sakesektor sodat daar vasgestel kan word of daar werklik in die basiese lewensbehoefte van die informele sakepersoon voorsien word.

Die vermeerdering van plakkerskampe in Suid-Afrika is volgens Kgarimetsa (1992:13) 'n aanduiding van die ernstige behuisingsnood wat daar bestaan. Stedelike ontwikkeling moet ook mens-gesentreerd wees en die "civics", vakbonde, onderhandelingsforms, sakekamers en bestuurskomitees behoort almal saam te werk om stedelike ontwikkeling te bevorder.

Korten (1980:495-503) wend 'n ernstige poging aan om vas te stel hoe landelike gemeenskapsontwikkeling kan slaag. Tereg sê Chambers in Korten (1980:510) dat die landelike armes die mees "onsigbare" lede van die

Table 1. The results of the experiment. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject.

Table 2. The results of the experiment. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject.

Table 3. The results of the experiment. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject.

Table 4. The results of the experiment. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject.

Table 5. The results of the experiment. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject. The results are given in the form of the mean values of the number of correct responses per subject.

gemeenskap is. Ontwikkelingsprogramme gaan by diesulkes verby, tensy daar spesiale pogings aangewend word om hulle te bereik. Volgens Korten (1980:495) is gemeenskapsontwikkeling as 'n leerproses, die beste model om te volg as dit kom by landelike ontwikkeling. Die leerproses model bestaan uit drie fases:

- Fase I - om te leer om effektief te wees. Gedurende hierdie fase word daar op grondvlak 'n laboratorium saamgestel bestaande uit plaaslike inwoners en eksterne kundiges wie se taak dit is om noukeurig vas te stel watter soort ontwikkelingsprojek die beste in die gemeenskap se behoeftes gaan voorsien. Die fokuspunte tydens hierdie fase is die insameling van inligting oor die plaaslike inwoners en die gemeenskap, en om die plaaslike inwoners se selfvertroue en selfwerkzaamheid uit te bou.
- Fase II - Om te leer om bekwaam te wees. Gedurende hierdie fase word ontslae geraak van onnodige prosedures wat die uitvoering van die ontwikkelingsprogram strem. Aandag word bestee aan vaardighede wat die grondvlakinwoner nodig het om die projek te laat slaag.
- Fase III - Om te leer om die werksaamhede uit te brei. Die fokuspunt gedurende hierdie fase lê by goeie organisering, sodat die program na die hele landelike area uitgebrei kan word.

Korten (1980:501) is van mening dat die gemeenskapsontwikkelaar se primêre taak lê by die toerusting van die grondvlak gemeenskapslid, sodat die ontwikkelingsproses kan voortgaan nadat die ontwikkelaar onttrek het. Die gemeenskapsontwikkelaar word nog te veel gebruik om 'n behoeftebepaling te

Die erste Aufgabe der Kunst ist es, die Natur so darzustellen, wie sie ist, nicht wie sie sein sollte. Die Kunst ist nicht ein Spiegel, der die Welt zeigt, sondern ein Werkzeug, das die Welt erschafft. Die Kunst ist nicht ein Spiel, das die Zeit vergibt, sondern ein Werk, das die Zeit überdauert. Die Kunst ist nicht ein Beruf, den man erlernt, sondern eine Leidenschaft, die man findet. Die Kunst ist nicht ein Geschäft, das man betreibt, sondern ein Leben, das man führt.

Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist. Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist.

Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist.

Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist. Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist.

Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist. Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist.

Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist. Die Kunst ist eine Sprache, die die Seele spricht. Sie ist eine Sprache, die die Welt versteht. Sie ist eine Sprache, die die Zeit überdauert. Sie ist eine Sprache, die das Leben ist.

doen, of om die redes vir die mislukking van 'n projek na te gaan, of om die bloudruk vir 'n ontwikkelingsprogram te skryf wat deur ander amptenare uitgevoer moet word. Die gemeenskapsontwikkelaar behoort egter direk te werk met die plaaslike inwoner op die platteland en sy potensiaal so uit te bou dat hy in beheer kom van sy eie vooruitgang.

Die geskil tussen landelik en/of stedelike ontwikkeling is nog lank nie besleg nie. Die sentralisering van ontwikkeling in stede is egter 'n ongebalanseerde beklemtoning van stedelike vooruitgang en 'n onderbenutting van plattelandse hulpbronne en potensiaal.

4.4

DIE ROL VAN TRADISIONELE GEBRUIKE IN ONTWIKKELING

Elke gemeenskap het op grond van praktiese ondervinding vir homself unieke gebruike uitgewerk na aanleiding van die omgewing, klimaat, geloof, waardes en norme en kultuur, wat kortweg tradisionele gebruike genoem kan word. Sulke gebruike word van geslag tot geslag oorgedra en mag vir 'n buitestaander vreemd voorkom, maar vir die inheemse inwoner is die gebruike sinvol.

Voordat die belangrikheid van tradisionele gebruik in ontwikkeling besef is, was die inwoners van ontwikkelende lande gekritiseer vir hulle onlogiese optredes. Maar indien hulle gedrag noukeurig bestudeer word en veral wanneer die sosiale faktore in berekening gebring word, word hulle onlogiese gedrag verstaanbaar en eintlik rasioneel.

Volgens Harrison (1988:20) misluk daar nêrens in die wêreld meer ontwikkelingsprojekte as in Afrika nie. In 1985 het die Wêreld Bank 'n spesiale studie gemaak

Die vorstehende Darstellung der Verhältnisse ist in
 der That eine sehr genaue. Sie zeigt die
 allgemeine Lage der Dinge, die sich aus der
 allgemeinen Lage der Dinge ergibt. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.
 Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.
 Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.

Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.
 Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.
 Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.
 Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.
 Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.

Die allgemeine Lage der Dinge ist die Ursache
 der allgemeinen Lage der Dinge. Die allgemeine
 Lage der Dinge ist die Ursache der allgemeinen
 Lage der Dinge. Die allgemeine Lage der Dinge
 ist die Ursache der allgemeinen Lage der Dinge.

van sewentien gemeenskapsontwikkelingsprojekte in Afrika wat deur hom geborg is. Dertien van die projekte het misluk. "Results like these have made the mighty Bank unusually humble when dealing with Africa" (Harrison 1988:20). 'n Ondersoek het uitgewys dat een van die belangrikste redes vir die mislukking van die projekte was dat die plaaslike inwoner wat deur die projek beïnvloed moes word, geen aandeel gehad het aan die beplanning daarvan nie. Harrison (1988:20) waarsku: "People who have survived in difficult climates and terrain for centuries have developed a vast storehouse of knowledge. Simple adaptations of traditional approaches will far outlast imported technologies which are expensive and disruptive of local culture".

Dit het verder uit die ondersoek geblyk dat die bekendstelling van die ontwikkelingsprojekte ook gepaard gegaan het met die bekendstelling van vreemde tegniese toerusting wat die tradisionele metodes omvergewerp het. 'n Voorbeeld hiervan is die wysiging van die tradisionele aanplanting van verskillende soorte produkte op een land. Die plaaslike inwoners het boontjies, mielies, koffie en piesangs op een stuk grond verbou. Die Westerse kenners het egter gesorg dat elke produk apart van die ander in netjiese rye en blokke aangeplant word. Die gevolg hiervan was dat die insekte, peste en plaie die homogene akkers baie meer aangeval het as toe dit 'n deurmekaar boerdery was. Daar moes soveel meer insekdoder aangekoop word dat dit die winsgrens van die boer afgebring het. Die tradisionele deurmekaar boerdery het dus 'n baie goeie doel gedien.

Dit is belangrik dat die ontwikkelaar aansluit by die tradisionele gebruike en dit uitbou en moderniseer. Harrison (1988:20) beveel hierdie werkswyse aan omdat:

1. Das ist ein sehr interessantes Buch, das ich gerade gelesen habe. Es handelt sich um eine Geschichte, die in der Vergangenheit spielt.
2. Ich finde es sehr spannend, wie die Autoren die Handlung aufbauen.
3. Die Charaktere sind sehr gut entwickelt und haben ihre eigenen Motive.
4. Die Sprache ist sehr schön und leicht zu lesen.
5. Ich würde es jedem empfehlen, der gerne liest.
6. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende.
7. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.
8. Ich finde es sehr gut, dass die Geschichte in der Gegenwart spielt.
9. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende.
10. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.

Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.

Ich finde es sehr gut, dass die Geschichte in der Gegenwart spielt. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.

1. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende.
2. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.
3. Ich finde es sehr gut, dass die Geschichte in der Gegenwart spielt.
4. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende.
5. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.
6. Ich finde es sehr gut, dass die Geschichte in der Gegenwart spielt.
7. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende.
8. Die Autoren haben sich sehr Mühe gegeben, die Details der Welt zu beschreiben.
9. Ich finde es sehr gut, dass die Geschichte in der Gegenwart spielt.
10. Die Handlung ist sehr gut strukturiert und führt zu einem überraschenden Ende.

- * daar dan gebruik gemaak word van goedkoop en beskikbare hulpbronne in die onmiddellike omgewing;
- * die kostes laag bly;
- * geen ekstra risikos word geloop nie omdat die tradisionele metodes beproef is;
- * die resultate is bevredigend;
- * hierdie werkswyse sluit aan by tradisionele gebruike en is daarom vir die plaaslike inwoners makliker om te begryp en toe te pas;
- * daar word aansluiting gevind by die plaaslike realiteite;
- * die modernisering vind plaas in samewerking met die verbruikers;
- * die mense behou hulle selfstandigheid en word nie in die skuld gedompel nie.

Die gemeenskapswerker wat persoon-georiënteerd werk, sal die tradisionele gebruike soos volg in berekening bring:

Wanneer 'n behoeftebepaling na die maatskaplike nood van 'n gemeenskap gedoen word, is dit vir De Graaf (1986:10-12) belangrik dat die behoeftebepaling binne die konteks van die mikro- en makro-gemeenskap gedoen word. Hy gebruik byvoorbeeld die volgende konteks waarbinne hy 'n behoeftebepaling doen:

- die fisiese omgewing (ekologie), die vrugbaarheid van die grond, erosie, beskikbaarheid van water en wildlewe word in berekening gebring;
- die ekonomiese sisteem binne die kleiner gemeenskap word bestudeer om vas te stel of hulle in hulle eie behoeftes kan voorsien, of dit 'n verbruikers-ekonomie is en watter skakeling en beïnvloeding daar is ten opsigte van die groter ekonomiese bestel;

Einzelne Dinge, welche sich in der Natur finden, sind
 nicht zu erklären, sondern zu verstehen. Es
 ist nicht das, was wir, nach einem 1. Prinzip, verstehen
 wollen.

1. Das ist die erste, allgemeine, metaphysische Frage, die
 sich aus der Natur der Dinge selbst heraus-
 ergibt. Und diese Frage ist die, welche die
 Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt. Und diese Frage ist die, welche die
 Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt. Und diese Frage ist die, welche die
 Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt.

Es ist eine Frage, die die Vernunft stellt, die sich nach
 dem Ursprung der Dinge fragt. Und diese Frage ist die,
 welche die Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt.

Die Vernunft stellt die Frage, die sich nach dem
 Ursprung der Dinge fragt. Und diese Frage ist die,
 welche die Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt.

2. Die Vernunft stellt die Frage, die sich nach dem
 Ursprung der Dinge fragt. Und diese Frage ist die,
 welche die Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt. Und diese Frage ist die, welche die
 Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt.

Die Vernunft stellt die Frage, die sich nach dem
 Ursprung der Dinge fragt. Und diese Frage ist die,
 welche die Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt.

Die Vernunft stellt die Frage, die sich nach dem
 Ursprung der Dinge fragt. Und diese Frage ist die,
 welche die Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt. Und diese Frage ist die, welche die
 Vernunft stellt, die sich nach dem Ursprung der
 Dinge fragt.

- maatskaplike faktore soos die tradisionele gesins- en familiesisteme word bestudeer om uit te vind hoe dit deur modernisering beïnvloed word;
- die politieke sisteem word in berekening gebring om vas te stel watter mate van plaaslike deelname toegelaat word; watter mate van beheer die gemeenskapslede oor hulle eie organisasies op grondvlak het; of daar ruimte is vir tradisionele leiers en of daar erkenning is vir etnisiteit, verskille en individualiteit.

De Graaf (1986:8) is van mening dat die volgende aspekte in berekening gebring moet word as 'n behoeftebepaling in 'n tradisionele gemeenskap gedoen word:

- Die maatskaplike behoeftes sal vasgestel word volgens die heersende ekonomiese-, sosiale-, politieke-, kulturele-, sielkundige- en biologiese omstandighede.
- Die plaaslike inwoners sal betrek word by die behoeftebepaling. Die identifisering van hulpbronne moet volgens die mening van die inwoners gedoen word. Hulle keuse vir prioriteite en hulle kennis van die omgewing moet benut word.
- Die kernoorsake vir die onderontwikkeling moet geïdentifiseer word. Gewoonlik is dit politiese beperkinge wat op die mense en die hulpbronne gelê word.
- 'n Strategie moet opgestel word waarin die plaaslike inwoners die beheer het oor interne en eksterne hulpbronne. Hulle moet toegerus word om hulle eie behoeftes raak te sien, dit te ontleed en om dit te beheer.

- Abstrakte strategië, soos die uitbou van mense se vermoëns, moet omgesit word in tasbare en praktiese werkswyses.

4.5

DIE ROL WAT PLAASLIKE BEHEER EN KONTROLE SPEEL IN ONTWIKKELING

Ontwikkelingsprojekte moet gemeenskapslede in staat stel om beheer uit te oefen oor hulle omstandighede, lewensomgewing en hulpbronne. Beheer stel mense in staat om vooruit te gaan. Indien 'n plaasboer beheer het oor sy grond, kan hy planne maak om dit ten beste te benut. Indien 'n gemeenskap nie beheer het oor die tipe infrastruktuur wat daar ontwikkel nie, raak hy die slagoffer van eksterne faktore.

"Only through sustained social organization can we ever acquire the means to improve our lives, whether we think of using natural resources, expanding our individual talents or influencing the external social and political environment. So the ability to develop oneself and to improve one's life is directly related to the lasting capacity to plan, work and learn with others" (De Graaf 1986:16).

Die mense van onderontwikkelde lande word dikwels gekonfronteer met situasies wat hulle nie kan beheer nie. Eendersyds is daar klimaatsomstandighede soos droogtes of oorstromings wat onhanteerbaar is en andersyds is daar samelewingsfaktore wat hulle wel kan beheer deur middel van vaardighede, insig en innerlike sterkte. De Graaf sê (1986:16): "No building of roads, clinics or schools and no training, mobilisation or instruction of people will result in lasting changes if it is not based upon and carried out by people's organised and self-determined capability to introduce, control and change such

resources".

Slegs wanneer mense die geleentheid kry om self keuses te maak, prioriteite teen mekaar op te weeg, hulle eie hulpbronne te mobiliseer, hulpbronne van buite te beheer, aksies te beplan wat gemeet word aan die impak wat die plan op hulle en die omgewing gaan hê en of die plan werklik in hulle behoeftes voorsien, is daar sprake van ware ontwikkeling.

Hierdie soort ontwikkeling moet op die laagste vlak geskied. "Such increase in the effectiveness of people's action stresses the importance of their willingness and collective skills, their control over resources and their ability to learn and to adjust their action to changing situations" (De Graaf 1986:16).

Dikwels word daar met verontrusting kennis geneem van die afhanklikheid waarin 'n gemeenskap verval nadat hulle 'n donasie en tegniese hulp vir 'n projek ontvang het. De Graaf (1986:17) het 'n tabel opgestel om die verskil tussen afhanklikheid en instaatstelling te verduidelik. Die inligting word net so in Engels weergegee sodat die impak wat die taal het nie verlore gaan in 'n vertaling nie.

TABEL 1: DEPENDENCY CREATING VERSUS EMPOWERING DEVELOPMENT PROGRAMMES

PROGRAMMES	DEPENDENCY CREATING	EMPOWERING
INITIATED
BEGIN WITH	In capital city
A formal plan	In village
Problem solving
action
PROGRAMME DESIGN
PROCESS	Static - expert
dominated	evolving -
collaborative
PRIMARY RESOURCE
BASE	Central funds and
technicians	Local people and
resources
SUPPORTING
ORGANISATION	Existing or built
top-down	Built from bottom-
up
SOCIAL ANALYSIS	To justify plan and
meet evaluation
requirements	For problem
definition and
programme
improvement
ORGANISED BY	Technical
speciality	Inderdisciplinary
teams
LEADERSHIP	Limited, changing
positional	Strong, sustained
individual
STAFF DEVELOPMENT	Preservice, formal,
classroom, didactic	Continuous,
process
orientated, action
learning
ERROR	Ignored or buried	Embraced
GROWTH	Rapid, mechanistic	Gradual, organic
MANAGEMENT FOCUS	On-time completion
of projects	Sustained
performance of
institutions
EVALUATION	External,
intermittent,
activities oriented	Self continuous,
process orientated

Instandhouding is 'n belangrike taak wat 'n gemeenskapsontwikkelaar moet kan onderneem. De Graaf (1986:19-22) stel voor dat grondvlak lede in beheer geplaas word van ontwikkelingsprojekte en dat dit soos volg gedoen word:

- Skep 'n organisasie, of herskep 'n bestaande organisasie sodat daar ruimte is vir die plaaslike inwoners om in beheer te wees van die besluite, beplanning en uitvoering van die ontwikkelingsprojek.
- Daar moet gesorg word dat die ontwikkelingsprogram reg inpas by die behoeftes van die ontvangers. Daarom moet die program buigbaar wees sodat dit kan aanpas by realiteitsomstandighede soos die fliktuasie van behoeftes, groei by die plaaslike inwoners en aanpassings in die organisasiestruktuur. De Graaf (1986:22) sê: "In my view any effective development organisation is an organisation that maintains flexibility and that has the openness and competence to respond to the changing demands and skills of the people it is working with. It must also be able to respond to the ever changing constraints and opportunities of the material and social environment".
- Daar moet klem gelê word op die plaaslike inwoners se vermoë om self te kan organiseer.

Plaaslike beheer en kontrole versterk die grondvlak persoon se selfvertroue en hy kry die geleentheid om lewensvaardighede aan te leer wat hy op ander gebiede van sy lewe ook kan toepas.

4.6 DIE WAARDES EN NORME WAAROP GEMEENSKAPSONTWIKKELING GEFUNDEER WORD

Gemeenskapsontwikkeling plaas die mense in die middelpunt. Rondom hierdie middelpunt is daar waardes en norme geformuleer wat 'n bepaalde houding, gesindheid of benadering illustreer. Die gemeenskapsontwikkelaar kry deur middel van die waardes en norme 'n beeld van die psigiese behoeftes van die onderontwikkelde persoon. Begrip vir sy situasie beïnvloed die houding van die gemeenskapsontwikkelaar en stel laasgenoemde in staat om

meer akkuraat aan te sluit by die behoeftes van die mens wat die middelpunt van ontwikkeling is.

Ferrinho (1981:16-27) bespreek die waardes en norme wat van toepassing is op gemeenskapsontwikkeling en dit geniet vervolgens aandag.

- Menswaardigheid: Vanuit 'n godsdienstige oogpunt beteken menswaardigheid 'n Christelike liefde vir die arme en die sieke. Met die opkoms van humanisme het menswaardigheid 'n meer sosiale interpretasie gekry en dui dit vandag op die gedeelde verantwoordelikheid van almal om na mekaar om te sien.
- Respek: Die klassieke benadering tot respek vir die mens spruit uit die paternalistiese houding toe daar geglo is dat die behoeftige en arme 'n ingebore onvermoë het om vir homself te sorg. Hierdie houding het die armes ontnem van die geleentheid om vir hulleself besluite te neem en hulle eie hulpbronne te ontwikkel. Hulle moes afstand doen van hulle outonomie om self te dink en self besluite te neem.

Vandag word daar opnuut besef dat mense uniek is en dat hulle verskil van mekaar en dat die "anderse" arme met die nodige respek behandel moet word. Elke persoon moet die verantwoordelikheid dra om sy eie probleme op te los volgens sy eie geloof, verwagting en hulpbronne. Ferrinho (1981:18) sê so 'n benadering help 'n mens om die ongerepte, onverwagte en onderontwikkelde kragte van 'n persoon te ontlok.

- Gelykwaardigheid: Hiermee word bedoel dat elke individu of groep gelyke geleenthede moet kry om te ontwikkel en te groei so ver as waartoe hy in staat is. Ferrinho (1981:18) sê: "Equity is an active

concept of life which includes the idea of self-effort to become what one has the potential to become; equality is a passive concept of life which confers rights as the ultimate possession of everybody".

- Voortgesette aktivisme: Hiermee word bedoel dat daar met doelbewuste en vasbeslote aktiwiteit gewerk moet word om professionele doelstellings te bereik. Die gemeenskapswerker moet toegewyd soek na geleenthede waardeur die kliënt (onderontwikkelde) persoon kan groei.

Grosser en Mondros (in Taylor en Roberts 1985:157-159) verduidelik dat sekere elemente nodig is om groei by mense te bewerkstellig. Hierdie elemente is gelykwaardigheid, gelyke geleenthede, mag, gesag en normale konflik. So 'n waardestelsel is opbouend en ondersteun mense om hulle potensiaal te ontwikkel.

Hierdie waardes kan byvoorbeeld op die volgende wyse in die praktyk toegepas word volgens Ferrinho (1981:12-14):

- Gemeenskapsontwikkeling is 'n proses en nie net die afhandeling van take nie.
- Die ontwikkelingsproses is toekomstgerig.
- Ontwikkeling vind plaas volgens die vermoë van die gemeenskap.
- Ontwikkeling is gerig op die "self-help" ideaal.
- Ontwikkeling aktiveer die mens om te word wat hy behoort te wees.
- Mense moet die geleentheid kry om hulle verbeterde vermoëns uit te leef.
- Mense word deur middel van gemeenskapsontwikkeling toegerus om:
 - behoeftes te identifiseer en te verwoord;
 - om alternatiewe oplossings te vind;
 - om prioriteite te kies;

... ..

© 2005 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 258: 105–112

the first of the high water mark.

includes the time when the car enters the system and the time when it leaves the system. The time when the car enters the system is the time when the car is first detected by the system. The time when the car leaves the system is the time when the car is last detected by the system.

1. *Staphylococcus aureus* (10⁶ CFU/g)
 2. *Escherichia coli* (10⁶ CFU/g)
 3. *Salmonella enteritidis* (10⁶ CFU/g)
 4. *Salmonella typhimurium* (10⁶ CFU/g)

...the
... ..
... ..
... ..

১. প্রথমতঃ প্রত্যেক জনেরই নিজস্ব স্বার্থ আছে। এই স্বার্থকে পূরণ করার জন্যই মানুষ সর্বসম্মতভাবে একটি সংস্থা গঠন করে। এই সংস্থাটি হল রাষ্ট্র। রাষ্ট্রের প্রধান কাজ হল জনগণের স্বার্থকে রক্ষা করা এবং দেশের শান্তি ও অর্থনৈতিক উন্নয়ন সাধন করা।
 ২. দ্বিতীয়তঃ রাষ্ট্রের ক্ষমতা সীমিত। রাষ্ট্রের ক্ষমতা হল আইন প্রণয়ন এবং আইন প্রয়োগ করা। রাষ্ট্রের ক্ষমতা হল না যে কেউ চায় সেটা করে। রাষ্ট্রের ক্ষমতা হল যে কেউ চায় সেটা করে না। রাষ্ট্রের ক্ষমতা হল যে কেউ চায় সেটা করে না।
 ৩. তৃতীয়তঃ রাষ্ট্রের উদ্দেশ্য হল জনগণের কল্যাণ। রাষ্ট্রের উদ্দেশ্য হল জনগণের কল্যাণ। রাষ্ট্রের উদ্দেশ্য হল জনগণের কল্যাণ। রাষ্ট্রের উদ্দেশ্য হল জনগণের কল্যাণ। রাষ্ট্রের উদ্দেশ্য হল জনগণের কল্যাণ।

1. *What is the main purpose of the study?*
 2. *What are the research objectives?*
 3. *What is the significance of the study?*
 4. *What is the scope of the study?*
 5. *What are the limitations of the study?*
 6. *What is the structure of the study?*
 7. *What are the key findings of the study?*
 8. *What are the conclusions of the study?*
 9. *What are the implications of the study?*
 10. *What are the recommendations of the study?*

- om komitees te vorm;
 - om kommunikasiekanale oop te maak;
 - om nuwe rolle te beklee.
- Gemeenskapsontwikkeling is ook betrokke by sosiale en kulturele probleme.
 - Elke mens het die reg om self sy probleme op te los volgens sy eie tempo en sienswyse.
 - Probleme kan baie selde buite die sosiale konteks opgelos word en daarom moet individue gehelp word om groepe en organisasies te benut.
 - Gemeenskappe moet probleme identifiseer as hulle probleme wat hulle self moet oplos.
 - Ontwikkeling moet bevorder word deur middel van die probleemoplossende benadering, begrip en die integrasie van nuut verworwe kennis en vaardighede.

Bogenoemde waardes kleur die optrede van die gemeenskapswerker en sodoende ontstaan daar norme vir professionele gedrag. Dit kan ook die etiese kode genoem word. Ferrinho (1981:21-27) verwoord 'n etiese kode vir gemeenskapsontwikkelaars wat in eenvoudige woorde geformuleer is en wat juis daarom verstaanbaar en verfrissend is:

- Gesonde selfliefde.
- Behou jou identiteit en outonomie.
- Verhoog jou professionaliteit.
- Doen skeppende gemeenskapswerk.
- Wees toegewyd.
- Wees lojaal.
- Gee jou samewerking.
- Wees kreatief.
- Besorgdheid vir hulpbehoewendes.
- Help ander om hulleself te organiseer.
- Help ander om te leer.
- Help ander om hulleself te help.

Robert Chambers (1985:150-155) skryf ook oor norme in gemeenskapsontwikkeling en ter verduideliking noem hy dit "modes of thought". Hy identifiseer sewe uitgangspunte, naamlik:

- Empiries maar nie perfeksionisties nie: Omdat gemeenskapsontwikkeling 'n gekompliseerde terrein is, omdat vordering moeilik sigbaar en meetbaar is en omdat die groeiproses moeilik gemanipuleer word, raak ontwikkelaars gou mismoedig en verval hulle dan in 'n filosofiese abstrakte beredenering. Chambers (1985:150) sê dit is baie gevaarlik. Abstrakte denke lei tot perfeksionisme en vanuit daardie verwysingsraamwerk is dit baie moeiliker om raak te sien wat uitvoerbaar is. Die gevolg hiervan is dat daar weinig verandering op die grondvlak plaasvind.

Daar mag maar foute gemaak word in gemeenskapsontwikkeling solank dit lei tot meer praktiese en toepaslike beplanning.

- Sistematiese denke: Sistematiese denke bied 'n wye verskeidenheid van moontlikhede waarvolgens 'n diagnose gemaak kan word en waarvolgens planne beraam kan word. Daar kan byvoorbeeld opgelet word na die verband tussen verskynsels en komplekse verhoudings kan makliker in werkbare eenhede onderverdeel word. Die voordeel van sistematiese denke is dat daar met groter gemak aanpassings gemaak kan word. Die verskillende sleutel faktore, verbindingskanale en programme, kan diagramaties voorgestel word en sodoende word verdere moontlike optrede blootgelê.

- Administratiewe hulpbronne is skaars: Hierdie soort hulpbron is gewoonlik baie skaars en dit blyk dat dit nie werklik tot sy reg kom in gemeenskapsontwikkeling

and the other two are in the same way.
The first is in the same way as the other two.

The second is in the same way as the other two.
The third is in the same way as the other two.
The fourth is in the same way as the other two.
The fifth is in the same way as the other two.
The sixth is in the same way as the other two.
The seventh is in the same way as the other two.
The eighth is in the same way as the other two.
The ninth is in the same way as the other two.
The tenth is in the same way as the other two.

The eleventh is in the same way as the other two.
The twelfth is in the same way as the other two.
The thirteenth is in the same way as the other two.
The fourteenth is in the same way as the other two.
The fifteenth is in the same way as the other two.
The sixteenth is in the same way as the other two.
The seventeenth is in the same way as the other two.
The eighteenth is in the same way as the other two.
The nineteenth is in the same way as the other two.
The twentieth is in the same way as the other two.

The twenty-first is in the same way as the other two.

The twenty-second is in the same way as the other two.
The twenty-third is in the same way as the other two.
The twenty-fourth is in the same way as the other two.
The twenty-fifth is in the same way as the other two.
The twenty-sixth is in the same way as the other two.
The twenty-seventh is in the same way as the other two.
The twenty-eighth is in the same way as the other two.
The twenty-ninth is in the same way as the other two.
The thirtieth is in the same way as the other two.

The thirty-first is in the same way as the other two.

The thirty-second is in the same way as the other two.
The thirty-third is in the same way as the other two.
The thirty-fourth is in the same way as the other two.
The thirty-fifth is in the same way as the other two.

nie. Die administrasie van 'n projek moet eenvoudig wees en nie tegnies ingewikkeld ontwerp word nie.

- Optimale funksionering en nie die vermeerdering van hulpbronne nie: Chambers (1985:152-153) verkies dat die bestaande hulpbronne in 'n gemeenskap uitgebou word sodat dit optimaal kan funksioneer, in plaas daarvan om nuwe hulpbronne te ontwikkel totdat daar "so veel as moontlik" is. Die vermeerdering van hulpbronne maak die administearing daarvan lomp en ingewikkeld en verlam die grondvlak mense met detail.

- Optimale vermoë om te ignoreer: Dit is 'n fyn kuns om in gemeenskapsontwikkeling sekere leemtes te ignoreer en voort te gaan met die projek of om net die inligting in te samel wat op die projek betrekking het. Chambers (1985:153) skryf: "It requires experience and imagination to know what is not worth knowing, and self discipline and courage to abstain from trying to find it out".

- Fokus op geleenthede in plaas van probleme

Dit word as vanselfsprekend beskou dat probleme geïdentifiseer moet word en dat oplossings vir die probleme verkry moet word. Die gemeenskapsontwikkelaar moet egter terselfdertyd op die uitkyk wees vir positiewe geleenthede vir groei. 'n Probleemgeoriënteerde benadering het dié nadeel dat dit te negatief is. Probleme dring hulleself aan 'n mens op, terwyl geleenthede gesoek moet word.

DIE HANTERING VAN KONFLIK IN GEMEENSKAPSONTWIKKELING

'n Bespreking oor gemeenskapsontwikkeling sal nie volledig wees sonder 'n bespreking oor die hantering van konflik in 'n gemeenskap nie.

Gewoonlik begin 'n gemeenskapsaksie met 'n gesindheid van samewerking. Konflik bou eers op nadat die verwagte resultate wat na aanleiding van die gemeenskapsaksie beplan is, nie bereik is nie. Die gemeenskapslede begin hoop verloor en hulle kry die gevoel dat daar nooit enige verbetering gaan intree nie. Heel dikwels breek gewelddadige konflik uit sonder dat die leiers van die gemeenskapsaksie dit voorsien het. Soms word geweld gebruik omdat die nie-gewelddadige aksie te stadig vorder. (Vergelyk Edward en Jones 1976:218.)

Konflik in 'n gemeenskap kan beskryf word as 'n interaksieproses tussen twee of meer groepe as hulle verskille so hewig raak dat dit die res van die gemeenskap beïnvloed. Fessler (1976:43) praat weer van twispunte (controversy) in 'n gemeenskap, in plaas van konflik.

Die gemeenskapsontwikkelaar moet in staat wees om konflik te identifiseer vir wat dit is, en moet ook in staat wees om konflik te hanteer. Somtyds moet 'n gemeenskaps-ontwikkelaar konflik mobiliseer om die gewenste gedrag van gesagsinstellings te verkry sodat daar in die behoeftes van die gemeenskap voorsien kan word. 'n Gemeenskaps-ontwikkelaar raak gewoonlik betrokke by menseregte bewegings, of by die mobilisering van die jeug.

Volgens Edwards en Jones (1976:194-197) lê die oorsprong van konflik gewoonlik by die volgende:

- Antagonisme wat oorgedra is van 'n vorige onbevredigende situasie.
- Kompetisie tussen verskillende groepe bv. rassebotsings.
- Gevoelens van verwerping by dié groepe in 'n

- gemeenskap wat ernstig verwaarloos is. Hulle is sonder kos, vars water en behoorlike huisvesting.
- Gebrek aan reaksie van gemeenskapsinstellings om in die behoeftes van die groep te voorsien, gee ook aanleiding tot konflik.
 - Wanneer groepe uitgesluit word uit die proses van besluitneming oor hulle lewensomstandighede, ontstaan daar konflik.

Konflik word gewoonlik op die volgende wyse hanteer:

- Die institusionele prosedures maak gebruik van 'n voorlegging van die konflik aan 'n raad, 'n hof of 'n bemiddelaar. Die bron vir die konflik moet dan bygelê word met behulp van onderhandeling, interpretasie of nuwe wetgewing. Daarna word daar gestem oor die nuwe voorstelle.

OF

- Informele prosedures behels gewoonlik die byeen bring van die twistende groepe waartydens aandag bestee word aan die geskilpunte en eise. Die eise word gemeet aan die realiteit en aan uitvoerbaarheid. Daarna word aandag bestee aan die groepe se motivering om tot 'n werkbare ooreenkoms te kom. (Vergelyk Edward en Jones; 1976:206).

Wat Fessler (1976:49-52) aan betref, is die hoofrede vir geskilpunte in 'n gemeenskap hoofsaaklik te wyte aan die ignorering van die moontlike behoeftes van die verbruikers van 'n projek. Daar word beplan sonder grondvlak deelname en besluite word geneem wat nie volgens die ware behoeftes van die gemeenskapslede is nie. Konflik kan voorkom word as die gemeenskap van die begin af betrek word by sy eie ontwikkeling.

Daar bestaan in 1994 baie verfynde metodes vir konflikthantering deur middel van vakbonde, nywerheidshowe, gekose verteenwoordigers en spesialiste. Vir die doeleindes van konflikthantering binne gemeenskapsverband, word daar volstaan met hierdie inligting. Die fokus van hierdie bespreking is gerig op daardie aksies wat die gemeenskapsontwikkelaar kan hanteer.

4.8

EIENSKAPPE WAAROM DIE GEMEENSKAPSONTWIKKELAAR MOET BESKIK

Die outeurs wat gewag maak van die basiese gesindheid van die gemeenskapswerker is Chambers; (1985:150-155) Ferrinho (1981:21-27) en Fessler (1976:39-41). Ferrinho en Chambers se idees is alreeds vroeër bespreek in hierdie literatuurstudie, daarom word daar nou hoofsaaklik aandag bestee aan Fessler se bespreking van die gemeenskaps-ontwikkelaar.

- Die gemeenskapsontwikkelaar moet aanvaar dat die lewe kompleks is en dat daar baie gemeenskapskennis is waarvoor hy nie beskik nie. Hy moet hom oop stel daarvoor om van ander te leer en bedag wees op unieke situasies wat anders hanteer moet word as die algemene.
- Die gemeenskapsontwikkelaar word beskou as 'n veranderingsagent. Om effektief in sy werk te wees moet hy nie die houding van 'n kundige tegnikus hê nie, maar moet hy steeds nuwe betekenis gee aan alle aspekte van die lewe.
- Hy moet in staat wees om begrip en medelye te hê met 'n al groter wordende groep mense. Hy moet empatie hê vir sy medemens en nie net vir sy familiekring nie.
- Die gemeenskapsontwikkelaar moet die gemeenskap nie probeer beïndruk met professionele

12.
 The first of these is the fact that the
 people of the world are not yet united
 in a common sentiment. The
 world is still divided into many
 different nations, each with its own
 customs and laws. The people of
 one nation are often at war with
 the people of another. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The second of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 religion. The world is still
 divided into many different
 religions, each with its own
 beliefs and practices. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The third of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 language. The world is still
 divided into many different
 languages, each with its own
 words and grammar. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The fourth of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 government. The world is still
 divided into many different
 governments, each with its own
 laws and customs. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The fifth of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 culture. The world is still
 divided into many different
 cultures, each with its own
 customs and traditions. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The sixth of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 economy. The world is still
 divided into many different
 economies, each with its own
 laws and customs. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The seventh of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 education. The world is still
 divided into many different
 education systems, each with its
 own laws and customs. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The eighth of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 science. The world is still
 divided into many different
 science systems, each with its
 own laws and customs. This is a
 great evil, and it is one that
 must be remedied. The people of
 the world must learn to live
 together in peace and harmony.
 The ninth of these is the fact
 that the people of the world are
 not yet united in a common
 art. The world is still divided
 into many different art systems,
 each with its own laws and
 customs. This is a great evil, and
 it is one that must be remedied.
 The people of the world must
 learn to live together in peace and
 harmony.

taalgebruik of algemene nikssegende aanhalings nie. Hy moet nie eers tegniese hulpmiddels gebruik om met die mense te kommunikeer nie. Sy doel moet wees om verandering in die gemeenskap te stimuleer en nie om volgelinge vir sy standpunt te werf nie. Hy moet deur middel van sy kommunikasiestyl baie nou aansluit by die kommunikasiepatroon van die gemeenskap.

- Hy moet die gemeenskap help om op 'n realistiese wyse hulle onvermoëns en teleurstellings te verwerk. Onaangenaamhede kan ook potensiaal inhou en kreatiewe oplossings moet gesoek word. Hierdie lewensfilosofie moet egter ook deel wees van sy eie manier van werk.
- Die gemeenskapsontwikkelaar moet sy eie beperkinge aanvaar en van die begin af nie toelaat dat hy leierskap, of die verantwoordelikheid vir take aanvaar nie. Die gemeenskapslede moet hulle talente ontwikkel en meer en meer gemeenskapslede moet betrek word by die demokratiese groeiproses en die verantwoordelikheid vir hulle eie groei aanvaar.
- Hy moet leer om sy emosies en impulse te beheer en homself nie toelaat om te verwag dat sy idees aanvaar moet word deur die gemeenskap nie. Hy moet daarteen waak om ander nie te verkleineer deur sy kennis en posisie as leier nie.
- Soms moet hy bereid wees om ongemerk die lofprysing vir prestasie wat behaal is aan ander te gee en self geen erkenning te kry nie.
- Die gemeenskapsontwikkelaar moet stiptelik wees met vergaderings en afsprake en nie ander mense se tyd mors nie. In hierdie opsig tree hy ook as rolmodel op vir die gemeenskap. Mense moet geleer word om by tydskedules te hou en respek te hê vir ander se tyd.

[illegible]

the company's management to the public and the press. It is a good idea to have a press conference or a press release to announce the company's new product or service. This will help to generate interest and publicity for the company.

© 2006 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 260: 459–466

When the first sample is taken, the first 1000 observations are used to estimate the parameters of the model. The remaining 1000 observations are used to estimate the parameters of the model. The results of the estimation are shown in Table 1. The results show that the model is well specified and that the parameters are estimated accurately. The results also show that the model is able to predict the values of the dependent variable accurately.

Research conducted in previous studies on the role of social support in the recovery of people with mental illness has shown that social support is an important factor in the recovery process. Social support can be defined as the emotional, informational, and instrumental support that is provided by others. Social support can be provided by family, friends, and community. Social support can be provided in a variety of ways, including through direct support, indirect support, and self-help. Social support can be provided through a variety of means, including through direct support, indirect support, and self-help. Social support can be provided through a variety of means, including through direct support, indirect support, and self-help.

The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the various departments of the Government of the State of New York, for the year 1900.

Omdat die gemeenskapswerker so nou saam werk met die gemeenskap, groei hy self ook tydens die proses van ontwikkeling. Sy groei dien as stimulus vir die gemeenskap. Fessler (1976:42) beskou groei as die essensie van gemeenskapsontwikkeling.

Die gemeenskapsontwikkelaar is soos die ander faktore wat in hierdie hoofstuk bespreek is, 'n bepaalde faktor vir die suksesvolle verloop van die proses van ontwikkeling.

4.9

DIE BENUTTING VAN BESTAANDE STRUKTURE IN 'N GEMEENSAP

Daar bestaan sosiale strukture in elke gemeenskap. Indien die formele sosiale strukture ontoereikend voorkom moet aandag bestee word aan die informele strukture. Selfs 'n sogenaamde chaotiese gemeenskap soos 'n plakkerskamp, is informeel georden en word daar informele strukture aangetref.

Formele strukture is gewoonlik staats- en munisipale instellings soos verskillende departemente en rade. In die Derde Wêreld voorsien die formele instellings nie genoegsaam in die behoeftes van die grondvlak lede nie. Om in hierdie leemte te voorsien, word informele strukture gevorm wat 'n stewige netwerk vorm ten gunste van die minder bevoorregtes.

Die informele strukture is veral belangrik vir die gemeenskapsontwikkelaar. Indien hy hom primêr skaar by die formele instellings en die informele netwerk verontagsaam, het hy gefaal in sy opdrag. Die informele strukture is nie maklik sigbaar nie, en 'n buitestaander moet ingelyf word by dié netwerk. Hierdie strukture word gevorm deur uitgebreide huishoudings, die uitgebreide familie-sisteem en vriende. (Vergelyk Edward en Jones 1976:33-37.)

Die gemeenskapsontwikkelaar moet die bestaande sisteme gebruik en nie probeer om nuwe instellings rondom hom en sy projek te stig nie. Indien hy dit nie doen nie, sal hy aanvanklik ondersteuning kry en dan op 'n dag in die steek gelaat word.

Die waardigheid en sterkte van bestaande sisteme in die Derde Wêreld moet nie onderskat word nie.

4.10

INHEEMSE HELPERS: LEIERS EN LEIERSKAP

Die begrip "inheemse helper" kan sinoniem wees met die van leier of groeplid of bestuurslid. Die inheemse helper is die persoon wat deel vorm van die onderontwikkelde problematiese gemeenskap en wat gebruik word deur 'n professionele persoon om paraprofesionele dienste binne sy eie groep aan te bied. Prof. M. Cohen (1989:1) het in 'n referaat uitgewy oor die waarde wat die inheemse helper vir die gemeenskapsontwikkelaar kan hê:

- die inheemse helper identifiseer wie dit is wat hulp nodig het;
- hy kan die aantal hulpbehoewendes en die tendense van gemeenskapsbehoefte bekend maak;
- hy assesser die probleme en wys die prioriteite uit;
- hy versprei inligting oor gemeenskapsontwikkeling aan die gemeenskapslede;
- hy bewerkstellig skakeling tussen die hulpbehoewende sisteem en die hulpbron;
- hy interpreteer die hulp wat beskikbaar is en kan ook nasorg werk doen om toe te sien dat die hulp gebruik word.

Hierdie persoon kan deur die gemeenskapsontwikkelaar gebruik word as vennoot in sy dienslewering. Die inheemse helper is baie dikwels nie formeel geproklameer nie, maar is die familiehoof of raadgewer van die area. Die inheemse helper het lewenswysheid en persoonlike status. Hy is 'n persoon met integriteit. Die gemeenskapsontwikkelaar moet op die uitkyk wees vir die "Mammas en Pappas" van die gemeenskap. Hulle is van onskatbare waarde vir die suksesvolle uitvoering van die ontwikkelingsprojek.

Fessler (1976:49-50) waarsku dat daar nie aanvaar moet word dat onderontwikkelde gemeenskappe geen leiers het nie. Hy bespreek hierdie aangeleentheid soos volg: "... (they) sought out individuals who could help identify local needs. Once this was done it was not difficult to find others who would carry out activities necessary to meet these needs. Usually in less than a year most of these communities had thriving improvement organizations operating under the effective guidance of individuals who had never previously thought they had leadership qualities". Persone met leierskapskwaliteite kom ook in onderontwikkelde gemeenskappe voor en daar kan nie aanvaar word dat leierskapskwaliteite eksklusief tot die ontwikkelde gemeenskap tuis hoort nie.

Daar word dikwels bespiegel oor watter soort leierskapstyl die beste voldoen aan die verwagtings van ontwikkeling. Fessler (1976:51-52) meld dat 'n spesifieke situasie of behoefte 'n spesifieke soort leierskapstyl benodig om in daardie behoefte te voorsien. Dit maak dan nie saak watter soort leierskapstyl geopenbaar word nie, net solank daar in die behoefte voorsien word. Verskillende leierskapstyle word vir verskillende fases in die ontwikkelingsproses benodig.

[illegible][illegible]

© 2000 Blackwell Science Ltd

[illegible]

Die in der vorliegenden Arbeit behandelten Themen sind in der Regel in der Literatur nicht zusammengefasst. Die vorliegende Arbeit ist eine Zusammenfassung der in der Literatur vorhandenen Informationen. Die vorliegende Arbeit ist eine Zusammenfassung der in der Literatur vorhandenen Informationen. Die vorliegende Arbeit ist eine Zusammenfassung der in der Literatur vorhandenen Informationen.

Die Autoren sind zuversichtlich, dass die Ergebnisse der Studie zur Verbesserung der Qualität der Versorgung beitragen werden.

doi:10.1186/1475-2875-9-10

Sosiale krisissituasies lewer ook leiers op wat vir die krisis benodig word. "When crisis situations arise, people will often accept the leadership of individuals who offer unique or radical solutions, leaders who were ignored when conditions were normal" (Fessler 1976:51).

In Afrika en Asië is daar soms 'n tekort aan geskoolde leiers op die gebied van bestuur, nywerheid, handel en opvoeding, omdat die inheemse mense nie aangemoedig is om leierskap oor te neem nie. (Vergelyk Fessler 1976:51.) 'n Gemeenskap moet toegerus word om leierskap oor te neem. Kort toerustingskursusse kan daartoe bydra dat die gaping aan leierskap gevul word.

4.11

OPSOMMING

In hierdie hoofstuk is aandag bestee aan tien kritiese faktore wat gemeenskapsontwikkeling prominent beïnvloed.

Ten opsigte van die deelname van plaaslike inwoners aan 'n projek, blyk dit dat die gemeenskapsontwikkelaar dit as sy eerste taak moet beskou om die plaaslike inwoners betrokke te kry by 'n projek. Plaaslike deelname word verkry deur middel van plaaslike konsultasie en 'n behoeftebepaling; die desentralisering van streekkantore; plaaslike bestuur en gedesentraliseerde beplanning.

Dit is egter nodig om deurgaans realisties te wees oor die beperkinge van plaaslike deelname en die vraag moet ook gevra word of mense weet wat hulle wil hê en of hulle regtig wil deelneem aan ontwikkeling.

Plaaslike deelname gee aan die grondvlak inwoners

Figure 1 shows the results of the regression analysis. The results indicate that the regression model is significant at the 0.05 level ($F = 10.14$, $p < 0.05$). The results also indicate that the regression model explains 68% of the variance in the dependent variable ($R^2 = 0.68$).

Als Folge der hohen Kosten der Erhaltung und des hohen Alters der Anlagen, die im Jahr 1990 im Durchschnitt 20 Jahre alt waren, wurde eine Studie durchgeführt, um die Wirtschaftlichkeit der Erhaltung zu untersuchen. Die Studie ergab, dass die Erhaltung von Anlagen im Durchschnitt 10 bis 15 % der Kosten der Neuanlage von Anlagen beträgt. Dies ist ein wichtiger Faktor bei der Entscheidung über die Erhaltung oder den Ersatz von Anlagen.

1. The Commission has been informed that the Government of India has decided to set up a National Commission for the Promotion of the Use of Hindi in the Public Sector. The Commission is to be headed by a member of the Council of Ministers and will consist of representatives of the Government, the private sector, and the academic community. The Commission will be responsible for recommending measures to promote the use of Hindi in the public sector, including the use of Hindi in official communications, the use of Hindi in the education system, and the use of Hindi in the media. The Commission will also be responsible for monitoring the implementation of these measures and for reporting to the Government on the progress made.

© 1997 by John Wiley & Sons, Inc. All rights reserved. This journal is registered at the Copyright Clearance Center, Inc., 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923. Organizations in the U.S. who are also registered with C.C.C. may therefore copy material (beyond the limits permitted by sections 107 and 108 of U.S. copyright law) subject to payment to C.C.C. of the per copy fee of \$05.00. This consent does not extend to multiple copying for promotional or commercial purposes. ISI Tear Sheet Service, 3501 Market Street, Philadelphia, PA 19104, USA, is authorized to supply single copies of separate articles for private use only. Organizations authorized by the Copyright Licensing Agency may also copy material subject to the usual conditions. For all other use, permission should be sought from John Wiley & Sons, Inc.

[illegible]

...the ... of ...

BEHEER oor hulle lewensomstandighede en dit blyk dat hierdie benadering die aangewese werkswyse is in gemeenskapsontwikkeling.

Wat die rol van die vrou in gemeenskapsontwikkeling aanbetref, blyk dit dat tradisie die vroue van Afrika aan bande lê. Die meerderheid vroue hou die pot aan die kook vir die onderontwikkelde huishoudings in Afrika, maar hulle het geen geregtelike status nie en kry ook geen erkenning vir hulle werk nie.

Die ontwikkeling van die vrou moet hoog op die prioriteitslys geplaas word. Vroue moet 'n regmatige plek in die ope arbeidsmag kry; dagsorgfasiliteite moet voorsien word sodat die vroue kan werk om 'n inkomste vir die gesin te verdien en vroue moet bestuursopleiding kry sodat hulle op bestuurskomitees kan dien.

Die rol wat die vrou in gemeenskapsontwikkeling speel is bestendig en uitdagend. Sy oefen 'n prominente invloed uit op die sukses van gemeenskapsontwikkeling.

Daar word gepraat van 'n interafhanklikheid of 'n tussenspel tussen die stad en die platteland. Die stad benodig die grondstowwe en arbeidskragte van die platteland, terwyl die platteland die ekonomiese-, sosiale- en opvoedkundige fasiliteite van die stad nodig het. Die platteland moet dus nie net landboukundige ontwikkeling kry nie, want dit alleen is nie goed genoeg om die inwoners in die platteland te hou nie.

Landelike ontwikkeling moet deur middel van 'n dinamiese leerproses gedoen word wat die selfstandige funksionering en inisiatief van die plaaslike inwoner uitbou. Landelike ontwikkeling is afhanklik van

Information: The user will receive information about the company and the product being sold. The user will also receive information about the company's history and the product's features.

Die Ergebnisse der Untersuchung zeigen, dass die meisten Schüler die Bedeutung der Mathematik für das Leben nicht erkennen. Die meisten Schüler sind der Meinung, dass die Mathematik nur für die Schule wichtig ist. Die Ergebnisse der Untersuchung zeigen, dass die meisten Schüler die Bedeutung der Mathematik für das Leben nicht erkennen. Die meisten Schüler sind der Meinung, dass die Mathematik nur für die Schule wichtig ist.

[illegible]

These results suggest that the use of the proposed model is effective in predicting the performance of the system. The model can be used to predict the performance of the system for different input parameters. The model can be used to predict the performance of the system for different input parameters. The model can be used to predict the performance of the system for different input parameters.

The authors have no potential conflicts of interest with respect to the publication of this article. The authors have read and approved the final manuscript. The authors have no financial or personal relationships with other people or organizations that could inappropriately influence or bias the work reported in this manuscript. The authors have no financial or personal relationships with other people or organizations that could inappropriately influence or bias the work reported in this manuscript.

politieke invloede, die koste-effektiwiteit van beleggings in die landelike area en die selfgelding van die gemeenskap.

Tradisionele gebruike is unieke faktore wat te make het met 'n gemeenskap se tradisies, waardes en norme, ongeskrewe kodes en psigologiese funksionering. Hierdie faktore beïnvloed mense se deelname aan gemeenskapsontwikkeling en daarom moet dit in berekening gebring word tydens die proses van ontwikkeling.

Gemeenskapsontwikkeling is gefundeer op die waardes en norme wat 'n weerspieëling is van die grondvlak gemeenskapslid se emosionele behoeftes. Die gemeenskap het behoefte aan menswaardigheid, respek, gelykwaardigheid en voortgesette aktivisme. Waardes en norme beïnvloed die houding en werkstyl van 'n gemeenskapsontwikkelaar en daarom moet hierdie saak spesiaal beskryf word.

Konflik kom in elke gemeenskap voor en kan as 'n normale deel van 'n gemeenskap se funksionering beskou word. 'n Gemeenskapsontwikkelaar moet in staat wees om konflik te kan hanteer en daarom moet hy kennis hê van die oorsake van konflik, die verloop van konflik en hanteringswyses daarvoor. In dié hoofstuk is aandag aan hierdie aspekte rakende konflik bestee.

Die gemeenskapsontwikkelaar bepaal saam met ander faktore, die sukses van 'n ontwikkelingsprojek en daarom is aandag bestee aan die eienskappe waaroor 'n ontwikkelaar moet beskik. Die gemeenskapsontwikkelaar moet homself sien as die "onsigbare" instrument wat ontwikkeling stimuleer en saamsmelt met die proses van gemeenskapsontwikkeling.

proposition (1) is not true. But it is true that
 the set of all x such that x is a member of the set
 of all x is the set of all x .

proposition (2) is not true. But it is true that
 the set of all x such that x is a member of the set
 of all x is the set of all x . But it is not true
 that the set of all x such that x is a member of the set
 of all x is the set of all x .

Bestaande strukture moet benut word in plaas daarvan om nuwe strukture vir 'n ontwikkelingsprojek te ontwikkel.

Inheemse leiers kan optree as die vennoot van 'n gemeenskapsontwikkelaar en laasgenoemde se taak aansienlik vergemaklik, deur hom in te lyf by die gebruike van die grondvlak gemeenskap.

CHAPTER 1

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

The history of the United States is a story of growth and change. It begins with the first people who lived on this continent, and continues through the years of exploration, settlement, and the struggle for independence. The story is one of a people who have built a nation of freedom and opportunity, and who have played a leading role in the world.

1. THE EARLY YEARS

The first people to live in North America were the Indians. They were here long before the first Europeans came. The Indians lived in small groups, and they were very different from the people who came later. They had their own languages, customs, and ways of life. The first Europeans came to North America in the late 15th century. They were looking for new places to settle, and they found the Indians. The Indians showed them the way to the interior, and the Europeans began to settle there.

The first European settlers in North America were the Pilgrims. They came to the Massachusetts coast in 1620. They were looking for a place where they could practice their religion in freedom. They found the Indians, and they learned from them how to live in the new land. The Pilgrims were the first of many European settlers who came to North America.

The Pilgrims were the first of many European settlers who came to North America. They were looking for a place where they could practice their religion in freedom. They found the Indians, and they learned from them how to live in the new land.

The Pilgrims were the first of many European settlers who came to North America. They were looking for a place where they could practice their religion in freedom. They found the Indians, and they learned from them how to live in the new land.

HOOFSTUK V

DIE PROSES VAN GEMEENSKAPSONTWIKKELING

Die doel van hierdie hoofstuk is om insae te verkry in die proses van gemeenskapsontwikkeling. Aandag word daarom bestee aan die stappe wat gevolg kan word wanneer 'n ontwikkelingsprojek van stapel gestuur word. Twee ander aspekte word egter ook aangesny, naamlik eerstens 'n gesindheidsgrondslag wat spesifiek ten opsigte van die uitvoering van die proses van ontwikkeling nodig is en tweedens wyses waarop die resultate van gemeenskapsontwikkeling gemeet kan word.

5.1

DIE STAPPE IN DIE GEMEENSKAPSONTWIKKELINGSPROSES

Wanneer aandag bestee word aan die werklike praktiese uitvoering van gemeenskapsontwikkeling, is dit handig om 'n riglyn te hê waarvolgens daar gewerk word. Hierdie riglyn kan ook die stappe in die gemeenskapsontwikkelingsproses genoem word. Die stappe moet aangewend word volgens die individuele gemeenskap en is nie 'n rigiede voorskrif nie. Daar word van die gemeenskapsontwikkelaar verwag om kreatief te werk en die stappe dus aan te pas volgens die dinamika van die gemeenskap waarbinne hy werk.

Daar is 'n groot aantal vakouteurs wat 'n bydrae maak het tot die beskrywing van stappe in die gemeenskapsontwikkelingsproses. Daar word vervolgens aandag bestee aan die gemeenskapsontwikkelingsproses en aan stappe wat nagevolg kan word in die proses.

5.1.1

'n Gesindheidsoriëntering tot die proses van gemeenskapsontwikkeling

Korten en Klaus (1984:ix) se waarskuwing word ter harte geneem wanneer hulle sê: "Continuously we

1. The first step in the process of identifying a problem is to determine the nature of the problem. This involves gathering information about the problem and its causes.

[illegible]

It is not possible to determine the exact date of the first appearance of the word "computer" in the English language. The word "computer" has been used in various contexts throughout history, but its modern meaning as a person or machine that performs calculations is relatively recent. The word "computer" is derived from the Latin word "computare," which means "to calculate" or "to count." The word "computer" was first used in the English language in the 14th century, but it was not until the 17th century that it began to be used in the context of a person who performs calculations. The word "computer" was used in the 17th century to refer to a person who performed calculations, and it was not until the 19th century that it began to be used to refer to a machine that performs calculations. The word "computer" was first used to refer to a machine that performs calculations in the 19th century, and it was not until the 20th century that it became a common word. The word "computer" is now used to refer to a machine that performs calculations, and it is one of the most common words in the English language.

- $\Delta \text{entropy} = \text{work} / \text{temp} = 1000 \text{ J} / 2000 \text{ K} = 0.5 \text{ J/K}$
 - $\Delta \text{entropy} = \text{heat} / \text{temp} = 1000 \text{ J} / 2000 \text{ K} = 0.5 \text{ J/K}$
 - $\Delta \text{entropy} = \text{heat} / \text{temp} = 1000 \text{ J} / 2000 \text{ K} = 0.5 \text{ J/K}$

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

confront the reality and in spite of commitment to new priorities, most development action continues to be dominated by development theories based on invalid premises which are unresponsive to the priority set. Perhaps it is because even though those theories have been quite thoroughly discredited by a great deal of research and analysis, the development field still lacks a credible body of alternative theory that is consistent with current and emergent reality and offers useful guidance toward the accomplishment of valid human goals".

Die logika wat gedurende die industriële era in die V.S.A. en Europa oorheers het, was die produksie logika: daar moes geproduseer word. Natuurlike hulpbronne moes ontgin en gemanipuleer word om goedere van goeie gehalte te vervaardig vir 'n massa-verbruikers gemeenskap. Om dit te kan doen moes 'n burokratiese stelsel ontwikkel word om die gemeenskap in produksie-eenhede te organiseer; om die eenhede vanuit 'n sentrale punt te beheer en om 'n wêreldwye netwerk te skep vir handel en finansiering.

Die welstand van bogenoemde gemeenskappe is gemeet aan die uitset en daar is aanvaar dat gesonde funksionering van gemeenskapslede 'n natuurlike uitvloeisel van hierdie paradigma sal wees.

Intussen het dit baie duidelik geword dat hierdie raamwerk vir ontwikkeling in Derde Wêreldlande bepaalde beperkinge het.

Daar moet in die na-industriële era aandag bestee word aan 'n nuwe mens-gesentreerde ontwikkelingsmodel vir onderontwikkelde lande waarin daar ruimte is vir persoonlike groei, gelykwaardigheid van mense en instandhouding van ontwikkeling (Korten 1984:299).

Dit is tyd vir 'n nuwe paradigma van 'n gebalanseerde menslike ekologie waarin besef word dat hulpbronne uitgeput kan word en waarin mense die geleentheid kry om tot hulle volle potensiaal te ontwikkel. "People-centred development places substantial value on local initiative and diversity. It thus favors self-organizing systems developed around human-scale organizational units and self-reliant communities" (Korten 1984:299).

Die meer mens-geörienteerde tegnieke fokus op self-organisering en die besluitneming/keuse van die individu sodat hy sy waardes en norme kan inwerk by sy keuse. Die proses van teoriebou moet gebaseer wees op sosiale leerprosesse en metodes. In die menslike ekologie is die mens die sentrum van assessering en nie die produksie nie.

Om aan 'n mens-geörienteerde ontwikkelingsmodel beslag te gee, moet daar gebruik gemaak word van die desentralisering van besluitneming. Dit impliseer egter heelwat meer as die blote desentralisering van formele gesag. Die basiese styl en metodologie van besluitneming moet ook verander. Byvoorbeeld, as die besluitnemingstyl een was waarvolgens besluite op 'n dominerende wyse geneem word sonder enige konsultasie met die grondvlak gemeenskaplid, moet hierdie styl nie sito-sito op streeksvlak toegepas word nie. Besluitneming moet terug gegee word aan die mense in 'n gemeenskap. Hulle het die vermoë en die reg om besluite rakende hul eie ontwikkeling self te neem.

Die advies van kundiges is maar een van die bydraes wat tot besluitneming gemaak word, en nie die enigste of belangrikste inset nie.

to the fact that the Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East.

The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East.

The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East.

The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East.

The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East. The Government has been unable to secure the necessary funds to carry out its policy of maintaining the peace in the Middle East.

Daar sal ook strukturele veranderinge moet plaasvind, in die sin dat die beheer oor hulpbronne en noodsaaklike dienste oorgedra word na die verbruikers van die diens en nie na amptenare nie. Sodoende kan die verbruiker die nagevolge wat die diens op hom het, kontroleer, omdat die amptenaar nie direk deur die reëlins geraak word nie.

Die produksie-geörienteerde benadering lê klem op die behoeftes van die beheerliggaam, terwyl die self-organiserende-leer-sisteem gebruik maak van meer informele strukture, byvoorbeeld 'n netwerk van permanente sosiale groeperings soos gesinne, bure, kerke en vrywillige organisasies. Hierdie soort strukture bied 'n meer stabiele en persoonlike diens.

Die potensiaal wat ingesluit is in plaaslike self-help groepe is by verre nog nie ontgin nie en daar bestaan nog steeds weerstand teen die benutting van self-help groepe. Modernisering plaas 'n hoë premie op professionaliteit, sentralisering van beheer, burokrasie en die beheer oor byna elke sektor van die menslike samelewing. Vanuit hierdie verwysingsraamwerk word self-help komitees (groepe) as onprofessioneel en ontoereikend ge-evalueer.

Daar is 'n belangrike verskil tussen: "... (the) government acting to meet a need for people and government acting to create an enabling setting within which people can be more effective in meeting those needs for themselves - " (Korten & Klauss 1984:302). Dit is jammer dat daar nog steeds onder die naam van ontwikkeling projekte aangepak word wat die self-help vermoëns van mense ondermyn.

Korten en Klaus (1984:302-303) sê tereg dat die heroriëntasie van regeringsbeleid ten gunste van self-

[illegible][illegible]

Die zweite Gruppe von Autoren (Bauer 1988) konzentriert sich auf die Bedeutung von "sozialer" oder "ökonomischer" Integration für die Integration in den Arbeitsmarkt. In diesem Zusammenhang wird die Bedeutung von "sozialer" oder "ökonomischer" Integration für die Integration in den Arbeitsmarkt diskutiert. Die Autoren argumentieren, dass die Integration in den Arbeitsmarkt nicht nur eine Frage der Qualifikation ist, sondern auch eine Frage der sozialen und ökonomischen Integration. Sie betonen die Bedeutung von Netzwerken und sozialen Kontakten für die Integration in den Arbeitsmarkt. Die Autoren argumentieren, dass die Integration in den Arbeitsmarkt nicht nur eine Frage der Qualifikation ist, sondern auch eine Frage der sozialen und ökonomischen Integration. Sie betonen die Bedeutung von Netzwerken und sozialen Kontakten für die Integration in den Arbeitsmarkt.

The two principal objectives of the Commission are to ensure that the Commission is able to carry out its duties in an efficient and effective manner and to ensure that the Commission is able to carry out its duties in a manner that is consistent with the principles of good governance.

help nie maklik gedoen word nie, alhoewel die besef al hoe duideliker na vore kom dat daar meer self-help geleenthede geskep moet word op die gebied van maatskaplike dienste: "It almost inevitably requires fundamental reorientation in the purposes, structures, and operations of government bureaucracies - away from direct service delivery or resource management to local capacity building and support" (Korten en Klaus 1984:303).

Om 'n struktuur van self-organisering te skep, word daar gebruik gemaak van netwerke wat die individu en die primêre groep met mekaar verbind. Die informele netwerk is nie bedoel om 'n bedreiging vir die formele hiërargiese struktuur te wees nie, ook nie om 'n substituuat vir die formele sektor te wees nie. Hierdie twee komponente vul mekaar aan. "The challenge therefore is not to seek to replace hierarchies with informal structures, but rather to strengthen primary social groups and networks as supplements to these hierarchies - in particular as sources of social support, innovation, and social action" (Korten en Klauss 1984:304).

Die produksie-georiënteerde industriële gemeenskap is al te geneig om menslike self-help organisasies te oorheers onder die vaandel van effektiwiteit. Hierdie organiserende model, naamlik die moderne burokrasie, is gebaseer op die organiserings teorie wat mense depersonaliseer - die rang, lynfunksie en werkseksie is belangrik - nie die persoonlike verhouding nie.

Hierdie produksie georiënteerde burokratiese sisteem is net so oorgedra op die Derde Wêreld. Die bedoeling was goed, naamlik om in die wesenlike behoeftes van mense te voorsien, maar die verwagte ontwikkeling het agterweë gebly. Daarom het die neiging die afgelope

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte.

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte. Die in diesem
 Buche, wie in jedem Theile des Buches, ist eine
 kleine Geschichte. Die in diesem Buche, wie in
 jedem Theile des Buches, ist eine kleine
 Geschichte. Die in diesem Buche, wie in jedem
 Theile des Buches, ist eine kleine Geschichte.

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte. Die in diesem
 Buche, wie in jedem Theile des Buches, ist eine
 kleine Geschichte. Die in diesem Buche, wie in
 jedem Theile des Buches, ist eine kleine
 Geschichte. Die in diesem Buche, wie in jedem
 Theile des Buches, ist eine kleine Geschichte.

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte. Die in diesem
 Buche, wie in jedem Theile des Buches, ist eine
 kleine Geschichte. Die in diesem Buche, wie in
 jedem Theile des Buches, ist eine kleine
 Geschichte. Die in diesem Buche, wie in jedem
 Theile des Buches, ist eine kleine Geschichte.

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte.

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte.

Die in diesem Buche, wie in jedem Theile des
 Buches, ist eine kleine Geschichte.

dekade ontstaan om meer klem te lê op menslike waardes in plaas van produksie waardes.

"There is nothing either immutable or sacred about bureaucratic structures. They can and do change in response to effective leadership and strong member commitment to a new vision. And there are numerous alternative forms of organization which are at the same time more human and more effective and efficient by conventional economic criteria" (Korten en Klauss 1984:305).

Een van die belangrikste uitdagings in mensgeoriënteerde ontwikkeling, is om die burokrasië en regerings so te heroriënteer dat hulle 'n waardering ontwikkel vir die grondvlak mense wat hulle veronderstel is om te bedien. So 'n sisteem sal dan bestaan uit talle primêre groepe in gemeenskappe wat as lede van 'n span funksioneer om die doelwitte op grondvlak te verwesenlik. Daar sal 'n formele hiërargie wees, maar ook 'n roterende netwerk van informele sisteme.

Hierdie herorganisering van strukture, norme en vertroude werkswyse is veeleisend en gaan gepaard met 'n pynlike sosiale leerproses. Dit is egter 'n groot aanmoediging as die loodsprojekte bewys dat mense wel die potensiaal het om deel te neem aan self-help aktiwiteite, dat hulle selfstandigheid verbeter en dat die projek 'n sukses is.

1.2

Die stappe in die proses van gemeenskapsontwikkeling

1.2.1

Identifikasie of herkenning van 'n behoefte aan aksie

Volgens Edwards & Jones (1976:150) neem hierdie stap 'n aanvang wanneer 'n lid, of meer lede van die

[illegible][illegible]

1. The purpose of this study was to determine the effect of the type of music on the mood of the subjects. The subjects were divided into two groups, one listening to classical music and the other to rock music. The results showed that the subjects listening to classical music had a significantly higher mood score than those listening to rock music. This suggests that classical music has a positive effect on mood, while rock music has a negative effect.

[illegible]

gemeenskap, bewus word van die feit dat iets gedoen moet word aan 'n sekere toestand in daardie gemeenskap. Hierdie stap is voltrek wanneer aansienlik meer lede in die gemeenskap ook die betrokke bewustheid deel. As slegs partye of mense van buite die gemeenskap van die betrokke toestand bewus is en voel daar moet verandering kom, maar nie die inwoners van die betrokke gemeenskap self nie, dan kan nie gesê word dat die gemeenskapsontwikkelingsproses 'n aanvang geneem het nie.

Bryant en White (1982:111) handhaaf weer 'n baie meer projek-georiënteerde benadering in hierdie stap, wat hulle die identifikasie stap noem. Die uitgangspunt vir hierdie skrywers is ook om die gemeenskap se persepsies, behoeftes en voorkeure te peil. Hul riglyne is egter meer gemik op die kundige buitestaanders wat die ontwikkelingspoging van stapel stuur.

Om die gemeenskap te betrek, moet vasgestel word hoe die inwoners tans die probleemsituasie hanteer. Die huidige hulpbronne moet geïdentifiseer word, asook mense wat kan leiding neem.

Bryant en White (1982:112) maak gebruik van die sogenaamde boom-tegniek om probleme te identifiseer, die oorsake van die probleme vas te stel en hoe die probleem opgelos kan word.

Engelbrecht (1989:38-42) doen eers 'n situasie-ontleding en daarna die identifisering van behoeftes. Vanaf die situasie-ontleding-stap word kontak met die gemeenskap gemaak en die gemeenskap word gemotiveer om deel te neem aan die behoeftebepaling by wyse van 'n oop, ongestruktureerde vraelys; hulle moet "... hulle rol in gemeenskapsontwikkeling verstaan en aanvaar asook bewus wees van die voordele wat gemeenskaps-

deelname vir hulle inhoud".

Die betrokke stap word baie goed op 'n tegniese wyse beskryf deur Kotze en Swanepoel (1983:57-72). Hierdie skrywers noem dit die ondersoekfase en hulle bespreek vier tipes ondersoeke, naamlik die gemeenskapsopname, die studiegroep opname, sosiale verkenning en aksienavorsing. Navorsingstegnieke soos die "check sheet", die massa-onderhoud en die beskrywende verklaring word ook geskryf.

5.1.2.2 Inisiëring van aksie

Volgens Edwards en Jones (1976:151) behels hierdie stap hoofsaaklik die volgende:

'n Aansienlike deel van die inwoners van 'n gemeenskap moet oortuig word dat iets gedoen kan word aan die toestand in die gemeenskap, en 'n mate van inisiatief vanaf die kant van die inwoners is nodig om toe te sien dat iets omtrent die saak gedoen word.

Die stap wat Engelbrecht beskryf as die identifisering van prioriteitsbehoeftes is ekwivalent aan die betrokke stap van Edwards en Jones. Volgens Engelbrecht (1989:38-42) word die inwoners van 'n gemeenskap in hierdie stap versoek om prioriteite te bepaal deur die reeds geïdentifiseerde behoeftes met 'n skaalpunt tussen 1 en 5 te evalueer. Die gemeenskap word op hoogte gehou van die uitslag van hierdie prioriteitsbepaling en besluit dan ook saam (op 'n vergadering) op 'n realistiese getal behoeftes wat op 'n gegewe tyd aan gesprek moet word.

© 2001 Blackwell Science Ltd, *Journal of Internal Medicine* 250: 105–112

Although there is a wide range of views on the impact of the 1997 Asian crisis on the emerging market economies, the consensus is that the crisis has had a significant impact on the economies of the region. The impact has been both direct and indirect. Directly, the crisis has led to a sharp decline in the value of the Asian currencies, which has led to a loss of confidence in the region. Indirectly, the crisis has led to a global economic downturn, which has led to a decline in demand for exports from the region. The impact of the crisis has been particularly severe on the economies of the Asian Development Bank (ADB) member states, which are the focus of this study.

It is a common mistake to think that the only way to avoid the problems of the traditional approach is to use a more sophisticated statistical model. However, this is not necessarily the case. The key to avoiding these problems is to use a more sophisticated understanding of the data. This means understanding the underlying processes that generate the data, and using this knowledge to inform the choice of model and the interpretation of the results. This is a more holistic approach to data analysis, one that takes into account the context and the goals of the research. It is this approach that is most likely to lead to meaningful and reliable results.

Ученые считают, что в течение жизни человек способен приобрести до 10 тысяч новых навыков. Однако большинство из них остаются неиспользованными. Чтобы избежать этого, важно регулярно заниматься самообразованием и совершенствованием своих навыков. Это можно делать как самостоятельно, так и с помощью специальных курсов и программ. Важно помнить, что обучение — это непрерывный процесс, который должен сопровождать человека на протяжении всей его жизни.

The first is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The second is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The third is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The fourth is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The fifth is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The sixth is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The seventh is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The eighth is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The ninth is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time. The tenth is a small office in the city of New York, where the writer has been working for some time.

5.1.2.3 Studie en assessering van die behoefte

Hierdie stap hou volgens Edwards en Jones (1976:153) verband met die bepaling van die aard van die behoefte aan aksie. "Whether the strategy approach is that of co-operation or of conflict, it can make use of a factually-based diagnosis of the need for action, the conditions that underlie the need, and the resources available for meeting the need".

Dit gaan dus in hierdie stap daaroor dat die feitelike omtrent die toestand of probleem in die gemeenskap deeglik bestudeer word. Hierdie studie volg nadat die gemeenskap bewus gemaak is van die behoefte dat iets gedoen moet word, en 'n mens lei af dat die gemeenskap dan ook sy volle samewerking vir hierdie stap sal verleen.

Bryant en White (1982:117) verwys na hierdie stap as formulering. Die skrywers benadruk die noodsaaklikheid van addisionale inligting, konsultasies, en insette van plaaslike amptenare, professionele persone, en lede van die publiek.

Wat Hope en Timmel (1991:13) aan betref, is die ondersoek een van die belangrikste stappe in die proses van gemeenskapsontwikkeling. Hierdie ondersoek behoort nie op die tradisionele wyse gedoen te word waar die ondersoeker vooraf besluit watter soort feite hy gaan versamel nie. "In this approach, the team listens primarily to unstructured conversations, in which the people feel relaxed and talk about the things that they are most concerned about. It can be called a listening survey". (Hierdie wyse van assessering word deur die ondersoeker as die mees gepasde manier van doen beskou vir die Namibiese situasie waar die ondersoek gedoen word.)

and the first step is to determine whether the generalization problem can be solved via some generalization method or not. If the answer is affirmative, the next step is to determine the method.

The generalization method is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not. The generalization method is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not. The generalization method is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not.

- The first step is to determine whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not.
- The second step is to determine whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not.

2.1.1. Generalization problem and its solution

The generalization problem is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not. The generalization problem is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not.

The generalization problem is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not. The generalization problem is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not.

The generalization problem is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not. The generalization problem is a problem to solve that is, determining whether a given generalization problem can be solved via some generalization method or not.

Hope en Timmel (1991:41-42) verduidelik verder dat geïdentifiseerde probleme aan die hand van drie aspekte geëvalueer moet word om werklik die regte perspektief op die erns van die probleem te kry, naamlik:

- Die aanverwante omstandighede wat die probleem beïnvloed moet in berekening gebring word, byvoorbeeld as die probleem armoede is, moet aanverwante faktore soos die grootte van landbougrond; beskikbaarheid van landbou advies of die verbod wat tradisie plaas op landbou-aktiwiteite, ook in berekening gebring word.
- die rol wat die regering en wetgewing speel in die veroorsaking en oplossing van die probleem;
- die invloed wat die tradisionele waardes en norme uitoefen op die geïdentifiseerde probleem.

5.1.2.4 Seleksie van 'n doel en plan van aksie

Hierdie stap behels besluitneming en het betrekking op die keuse tussen alternatiewe doelwitte en aksieplanne wat die oorspronklike probleem die beste aanspreek. Die doelwit en beplanning moet so geformuleer word dat dit aanvaarbaar is vir die gemeenskap.

Bryant en White (1982:111) wys daarop dat aandag bestee moet word aan die organisatoriese struktuur (verskillende komitees en werkgroepe) wat die projek nodig gaan hê. Dit sal die fokus plaas op take en rolle van lede in die betrokke strukture.

Om te bepaal hoe uitvoerbaar 'n projek is en hoe dit vergelyk met alternatiewe, is vir Bryant en White

1. The first step in preparing any kind of policy approach is to get the relevant stakeholders involved. This requires understanding each other in the relationship with an increasing degree.

The following points are part of the development of a technology based approach:

1. The development of basic and intermediate skills
2. The development of skills
3. The development of skills
4. The development of skills
5. The development of skills

The second step is to identify the relevant stakeholders in the development of the technology based approach. This includes the relevant stakeholders in the development of the technology based approach.

The third step is to identify the relevant stakeholders in the development of the technology based approach. This includes the relevant stakeholders in the development of the technology based approach.

1. The development of skills
2. The development of skills
3. The development of skills
4. The development of skills
5. The development of skills

(1982:119) 'n belangrike stap in die beplanningsproses. Dit gaan vir hulle oor koste-effektiwiteit. 'n Deeglike kosteberekening word gedoen en die risikofaktore word ook in berekening gebring.

Vir Engelbrecht (1989:34-42) gaan dit in doelwitstelling en beplanning hoofsaaklik om vyf komponente:

- * die veroorsakende faktore moet geïdentifiseer word;
- * doelwitte moet gestel word;
- * aksies moet beplan word;
- * hulpbronne moet geïdentifiseer word en
- * tydskaal moet bepaal word.

Die gemeenskap moet ook kundiges op die terrein van spesifieke probleme nooi om die beplanning saam met hulle te doen. Die kundiges is dikwels die hulpbron wat die behoefte kan help aanspreek. (Vergelyk Engelbrecht 1989:38-42.)

Kotze en Swanepoel (1983:74) beklemtoon ook dat beplanning op die vlak van die gemeenskap moet geskied. Hulle wys daarop dat beplanning in samehang met die ander fases of stappe van die gemeenskapsontwikkelingsproses gedoen moet word. Beplanning is dus 'n stap wat deurlopend in die proses plaasvind. Die betrokke skrywers bied 'n aantal praktiese riglyne aan vir beplanning en noteer ook die tien stappe in die beplanningsproses:

1. Identifiseer die probleem.
2. Kry ooreenstemming oor die doelwitte.
3. Bestudeer beskikbare menslike, sowel as fisiese hulpbronne.

4. Bedink die alternatiewe metodes van probleem-oplossing.
5. Besluit op die alternatief wat gevolg moet word.
6. Ontwikkel 'n plan om die metode van probleem-oplossing waarop besluit is, te implementeer.
7. Wys verantwoordelikhede aan individue en groepe toe.
8. Stel die gemeenskap in kennis oor die aksie wat onderneem gaan word.
9. Implementeer die plan van aksie en pas dit aan indien nodig.
10. Evalueer die resultate in terme van die doelwitte wat vroeër bepaal is.

5.1.2.5 Doelbereiking

Hierdie is die implementeringstap, aldus Engelbrecht (1989:38-42). Bryant en White (1982:126) noem dit die bestuur van implementering. Kotze en Swanepoel (1983:90) verwys hierna as die aksiefase.

Edwards en Jones (1976:156) konstateer dat uitgebreide gemeenskapsbetrokkenheid en deelname in die aksiepoging 'n implisite deel van die gemeenskapsontwikkelingsproses is. Die betrokkenheid van die gemeenskap mag miskien die projek stadiger, selfs duurder en minder effektief in sekere opsigte maak as wanneer slegs kundiges aangewend sou word, maar dit is noodsaaklik dat plaaslike inwoners deelneem aan die projek soos wat dit reeds bespreek is in hoofstuk 4.

Die belangrikste vereistes vir aksie in die implementeringsfase is volgens Kotze en Swanepoel (1983:76) die volgende:

- [illegible]

Exposure to health education materials, including brochures and posters, has been shown to increase the use of condoms by men in private relationships. Condom use is higher in those who receive such materials in the workplace than in those who do not. In addition, exposure to educational materials has been shown to increase the use of condoms by men in the military. In one study, men who received such materials were more likely to use condoms than those who did not.

the authors suggest that the data are indicative of some important qualitative differences between the two communities. However, given the small sample size, the authors suggest that the data are not sufficient to make definitive statements about the two communities (p. 13).

- Operating expenses for the year were \$1,000,000, including depreciation expense of \$200,000. The company has no other assets or liabilities and no other income or expenses.

There are many other good and sound reasons for growing and having a large number of small plants. Small plants are usually more profitable and, you should not forget, large ones require less attention. The best is to grow several more plants in a variety of sizes. You should not

- * Aksies moet volgens die beplanning verloop.
- * Aksies moet op die doelwit wat bepaal is, afgestem wees.
- * Aksies moet met die deelname van inwoners op die grondvlak ("grassroots") van stapel gestuur word.
- * Aksies moet gekoördineer word.
- * Aksies moet van tyd tot tyd aangepas word.

Bryant en White (1982:126) meen dat goeie projekbestuur die enkele belangrikste veranderlike is wat die uitslag van 'n projek affekteer. Projekbestuur berus op twee beginsels: om take te organiseer wat sou lei tot die bereiking van die einddoel, en om mense te motiveer om hierdie take uit te voer. Dit beteken dus dat bestuurders besorg moet wees oor effektiewe organisasie, maar ook oor menslike motiewe en gevoelens.

Paulo Freire verduidelik dat daar ses beginsels is waarvolgens die grondvlak lede van 'n onderontwikkelde gemeenskap gemotiver kan word om tot aksie oor te gaan. (Vergelyk Freire in Hope en Timmel 1991:8-12.) Hierdie beginsels is:

- Opvoeding van grondvlak persone moet daarop gerig wees om hulle te help om krities te dink, skeppend te wees en vry te kom van minderwaardigheid sodat hulle verantwoordelike lede van die samelewing kan wees.
- Aandag moet *eerstens* bestee word aan die sake wat vir die gemeenskap van belang is. Dit is die sake waaroor die mense die meeste praat en waarby daar emosie betrokke is, byvoorbeeld emosies van hoop, vrees, opgewondenheid, angs of woede. Daar bestaan 'n noue verband tussen emosie en motivering om op te tree. Die emosionele sake

moet eerste aandag kry sodat die gemeenskapslede gedrewe voel om deel te neem aan ontwikkeling.

- Grondvlak gemeenskapslede moet benader word as denkende, kreatiewe persone wat die potensiaal het om hulleself te help. Hierdie vermoëns moet tydens die probleemoplossingsproses of dinkskrum gestimuleer word. Die mense moet nie benader word asof hulle kinders is wat deur 'n onderwyser geleer moet word nie.
- Daar moet dialoog en vennootskap tussen die grondvlak gemeenskapslede en die gemeenskapsontwikkelaars wees. Daarmee word bedoel dat die ontwikkelaar van die gemeenskap kan leer, en andersom. Almal betrokke by die ontwikkelingsprojek moet na mekaar luister, saam dink en van mekaar leer.
- Daar moet gereeld geëvalueer word om uit te vind watter vordering daar plaasgevind het en watter foute daar gemaak is. Dit gee 'n gemeenskapskomitee geleentheid om sy suksesse te vier en om krities na te dink oor sy vordering. Hierdie refleksie leer die grondvlakpersoon om die gevolge van sy aksies of apatie raak te sien en dit bied 'n uitstekende leergeleentheid wat groei stimuleer.
- Daar moet gefokus word op 'n radikale verandering van elke persoon in die gemeenskap se lewenskwaliteit, die omgewing, die gemeenskap en breër samelewing. Die dinamiese proses van ontwikkeling is nie 'n individuele oefening nie, maar moet wyd uitkring na die breë samelewing.

Hierdie beginsels stel 'n gemeenskapsontwikkelaar in staat om met insig en empatie begeleiding te bied tydens die aksiefase van die gemeenskapsontwikkelingsproses.

Omdat hierdie stap van doelbereiking so belangrik is, word daar verder ingegaan op die motivering en mobilisering van die grondvak gemeenskapslid tot aksie. Ankrah (1987:7) is van mening dat daar in die aksiefase van gemeenskapsontwikkeling plek gemaak moet word vir die psigologiese instaatstelling van mense sodat hulle kan groei. Verandering moet gesien word as 'n groeiproses waartydens mense bedag gemaak word op verandering en wat die verandering van hulle gaan verg. Hulle moet gehelp word om die eise wat verandering meebring, te akkommodeer. Volgens Ankrah (1987:7) gaan die gemeenskapswerker soos volg te werk: "... to stimulate self-actualization at the individual or family levels, for example, human systems become accumulatively more flexible, spontaneous, expectant, and willing to try other changes. (Community Work) in Afrika can draw on viable networks or relationships, extended families, clans, village groupings, etc. to create and promote the cooperative atmosphere that enables other more positive steps toward change to be taken".

5.1.2.6 **Evaluering en Institutionalisering**

Engelbrecht (1989:38-42) lê klem op die evalueringstap. Volgens hom is evaluering "'n kontinue proses ten einde te bepaal of (1) doelwitte bereik is, of (2) vordering volgens plan en tydskedule verloop en (3) of die eindresultate, nadat die projek afgehandel is, die behoefte effektief aangespreek het."

Kotze en Swanepoel (1983:93) meen dat evaluering daarop gemik is om te bepaal wat bereik is in terme van wat bereik kon word. Die betrokke skrywers bied vervolgens duidelike redes aan vir evaluering, probleme wat in evaluering ondervind word, sowel as konkrete kriteria en tegnieke wat aangewend kan word in die evalueringsproses.

Die vernuwing, ontwikkeling of verandering wat in die gemeenskap plaasgevind het, moet 'n 'permanente' plek in die gemeenskapslewe kry. Byvoorbeeld, as 'n vervoerstelsel met groot moeite na 'n afgeleë woonbuurt aangelê is moet die inwoners daadwerklik daarvan gebruik begin maak.

Hope en Timmel (1990:119) is van mening dat evaluering 'n deurlopende proses is. Die deelnemers aan die projek, die onwikkelaars, die koördineerders en die administrateurs moet almal deel hê aan die evaluering. Evaluasie moet gedoen word aan die einde van 'n leergeleentheid; een maal per maand by groepbyeenkomste en een maal per jaar tydens jaarvergaderings. Die waarde van evaluasie lê daarin dat die swak punte gelys word en dat verdere behoeftes uitgeklaar word.

In gemeenskapsontwikkeling is dit belangrik dat die deelnemers aan die projek, of die grondvlak gemeenskapslede, self ook moet deelneem aan evaluering. Dit is 'n manier waarop die lede leer dat hulle self hulle lewensomstandighede kan beheer. Deelnemende waarneming word soos volg deur Hope en Timmel (1990:120) beskryf: "Participatory evaluation requires that participants of a program or a project take an active part in its evaluation. The people themselves examine the strengths and the weaknesses so that they can contribute more to the success of their

own work. All the information shared by the participants during this kind of evaluation is for their own benefit and is made available to them. It's main purpose is to have a positive effect on their own lives and the community of which they are a part".

Tydens evaluasie kan daar aandag bestee word aan die volgende aspekte:

- die doelwitte;
- die benadering en houding;
- die deelname;
- die metodes wat gevolg word;
- die inhoudelike van die projek;
- die ontwikkelaar;
- opvolgwerk;
- die vergader lokaal;
- tyd en geld beskikbaar;
- beplanning, koördinasie en administrasie;
- besluitneming. (Vergelyk Hope en Timmel 1990:122.)

Volgens Swanepoel (1989:72) is evaluasie 'n integrale deel van gemeenskapsontwikkeling wat gewoonlik deur die loop van die projek se bestaan gedoen word. Hy bied die volgende kriteria aan waarvolgens 'n evaluasie gedoen kon word:

- Toepaslikheid - sal die projek werklik in die behoefte voorsien?
- Uitvoerbaarheid - is die projek binne die bereik van die gemeenskap?
- Effektiwiteit - behoort die projek aan die gemeenskap, of aan die ontwikkelaar en die donateur?

[illegible]

பெரிய அளவுக்குள்ளேயே பணம் செலவழிக்கப்பட்டு வருவது கவலை அளிக்கிறது. இதை கட்டுப்பாடு செய்ய அரசு நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும்.

本報刊載之廣告，其內容與本報宗旨無關，本報不負其內容之責任。

[illegible][illegible]

On the other hand, the author of the book is not a native speaker of English, and this is reflected in the style of the writing. The author's style is characterized by a high level of formality and a high level of complexity. The author's style is characterized by a high level of formality and a high level of complexity. The author's style is characterized by a high level of formality and a high level of complexity.

Die stappe in die proses van gemeenskapsontwikkeling is teoreties in ses fokuspunte verdeel en kan dien as 'n breë riglyn wat deur 'n gemeenskapsontwikkelaar gevolg kan word.

Vervolgens word aandag bestee aan die meting van die resultate van gemeenskapsontwikkeling.

5.2

DIE METING VAN RESULTATE IN GEMEENSKAPSONTWIKKELING

Daar het die afgelope jare 'n behoefte ontstaan om die resultate van ontwikkeling te meet. Mandishona (1987:73) stel dit soos volg: "In recent years there has been a growing need to develop an indicator system which provides a 'holistic' perspective of overall development, with emphasis on the social dimension. Such development indicators must address themselves to measurable aspects of social welfare and levels of living".

Oakley (1986:88-89); Hall (1987:67-70) en De Graaf (1986:22-23) is outeurs wat hulle gewaag het op die terrein van die meting van groei in gemeenskapsontwikkeling. Daar gaan vervolgens aandag aan hulle bydraes bestee word.

Oakley (1986:89-99) sê meting van resultate in gemeenskapsontwikkeling kan kwantitatief of kwalitatief wees. Met kwantitatiewe meting word bedoel hoeveel waterputte gegrawe is, of hoeveel paaie gebou is. Kwalitatiewe meting dui op die plaaslike deelname van inwoners, verandering van gesindheid en vermoë om te organiseer. Die doelstelling en doelwitte wat gestel is, is ook 'n aanduiding van wat geëvalueer kan word. Doelstellings kan bv. wees:

- ...
- ...
- ...
- ...

... ..

1.
2.
3.

... ..

... ..

- deelname;
- solidariteit en organisering;
- verminderde afhanklikheid;
- verbeterde sosiale verhoudings;
- inisiatief/leierskap;
- ontwikkeling van 'n sensitiwiteit vir gemeenskapsnood.

Hague in Oakley (1986:91) gebruik die volgende breë kriteria om vordering in gemeenskapsontwikkeling te meet:

1. Die ekonomiese basis van die projek (die koste-effektiwiteit; gelyke verdeling van rykdom).
2. Houdingskriteria (eensgesindheid, demokratiese waardes, selfstandigheid).
3. Selfstandige administrasie en momentum van die projek (die ekonomiese en sosiale bestuur van die projek, leierskap en selfstandigheid).

Projekpersoneel weet gewoonlik dat daar vordering met die projek gemaak is, maar hulle het nie 'n raamwerk of riglyn aan die hand waarvan hulle die vordering kan beskryf nie. Die Hague-riglyn is daarom baie waardevol. Oakley (1986:92) beskryf die situasie soos volg: "Project agents believed that their project groups (i.e. small farmers, sharecroppers, landless labourers), were developing but they lacked a framework on which to structure and explain this development. They lacked the means to explain effectively the progress of their work".

Maniere waarop die evaluering gedoen kan word in die praktyk deur die komitees en gemeenskapslede, is

- a.
- b.
- c.

the and

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.

... ..

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.

- * Evalueringsvergaderings.
- * Projek vorderingsverslae.
- * Dagboek aantekeninge.

Die volgende riglyn kan goed gebruik word volgens Oakley (1986:95-96):

- Aktiwiteite: Aandag word bestee aan deelname van die groeplede aan die aktiwiteit.
- Aksies geneem: Kan die gemeenskapslede enige aksies neem om hulle probleem te hanteer?
- Veranderinge in groepsgedrag: Byvoorbeeld die bywoning en deelname aan vergaderings; vermoë om te beplan; prioriteite te bepaal en taalvaardigheid.
- Aard van die hulpverlening: Kon die komitee lede die hulp van 'n agent kry of het die agent onttrek na die onderhandelinge met die komitee.
- Verhoudings tot ander groepe: Elke projek kan sy eie indikatore kies aan die hand waarvan groei gemeet kan word.

Die metodologie wat gevolg kan word is om:

- 'n behoeftebepaling te doen volgens die gekose kriteria, sodat daar 'n basis van inligting kan wees waarvolgens die toekomstige meting kan plaasvind;
- daarna word kwantitatiewe inligting ingesamel, byvoorbeeld die aantal komiteevergaderings; die aantal komitee lede teenwoordig met vergaderings en die begroting;
- voortgesette waarneming en optekening van die waarnemings wat gefokus is op die gekose indikatore, volg nou;
- ontleding van die notules van die vergadering.

the university in the United States, and the university in the United Kingdom, and the university in the United Kingdom, and the university in the United Kingdom.

Manuscripting was considered an important skill for the 18th-century gentleman, but not one that was always well taught. The manuscripting of letters, diaries, and other documents by the educated gentleman and the professional man was a common practice in the 18th century.

- the following information is to provide
information on the project. The following
information is for the purpose of the project
and is not to be used for any other
purpose. The information is to be used
only to provide information on the project
and is not to be used for any other
purpose.

the following are the underlying reasons for the observed pattern: (a) the smaller the size of the group, the less the number of group members; (b) the smaller the size of the group, the less the number of group members; (c) the smaller the size of the group, the less the number of group members.

1. The following are the objectives of the study:

For a complete analysis of the program, the following table was constructed, which shows the results of the analysis.

- Only the one-sidedness of the movement for
generalization in the individual case is not
the only aspect of the movement problem in
general.

Die ontleding van die inligting wat ingesamel is word vergelyk met die oorspronklike databasis om sodoende vas te stel of daar enige groei plaasgevind het.

Na aanleiding van navorsing wat Nigel Hall (1987:67-70) gedoen het oor die sukses van die Begrafnisverenigings in Harare, Zimbabwe, blyk dit dat hy die volgende kriteria gebruik het om die groei van hierdie verenigings te meet:

1. Hierdie verenigings voorsien in 'n *gevoelde behoefte* van die gemeenskap. Die verenigings sluit aan by die gemeenskap se finansiële behoeftes; die tradisionele gebruike van die gemeenskap word geag; dit voorsien in hulle psigologiese, sosiale en geestelike behoeftes en bewerkstellig kontak met 'n ondersteuningsnetwerk.
2. Die *leierskap* van die verenigings bestaan uit gerespekteerde persone wat die agting van die lede en die res van die gemeenskap het.
3. *Groepsdruk* en *dissiplinêre* maatreëls reguleer die finansiële lidmaatskap tot die vereniging. Indien die lede getrou was in hulle bydraes word daar 'n gehalte diens gelewer.

Die volgende kontrole lys ("check-list") vir die meting van ontwikkeling word deur De Graaf (1986:22-23) aangebied:

- Volg die proses-benadering tot ontwikkeling.
- Aksieplanne moet in paaimente uitgevoer word.
- Hou die organisasiestrukture plooibaar en eenvoudig.

4. Das Komplexwertfeld $\mathbb{C}$ ist ein Vektorraum über dem reellen Zahlenfeld $\mathbb{R}$.
4. Betrachte die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$. Zeige, dass φ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.
4. Zeige, dass die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.

Das Komplexwertfeld $\mathbb{C}$ ist ein Vektorraum über dem reellen Zahlenfeld $\mathbb{R}$. Betrachte die Abbildung $\varphi: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ definiert durch $\varphi(z) = iz$. Zeige, dass φ ein Isomorphismus von $\mathbb{C}$ auf $\mathbb{C}$ ist.

- Die ontvangers van hulp moet op die hulpbronnekomitee dien.
- Voorkeur moet gegee word aan bestaande inheemse organisasies.
- Ontwikkelingsprogramme moet begin met projekte wat spoedig resultate lewer.
- Probleemfaktore in die omgewing moet erken word en daaraan moet aandag bestee word.
- Resultate moet sigbaar wees en ten toon gestel word.
- Daar moet tweerigting-kommunikasie tussen die ontvangers van hulp en die implementeerders wees.
- Organisasiedoelstellings moet direk verband hou met die doelstellings van die projek.
- 'n Klimaat waarin daar geleer word uit foute en suksesse moet geskep word.
- Die uitbou van organiserende vaardighede moet prioriteit geniet.
- Daar moet werk op verskillende vlakke gedoen word.
- Gebruik evaluering as 'n geleentheid om deurgaans te leer en moet nie wag met evaluering tot aan die einde van die projek nie.
- Stel ook vas wat die impak van die projek op die mense en die omgewing is.
- Vertrou die goeie leiers.
- Benut die mense se bestaande vaardighede en prys dit aan.
- Verdeel die ontwikkelingsproses in verskillende vaardighede.
- Organisasies moet nie geformaliseer word tensy dit absoluut noodsaaklik is nie.
- Aanvaar dat reëlins tydelik is en dat organisasies ook tydelik kan wees.

Daar word afgesluit met die aanbeveling van Mandishona (1987:74): "They must quantify aspects of structural

change, e.g. interrelationships of G.D.P. with employment or class structure property relations. However, they should not be confined to monitoring progress only in terms of output or final objectives but also in terms of inputs or instruments, e.g. industrial growth may not be promoted at the expense of environment or water pollution. Quantitative indicators are not wholly explanatory for they may not interpret qualitative attributes".

5.3

OPSOMMING

Hierdie hoofstuk het gehandel oor die proses van gemeenskapsontwikkeling. Hierdie proses bestaan uit 'n aantal onderafdelings, waarvan die stappe in die proses as die belangrikste beskou word. Uitvoerige aandag is daaraan bestee. Verskeie outeurs is aangehaal sodat daar 'n breë perspektief kan wees op die stappe in die proses. Dit word egter as belangrik beskou dat die fokus altyd sal wees op die grondvlak gemeenskapslid, sodat sy groei en ontwikkeling die regmatige aandag kan kry. As hy vry gemaak is van bande van minderwaardigheid en afhanklikheid, kan hy beheer neem oor sy eie lewe. Laastens is aandag bestee aan die meting van resultate in gemeenskapsontwikkeling en verskeie moontlike kriteria vir meting is aangedui.

DOI 10.1002/for

Die zwei am stärksten vertretenen Gruppen sind die 18- bis 24-Jährigen (1,3 % der Bevölkerung) und die 25- bis 34-Jährigen (1,2 % der Bevölkerung). Die 35- bis 44-Jährigen sind ebenfalls stark vertreten (1,1 % der Bevölkerung). Die 45- bis 54-Jährigen sind ebenfalls stark vertreten (1,1 % der Bevölkerung). Die 55- bis 64-Jährigen sind ebenfalls stark vertreten (1,1 % der Bevölkerung). Die 65- bis 74-Jährigen sind ebenfalls stark vertreten (1,1 % der Bevölkerung). Die 75- bis 84-Jährigen sind ebenfalls stark vertreten (1,1 % der Bevölkerung). Die 85-Jährigen und älteren sind ebenfalls stark vertreten (1,1 % der Bevölkerung).

known, all our present theories are the outcome of our
incomplete knowledge of the nature of the universe. We
must be able to show that our theories are the best
possible approximation to the truth.

...the
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

[illegible]

HOOFSTUK VI

DIE RESULTATE VAN DIE TEORETIESE ONDERSOEK

Die doel van hierdie hoofstuk is om die literatuurstudie in Afdeling B, hoofstukke II tot V, af te rond. Die resultate van die teoretiese ondersoek gaan uitgelig word soos wat dit betrekking het op die tema van hierdie ondersoek.

Hoofstuk II het aandag bestee aan die bydraes wat agt verskillende teorieë tot gemeenskapsontwikkeling gemaak het. Wat van besondere waarde is vir hierdie ondersoek, is die bydraes van Maatskaplike werk, Sielkunde en Ekologie.

Maatskaplike werk lig die nie-materiële waardes van gemeenskapsontwikkeling uit in teenstelling met die algemene siening dat ekonomiese vooruitgang die maatstaf vir ontwikkeling moet wees. Gemeenskapsontwikkeling moet grondvlak persone in die geleentheid stel om hulle persoonlike hulpbronne in te span soos intelligensie, beheer oor eie lewe, en die vermoë om lewensprobleme te hanteer. Beheer oor die omgewing en politieke mag, moet ook vir hulle beskikbaar wees. (Vergelyk Conyers 1986:4 en De Graaf 1986:7.) Hierdie inligting pas presies in by die benadering van hierdie ondersoek.

Ten opsigte van die Sielkunde se bydrae tot die teoretiese kennisbasis van gemeenskapsontwikkeling, is die bydrae van Freire in Wilber (1979:445) van besondere belang. Hy gee 'n insiggewende kykie in die siel van die onderdrukte en onderontwikkelde persoon. Die selfveragting en opstuwende behoefte aan oorheersing laat hom onlogies aangetrokke voel tot sy oorheerser. As hy die geleentheid kry om selfstandig op te tree en om georganiseerd deel te neem aan pogings om sy agterstand aan te spreek, sal hy in homself begin glo. Hy moet homself sien as 'n aktiewe deelnemer aan die verbetering van sy omstandighede.

Wat die Ekologie aanbetref, is die bydrae van die psigologiese ekologie soos wat Germain in Taylor en Roberts (1984:40-45) dit beskryf, van waarde. Die ekologiese benadering bied 'n toepaslike voorraad kennis aan oor die aanpassing wat gemeenskapslede moet maak na aanleiding van groei en ontwikkeling. Die invloed wat 'n persoon se lewensomgewing uitoefen in die opbou en hantering van stres word ook uitgelig. Kennis van 'n persoon se "habitat" en "niche" stel die gemeenskapsontwikkelaar in staat om te identifiseer waarop hy spesifiek moet konsentreer om 'n vriendelike lewensomgewing te skep.

Hoofstuk III fokus op ontwikkeling versus onderontwikkeling en wat hier van uitstaande belang is, is die tien teorieë oor onderontwikkeling en die spesifieke areas in 'n gemeenskap wat aandag moet kry tydens ontwikkeling. Wat die teorieë van onderontwikkeling aan betref, is dit van belang om te weet dat daar baie oorsake vir onderontwikkeling is. Van die onoordeelkundige hebsug van Europese magte, tot die kultuur en tradisie van die onderontwikkelde self. Eksterne en interne kragte het albei bygedra tot die gaping tussen ryk en arm. Daar kan nie beskuldigings uitgebring word net teenoor een groep nie.

Die areas in 'n gemeenskap wat tydens ontwikkeling aangespreek moet word, is 'n konkrete riglyn vir ontwikkelingsprojekte. Daar is areas van onderrig en opleiding; water en sanitasie; gesondheidsorg; voedsel en landbou; gesinsbeplanning; die ekologie; energie; industrialisasie; handel; finansiële bystand en abstrakte waardes en norme. 'n Gemeenskapsontwikkelaar kan hierdie riglyn gebruik vir 'n behoeftebepaling, die vasstelling van prioriteite en die identifisering van projekte.

Hoofstuk IV bestee aandag aan agt faktore wat gemeenskapsontwikkeling prominent beïnvloed, byvoorbeeld die deelname van plaaslike inwoners aan hulle eie ontwikkeling; die rol van die vrou in gemeenskapsontwikkeling; die verhouding tussen landelike- en stedelike ontwikkeling; die sosiale faktore

soos kulturele kodes, geloof en tradisie wat mense se deelname aan gemeenskapsontwikkeling beïnvloed; die rol wat die ekologie speel in ontwikkeling; die hantering van konflik in 'n gemeenskap en die waardes, norme en eienskappe van die gemeenskapsontwikkelaar. Dit is moeilik om in hierdie hoofstuk 'n afdeling uit te sonder wat meer belangrik is as die ander. Die navorser het egter baie gebaat by die bespreking wat handel oor die noodsaaklikheid van die deelname van plaaslike inwoners, die rol van die vrou in gemeenskapsontwikkeling en die sosiale faktore wat mense se deelname aan ontwikkelingsprojekte beïnvloed.

Die deelname van die plaaslike inwoner is dié enkele belangrike faktor wat ontwikkeling stimuleer. Enige projek, hoe omvangryk en prysenswaardig ookal, wat nie die deelname van die plaaslike inwoner in die sentrum plaas nie, lewer 'n halwe bydrae tot groei.

Dit blyk dat die vrou die persoon is wat 'n gemeenskapsontwikkelaar die maklikste kan bereik omdat sy fisies teenwoordig is; omdat sy 'n bestendige bydrae kan lewer tot 'n projek en omdat sy haar kinders kan begelei tot ontwikkeling soos wat sy self groei. Die vrou moet daarom ingesluit word by ontwikkelingsprojekte.

Daardie onsigbare, ongeskrewe sosiale faktore wat grondvlakmense se deelname aan ontwikkelingsprojekte beïnvloed, kan 'n onbekende vyand vir 'n gemeenskapsontwikkelaar wees. Dit is nodig om op die uitkyk te wees vir sosiale faktore wat 'n invloed uitoefen op die grondvlak mense se persepsie van 'n projek, sodat die nodige regstellings en verduidelikings gegee kan word.

Hoofstuk V handel oor die proses van gemeenskapsontwikkeling en wat daar van besondere belang is, is die praktiese stappe wat vir die ontwikkelaar dien as 'n riglyn. Die meting van die resultate van gemeenskapsontwikkeling is ook belangrik.

20. The first step in the process of qualitative research is to select a topic. This is often done by the researcher, but it can also be done by the client. The topic should be something that is important to the client and that the researcher is interested in. The topic should also be something that is not too broad and not too narrow.

- The researcher should select a topic that is relevant to the client's needs and interests.

The following is a list of steps that the researcher should follow in the process of qualitative research. The first step is to select a topic. The second step is to select a research design. The third step is to select a sample. The fourth step is to collect data. The fifth step is to analyze the data. The sixth step is to report the results.

- The researcher should select a research design that is appropriate for the topic and the client's needs.

- The researcher should select a sample that is representative of the population of interest.

The following is a list of steps that the researcher should follow in the process of qualitative research.

- The researcher should select a research design that is appropriate for the topic and the client's needs.

The following is a list of steps that the researcher should follow in the process of qualitative research. The first step is to select a topic. The second step is to select a research design. The third step is to select a sample. The fourth step is to collect data. The fifth step is to analyze the data. The sixth step is to report the results.

The following is a list of steps that the researcher should follow in the process of qualitative research.

- The researcher should select a research design that is appropriate for the topic and the client's needs.

The following is a list of steps that the researcher should follow in the process of qualitative research. The first step is to select a topic. The second step is to select a research design. The third step is to select a sample. The fourth step is to collect data. The fifth step is to analyze the data. The sixth step is to report the results.

Die stappe in die proses van gemeenskapsontwikkeling is nie 'n onveilige resep wat nagevolg kan word nie, maar is 'n noodsaaklike riglyn wat vir 'n gemeenskapsontwikkelaar 'n aanduiding gee van hoe hy te werk kan gaan. Die stappe kan byvoorbeeld wees:

- die bewuswording of identifikasie van 'n behoefte wat bevredig moet word;
- die inisiëring van aksie deur die inwoners van die gemeenskap bewus te maak van die noodtoestand en hulle betrokke te maak by die besluit op om te tree;
- die bestudering van die noodsituasie sodat kennis ingewin kan word oor die oorsake vir die probleem en die negatiewe nagevolge daarvan;
- daarna word besluit op 'n doelstelling en 'n plan van aksie;
- die aksiestappe word uitgevoer;
- die resultate van die aksie word geëvalueer en daar word aanpassings gemaak om te sorg dat die doelstelling verwesenlik word.

Wat die meting van die resultate van gemeenskapsontwikkeling aan betref, is dit nuttig om 'n riglyn te hê aan die hand waarvan die meting gedoen kan word. Breë kriteria vir meting is byvoorbeeld:

- die ekonomiese basis van die projek;
- houdingskriteria; en die
- selfstandige administrasie en momentum van die projek.

Dit is belangrik dat meting kwalitatiewe en kwantitatiewe eenhede meet.

1.2. Abstract

The purpose of this paper is to present the results of the author's research on the problem of the structure of the set of all functions from a set to a set.

The author shows that the set of all functions from a set to a set is isomorphic to the set of all partitions of the set.

- 1. The author shows that the set of all functions from a set to a set is isomorphic to the set of all partitions of the set.
- 2. The author shows that the set of all functions from a set to a set is isomorphic to the set of all partitions of the set.
- 3. The author shows that the set of all functions from a set to a set is isomorphic to the set of all partitions of the set.
- 4. The author shows that the set of all functions from a set to a set is isomorphic to the set of all partitions of the set.

6.1 OPSOMMING

Die doel van hierdie hoofstuk is om die belangrikste teoretiese fokuspunkte uit te sonder wat van besondere waarde is vir hierdie ondersoek. Dit is dan:

- die teoretiese bydraes van Maatskaplike Werk, Sielkunde en die Ekologie tot gemeenskapsontwikkeling;
- die teoretiese besinnings oor die oorsake van onderontwikkeling en die areas in 'n gemeenskap waar ontwikkeling gedoen kan word;
- die prominente invloed wat die deelname van plaaslike inwoners op gemeenskapsontwikkeling uitoefen, die vrou se bydrae en die invloed van sosiale faktore op ontwikkeling;
- die stappe in die proses van gemeenskapsontwikkeling en die meting van resultate in gemeenskapsontwikkeling.

MODELING I

DAVID H. S. NAYLOR

AFDELING C

EMPIRIESE NAVORSING

HOOFSTUK VII

EMPIRIESE NAVORSING

Hierdie hoofstuk handel oor die empiriese navorsing wat gedoen is en aandag gaan bestee word aan die wie, waar, wanneer en hoe van die empiriese ondersoek.

7.1

DIE PROBLEEM WAT EMPIRIES ONDERSOEK IS

In die voorafgaande motivering vir die ondersoek is daar verwys na die probleem van onsuksesvolle ekonomiese ontwikkelingsprogramme en daar is gesuggereer dat die rede vir die mislukkings lê in die verontagsaming van 'n gemeenskap se sosiale behoeftes. Die PROBLEEM wat empiries ondersoek is, is om uit te vind watter sosiale faktore 'n rol speel by gemeenskapontwikkeling in Windhoek.

Twee SUBPROBLEME is ook by hierdie ondersoek ter sprake, naamlik:

- die eise wat verstedeliking (ontwikkeling) aan die onderontwikkekte inwoners van Windhoek stel, en
- die lewensvaardighede wat nodig is om aan te pas by 'n stedelike area.

Ten opsigte van die subprobleme moet verduidelik word dat gemeenskapsontwikkeling die tradisionele leefwyse van mense beïnvloed. In 'n stedelike konteks soos Windhoek, word daar eise aan die onderontwikkelde gemeenskapslede gestel om aan te pas by stedelike gebruike. Om die aanpassing suksesvol te laat verloop, is sekere lewensvaardighede nodig.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

The history of the United States is a story of a people who have grown from a small colony of English settlers to a great nation. The story begins with the first English settlers in 1607, who came to the New World to seek freedom and a better life. They found a land of opportunity, but also a land of hardship. The early years were marked by struggle and sacrifice, but the spirit of the settlers was unyielding. They built a nation that was founded on the principles of liberty and justice for all.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

The story of the United States is a story of a people who have grown from a small colony of English settlers to a great nation. The story begins with the first English settlers in 1607, who came to the New World to seek freedom and a better life. They found a land of opportunity, but also a land of hardship. The early years were marked by struggle and sacrifice, but the spirit of the settlers was unyielding. They built a nation that was founded on the principles of liberty and justice for all.

The story of the United States is a story of a people who have grown from a small colony of English settlers to a great nation. The story begins with the first English settlers in 1607, who came to the New World to seek freedom and a better life. They found a land of opportunity, but also a land of hardship. The early years were marked by struggle and sacrifice, but the spirit of the settlers was unyielding. They built a nation that was founded on the principles of liberty and justice for all.

7.2

BENADERING TOT DIE NAVORSINGSPROBLEEM

Omdat daar min inligting beskikbaar is oor die sosiale behoeftes van die onderontwikkelde persone in Windhoek, moes daar eers van voorlopige aannames gebruik gemaak word om 'n raamwerk te kry waarvolgens die ondersoek gedoen kon word. Die benadering tot die navorsingprobleem volgens die riglyne vir voorlopige aannames, word vervolgens bespreek:

7.2.1

Riglyn vir voorlopige aannames:

In gevalle waar daar baie min inligting beskikbaar is oor 'n navorsingsonderwerp word daar van aannames gebruik gemaak in plaas van hipoteses. Inligting moet eers ontdek word. Grinnell (1988:92-93) stel dit soos volg: "...if little is known about a subject, or problem area, then a certain kind of study called an exploratory study is usually undertaken. If more is known about the subject or problem area, then it is feasible to accept another kind of study called an explanatory study. Thus, the type of study we select will obviously affect the kind of data -gathering methods we will use".

Rubin en Babbie (1992:45-48) stel die volgende werkswyse voor: "Very often social scientists begin constructing a theory by observing aspects of social life, seeking to discover patterns that may point to more or less universal principles Grounded theory is a term used in reference to the creation of theory based on observation more than on deduction".

There is a great deal of interest in the study of the human mind. The human mind is a very complex thing, and it is not yet fully understood. The study of the human mind is a very important part of the study of psychology.

There is a great deal of interest in the study of the human mind.

There is

There is

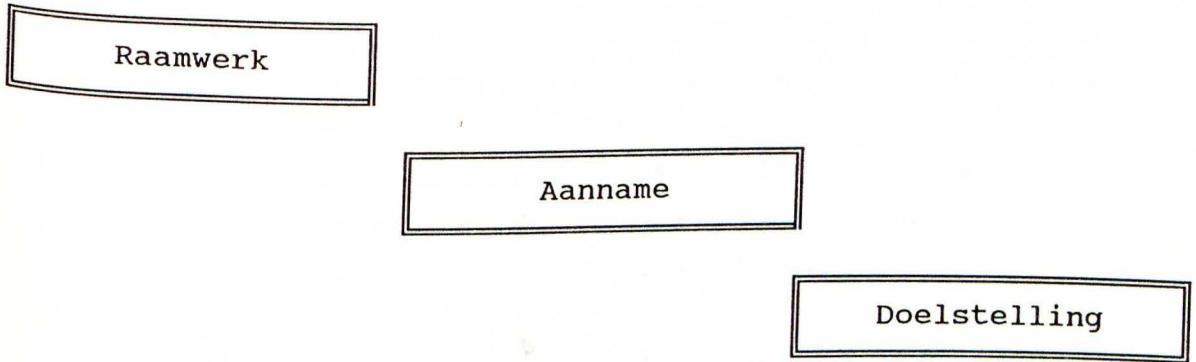
There is

There is a great deal of interest in the study of the human mind. The human mind is a very complex thing, and it is not yet fully understood. The study of the human mind is a very important part of the study of psychology. There is a great deal of interest in the study of the human mind. The human mind is a very complex thing, and it is not yet fully understood. The study of the human mind is a very important part of the study of psychology.

There is a great deal of interest in the study of the human mind. The human mind is a very complex thing, and it is not yet fully understood. The study of the human mind is a very important part of the study of psychology. There is a great deal of interest in the study of the human mind. The human mind is a very complex thing, and it is not yet fully understood. The study of the human mind is a very important part of the study of psychology.

Daar is met ander woorde eers 'n raamwerk vir die navorsing - daaruit spruit die aanname voort - en daarna volg die doelstelling. Dit kan skematies soos volg voorgestel word:

FIGUUR I: WERKSWYSE VIR DIE KONSTRUKSIE VAN TEORIE

Om bogenoemde teoretiese riglyne in die praktyk van hierdie ondersoek van toepassing te maak, moes inligting oor die sosiale funksionering van die onderontwikkekte inwoners van Windhoek ingesamel word. Dit sou lig werp op die eise wat verstedeliking stel en op die lewensvaardighede waaroor hulle alreeds beskik. Die vaardighede wat in hulle aanpassings-repetoire ontbreek, sou ook uitgewys word. Hierdie kennis sou die navorser in staat stel om die navorsingsontwerp en metodes van data-insameling aan te pas by die teikengroep.

Om 'n raamwerk vir die ondersoek te kry soos wat die eerste stap in die skematiese voorstelling hierbo uitwys, het die navorser sedert September 1989 teoretiese inligting begin insamel oor die sosiale faktore wat gemeenskapsontwikkeling in Windhoek beïnvloed.

The above are the main reasons why we
 1. have to go to the bank to get money,
 2. we have to go to the bank to get money,
 3. we have to go to the bank to get money,
 4. we have to go to the bank to get money,
 5. we have to go to the bank to get money,
 6. we have to go to the bank to get money,
 7. we have to go to the bank to get money,
 8. we have to go to the bank to get money,
 9. we have to go to the bank to get money,
 10. we have to go to the bank to get money,

1. The following is a list of the names of the persons who have been appointed to the various committees of the Board of Directors of the American Telephone and Telegraph Company, for the year ending December 31, 1910.

1. Explain the importance of the following factors in the development of a country:

- [illegible]

1992-1993, 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996, 1996-1997, 1997-1998, 1998-1999, 1999-2000, 2000-2001, 2001-2002, 2002-2003, 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025, 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028, 2028-2029, 2029-2030, 2030-2031, 2031-2032, 2032-2033, 2033-2034, 2034-2035, 2035-2036, 2036-2037, 2037-2038, 2038-2039, 2039-2040, 2040-2041, 2041-2042, 2042-2043, 2043-2044, 2044-2045, 2045-2046, 2046-2047, 2047-2048, 2048-2049, 2049-2050, 2050-2051, 2051-2052, 2052-2053, 2053-2054, 2054-2055, 2055-2056, 2056-2057, 2057-2058, 2058-2059, 2059-2060, 2060-2061, 2061-2062, 2062-2063, 2063-2064, 2064-2065, 2065-2066, 2066-2067, 2067-2068, 2068-2069, 2069-2070, 2070-2071, 2071-2072, 2072-2073, 2073-2074, 2074-2075, 2075-2076, 2076-2077, 2077-2078, 2078-2079, 2079-2080, 2080-2081, 2081-2082, 2082-2083, 2083-2084, 2084-2085, 2085-2086, 2086-2087, 2087-2088, 2088-2089, 2089-2090, 2090-2091, 2091-2092, 2092-2093, 2093-2094, 2094-2095, 2095-2096, 2096-2097, 2097-2098, 2098-2099, 2099-2100, 2100-2101, 2101-2102, 2102-2103, 2103-2104, 2104-2105, 2105-2106, 2106-2107, 2107-2108, 2108-2109, 2109-2110, 2110-2111, 2111-2112, 2112-2113, 2113-2114, 2114-2115, 2115-2116, 2116-2117, 2117-2118, 2118-2119, 2119-2120, 2120-2121, 2121-2122, 2122-2123, 2123-2124, 2124-2125, 2125-2126, 2126-2127, 2127-2128, 2128-2129, 2129-2130, 2130-2131, 2131-2132, 2132-2133, 2133-2134, 2134-2135, 2135-2136, 2136-2137, 2137-2138, 2138-2139, 2139-2140, 2140-2141, 2141-2142, 2142-2143, 2143-2144, 2144-2145, 2145-2146, 2146-2147, 2147-2148, 2148-2149, 2149-2150, 2150-2151, 2151-2152, 2152-2153, 2153-2154, 2154-2155, 2155-2156, 2156-2157, 2157-2158, 2158-2159, 2159-2160, 2160-2161, 2161-2162, 2162-2163, 2163-2164, 2164-2165, 2165-2166, 2166-2167, 2167-2168, 2168-2169, 2169-2170, 2170-2171, 2171-2172, 2172-2173, 2173-2174, 2174-2175, 2175-2176, 2176-2177, 2177-2178, 2178-2179, 2179-2180, 2180-2181, 2181-2182, 2182-2183, 2183-2184, 2184-2185, 2185-2186, 2186-2187, 2187-2188, 2188-2189, 2189-2190, 2190-2191, 2191-2192, 2192-2193, 2193-2194, 2194-2195, 2195-2196, 2196-2197, 2197-2198, 2198-2199, 2199-2200, 2200-2201, 2201-2202, 2202-2203, 2203-2204, 2204-2205, 2205-2206, 2206-2207, 2207-2208, 2208-2209, 2209-2210, 2210-2211, 2211-2212, 2212-2213, 2213-2214, 2214-2215, 2215-2216, 2216-2217, 2217-2218, 2218-2219, 2219-2220, 2220-2221, 2221-2222, 2222-2223, 2223-2224, 2224-2225, 2225-2226, 2226-2227, 2227-2228, 2228-2229, 2229-2230, 2230-2231, 2231-2232, 2232-2233, 2233-2234, 2234-2235, 2235-2236, 2236-2237, 2237-2238, 2238-2239, 2239-2240, 2240-2241, 2241-2242, 2242-2243, 2243-2244, 2244-2245, 2245-2246, 2246-2247, 2247-2248, 2248-2249, 2249-2250, 2250-2251, 2251-2252, 2252-2253, 2253-2254, 2254-2255, 2255-2256, 2256-2257, 2257-2258, 2258-2259, 2259-2260, 2260-2261, 2261-2262, 2262-2263, 2263-2264, 2264-2265, 2265-2266, 2266-2267, 2267-2268, 2268-2269, 2269-2270, 2270-2271, 2271-2272, 2272-2273, 2273-2274, 2274-2275, 2275-2276, 2276-2277, 2277-2278, 2278-2279, 2279-2280, 2280-2281, 2281-2282, 2282-2283, 2283-2284, 2284-2285, 2285-2286, 2286-2287, 2287-2288, 2288-2289, 2289-2290, 2290-2291, 2291-2292, 2292-2293, 2293-2294, 2294-2295, 2295-2296, 2296-2297, 2297-2298, 2298-2299, 2299-2300, 2300-2301, 2301-2302, 2302-2303, 2303-2304, 2304-2305, 2305-2306, 2306-2307, 2307-2308, 2308-2309, 2309-2310, 2310-2311, 2311-2312, 2312-2313, 2313-2314, 2314-2315, 2315-2316, 2316-2317, 2317-2318, 2318-2319, 2319-2320, 2320-2321, 2321-2322, 2322-2323, 2323-2324, 2324-2325, 2325-2326, 2326-2327, 2327-2328, 2328-2329, 2329-2330, 2330-2331, 2331-2332, 2332-2333, 2333-2334, 2334-2335, 2335-2336, 2336-2337, 2337-2338, 2338-2339, 2339-2340, 2340-2341, 2341-2342, 2342-2343, 2343-2344, 2344-2345, 2345-2346, 2346-2347, 2347-2348, 2348-2349, 2349-2350, 2350-2351, 2351-2352, 2352-2353, 2353-2354, 2354-2355, 2355-2356, 2356-2357, 2357-2358, 2358-2359, 2359-2360, 2360-2361, 2361-2362, 2362-2363, 2363-2364, 23

- ¹ *See* the discussion of the "middle class" in the text.

Ten opsigte van die werkwyse wat gevolg moes word om 'n ondersoek by grondvlak gemeenskapslede te doen, het Hope en Timmel (1991:36-37) aanbeveel dat die ondersoek op 'n meer ongestruktureerde wyse gedoen moes word. Die ondersoekspan moes luister na gesprekke van mense wat dié dinge bespreek wat hulle die meeste pla.

Die ondersoekspan moes bestaan uit persone wat goed kon waarneem en wat sensitief was vir 'n gemeenskap se sosiale behoeftes; hulle psigiese samestelling; die plaaslike kulturele kodes; die taal; die plaaslike ekonomiese stelsel en hulle moes kennis hê van die beginsels van volwasse opvoeding.

Die lewensterreine wat volgens Hope en Timmel (1991:38) deur die ondersoek gedek moes word is die volgende:

- die gemeenskap se besluitnemingsprosesse;
- die opvoedingsmetodes (formeel en informeel) en hoe die kinders gesosialiseer word;
- vryetydsbesteding en ontspanning;
- die heersende waardes en norme;
- die toeganklikheid van staatinstellings.

Die inligting wat nodig was om 'n basis te vorm vir die bevestiging van die aanname soos wat die tweede fase van die skematiese voorstelling aandui, was:

- * wat die grondvlak mense alreeds doen om hulle lewensomstandighede te verbeter;

- 1. Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.
- 2. Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.
- 3. Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.
- 4. Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

Die Fülle der Aufgaben, die der Staat zu erfüllen hat, ist eine Folge der Entwicklung der Gesellschaft.

- * wat hulle intussen aangeleer het tydens hulle aanpassing by veranderde omstandighede;
- * wat binne hulle bereik was om self te doen om hulle omstandighede te verbeter;
- * op watter vlak van behoeftebevrediging hulle ontwikkeling was; en
- * watter blokkasies/probleme hulle ontwikkeling bemoeilik.

Hierdie vrae sou aan die ondersoeker die nodige inligting verskaf om aannames te formuleer wat bevestig kon word deur middel van 'n ondersoek.

Die voorlopige aanname (fase twee) wat geformuleer is vir hierdie ondersoek, is:

Sosiale faktore beïnvloed gemeenskapslede se deelname aan ontwikkeling.

Dit was die doelstelling (derde fase in Figuur I) om die sosiale faktore en gepaardgaande lewensvaardighede wat benodig word vir ontwikkeling, sowel as die eise wat ontwikkeling stel, te ondersoek.

7.2.2

Die navorsingsontwerp

Die navorsingsontwerp wat vir hierdie ondersoek gebruik is, is die Ontwikkelingsnavorsingsmodel. Thomas in Grinnell (1985:498) verskaf 'n riglyn waarvolgens daar wetenskaplik ondersoek ingestel kan word na 'n byna ongestruktureerde onderwerp soos wat dit in hierdie ondersoek die geval is.

the population with genetic defects can be
 kept low by using the "carrier" principle. This means
 that the carrier of a defective gene is not
 affected, but the gene can be passed on to his
 offspring.

Genetic Defects

Genetic Defects

1. Genetic defects are caused by changes in the
 DNA sequence. These changes can be inherited
 from one or both parents, or they can be
 acquired during the life of the individual.
 Some genetic defects are caused by a single
 gene, while others are caused by multiple
 genes.
2. Genetic defects can be caused by a single
 gene, or by multiple genes. Some genetic
 defects are caused by a single gene, while
 others are caused by multiple genes.
3. Genetic defects can be caused by a single
 gene, or by multiple genes. Some genetic
 defects are caused by a single gene, while
 others are caused by multiple genes.

Genetic Defects

1. Genetic defects are caused by changes in the
 DNA sequence. These changes can be inherited
 from one or both parents, or they can be
 acquired during the life of the individual.
2. Genetic defects can be caused by a single
 gene, or by multiple genes. Some genetic
 defects are caused by a single gene, while
 others are caused by multiple genes.
3. Genetic defects can be caused by a single
 gene, or by multiple genes. Some genetic
 defects are caused by a single gene, while
 others are caused by multiple genes.

Genetic Defects in

Genetic Defects

1. Genetic defects are caused by changes in the
 DNA sequence. These changes can be inherited
 from one or both parents, or they can be
 acquired during the life of the individual.
2. Genetic defects can be caused by a single
 gene, or by multiple genes. Some genetic
 defects are caused by a single gene, while
 others are caused by multiple genes.
3. Genetic defects can be caused by a single
 gene, or by multiple genes. Some genetic
 defects are caused by a single gene, while
 others are caused by multiple genes.

Die Ontwikkelingsnavorsingsmodel bestaan uit vyf fases. Elke fase het bepaalde doelwitte en stappe wat gevolg moet word. (Vergelyk Thomas in Grinnell 1985:495.) Die proses sien soos volg daar uit:

FASE 1: Ontleding:

Doelwitte

1. Daar bestaan 'n problematiese verskynsel in die gemeenskap (byvoorbeeld ontwikkelingsprojekte slaag nie).
2. Die stand van bestaande sosiale tegnologie moet ontleed word.
3. Daar moet 'n opname gemaak word van die tegnologiese/ tegniese inligting wat beskikbaar is, sowel as die hulpbronne.
4. Die uitvoerbaarheid van die studie moet vasgestel word.

Stappe

1. Identifiseer en ontleed die probleem.
2. Hersien die potensiaal wat in die mense teenwoordig is.
3. Doen 'n uitvoerbaarheidstudie.
4. Kies die tegniese doelstelling.
5. Kies die bronne waarvandaan die inligting verkry gaan word.

FASE II: Ontwikkeling

Doelwitte

1. Relevante inligting moet ingesamel word.
2. 'n Navorsingsontwerp en data-insamelingstegnieke moet ontwikkel word.
3. Ontwikkel 'n nuwe produk.

Frage

1. Was ist die Aufgabe des ...?
2. ...
3. ...
4. ...

Antwort

1. ...
2. ...

Frage

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...

Seite 12, Bewertung der ...

Frage

1. ...

Frage

1. ...
2. ...
3. ...

Stappe

1. Samel die inligting in en evalueer die tegniese hulpbronne.
2. Ontwerp die sosiale tegnologie waarvolgens die inligting ingesamel gaan word.
3. Finaliseer die tegnologie van die navorsingsontwerp.

FASE III: Evaluering

Doelwitte

1. Die veldondersoek moet gedoen word.
2. Die resultate moet getoets word vir gebruikbaarheid.

Stappe

1. Evalueer die bruikbaarheid van die ontwerp.
2. Versamel die verwerkte inligting.
3. Ontleed/Evalueer die bruikbaarheid van die navorsingsontwerp en insamelingsmetodes.
4. Doen die nodige aanpassings aan die ontwerp en insamelingsmetodes.

FASE IV: Verfyning en Afronding

Doelwitte

1. Verfyn die navorsingsontwerp en insamelingsmetodiek.

Stappe

1. Pas die navorsingsontwerp aan.
2. Ontleed die inligting aan die hand van die nuwe ontwerp.
3. Implimenteer die ontwerp.

1900

1901

1902

1903

1904

1905

FASE V: Aanvaarding

Doelwitte

1. Gebruik die ontwerp.

Stappe

1. Implimentering.

Hierdie "Development Research and Utilization (DR + U) (Thomas in Grinnell 1985:495) word in 'n tabel soos volg saamgevat:

TABEL 2: ONTWIKKELINGSNAVORSING EN IMPLIMENTERINGS MODEL
(Developmental Research and Utilization (DR + U))

FASE	KONKRETE OMSTANDIGHEDE	AKTIWITEITE EN STAPPE
I. Ontleding	A. Problematiese verskynsel in die gemeenskap	1. Probleemanalise
	B. Stand van bestaande sosiale tegnologie	2. Menslike potensiaal
	C. Toepaslike inligting en hulpbronne	3. Uitvoerbaarheid
	D. Uitvoerbaarheid van die navorsing	4. Doelstelling
II. Ontwerp	E. Probleme met die doelstelling en navorsingsontwerp	5. Program vereistes
	F. Toepaslike data	6. Ontwerp probleme
	G. Voorlopige simboliese voorstelling van die program	7. Kies inligtingsbronne
	H. Program self	8. Samel inligting in Alternatiewe oplossings
	I. Program prosedures	9. Voeg alle inligting saam tot 'n geheel
		10. Werklike verteenwoordiging
III Ontwikkeling	J. Ontwikkelingsplan	11. Voer prosedures uit
	K. Toets uit	12. Formuleer die plan
	L. Toets data	13. Berei voor
	M. Toets die program	14. Voer uit en toets
IV Evaluasie	N. Evalueer die plan	15. Formuleer die plan
	O. Evalueer data	16. Voer uit
V Afronding	P. Afronding	17. Berei media voor
VI Aanvaarding	Q. Algemene gebruik	18. Versprei program
		19. Implimenteer program
		20.

Die Ontwikkelingsnavorsingsmodel is soos volg in die praktyk van hierdie ondersoek uitgevoer:

FASE I: Ontleding

Tydens hierdie fase is die probleme wat grondvlak gemeenskapslede met gemeenskapsontwikkeling ondervind, deur middel van 'n literatuurstudie ingesamel en ontleed. Aandag is bestee aan die sosiale faktore wat 'n rol speel by gemeenskapsontwikkeling, die eise wat ontwikkeling stel en die lewensvaardighede wat benodig word om by 'n stedelike area aan te pas. Daar is veral swaar geleun op die menings van outeurs uit

... of

... ..

THE

... ..

... ..

... ..

Afrika, of buitelanders wat direkte kontak met ontwikkelingsprojekte in Afrika het. Die ondersoeker wou gemeenskapsontwikkeling bekyk deur die oë van die Afrikaan.

Hierdie fase het gefokus op die insameling en ontleding van die tegniese inligting.

FASE II: Ontwikkeling

Na aanleiding van die inligting wat in Fase I ingesamel en ontleed is, is daar besluit om 'n skedule vir navorsingsassistenten saam te stel wat as riglyn sou dien vir die insameling van inligting. Die inhoud van die onderhoudskedule moes fokus op vrae wat handel oor sosiale faktore; die eise wat verstedeliking (ontwikkeling) aan die mense stel, en die lewensvaardighede wat nodig is om aan te pas by ontwikkeling.

Daar is verder besluit dat die inligting op 'n informele wyse ingesamel moes word waar daar gebruik gemaak word van die beginsels van die etnometodologie. Hiermee word bedoel dat die onderhoudvoerder subjektief deel moet word van die respondent(e), deurdat hy saam met die respondent bespiegel oor die fokuspunte van die ondersoek. Die respondente kon 'n kleingroep byeen kom en die vrae van die onderhoudskedule met mekaar bespreek en dit dan daarna individueel beantwoord.

Daar is ook besluit dat die onderhoudvoerders inheemse persone moes wees wat die taal en ongeskrewe kulturele kodes van die gemeenskap ken en dat 'n vraelys saamgestel moes word wat etnometodologiese inligting bevat wat deur die onderhoudvoerders ingevul moes word. Sodoende kon kwalitatiewe inligting ingesamel

For each of the above cases, we have $\mathcal{L}(\mathcal{A}) \subseteq \mathcal{L}(\mathcal{B})$.
 However, in the previous results, the converse is not
 always true.

10. The Commission has also been informed that the Government of India has been requested to provide information regarding the status of the Commission's work in the field of human rights, particularly in the area of the rights of the child. The Commission has also been informed that the Government of India has been requested to provide information regarding the status of the Commission's work in the field of human rights, particularly in the area of the rights of the child.

1. The first step is to identify the problem. This involves understanding the situation and the goals that need to be achieved.

5. The maximum length of a flight between
points i and j is denoted by l_{ij} .
Similarly, l_{ji} is the maximum length of a
flight from j to i .

The above information was obtained from a review of the records of the FBI, New York Office, dated 10/18/67, and 10/19/67, and 10/20/67, and 10/21/67, and 10/22/67, and 10/23/67, and 10/24/67, and 10/25/67, and 10/26/67, and 10/27/67, and 10/28/67, and 10/29/67, and 10/30/67, and 10/31/67, and 11/1/67, and 11/2/67, and 11/3/67, and 11/4/67, and 11/5/67, and 11/6/67, and 11/7/67, and 11/8/67, and 11/9/67, and 11/10/67, and 11/11/67, and 11/12/67, and 11/13/67, and 11/14/67, and 11/15/67, and 11/16/67, and 11/17/67, and 11/18/67, and 11/19/67, and 11/20/67, and 11/21/67, and 11/22/67, and 11/23/67, and 11/24/67, and 11/25/67, and 11/26/67, and 11/27/67, and 11/28/67, and 11/29/67, and 11/30/67, and 12/1/67, and 12/2/67, and 12/3/67, and 12/4/67, and 12/5/67, and 12/6/67, and 12/7/67, and 12/8/67, and 12/9/67, and 12/10/67, and 12/11/67, and 12/12/67, and 12/13/67, and 12/14/67, and 12/15/67, and 12/16/67, and 12/17/67, and 12/18/67, and 12/19/67, and 12/20/67, and 12/21/67, and 12/22/67, and 12/23/67, and 12/24/67, and 12/25/67, and 12/26/67, and 12/27/67, and 12/28/67, and 12/29/67, and 12/30/67, and 12/31/67.

word wat 'n diepte insig kan gee in die grondvlakpersoon se denkprosesse rondom besluitneming om te ontwikkel.

Inligting oor die spesifieke ontwikkelingsomstandighede in Windhoek, is vooraf ingesamel deur die ondersoeker. Daar is persoonlike onderhoude gevoer met twaalf praktiserende maatskaplike werkers, vyf gemeenskapontwikkelaars en die hoofde van drie ontwikkelingsprojekte. Hierdie inligting is verwerk in vrae in die onderhoudskedule en dit is gegroepeer onder die fokuspunte van sosiale faktore, eise wat verstedeliking stel en lewensvaardighede.

Tydens hierdie fase het dit na vore gekom dat die grondvlak gemeenskapslede nie die gevoel moet kry dat hulle uitgebuit word deur die ondersoekspan nie. (Daar is al ondersoeke in die verlede gedoen by die lede, maar hulle het geen uitslag van die resultate, of enige ander ontwikkelingsinsette gekry nie.) Die aanbieding van 'n kursus in lewensvaardighede deur middel van opvoedkundige groepwerk, kan as 'n kompensasie dien vir hulle deelname aan die ondersoek.

Die navorsingsontwerpe wat in hierdie ondersoek gebruik is, is die verkennende- en beskrywende ontwerpe, en wel vir die volgende redes:

Reid en Smith (1981:67) kategoriseer die verkennende ontwerp onder die afdeling van teorie bou. Met ander woorde, wanneer daar nie voldoende inligting beskikbaar is oor 'n verskynsel nie, word hierdie ontwerp gebruik om 'n voorlopige begrip van die fenomeen te vorm, sodat 'n hipotese en teorie daaruit geformuleer kan word.

Collins (1984:22) stel dit dat hierdie ontwerp die navorser in staat stel om konsepte te verfyn sodat hy hipoteses kan formuleer wat hy deur middel van sy ondersoek kan bewys of weerspreek. Collins (1984:22) haal ook die siening van Black en Champion (1976:79) in hierdie verband aan. Hierdie outeurs sien die verkennende ontwerp soos volg: "Explanatory research acquaints the researcher with the characteristics of the research target". Reid en Smith (1981:68) verduidelik dit verder soos volg: "the intent (is) to gain an initial look at a piece of reality and to stimulate ideas about it. At this level, research yields a sense of what is possible, rather than what is probable".

Die funksie van die verkennende ontwerp is dan om die basis te lê vir definitiewe studie. Dit het dus 'n beperkte funksie. Maar die beperking beteken nie dat die bruikbaarheid daarvan ook beperk is nie. Die verkennende ontwerp kan ook toegepas word met die oog op die bestudering van praktiese probleemverskynsels. In maatskaplike werk moet besluite deurgaans geneem word juis ten spyte van beperkte kennis of inligting oor 'n saak en daarom is die verkennende ontwerp in die beroep so nuttig. (Vergelyk Reid en Smith 1981:69.)

'n Volgende kenmerk van die verkennende ontwerp is dat die presiese beskrywing van kwantitatiewe veranderlikes minder belangrik is. Die verteenwoordiging van die steekproef is ook nie so belangrik as die feit dat daar wel gevalle of insidente is wat die navorser se gedagtes kan stimuleer nie. Reid en Smith (1981:69) verduidelik soos volg:

represent data with correct evaluation. It involves a change in the traditional value system, an attitude of respect for all who call the "blackboard" to mind. It is not my intention to suggest a change in the way of life of the people, but even a small adjustment in attitude, an evaluation in terms of life, is worth a great deal."

On the 1981 121 anniversary of the founding of the Republic of China, the author gave a speech on the importance of education in building a new society and the role of the people.

Below are a few of the key points from the speech, which were also published in the newspaper.

- 1. We must have a new attitude towards education.
- 2. We must have a new attitude towards the people.
- 3. We must have a new attitude towards the future.

The author also said that the people must have a new attitude towards education. He said that education is the key to the future of the people. He said that education is the key to the future of the people. He said that education is the key to the future of the people.

The author also said that the people must have a new attitude towards education. He said that education is the key to the future of the people. He said that education is the key to the future of the people. He said that education is the key to the future of the people.

"Research done with largely exploratory - formulative purposes in mind requires only a modest investment of resources, and allows considerable flexibility in method. Samples may be selected according to which source of data will provide the most useful information most readily, and additional sources of data may be added to pursue leads."

Collins (1984:22) onderskryf bogenoemde verduideliking en sy sê verder: "The main condition for exploratory research is imperfect knowledge or research about a phenomenon."

Rubin en Babbie (1992:48) identifiseer drie doelstellings van die verkennende ontwerp, naamlik:

- * Om die navorser se nuuskierigheid te bevredig asook sy behoefte om 'n verskynsel beter te verstaan.
- * Om die uitvoerbaarheid van 'n meer intensiewe studie uit te toets;
- * Om metodes van ondersoek te ontwikkel met die oog op 'n meer intensiewe studie.

Die regverdiging vir die keuse van die verkennende ontwerp vir hierdie spesifieke studie lê daarin dat daar nie voldoende kennis beskikbaar is oor wat die sosiaal-maatskaplike behoeftes van die inwoners van Windhoek is nie. Hierdie inligting moet ontdek word soos wat die navorsing vorder.

Die tweede ontwerp wat gekies word vir hierdie navorsing, is die beskrywende ontwerp. Voordat universele patrone van sosiale interaksie uitgeken kan word, moet daar eers 'n beskrywing van persone se gedrag onder sekere omstandighede gedoen word. Die

hoofdoel van die beskrywende ontwerp is om moontlike verwantskappe tussen veranderlikes aan te dui. Meer uitgebreide navorsing volg nadat 'n basis deur middel van die beskrywende ontwerp gelê is. (Vergelyk Collins 1984:23.) Hierdie ontwerp bou voort op die inligting wat deur middel van die verkennende ontwerp ingesamel is, en berei die weg voor vir kwalitatiewe beskrywende studies.

Die belangrikste funksie van navorsing is om uit te vind wat die oorsake vir verskynsels is. In maatskaplike werk wil ons byvoorbeeld weet wat die oorsake vir maatskaplike wanfunksionering is. (Vergelyk Reid en Smith 1981:71.) Beskrywende navorsing stel die ondersoeker in staat uit te vind waarom gemeenskapsontwikkelingsprojekte soms nie slaag nie.

Beskrywende studies is daarby meer spesifiek as verkennende studies, omdat dit fokus op spesifieke teikengroepe. Daar is ook 'n tydsverloop ingebou in die beskrywende ontwerp, sodat die teikengroep se gedrag na 'n tydsverloop ontleed kan word. Met hierdie ontwerp samel die navorser nie net inligting oor 'n verskynsel in nie, hy beweeg ook na die vlak van kwalitatiewe studie. Die kwalitatiewe inligting kan dan gesistematiseer, geprosesseer en beskryf word. Hierdie werkswyse is meer geldig en daarom meer betroubaar. (Vergelyk Collins 1984:24.)

Die beskrywende ontwerp sluit aan by die doelstelling van hierdie ondersoek om spesifieke groepe te bestudeer (onderontwikkelde persone in 'n stedelike area) en om kwalitatiewe inligting oor sosiale faktore, eise wat ontwikkeling stel en lewensvaardighde waaroor ontwikkelende persone in 'n stedelike gebied moet beskik, na te vors.

Die doelwitte in fase II is om relevante inligting in te samel met die oog op 'n navorsingsontwerp en data-insamelingstegnieke wat by die doelstelling van die ondersoek pas. Hierdie fase is dus voltooi en aandag word vervolgens aan fase III bestee.

Fase III: Evaluering

Gedurende hierdie fase moes 'n veldondersoek gedoen word om uit te vind of die navorsingsontwerp en data-insamelingsmetodes bruikbaar is. Die nodige aanpassings moes gemaak word.

Die onderhoudskedule is uitgetoets deur dit aan 50 gemeenskapslede voor te lê vir bespreking. Die resultaat van die bespreking was dat die bewoording van die vrae in die algemene spreektaal geformuleer moet word en dat die vrae toegelig moet word met praktiese voorbeelde wat vir die grondvlak respondente bekend is. Na aanleiding van hierdie terugvoer is die onderhoudskedule aangepas sodat die vrae by die idioom van die grondvlak persone inpas.

Daar is egter besef dat 'n kursus vir die navorsings-assistente aangebied sal moet word, waarin inligting deurgegee word omtrent die ideologiese benadering tot gemeenskapsontwikkeling soos wat dit in die voorafgaande literatuurstudie bespreek is. Inligting moet ook verstrekkend word oor hoe die navorsingsproses gaan verloop en hoe die onderhoudskedule benut moet word. Die spesifieke werkswyse wat in hierdie ondersoek gevolg moes word, moet vir die assistente duidelik wees, naamlik dat daar van kleingroep-besprekings gebruik gemaak gaan word, sowel as individuele onderhoude.

the same time, it was also necessary that the social and economic conditions be sufficiently similar, and that the individuals selected for each group be similar in age and intelligence.

When these criteria had been met, twenty-nine subjects were randomly selected for the experiment. Each subject was assigned a name similar to the names of the subjects in the other group, and the subjects were then randomly assigned to the two groups. The assignment was made by a person who was not involved in the experiment. The assignment was made by a person who was not involved in the experiment. The assignment was made by a person who was not involved in the experiment.

After the assignment to the two groups, the subjects were given a questionnaire. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups.

After the questionnaire was completed, the subjects were given a questionnaire. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups.

2.2.2. Assignment to Groups

After the assignment to the two groups, the subjects were given a questionnaire. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups. The questionnaire was designed to explore the subjects' attitudes toward the two groups.

'n Riglyn vir deelnemende waarneming moet ook aan die navorsingsassistentente beskikbaar gestel word sodat daardie afdeling van data-insameling wetenskaplik bruikbaar kan wees.

Tydens hierdie fase is daar ook aandag bestee aan opvoedkundige groepwerk vir die respondente. Hulle kan lewensvaardighede aanleer wat hulle toerus vir die aanpassing by verstedeliking en ontwikkeling. Die inhoud van die groepbyeenkomste sal egter afhang van die resulte van die ondersoek. Die respondente sal tydens die ondersoek aandui watter lewensvaardighede vir hulle relevant is.

Tydens die groepbyeenkomste sal die navorsingsassistentente geleentheid kry om volgens die etnomologiese model vas te stel hoe die ontwikkelingsproses by die gemeenskapslede beslag kry en groei. Die groepwerkbyeenkomste sal 'n bydrae lewer tot diepte insig in die grondvlak gemeenskapslid se sosiale funksionering. Hierdie inligting sal die kwalitatiewe inhoud van die navorsing verhoog.

Nadat bogenoemde evaluerende werk gedoen is, is oorbeweeg na fase IV.

Fase IV: Verfyning en Afronding

Tydens hierdie fase is die onderhoudskedule verfyn en afgerond, die etnometodologiese vraelys met die oog op deelnemende waarneming is afgerond en die inhoudsopgawe en reëlins vir 'n opleidingskursus vir die navorsingsassistentente is afgerond. Aanvoorwerk is gedoen vir die hou van opvoedkundige groepe vir dié grondvlak respondente wat daarby kan inskakel.

Die in Betracht kommenden Punkte sind in der folgenden Tabelle nach dem Stand der Dinge, der sich aus dem Bericht ergibt, zusammengestellt.

Es ist zu erwarten, dass die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte in der nächsten Zeit erledigt werden können.

Die in der Tabelle

Die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte sind in der folgenden Tabelle nach dem Stand der Dinge, der sich aus dem Bericht ergibt, zusammengestellt. Es ist zu erwarten, dass die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte in der nächsten Zeit erledigt werden können.

Die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte sind in der folgenden Tabelle nach dem Stand der Dinge, der sich aus dem Bericht ergibt, zusammengestellt.

Die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte sind in der folgenden Tabelle nach dem Stand der Dinge, der sich aus dem Bericht ergibt, zusammengestellt.

Die in der Tabelle

Die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte sind in der folgenden Tabelle nach dem Stand der Dinge, der sich aus dem Bericht ergibt, zusammengestellt. Es ist zu erwarten, dass die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte in der nächsten Zeit erledigt werden können.

Die in der Tabelle nach dem Stand der Dinge angegebenen Punkte sind in der folgenden Tabelle nach dem Stand der Dinge, der sich aus dem Bericht ergibt, zusammengestellt.

Die onderhoudskedule in sy finale vorm en die riglyne vir deelnemende waarneming is aangeheg by hierdie verslag as Bylaes 1 en 2.

Fase V is die laaste fase van hierdie model vir ontwikkelingsnavorsing en dit het vervolgens aan die beurt gekom.

Fase V: Aanvaarding

Die navorsingsontwerpe, naamlik die verkennende- en beskrywende ontwerpe is aanvaar as bruikbaar vir die ondersoek. Hulle sal aanvullend tot mekaar gebruik word - eers die verkennende ontwerp waarvolgens 'n voorlopige begrip van die fenomeen verkry word en opvolgend die beskrywende ontwerp om 'n kwalitatiewe beskrywing van die inligting te gee.

Die data-insamelingsmetodes, naamlik die onderhoudskedule en etnometodologiese riglyn, word aanvaar.

Hiermee word die beskrywing van die benadering tot die navorsingsprobleem afgehandel.

7.3

DIE STEEKPROEF

Steekproefneming het verfynde klassifikasies en prosedures en vir die doeleindes van hierdie ondersoek is daar gebruik gemaak van gestratifiseerde steekproefneming wat gegroepeer word onder die waarskynlikheidsteekproef- nemingsprosedure en van oordeelkundige steekproefneming wat inpas by die nie-waarskynlikheidsteekproefneming. (Vergelyk Van der Merwe 1987:52-53.)

Om 'n verteenwoordigende groep respondente in Windhoek te identifiseer, is die hoofstad onderverdeel in

streke of woonbuurtes. Daar is van die "top-down" metode gebruik gemaak om 'n verteenwoordigende groep te identifiseer soos wat dit in Bailey (1982:70) beskryf word.

Windhoek kan vanuit 'n gemeenskapsontwikkelingspunt in drie hoof streke verdeel word:

- * Kleiner Windhoek wat bestaan uit ontwikkelde woonbuurtes met 'n inwonertal van $\pm$ 38 000 mense.
- * Khomasdal area wat 'n ontwikkelende area is. Daar bestaan 'n sosio-ekonomiese infrastruktuur, maar 'n laer per kapita inkomste as 'n Kleiner Windhoek. Daar is 'n inwonertal van $\pm$ 18 000 mense.
- * Katutura area is 'n onderontwikkelde area met al die kenmerke van 'n onderontwikkelde gebied ten spyte daarvan dat dit aan Kleiner Windhoek en Khomasdal grens. Die amptelike inwonertal van hierdie gebied is 61 000 mense, maar na onafhanklikheid op 21 Maart 1990, word geskat dat die inwonertal met 25 000 mense vermeerder het (volgens die stadsmerk van Windhoek). 'n Inwonertal dus van $\pm$ 86 000 mense.

Vir die doeleindes van hierdie studie word daar gekonsentreer op Katutura omdat dit die navorsingsdoelstelling is om aandag te bestee aan die ontwikkeling van 'n Derde Wêreld stedelike gemeenskap. In die area woon die bevolking wat wetenskaplik bestudeer gaan word - die "study population". (Vergelyk Rubin en Babbie 1992:225.)

In Katutura is daar die volgende gemeenskapsontwikkelingsprojekte: U-DO Training Centre;

судились, а потому и не могли быть признаны виновными. Судья же, не имея возможности доказать виновность подсудимых, был вынужден оправдать их.

Второй недостаток этих "заключений" состоит в том, что в них не указывается, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению. Таким образом, судья не указывает, по какому именно обвинению подсудимые были признаны виновными.

В заключение, хотелось бы отметить, что в этих "заключениях" судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению. Таким образом, судья не указывает, по какому именно обвинению подсудимые были признаны виновными. В заключение, хотелось бы отметить, что в этих "заключениях" судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению. Таким образом, судья не указывает, по какому именно обвинению подсудимые были признаны виновными.

1. Судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению.
2. Судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению.
3. Судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению.
4. Судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению.

В заключение, хотелось бы отметить, что в этих "заключениях" судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению. Таким образом, судья не указывает, по какому именно обвинению подсудимые были признаны виновными.

В заключение, хотелось бы отметить, что в этих "заключениях" судья не указывает, почему же в отношении подсудимых не было возбуждено уголовное дело, не было ли вообще возбуждено, и если да, то по какому именно обвинению.

Saamstaan Steenmakery; Namibian Housing Enterprise; Namibian Development Trust; Evangeliese Lutherse Kerk; Rooms Katolieke Kerk; en die Namibiese Raad van Kerke.

Hierdie instansies bemoei hulle onder andere om beter behuising aan die inwoners te voorsien; opleidingskursusse aan te bied soos geletterheid, naaldwerk, kookkuns en huishoudelike bestuur. Om in staat te wees om 'n steekproef eenheid ("sampling unit"), soos Rubin en Babbie (1992:225) daarna verwys, te selekteer, is ondersoek ingestel na bogenoemde gemeenskapsontwikkelingsprojekte. Onderhoude is gevoer met die projekteleiers en briewe waarin toestemming gevra word om 'n navorsingsondersoek by die projek te doen is aan beheerrade geskryf. Volgens die riglyne vir oordeelkundige steekproefneming (Stoker in van der Merwe 1981:65-69), kon 'n steekproefraamwerk saamgestel word. Die steekproefraamwerk bestaan uit die eenhede waaruit die steekproef getrek gaan word. (Vergelyk Rubin en Babbie 1992:225 en Huysamen 1994:38.) Die eenhede wat uiteindelik na die seleksie en onderhandeling deel gevorm het van die steekproefraamwerk, was:

- * U-DO Training Centre;
- * Saamstaan Steenmakery;
- * Namibian Housing Enterprise; en
- * Gemeenskapsontwikkelingskliënte van die Ministerie van Gesondheidsdienste en welsyn.

Die U-DO Training Centre bied kursusse vir vroue aan in naaldwerk, kookkuns, finansiële beplanning en huishoudelike bestuur. Kursusgangers ontvang 'n diploma na die voltooiing van die kursus en word deur die Sentrum uitgeplaas vir werk.

By die Saamstaan Steenmakery leer volwasse mans en

vrouens hoe om stene te maak en huise te bou. Huislenings word aan goedgekeurde applikante beskikbaar gestel. Hierdie organisasie het 'n goed gestruktureerde program met komitees en grondvlakverteenvoording.

Die Namibian Housing Enterprise is 'n semi-staatsgesubsidieerde organisasie wat sub-ekonomiese behuising voorsien. Huislenings word aan goedgekeurde applikante voorsien.

Die gemeenskapsontwikkelingsprojekte van die Ministerie van Gesondheidsdienste en Welsyn is self-helpprojekte wat spontaan ontwikkel uit groepwerksessies. Elke groep formuleer sy eie ontwikkelingsprojek volgens behoefte.

Die faktore wat die belangrikste rol gespeel het in die seleksie was die volgende:

- * toestemming van projekteleiers en beheerrade;
- * die bereidwilligheid van die grondvlaklede om deel te neem aan die ondersoek;
- * die fisiese beskikbaarheid van die grondvlaklede om deel te neem aan die navorsing (is hulle soggens, smiddae of vroeg-aand beskikbaar);
- * hulle beskikbaarheid vir 'n deurlopende tydperk van ± 4 tot 12 weke waarin die onderhoude gevoer kon word en die groepwerkbyeenkomste afgehandel kon word. Nie al die respondente sou kon inskakel by die groepwerkbyeenkomste nie. Om die skedules te voltooi sou ± 4 weke in beslag neem en die opvoedkundige groepe waartydens lewensvaardighede aangeleer word, sou ± 8 weke duur (1 byeenkoms per week).

Die waarnemingseenheid ("observation unit") of ook genoem die eenheid vir navorsing en analise (Rubin en Babbie 1992:225), het bestaan uit 320 grondvlak gemeenskapslede. Slegs 60 respondente is deur die Namibian Housing Enterprise toegesê vir die ondersoek, terwyl die ander instansies al hulle lede wat op daardie tydstip by hulle ingeskakel het, toegeken het as respondente. In die woorde van Huysamen (1994:44) is die steekproef gedoen op toevallige ("accidental") trekking. Die moeilike omstandighede van grondvlak gemeenskapslede in terme van hulle bereidwilligheid tot deelname en hulle fisiese beskikbaarheid vir deelname, het hierdie werkswyse genoodsaak.

Aandag word vervolgens bestee aan die onderhoudskedule en hoe dit geadministreer is.

7.4 **DIE ONDERHOUDSKEDULE**

Die samestelling van die onderhoudskedule, die toerusting van die navorsingsassistent, die verloop van die ondersoek en die begeleiding wat die navorsingsassistent deurlopend ontvang het, word onder hierdie afdeling bespreek.

7.4.1 **Die samestelling van die onderhoudskedule**

Daar is nie van 'n gestandaardiseerde vraelys gebruik gemaak nie. As gevolg van die aard van die ondersoek en die feit dat die respondente nie almal geletterde mense is nie, is 'n eiesoortige onderhoudskedule saamgestel. Die antwoorde wat die respondente verstrek het, is deur die navorsingsassistent op die skedule aangeteken. Elke respondent het sy/haar eie skedule met individuele antwoorde daarop geproduseer.

Die inhoud van die onderhoudskedule is saamgestel uit

die literatuurstudie wat gedoen is. Daar is veral sterk geleun op Hope en Timmel (1991:4 en 35-49). Die inhoud is aangepas nadat dit blootgestel was aan die praktyk gedurende die vooronderzoek. Die skedule is ook voorgelê aan die medepromotor vir ondersoek.

Tydens fase III en IV van die ontwikkelingsnavorsingsmodel van Thomas (in Grinnell 1985:495) is die onderhoudskedule uitgetoets en aangepas totdat dit bruikbaar was vir hierdie spesifieke ondersoekgroep. Die skedule is tydens die vooronderzoek voorgelê aan 50 grondvlak persone, twaalf praktiserende maatskaplike werkers en vyf hoofde van gemeenskapsontwikkelingsprojekte. Na elke voorlegging is aanpassings gemaak en is inligting uit die praktyk ingesamel wat ook tydens die toerustingskursus aan die navorsingsassistentente oorgedra is.

Die elemente wat hierdie onderhoudskedule uniek maak is byvoorbeeld die verskillende items (vrae) op die skedule, omdat dit uniek is aan die Windhoek inwoners. Die spreektaal en idioom waarin dit gestel is, is ook aangepas by die plaaslike spreektaal. Vir rekenaar-doeleindes is professionele terminologie tussen hakkies geplaas en is daar gebruik gemaak van opskrifte, onderopskrifte, kategorië en afdelings. Die onderhoudskedule bestaan uit nege vrae met onderafdelings. Die respondente moes 'n keuse maak tussen Ja/Nee en ook aandui watter vir hulle die belangrikste keuse is in 'n bepaalde kategorie.

Die fokuspunte van die skedule is:

- die sosiale faktore;
- eise wat verstedeliking stel;
- lewensvaardighede, en
- die huidige vlak van behoeftebevrediging.

7.4.2 Die toepassing van die onderhoudskedule

Daar is van kleingroepbesprekings ($\pm$ vyf tot ses persone in 'n groep) gebruik gemaak om die vrae op die skedule eers onderling te bespreek en daarna is die individuele response verkry en aangeteken.

Die doel met die kleingroepbesprekings was om die respondente 'n geleentheid te gee om die vraag so te formuleer dat hulle dit verstaan; om hulle lewensomstandighede met mekaar te bespreek; om deur middel van die bespreking groter objektiwiteit te kry en om oor die antwoord na te dink. Daarby is hierdie werkswyse 'n bekende manier van doen vir die grondvlak gemeenskapslede van Windhoek. Dit bied vir hulle gerusstelling en vrymoedigheid om deel te neem aan die ondersoek.

Die kleingroepbespreking was ook van waarde vir die navorsingsassistent, in dié sin dat hy seker kon maak dat al sy respondente die vraag verstaan; dat hy van deelnemende waarneming gebruik kon maak om te sien hoedat ontwikkelingsprosesse soos besluitneming, formulering en motivering tot groei by die grondvlakpersone ontwikkel. Hierdie etnometodologiese inligting is van groot waarde vir gemeenskapsontwikkeling. Deur middel van die subjektiewe aktiwiteit van 'n groepbespreking, kon die navorsingsassistent deel word van die denkpatroon van die respondent en kon hy waarneem hoedat hy by die finale antwoordkeuse gekom het.

Die kleingroepbespreking was 'n leergeleentheid vir die respondent en vir die navorsingsassistent.

Die respondente het geleer om hulle omstandighede objektief te bekyk, dit te formuleer en het die

sosiale ongemak wat hulle ervaar as gevolg van hul onderontwikkelde omstandighede, meer bewustelik en konkreet gemaak. Daarna kon hulle veranderinge aan hul situasie aanbring as hulle wou. Hulle het ook lotsgebondenheid ervaar deur hul situasies met ander persone in die klein groep te bespreek.

Die navorsingsassistent het geleer hoe die denk- en besluitnemingsprosesse van die grondvlak persone verloop en ook wat die aard van hulle abstrakte denke is. Soos reeds voorheen gesê, hierdie inligting is van besondere waarde vir die gemeenskapsontwikkelaar omdat dit hom help om die grondvlakpersoon se funksionering te verstaan. Hierdie begrip stel hom in staat om beter aansluiting te vind by die mense en om hulle te help om struikelblokke te oorkom as gevolg van hulle kultuur, tradisie en denkpatrone. Hierdie is bykomende praktykwysheid wat baie waardevol is, alhoewel dit nie die fokuspunt van die studie was nie.

Soos reeds vermeld, is die individuele antwoord na die kleingroepbespreking verkry en op verskillende skedules aangeteken.

Die kontak tussen die respondente en navorsingsassistent het ook gedien as 'n voorbereiding vir die opvoedkundige groepwerksessies oor lewensvaardighede wat later sou volg.

Nadat al die respondente gekontak is wat deel gevorm het van die steekproef, is die antwoorde op die rekenaar verwerk. Die resultate van die ondersoek word in die volgende hoofstuk weergegee.

by using the following formulae as appropriate:

1. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 2. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 3. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 4. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 5. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 6. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 7. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 8. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 9. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)
 10. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)

11. $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{[\text{base}]}{[\text{acid}]}$ (for buffer solutions)

QUESTIONS

1. Calculate the pH of a 0.1 M solution of acetic acid ($\text{pK}_a = 4.75$).
2. Calculate the pH of a 0.1 M solution of sodium acetate ($\text{pK}_a = 4.75$).
3. Calculate the pH of a 0.1 M solution of a weak acid ($\text{pK}_a = 4.75$).

ANSWERS

1. The pH of a 0.1 M solution of acetic acid is 3.75.
2. The pH of a 0.1 M solution of sodium acetate is 8.75.
3. The pH of a 0.1 M solution of a weak acid is 3.75.

QUESTIONS

1. Calculate the pH of a 0.1 M solution of acetic acid ($\text{pK}_a = 4.75$).
2. Calculate the pH of a 0.1 M solution of sodium acetate ($\text{pK}_a = 4.75$).
3. Calculate the pH of a 0.1 M solution of a weak acid ($\text{pK}_a = 4.75$).

7.4.3 Opleiding van die navorsingsassistent en groepwerkers

As gevolg van die unieke aard van hierdie ondersoek, was dit nodig dat die navorsingsassistent en groepwerkers opleiding moes kry in sekere aspekte van gemeenskapsontwikkeling, navorsing en opvoedkundige groepwerk soos wat dit op hierdie ondersoek betrekking gehad het. Die genoemde drie aspekte is onderverdeel in ses opleidingsessies van twee ure elk. Die opleiding is gedoen gedurende Februarie en Maart 1993.

Die inhoud van die opleidingsprogram was soos volg:

GEMEENSKAPSONTWIKKELING

1. Omskrywing van gemeenskapsontwikkeling
2. 'n Filosofiese onderbou van die gemeenskapsontwikkelingsproses.
3. Die psigologie van die onderontwikkelde persoon (onderdrukte).

NAVORSING

1. Die hantering van die onderhoudskedule
2. Die plek van die klein groepbespreking in navorsing
3. Deelnemende waarneming volgens etnometodologiese uitgangspunte.

OPVOEDKUNDIGE GROEPWERK

1. Soorte groepe
2. Opvoedkundige groepwerk
3. Die groepwerkproses
4. Monitering.

Die verloop van die opvoedkundige groepwerk

Hope en Timmel (1991:4) is van mening dat grondvlak persone oor die volgende vaardighede moet beskik om te ontwikkel:

- * die vermoë om te kommunikeer (oor hulle behoeftes en hoe om daarin te voorsien);
- * hulle moet leer om te luister;
- * hulle moet hulle insigte kan formuleer;
- * hulle moet saam met ander persone kan diagnoseer wat hulle behoeftes is;
- * hulle moet die oorsake van hulle probleme kan diagnoseer;
- * hulle moet in 'n span kan saamwerk.

Die groepbyeenkomste het plaasgevind tussen Julie en Septembermaande 1993 op Woensdagoggende by die U-DO Opleidingsentrum, as deel van die vroue se opleiding aldaar en op Saterdagmiddae by die Saamstaan Steenmakery.

Die groepe het bestaan uit vyf tot ses lede. Dit was dus klein groepe. Die groepe is so saamgestel dat die groeplede voldoende geleentheid sou kry vir deelname aan besprekings en rollespele. Hulle moes ook die geleentheid kry om die inligting te integreer sodat hulle dit in hulle alledaagse lewe kon toepas.

Altesaam 100 persone het gereeld ingeskakel by die sessies. 'n Groepwerksverslag is oor elke sessie geskryf en 'n evalueringsvraelys is aan die einde van die kursus deur 56 groeplede ingevul. Die rede waarom 44 groeplede nie aan die evaluering aan die einde deelgeneem het nie, is omdat sommige groepwerkers versuim het om die evaluering te doen. Een was byvoorbeeld swanger en kon die administrasie van die

1. Explain the difference between a "strong" and a "weak" form of a word.
A strong form of a word is the form that is used in formal contexts, such as in a dictionary or in a formal speech. A weak form of a word is the form that is used in informal contexts, such as in a casual conversation or in a song.

By 1984, the system had been fully implemented, and the first two years of the program were successful. The system was used to monitor the progress of the program, and the results were used to improve the program. The system was also used to monitor the progress of the program, and the results were used to improve the program.

Die Entwicklung des Spieltheorie ist aus der Zeit der Entscheidungstheorie hervorgegangen. Dabei sind insbesondere die Arbeiten von John von Neumann und Oskar Morgenstern im Jahre 1944 von zentraler Bedeutung. Diese Autoren haben die Grundlagen der Spieltheorie in der Form der „Theorie der Spiele“ (1944) gelegt. In der Spieltheorie wird die Interaktion zwischen mehreren Akteuren (Spielern) untersucht, die Entscheidungen treffen, die von den Entscheidungen der anderen Spieler abhängen. Die Spieltheorie ist ein zentraler Bestandteil der Wirtschaftswissenschaften und hat in den letzten Jahrzehnten eine enorme Bedeutung gewonnen.

[illegible]

the fact that the organization has been a member of the American Association of Economic Consultants.

1. *What is the purpose of the study?*
 2. *What are the research objectives?*
 3. *What is the research methodology?*
 4. *What are the results of the study?*
 5. *What are the conclusions of the study?*

groepwerksessie nie afhandel nie omdat sy siek geword het; 'n ander se kind het siek geword en haar administrasie het ook agterweë gebly en die groeplede by Saamstaan Steenmakery was minder kontroleerbaar en foute het makliker by hulle evaluering ingesluip.

Vyftien groepwerkers het aan die projek deelgeneem. Hulle het elke week supervisie by die navorser gekry, waartydens aandag bestee is aan die verloop van die groepwerksessies; die benutting van die groepdinamika; vaardighede van die groepwerker en groei by die groeplede. Die groepwerkers is ook bedag gemaak op die etnometodologiese vraelys wat hulle moes invul aan die einde van die groepwerksessies, sodat hulle deurgaans kon let op die etnometodologiese fokuspunte.

Bo-en-behalwe die opleidingssessies was daar ook individuele kontakte tussen die ondersoeker en navorsingsassistent. Die ondersoeker was elke keer teenwoordig by die plekke waar die navorsing gedoen is en het self ook klein groepbesprekings en individuele onderhoude behartig.

Die inligting wat deur middel van die onderhoudskedule ingesamel is, is verwerk in 'n kort kursus in lewensvaardighede. Hierdie kursus is gebruik as 'n riglyn vir die opvoedkundige groepwerksessies.

Die inhoud van die groepwerksessies het die volgende leerbehoefte van die respondente ingesluit:

- * om te leer hoe om probleme te assessee;
- * om te leer hoe om met ander mense (in 'n komiteeverband) saam te werk;
- * om te leer om te organiseer;
- * om te leer hoe om probleme te benader (probleem-oplossingsmodel);

- * om te leer hoe om aan te pas by modernisering, verstedeliking en verandering.

Die persone wat deelgeneem het aan die kursus in lewensvaardighede as groeplede het volgens die groepwerkteorie van Toseland en Rivas (1984:16) ook ander leerbehoefte onder aandag gebring en dit het ook deel gevorm van die besprekingsgroepe. Sake waaraan die groeplede aandag wou bestee is kinderopvoeding; die uitwerk van 'n begroting; hoe om maandeliks kruideniersware aan te koop en die hantering van die tradisionele huwelik in 'n stedelike opset.

Elke groep het sy eie agenda opgestel wat onderwerpe ingesluit het van die onderhoudskedule en van hulle eie keuses.

Groepwerkbeginsels en 'n model vir opvoedkundige groepwerk is geneem uit Toseland en Rivas (1984:18-22). "Educational groups are those whose primary purpose is to help members learn about themselves and their society ... All educational groups are aimed at increasing members' information or skills ... They also often include opportunities for group discussion to foster learning. When leading educational groups, workers concentrate on both the individual learner and on the group as a whole, as a medium for learning, reinforcement, and discussion".

Die kenmerke van die opvoedkundige groepwerk model van Toseland en Rivas (1984:20), is die volgende:

Doelstelling: Om groeplede te onderrig deur middel didaktiese aanbiedinge, groepbesprekings en die toepassing van die nuwe kennis.

- [illegible]

Leierskap: Die groepleier vertolk die rol van onderwyser en hy voorsien die struktuur vir die groepbespreking.

Fokus: Die fokus is op die individu wat moet leer, en die groep word so gestruktureer dat dit vir die individu moontlik is om te leer.

Groepsgebondenheid:

Die gesamentlike behoefte van die groeplede om te leer en hulle vaardighede te ontwikkel, dien as die rede vir groepsgebondenheid.

Samestelling van die groep:

Ooreenstemmende opvoedkundige en vaardigheidsvlakke.

Kommunikasiepatroon:

Die groepleier kommunikeer met die groeplede en hy tree didakties op. Daar is ook kommunikasie tussen die groeplede tydens groepbesprekings. Die groeplede openbaar min van hulleself.

Hierdie model is uiters geskik vir groepwerk met gemeenskapslede wat lewensvaardighede aanleer.

Aan die einde van die groepwerk byeenkomste is 'n moniteringsvraelys deur die groeplede ingevul. Die vrae was gerig op die bevrediging van die groeplede se leerbehoefte soos wat hulle dit aan die begin van die sessies onder aandag gebring het; die vasstelling van nuwe leerbehoefte en die beste metodes van onderrig. Die resultate van die moniteringsvraelys word in die volgende hoofstuk weergegee.

ETNOMETODOLOGIESE VRAELYS

Die teoretiese fundering vir die etnometodologiese vraelys word gevind in die bespreking van Heritage (1984:3). Die sleutelbegrippe wat gebruik word om etnometodologie te beskryf is:

- alledaagse kennis;
- redeneringspatrone van die man op straat;
- gesonde verstand;
- logiese denke om sin te maak uit omstandighede;
- die konstruksie van sosiale aktiwiteite.

Die etnometodologie hou hom besig met wat die grondvlak mens dink van homself en sy gemeenskap. Sosiale gebruike word bestudeer vanuit die oogpunt van die grondvlak persoon. Sharrock en Anderson (1986:40) is van mening dat daar 'n gaping is tussen die teorie en navorsing wat deur die etnometodologie aangevul kan word. Etnometodologiese bevindinge gee 'n geloofwaardigheid aan 'n sosiale verskynsel wat moeilik net deur navorsingsfeite verkry kan word. Die etnometodologie beskryf 'n sosiale verskynsel - dit skryf nie voor hoedat 'n fenomeen behoort te wees nie. "It helps us to decide what really happened and what was really said" (Sharrock en Anderson; 1986:46).

Die etnometodologie stel die navorser in staat om 'n sosiale verskynsel te beskryf in die algemene omgangstaal van die grondvlak mense. Insae word verkry in hoe die sosiale strukture van die gemeenskap werk; hoedat mense betekenis gee aan hulle daaglikse aktiwiteite; hoedat 'n unieke identiteit beslag kry en hoe sosiale gebruike betekenis kry.

Etnometodologie en gemeenskapsontwikkeling gaan hand aan hand, omdat die inligting wat deur middel van die

etnometodologie verkry word, die ontwikkelaar in staat stel om volgens die sosiale kodes van die gemeenskap op te tree. Etnometodologiese inligting verleen diepte aan navorsingsbevindinge oor 'n gemeenskap.

Die etnometodologiese vraelys het bestaan uit vier fokuspunte, naamlik:

- Hoe kry die groeplede **perspektief** op 'n saak (onder bespreking)?
- Hoe verkry die groeplede **groepsidentiteit** (en daarna eie identiteit)?
- Hoe raak die groeplede **betrokke** by 'n gemeenskap?
- Hoe word **verhoudings** opgebou?

Die beweegredes vir die keuse van hierdie vier fokuspunte, is die volgende:

- * Wat die kwessie van perspektief aan betref, wou die navorser vasstel watter beweegredes 'n bydrae lewer tot die vorming van 'n onderontwikkelde persoon se perspektief oor 'n saak, soos byvoorbeeld sy eie lewensomstandighede. Is dit groepsgebondenheid, tradisionele rolverwagtings, bygeloof, agterdog teenoor ryk lande, leierskap, of watter ander faktor ookal. Indien die proses waarvolgens perspektief op 'n saak gevorm word bekend is, kan die proses herhaaldelik deur 'n gemeenskapsontwikkelaar gebruik word om 'n gemeenskap te help om perspektief op sy huidige omstandighede en op gemeenskapsontwikkeling te verkry.
- * Ten opsigte van identiteitsvorming, hetsy groepsidentiteit of identiteit as individu, wou die navorser vasstel hoe die proses van identiteitsvorming verloop in 'n nuwe situasie

and, as a consequence, being, as opposed to being-
 ing, is a concept proper, as opposed to being a
 first manifestation. The difference made here
 may be that, while being is an act, being-
 ing is itself a particularization of the act. The
 difference is that, in being, the concept is
 not yet actualized in the sense that it is
 not yet a particularization of the act. In
 being-
 ing, the concept is actualized in the sense
 that it is a particularization of the act. In
 being, the concept is not yet actualized in
 the sense that it is not yet a particularization
 of the act. In being-
 ing, the concept is actualized in the sense
 that it is a particularization of the act.

2. The concept of being is a concept proper, as
 opposed to being-
 ing, is a concept proper, as opposed to being a
 first manifestation. The difference made here
 may be that, while being is an act, being-
 ing is itself a particularization of the act. The
 difference is that, in being, the concept is
 not yet actualized in the sense that it is
 not yet a particularization of the act. In
 being-
 ing, the concept is actualized in the sense
 that it is a particularization of the act.

The concept of being is a concept proper, as
 opposed to being-
 ing, is a concept proper, as opposed to being a
 first manifestation. The difference made here
 may be that, while being is an act, being-
 ing is itself a particularization of the act. The
 difference is that, in being, the concept is
 not yet actualized in the sense that it is
 not yet a particularization of the act. In
 being-
 ing, the concept is actualized in the sense
 that it is a particularization of the act.

The concept of being is a concept proper, as
 opposed to being-
 ing, is a concept proper, as opposed to being a
 first manifestation. The difference made here
 may be that, while being is an act, being-
 ing is itself a particularization of the act. The
 difference is that, in being, the concept is
 not yet actualized in the sense that it is
 not yet a particularization of the act. In
 being-
 ing, the concept is actualized in the sense
 that it is a particularization of the act.

soos tydens verstedeliking, of tydens inskakeling by 'n ontwikkelingsprojek, of tydens 'n kursus in lewensvaardighede. Die onderontwikkelde mense van Afrika staan bekend as mense met 'n sterk ontwikkelde groepsidentiteit en 'n swakker eie identiteit. Die etnometodologiese vraag het ten doel gehad om uit te vind hoe oordraagbaar is die etniese groepsidentiteit op 'n opvoedkundige groep. Kan 'n individu byvoorbeeld respondeer op die aanmoediging om te ontwikkel en losbreek van die bindinge van aangeleerde afhanklikheid, tradisie en die gevolge van jare lange ondergeskiktheid?

- * Dit is noodsaaklik dat grondvlak gemeenskapslede betrokke moet raak by die verhoging van die lewensstandaard in hulle gemeenskap. Met die derde vraag oor gemeenskapsbetrokkenheid wou die navorser vasstel watter elemente in die groepbyeenkoms gemeenskapsbetrokkenheid stimuleer.

Daar word beweer dat 'n individu eers aandag aan sy gemeenskap sal bestee as sy eie basiese behoeftes bevredig is. Indien dit waar is, beteken dit dat 'n onderontwikkelde gemeenskap beswaarlik uit eie beweegredes tot ontwikkeling sal oorgaan. 'n Buitestaander moet in so 'n geval die ontwikkeling stimuleer en eers as die gemeenskap se basiese behoeftes bevredig is, sal daar energie beskikbaar wees vir ontwikkeling.

Die vraag oor gemeenskapsbetrokkenheid is 'n poging om uit te vind wat die verlangde betrokkenheid kan ontlok.

- * Daar is basiese boustene wat gebruik word om 'n vertrouensverhouding op te bou soos kennis, houding en gesag. Daar is ook binne elke gemeenskap eiesoortige vereistes vir die opbou van 'n vertrouensverhouding. Die navorser wou vasstel wat ontlok die vertroue van die onderontwikkelde persone in Windhoek. Is dit inskakeling by tradisionele sosiale gebruike; moet 'n buitestaander eers 'n vertronenstoets slaag voordat hy deur tradisionele persone aanvaar word; word 'n buitestaander (gemeenskapsontwikkelaar) net verduur vir die hulp wat hy kan verleen of gee die leiers in die gemeenskap die toestemming dat 'n ontwikkelaar vertrou kan word. Die navorser het belang gestel in die identifisering van die onsigbare kodes wat 'n rol speel in die Windhoek area waar die navorsing gedoen is, sodat daar nie onnodige foute gemaak word in die opbou van 'n vertrouensverhouding nie.

Die etnometodologiese vrae moes inligting voorsien oor dit wat die gemeenskapslede se dryfkrag tot ontwikkeling sou oopsluit. Die navorsingsassistent is versoek om 'n paragraaf te skryf oor elkeen van die fokuspunte soos wat hulle dit in hulle groepe ervaar het. Die inligting word in hoofstuk VIII weergegee.

7.7

OPSOMMING

Hierdie hoofstuk handel oor die empiriese navorsingsmetodologie en verduidelik elke aspek van die empiriese ondersoek. Die doel van die hoofstuk is om volkome duidelikheid te gee oor waarmee die ondersoeker besig was en waarom die ondersoek op 'n bepaalde wyse gedoen is.

Aandag is bestee aan 'n verduideliking van die motief vir die ondersoek. Die probleem wat empiries ondersoek is, is die sosiale faktore wat 'n invloed uitoefen op die sukses van ontwikkelingsprojekte. Die navorsingsprobleem is benader deur eers aannames te formuleer en deur middel van die ontwikkelingsnavorsingsmodel, uit te vind hoe die probleem ondersoek moet word. Die ontwikkelingsnavorsing het deur vyf fases verloop en deur afronding en verfyning is 'n navorsingsontwerp en datainsamelingsmetodes ontwikkel om die inligting in te samel.

Die steekproef is volgens die waarskynlikheids- en nie-waarskynlikheidsteekproefnemingsprosedures gedoen. Drie-honder-en-twintig respondente het aan die ondersoek deelgeneem.

Aandag is in die hoofstuk bestee aan die samestelling van die onderhoudskedule en die administearing daarvan. Die onderhoude is gevoer gedurende April en Mei 1993 met behulp van 32 navorsingsassistente. Die opstel van die onderhoudskedule het baie aandag geverg omdat die inhoud daarvan spesifiek gerig moes wees op die ontwikkelingsbehoefte in Windhoek. Die skedule moes geformuleer word in die algemene omgangstaal van die grondvlak persone.

Die navorsingassistente het spesifieke opleiding ontvang wat teoretiese onderrig en deurlopende individuele supervisie ingesluit het.

Opvoedkundige groepwerksessies het na die onderhoude gevolg, wat ten doel gehad het om aan sekere groeplede lewensvaardighede vir groeplede te leer wat hulle kan help in die proses van verstedeliking. Een honderd gemeenskapslede het by hierdie kursus ingeskakel in klein groepe van vyf-tot-ses lede per groep. Ses-en-

vyftig groeplede het die evalueringsvraelys aan die einde van die kursus ingevul.

'n Etnometodologiese vraelys is deur die navorsings-assistente en groepwerkers ingevul wat inligting bevat oor sekere faktore wat onderontwikkelde persone beïnvloed om te groei. Hierdie vraelys het gefokus op hoe persone perspektief vorm; hoe hulle identiteit gevorm word; hoe hulle betrokke raak by hulle gemeenskappe en hoe verhoudings met nuwe kennis opgebou word.

HOOFSTUK VIII

RESULTATE

Die resultate van die empiriese ondersoek word in hierdie hoofstuk in verwerkte vorm weergegee. Die bevindinge van die teoretiese ondersoek word in verband gebring met die bevindinge van die empiriese ondersoek en die resultate word ook geïnterpreteer. Die resultate word aangebied in dieselfde volgorde as die doelstelling en die doelwitte soos wat dit in hoofstukke I en VII bespreek is.

Die empiriese ondersoek het bestaan uit onderhoudskedules, opvoedkundige groepwerksessies met moniteringsvraelyste en etnometodologiese vraelyste.

8.1 **RESULTATE VAN DIE ONDERHOUDSKEDULES**

Die resultate word bespreek ooreenkomstig die vrae in die onderhoudskedule. Die onderhoudskedules bestee aandag aan drie fokuspunte, naamlik die sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling; die eise wat ontwikkeling stel en die lewensvaardighede wat nodig is vir gemeenskapsontwikkeling.

Die onderhoudskedules is deur 'n rekenaar verwerk.

8.1.1 **Sosiale faktore wat 'n rol speel in 'n Derde Wêreld stedelike konteks**

Onder hierdie hoofafdeling is daar onderafdelings soos identifiserende besonderhede; die huidige behoeftevlak van die respondente; die sosiale faktore; die huidige ontwikkelingsvlak van die respondente en die verband tussen die sosiale faktore en gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite.

hoogste tellings val binne die twee groeperings van jonger as 25 jaar en 40 tot 45 jaar. Persone binne hierdie ouderdomsgroepering is gewoonlik besig met die vestiging en uitbou van hulle gesinslewe. Dit is die lewensfase van "generatiewe" van die mens se persoonlikheidsontwikkeling, waar 'n mens ingestel is op die versorging van jou kinders en die breër gemeenskap. Aandag word bestee aan die skepping en instandhouding van idees, beginsels en die voortsetting van die menslike geslag. Die teenpool van hierdie fase is "stagnasie", wat beteken dat as 'n mens nie skep, uitbou en beskerm nie, jy die prooi word van verveling en stagnasie. Die lewe verloor sy sin. (Vergelyk Frager en Fademan 1984:152.)

Die interpretasie in hierdie geval is dat gemeenskaps-ontwikkelingsprojekte beskikbaar gestel moet word vir persone in die generatiewe lewensfase, want dan is hulle lewenskragtig en het hulle die motivering om vir hulleself en hulle nasate te werk vir vooruitgang. Die persone in die ouderdomsgroep 25-30 jaar het die fisiese liggaamskrag om te werk vir ontwikkeling en om die eise te hanteer wat verandering aan hulle stel. Daar is ook gewoonlik voldoende lewensjare vorentoe vir hulle beskikbaar om hulle einddoel te verwesenlik.

(b) Die tydperk van blootstelling aan verstedeliking en die tydperk van werk aan verbeterde lewensomstandighede

Die doel van hierdie twee vrae in die onderhoudskedule is om uit te vind hoe lank die respondente al blootgestel is aan verstedeliking en hoe lank hulle al poog om hulle lewenskwaliteit te verhoog. Die twee tydperke kan in verband gebring word met die vlak van ontwikkeling.

Die resultate word in Tabel 4 en 5 weergegee.

TABEL 4: Tydperk van blootstelling aan verstedeliking

| TYDPERK | 0-5
JAAR | 5-10
JAAR | 10-15
JAAR | MEER AS
15 JAAR | TOTAAL |
|-----------------------|-------------|--------------|---------------|--------------------|--------|
| Aantal
respondente | 80
(25%) | 40
(12%) | 43
(13%) | 157
(48%) | 320 |

TABEL 5: Die tydperk waarin die respondente poog om hulle lewensomstandighede te verbeter

| TYDPERK | 0-1
JAAR | 2-3
JAAR | 4-5
JAAR | 6 JAAR
EN MEER | TOTAAL |
|-----------------------|-------------|-------------|-------------|-------------------|--------|
| Aantal
respondente | 48
(15%) | 43
(13%) | 51
(16%) | 178
(55%) | 320 |

Dit blyk dat $\pm 50\%$ van die respondente vir meer as vyftien jaar blootgestel is aan die modernisering van die stedelike area in en rondom Windhoek. 'n Kwart van die respondente (25%) is gedurende die afgelope vyf jaar besig met die proses van verstedeliking.

Die ondersoeker neem kennis van die groot aantal respondente (55%) wat vir langer as ses jaar besig is om aan die kwaliteit van hulle lewe te werk. Indien hulle nog steeds sukkel om in hulle basiese lewensbehoefte van kos, klere, huisvesting en vars water te voorsien, kan hulle moraal baie laag wees. Die moonltikheid van 'n lae moraal is 'n hipotese wat deur ander veranderlikes aangewakker kan wees, soos swak onderwys en opleiding, die nagevolge van 'n vorige apartheidsbeleid, of kulturele en tradisionele invloede op die lewensstyl. Dit was nie die doel van die ondersoek om aan hierdie aspek as sodanig

proceeding to further and more to the
 northward, the vegetation of the river is a
 more or less open area of low-lying grass and
 shrubs. The vegetation is more or less open
 and the trees are more or less scattered. The
 vegetation is more or less open and the trees
 are more or less scattered. The vegetation is
 more or less open and the trees are more or
 less scattered. The vegetation is more or less
 open and the trees are more or less scattered.
 The vegetation is more or less open and the
 trees are more or less scattered. The vegeta-
 tion is more or less open and the trees are
 more or less scattered. The vegetation is
 more or less open and the trees are more or
 less scattered. The vegetation is more or less
 open and the trees are more or less scattered.

2. Vegetation of the low-lying area, especially the the low-lying area

The low-lying area is a more or less open
 area of low-lying grass and shrubs. The
 vegetation is more or less open and the
 trees are more or less scattered. The vegeta-
 tion is more or less open and the trees are
 more or less scattered.

prominensie te verleen nie, maar vir 'n mensgeoriënteerde gemeenskapsontwikkelaar is die lae moraal wel 'n aspek waarmee daar rekening gehou moet word, omdat dit die respondente se ywer vir deelname aan ontwikkelingsprojekte kan beïnvloed. Die gemeenskapsontwikkelaar moet in die skakeling met gemeenskapslede rekening hou met die vlak van mense se moraal, gevoelens van magteloosheid en minderwaardigheid. Freire in Korten en Klaus (1984:68) skryf duidelik en breedvoerig oor hierdie invloede op gemeenskapslede se vlak van motivering. Hope en Timmel (1990:48-12) vervat ook Freire se opvoedkundige beginsels met die oog op die opbou van gemeenskapslede se moraal ("empowering").

(c) Die gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite waarmee die respondente besig is

Hierdie vraag is daarop gerig om vas te stel wat die respondente tot op datum gedoen het om hulle lewensomstandighede te verbeter. Die resultate word in Figuur 2 weergegee.

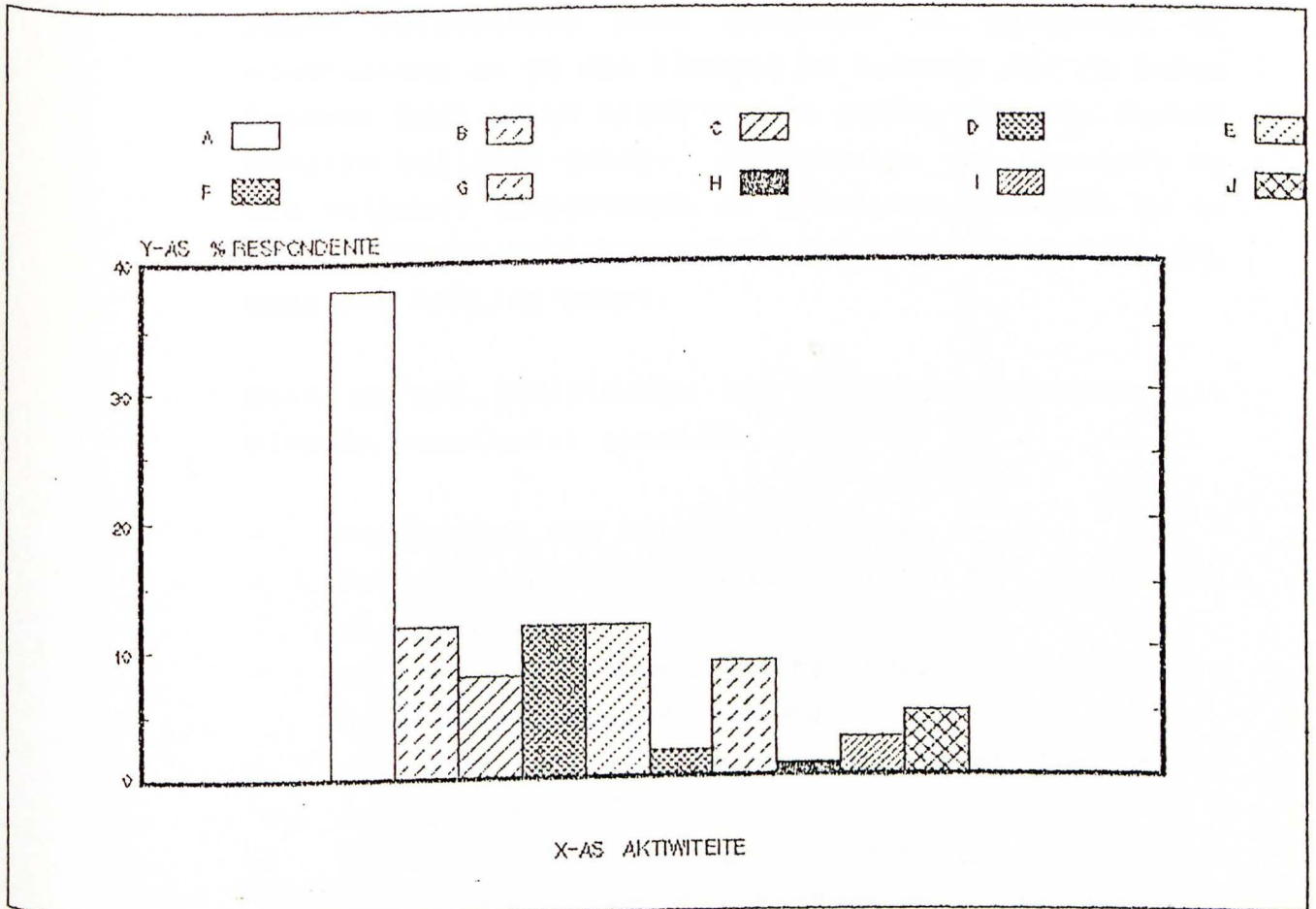
FIG. 1. A diagram showing the arrangement of the apparatus used in the experiment. The subjects were seated in a room with a window looking out onto a garden. The subjects were seated in a room with a window looking out onto a garden.

FIG. 1.

1. A small white object.
2. A small black object.
3. A small red object.
4. A small green object.
5. A small blue object.
6. A small yellow object.
7. A small orange object.
8. A small purple object.
9. A small brown object.

FIGUUR 2: Histogram van die gemeenskapsontwikkelings-aktiwiteite waarmee die respondente besig is

- A Beter behuising
- B Privaat werk
- C Lees- en skryflesse
- D Kursusse (naaldwerk/Steenmakery)
- E Stuur die kinders skool toe
- F Gemeenskapsdiens
- G Bid en wag
- H Hulp by toordoktoer
- I Leen geld
- J Regeringshulp

Indien die individuele items van vraag drie van naderby beskou word, blyk dit dat die respondente gelyktydig besig is met meer as een item, byvoorbeeld 88% van die respondente bestee aandag aan die verkryging van beter behuising en stuur hulle kinders skool toe om vir hulle nageslag 'n beter toekoms uit te werk.

Die resultate van die individuele items sien soos volg daar uit:

TABLE 6: Die gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite waarmee die respondente tans besig is:

AKTIWITEIT	JA-%	NEE-%	%
Beter behuising	88	12	100
Privaat werk	65	35	100
Leer lees en skryf	72	28	100
Kursusse (naaldwerk, steenmakery)	73	27	100
Stuur kinders skool toe	88	12	100
Dien op komitees (gemeenskapsdiens)	62	38	100
Bid en wag	50	50	100
Hulp van die toordokter	6	94	100
Leen geld (familie; werk)	54	46	100
Hulp van die regering	52	48	100

Die resultate in Figuur 2 en Tabel 6 handel oor dieselfde vraag, maar verskil van mekaar. In Tabel 5 het die respondente aangedui waarmee hulle tans besig is, maar in Figuur 1 dui hulle hul voorkeure aan van wat hulle graag sou wou doen. Die respondente is met ander woorde tans besig met die voor-die-hand-liggende aktiwiteit en doen nie wat hulle werklik begeer nie.

(d) Gevolgtrekkings ten opsigte van die identifiserende inligting

- * Die meeste respondente pas in die ouderdomsgroepeerings van 25 - 30 jaar en die

where γ is the initial value.

- (i) γ is the initial value of the function y at $x = 0$. The function y is the solution of the differential equation $y' = f(x, y)$ with the initial condition $y(0) = \gamma$.
- (ii) γ is the initial value of the function y at $x = 0$. The function y is the solution of the differential equation $y' = f(x, y)$ with the initial condition $y(0) = \gamma$.

4.1.1. The differential equation $y' = f(x, y)$

The differential equation $y' = f(x, y)$ is a first-order ordinary differential equation. The function $f(x, y)$ is the right-hand side of the equation. The function y is the solution of the equation. The function y is the solution of the equation $y' = f(x, y)$ with the initial condition $y(0) = \gamma$. The function y is the solution of the equation $y' = f(x, y)$ with the initial condition $y(0) = \gamma$. The function y is the solution of the equation $y' = f(x, y)$ with the initial condition $y(0) = \gamma$.

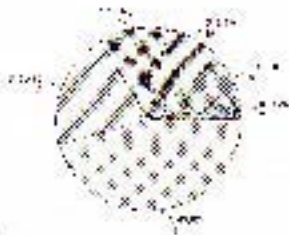
generatiewe lewensfase.

- * Die meeste respondente woon al vir langer as vyftien jaar in 'n stedelike area en is vir langer as ses jaar besig om hulle lewensomstandighede te verbeter.
- * Die ontwikkelingsaktiwiteit wat die respondente as prioriteit beskou is die verbetering van hulle huisvesting.

8.1.1.2 Die hiërargie van behoeftebevrediging

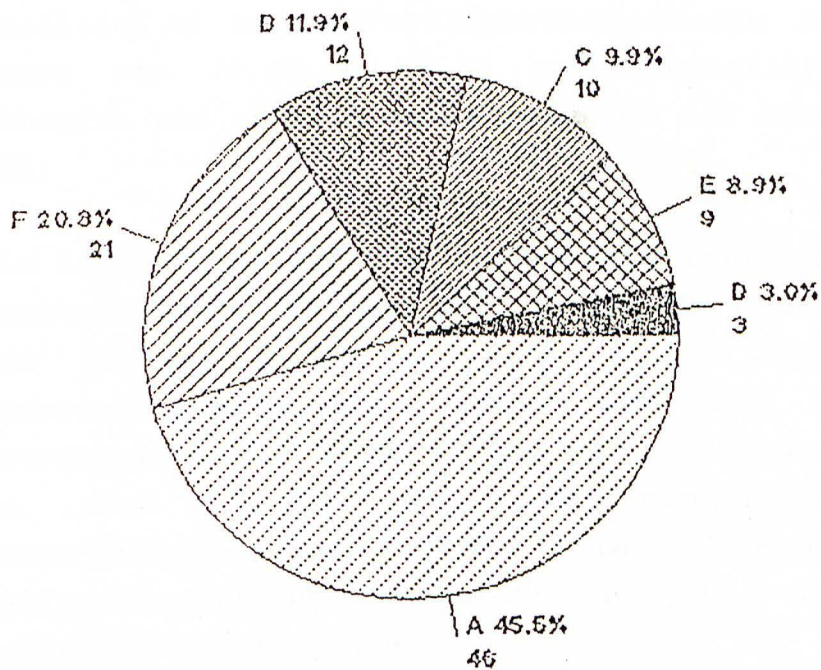
Die doel van hierdie vraag is om uit te vind waarvoor die respondente aspireer en waarop hulle hulself ingestel het op die gebied van behoeftebevrediging en gemeenskapsontwikkeling. Die hiërargie van behoeftebevrediging volgens Maslow is gebruik as riglyn vir die vraag. (Vergelyk Maslow in Johnson 1986:9.) Die resultate word in Figuur 3 weergegee.

111 =
 112 =
 113 =

- 111 =
 112 =
 113 =
 114 =
 115 =

FIGUUR 3: 'n Sirkeldiagram van die hiërargie van behoeftebevrediging

- 45% - Fisiese behoeftes
- 21% - Behoefte aan opleiding
- 12% - Behoefte aan selfverwesenliking
- 10% - Beoefening van kultuur en tradisie
- 9% - Orde-en-veiligheidsbehoeftes
- 3% - Behoefte aan sosiale aanvaarding.

Ergebnis der Diskussion über die 1. Stufe: Insgesamt
 4 Personen (2 Frauen, 2 Männer) haben die Möglichkeit, sich
 gegen eine Erhaltung, nämlich das Fortbestehen der
 beiden, zu entscheiden. Die zweite Person, die
 nicht dazu in der Lage ist, entscheidet sich
 dagegen. Damit sind die Chancen, eine Wahlung
 (20,0%) zu gewinnen, die Hälfte der Wahlschancen (10,0%)
 (1,25%).

Die zweite Stufe der Entscheidung ist die Entscheidung
 darüber, ob die Person, die Wahlung zu gewinnen
 nicht in der Lage ist, die Wahlung zu gewinnen, in der
 Wahlung zu gewinnen, oder in der Wahlung zu gewinnen.
 (1,25%).

Die dritte Stufe der Entscheidung ist die Entscheidung
 darüber, ob die Person, die Wahlung zu gewinnen
 nicht in der Lage ist, die Wahlung zu gewinnen, in der
 Wahlung zu gewinnen, oder in der Wahlung zu gewinnen.
 (1,25%). Die dritte Stufe der Entscheidung ist
 darüber, ob die Person, die Wahlung zu gewinnen
 nicht in der Lage ist, die Wahlung zu gewinnen, in der
 Wahlung zu gewinnen, oder in der Wahlung zu gewinnen.
 (1,25%).

Die vierte Stufe der Entscheidung ist die Entscheidung
 darüber, ob die Person, die Wahlung zu gewinnen
 nicht in der Lage ist, die Wahlung zu gewinnen, in der
 Wahlung zu gewinnen, oder in der Wahlung zu gewinnen.
 (1,25%). Die vierte Stufe der Entscheidung ist
 darüber, ob die Person, die Wahlung zu gewinnen
 nicht in der Lage ist, die Wahlung zu gewinnen, in der
 Wahlung zu gewinnen, oder in der Wahlung zu gewinnen.
 (1,25%).

Dit blyk dat die meeste respondente (45.5%) aspireer om behoeftes van die eerste vlak van die hiërargie van behoeftes te bevredig, naamlik die fisiese behoeftes aan kos, klere en huisvesting. Die meeste respondente streef daarna om hulle fisiese lewensomstandighede te verbeter. Daarna volg die behoefte aan opleiding (20.8%) en daarna die behoefte aan selfverwesenliking (11.9%).

Die behoefte aan die beoefening van 'n eie kultuur en tradisie en orde-en-veiligheidsmaatreëls is nie so sterk nie (9.9% en 8.9% onderskeidelik) en die behoefte aan sosiale aanvaarding is die heel laagste (3%).

Die interpretasiewaarde wat hierdie inligting vir 'n gemeenskapsontwikkelaar het, is dat die vervulling van die fisiese behoeftes baie swaar weeg in 'n onderontwikkelde area, maar dat die mense in ontwikkeling nie sonder drome oor selfverwesenliking is nie. Uit die ses moontlikhede van behoeftebevrediging, het die behoefte aan selfverwesenliking die derde hoogste telling as prioriteitskeuse gekry.

Dit blyk verder dat die eerste, derde en sesde behoeftes op die hiërargie van Maslow die eerste, tweede en derde keuses is. Die voorsiening in die fisiese behoefte, dan die opleidingsbehoefte en dan die behoefte aan selfverwesenliking kan voorkom as die trappe van vergelyking vir die ontwikkelende respondente; naamlik goed, beter, beste. Hierdie is egter 'n hipotese wat in die praktyk uitgeklaar moet word.

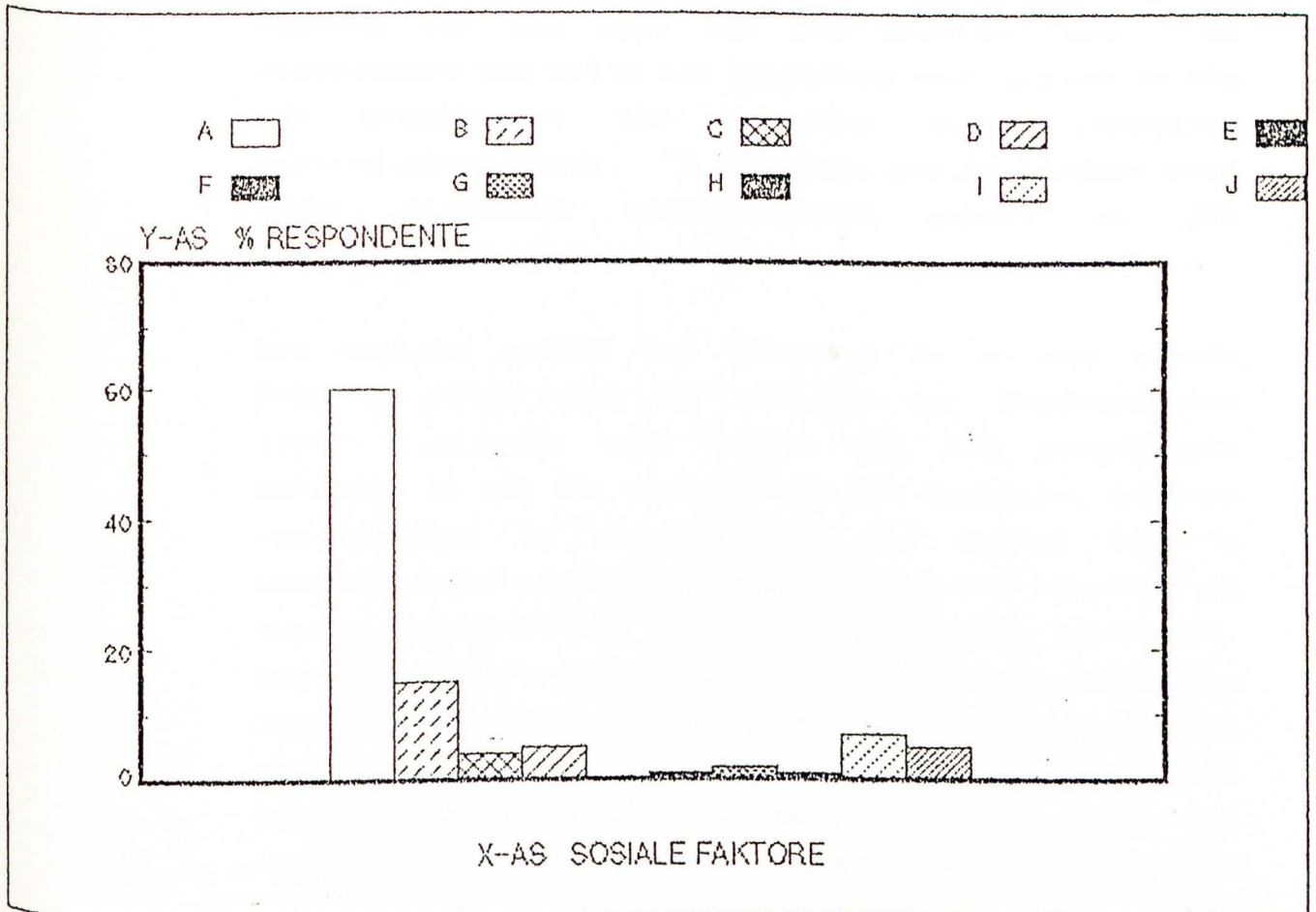
1. A set of three graphs showing the variation of

FIG. 1. A set of three graphs showing the variation of

1. A set of three graphs showing the variation of
2. A set of three graphs showing the variation of
3. A set of three graphs showing the variation of
4. A set of three graphs showing the variation of
5. A set of three graphs showing the variation of
6. A set of three graphs showing the variation of
7. A set of three graphs showing the variation of
8. A set of three graphs showing the variation of
9. A set of three graphs showing the variation of
10. A set of three graphs showing the variation of

FIGUUR 4: 'n Histogram van die sosiale faktore

- A Armoede
- B Onkunde oor stadsgebruike
- C Onkunde oor onderhandeling en selfgelding
- D Magteloosheid
- E Minderwaardigheid
- F Meganiese probleme
- G Gesondheidsprobleme
- H Bygelowe
- I Rustige lewenstempo (kultuur)
- J Uitgebreide familiesisteem

Dit blyk dat armoede (60%) die heel belangrikste rol speel. Die respondente sukkel om uit die armoedesirkel te breek. Hulle word in armoedige omstandighede gebore en lewe van dag tot dag sonder enige skoolopleiding of opvoeding wat hulle kan bekwaam vir die eise van die moderne lewe. As volwassenes kan hulle nie kompeteer vir 'n plek in die ope arbeidsmark nie en duur hulle armoedige omstandighede voort. 'n Volgende geslag kinders word onder dieselfde omstandighede gebore en die armoedesirkel word voortgesit.

Die sosiale faktor wat uitgewys is as die tweede hoogste prioriteit, is onkunde oor stadsgebruike (15%). Hiermee word bedoel dat die respondente onkundig is oor die werking van die bankwese, aankope van goedere by supermarkte, die opstel van 'n huishoudelike begroting, die werking van robotte, of waarom erfbelasting, water en ligte betaal moet word. Dit blyk dat 'n gemeenskapsontwikkelaar hierdie tipe lewensvaardighede en kenniskomponente in 'n kursus moet aanbied. Die lewensvaardighede wat die respondente van hulle opvoeders ontvang het, het betrekking gehad op die landbou en tradisionele gebruike soos wat dit op die platteland in gebruik is.

Die sosiale faktor wat as die derde hoogste prioriteit uitgewys is, is die rustiger lewenstempo van die Afrika kultuur (7%). Die Westerse manier van tydsbenutting, die kapitalistiese stelsel en kompetisie, is nie deel van die respondente se benadering tot die lewe nie. Indien hulle wil oorleef in 'n stedelike area, sal hulle 'n ander lewensstyl moet aanleer. 'n Gemeenskapsontwikkelaar moet rekening hou met die respondente se benadering tot tyd. Buitelandse donateurs wat gemeenskapsontwikkelingsprojekte borg,

vering die moeilike uitgangspunte so eenvoudig en eenvoudig, maklik en kortsak, so is dit ook in die geval van die verspreiding van die taal. Hier is ook te verwag dat die taal so eenvoudig en eenvoudig sal wees.

Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

- 1. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.
- 2. Die taal is ook 'n deel van die kultuur en die kultuur is ook 'n deel van die taal.

verwag dat resultate volgens tydskedules gemeet moet kan word, anders beskou hulle hul belegging in ontwikkeling as nutteloos. Hierdie tydgedreweheid is nie deel van die Afrikakultuur nie.

Wat egter baie positief is van die resultate onder bespreking, is dat die respondente nie ernstig gekniehalter word deur minderwaardigheid (4%) of bygelowe (8%) soos 'n toordery nie.

Daar is wel gevoelens van magteloosheid (5%) wat voortspruit uit die voortdurende stryd om oorlewing.

Die respondente ervaar 'n groter behoefte aan kennis en hulle het die waagmoed om deel te neem aan ontwikkeling.

Die uitgebreide familiesisteem verleen beskerming teen armoede, aanpassing en vereensaming (5%). Hierdie sosiale faktor kan die dringendheid van 'n selfstandige en produktiewe bestaan dwarsboom, omdat 'n persoon altyd met sekerheid kan terugval op sy familie vir kos, huisvesting en ondersteuning.

Ten spyte van die groot armoede probleem, is die respondente nie desperaat nie - die familie sal vir hulle sorg. Hierdie sosiale faktor dra daartoe by dat ontwikkeling nie altyd as 'n noodsaaklikheid beskou word nie.

Die sosiale faktore wat 'n gemeenskapsontwikkelingsprogram negatief kan beïnvloed, of minstens die tempo van groei kan vertraag, is volgens hierdie ondersoek die volgende:

- * die armoedesirkel of armoede kultuur
- * onkunde

- *discretionary expenditure*
- *the amount of the other social expenditure*

In economic evaluation such a policy may not be that bad, but could still be a problem as not being an automatic part of the social insurance arrangements is problematic as it may be very hard to bring the social insurance arrangements together in a reasonably coherent way. In practice, the task for the government is to achieve some balance of, perhaps, *partial* automaticity and *discretionary* expenditure. The latter may be necessary to deal with some specific case where the automaticity cannot deal with an emergency situation, such as during a crisis or when a large number of people are affected by a disaster or event.

As another example, a government expenditure could have a fixed level or the level could vary with:

average GDP, or the value of some other measure, such as the average income, but even with a fixed expenditure it may be variable.

- *expenditure*
- *government revenue*
of expenditure and government revenue
expenditure
- *expenditure*

All these are up to the government to decide. In general, a government should have a policy of expenditure. The Government of the United Kingdom has a policy of expenditure.

- * die rustiger lewenstempo
- * die toevlug na die uitgebreide familiesisteem.

'n Gemeenskapsontwikkelaar moet rekening hou met die effek wat die armoedesirkel op 'n persoon se motivering en selfbeeld het. Hy moet vasstel hoe omvangryk 'n gemeenskap se onkunde is en hy moet rekening hou met die rustiger lewenstempo ten opsigte van tydsbenutting, kapitalisme en kompetisie. Die feit dat die uitgebreide familiesisteem altyd beskikbaar is, verminder die dringendheid vir ontwikkeling. Hierdie faktore is onsigbaar en moet doelbewus vasgestel word wanneer 'n behoeftebepaling gedoen word vir gemeenskapsontwikkeling, sodat aandag bestee kan word aan die mense se motiveringsvlak en die momentum vir groei.

Die sosiale faktore kan gemeenskapsontwikkeling totaal laat misluk indien dit buite rekening gelaat word.

Swanepoel (1992: 9 + 10) dui aan dat daar die volgende blokkasies (of sosiale faktore) kan wees wat gemeenskapsaktiwiteit kan beïnvloed:

- ongeletterdheid
- gebruike en tradisies
- afhanklikheid (ook genoem aangeleerde afhanklikheid)
- apatie

Dit is nodig om op hierdie stadium 'n weergawe te gee van die respondente se individuele opinies oor sosiale faktore. In Tabel 7 word die individuele sosiale faktore ontleed:

TABEL 7: Sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskaps-ontwikkeling

| SOSIALE FAKTORE | JA
- % | NEE
- % | % |
|----------------------------------|-----------|------------|-----|
| Armoede | 92 | 8 | 100 |
| Onkunde oor stadsgebruike | 96 | 4 | 100 |
| Om te beding vir hulp | 49 | 51 | 100 |
| Magteloosheid | 44 | 56 | 100 |
| Minderwaardigheid | 20 | 80 | 100 |
| Meganiese probleme | 20 | 80 | 100 |
| Gesondheidsprobleme | 30 | 70 | 100 |
| Getoor | 8 | 92 | 100 |
| Rustige lewe (kultuur) | 62 | 38 | 100 |
| Hulp van die uitgebreide familie | 20 | 80 | 100 |

Hierdie tabel gee 'n weergawe van die respondente se individuele eerste opinies voordat hulle die saak oordink het en besluit het op prioriteite. Wat in hierdie tabel sterk na vore kom is die rol wat die kultuur speel ten opsigte van 'n rustiger lewenstempo (62%). Armoede en onkunde oor stadsgebruike is die ander twee faktore wat hoë puntetellings gekry het (92% en 96%). Hierdie inligting bevestig die bevindinge in figuur 4.

Daar word vervolgens aandag bestee aan die verband tussen die sosiale faktore en die huidige gemeenskaps-ontwikkelingsaktiwiteite.

TABEL 8: Die verband tussen sosiale faktore en gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite

SOSIALE FAKTORE		AKTIWITEITE	
*	Armoedesirkel	*	Verkryging van beter huisvesting
		*	Privaat werk
*	Onkunde ten opsigte van modernisering	*	Lees en skryf lesse
		*	Kursusse bywoon
*	Onvermoë om te beding vir hulp	*	Stuur kinders skool toe
*	Rustiger lewenstempo	*	Bid en wag
*	Effek van die uitgebreide familiesisteem	*	Leen geld by familie
		*	Wag vir regeringshulp

Die inligting verkry uit Tabel 6 handel oor die aktiwiteite waarmee die gemeenskapslede tans besig is en Tabel 7 bestee aandag aan die sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling. Dit blyk uit bostaande vergelykende tabel dat daar 'n invloed van sekere sosiale faktore uitgaan op die gemeenskapsontwikkelingsaktiwiteite van die respondente. So byvoorbeeld dwing armoede die respondente om aan hulle basiese (fisiese) behoeftes aandag te bestee, naamlik die verkryging van beter huisvesting. Die onkunde oor modernisering in stedelike areas lei tot die bywoning van kursusse, klasse en skole. Kulturele faktore soos die rustiger lewenstempo en die ondersteuning van die uitgebreide familiesisteem, gee aanleiding tot 'n verlies aan dringendheid om te ontwikkel.

8.1.1.4. Gevolgtrekkings ten opsigte van die sosiale faktore wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling

- * Die armoedesirkel affekteer so te sê die totale respondente bevolking wat aan hierdie ondersoek deelgeneem het (92%).
- * Die respondente beskik oor egokragte en laat hulle nie kortwiek deur gevoelens van minderwaardigheid, magteloosheid, of die verskoning dat hulle getoor is nie.
- * Sosiale faktore soos armoede, kulturele benaderings tot 'n bepaalde lewenstempo en die ondersteuning van die uitgebreide familiesisteem, beïnvloed die tipe gemeenskapsontwikkelings-aktiwiteit waarmee die respondente besig is. Te midde van die armoede en onderontwikkeling, vind verandering baie stadig plaas. Die gemeenskapsontwikkelaar moet bedag wees op die stadige tempo waarop onderontwikkelde mense beweeg as gevolg van die invloed van bogenoemde sosiale faktore.

8.1.2. Die eise wat ontwikkeling aan die respondente stel

Daar word vervolgens aandag bestee aan die eise wat gemeenskapsontwikkeling in 'n Derde Wêreld stedelike area aan die respondente stel. Die resultate word in Tabel 9 weergegee.

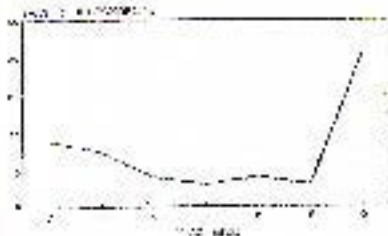
TABEL 9: Die eise wat gemeenskapsontwikkeling tans aan die respondente stel

Eise	Ja %	Nee %	%
Om te kommunikeer	95	5	100
Om 'n begrip van ontwikkeling te vorm	96	4	100
Deursettingsvermoë	91	9	100
Om probleme te kan assesseer	90	10	100
Om te kan beplan	96	4	100
Om beheer te hê oor my lewe	87	13	100
Selfstandigheid	97	3	100

Hierdie tabel gee 'n weergawe van die eise wat gemeenskapsontwikkeling aan die respondente stel. Al die eise het hoë puntetellings gekry en daar kan tot die gevolgtrekking gekom word dat die respondente so te sê gelyktydig aan al die eise blootgestel word. Dit blyk dat die eis om selfstandige funksionering deur die meeste respondente (97%) ervaar word, dan volg die eis om te begryp wat ontwikkeling is (96%). Om beheer te hê oor sy eie lewe het die laagste telling gekry, waarskynlik omdat die meeste respondente vroue was wat kultureel nie veel beheer oor hulle lewe mag hê nie, of as gevolg van die aangeleerde afhanklikheid van die respondente na aanleiding van die baie magte wat hulle lewe oorheers.

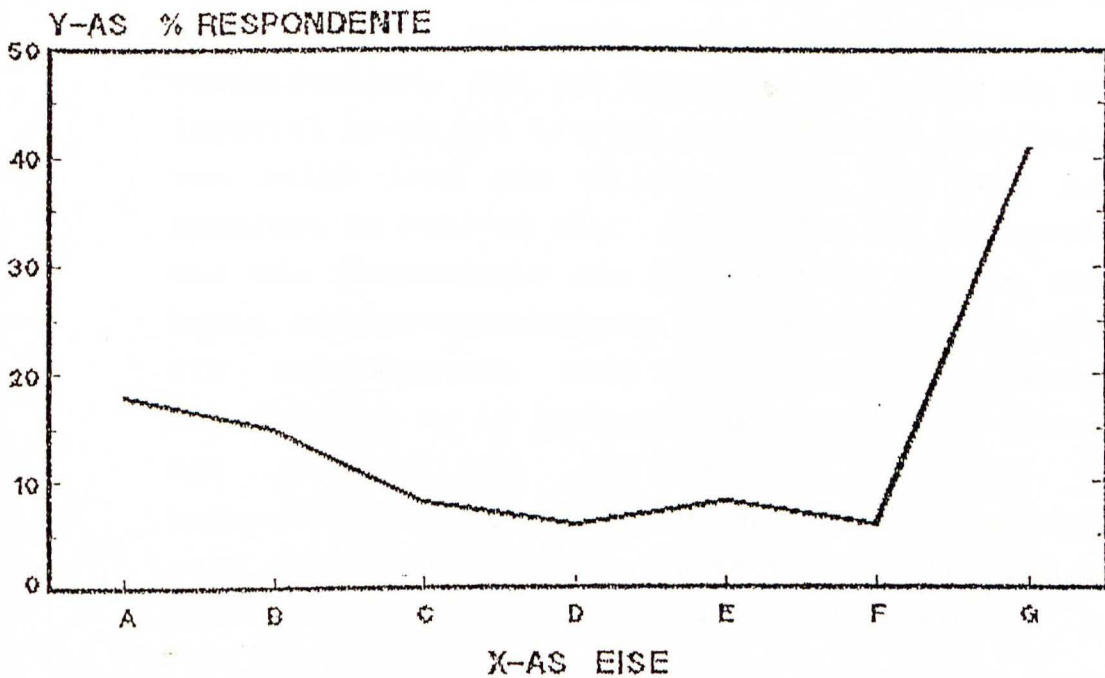
Die prioriteitskeuse is deur die respondente gedoen nadat hulle die eise met mekaar kon bespreek en die resultate van hierdie keuses word in Figuur 5 weergegee:

Fig. 8. The dependence of the rate of polymerization on the concentration of the initiator.

1. The rate of polymerization.
2. The rate of polymerization.
3. The rate of polymerization.
4. The rate of polymerization.
5. The rate of polymerization.
6. The rate of polymerization.
7. The rate of polymerization.
8. The rate of polymerization.
9. The rate of polymerization.
10. The rate of polymerization.

FIGUUR 5: Frekwensiediagram van die eise wat gemeenskaps-ontwikkeling stel

- A Om te kommunikeer
- B Om 'n begrip van ontwikkeling te vorm
- C Deursettingsvermoë
- D Om probleme te kan assesseeer
- E Om te kan beplan
- F Om beheer te hê oor my lewe
- G Selfstandigheid

In die geval van die prioriteitskeuses blyk dit dat die eise om selfstandigheid weereens baie hoog aangeslaan word (40%). Dit het die hoogste kwantitatiewe waarde gekry. Daarna volg die vermoë om te kan kommunikeer (17%), en daarna die eis om 'n begrip te kan vorm van wat gemeenskapsontwikkeling is (15%).

Die eis om probleme te kan assesseer het die laagste waarde gekry (6%), so ook die eis om beheer (6%). Die feit dat die respondente dit nie nodig vind om in staat te wees om probleme te identifiseer nie, is verontrustend. Dit kan impliseer dat hulle nie daarop ingestel is om uit te vind wat skort met die kwaliteit van hulle lewe nie en dat hulle nie weet hoe om probleme te ontleed nie. Indien dit wel die geval is, sal die respondente nie weet wat om reg te stel om hulle lewensomstandighede te verbeter nie. Dit kan die onderliggende rede wees waarom gemeenskapsontwikkeling so 'n tydsame proses is - die mense weet nie presies wat die oorsake is vir hulle onderontwikkeling nie. Kolonialisme en uitbuiting word gewoonlik algemeen voorgedou as die redes vir hulle armoede en swak lewensomstandighede.

Omdat die onderontwikkelde persoon dit nie nodig vind om sy eie lewe te beheer nie, kom hy ook nie so ver om die oorsake vir sy omstandighede te ontleed nie.

Hierdie interpretasie is van groot belang vir die gemeenskapsontwikkelaar, omdat dit vir hom aandui waar hy moet begin werk, naamlik by die bewusmaking van probleme, die interpretasie van wat die oorsake vir die probleme is en daarna word aandag bestee aan die probleemoplossing deur middel van gemeenskapsontwikkeling.

1.1.1.1. *Intermittent* (not) taking up of responsibilities

It is more common for men and women to be responsible for an activity or some aspect of the household or community in a particular way, but not take up the responsibility for the same activity or aspect of the household or community in a different way. For example, men may be responsible for the maintenance of the house, but not for the maintenance of the community. Women may be responsible for the maintenance of the community, but not for the maintenance of the house. This is a common pattern of responsibility taking up.

1.1.1.2. *Intermittent* (not) taking up of responsibilities

It is more common for men and women to be responsible for an activity or some aspect of the household or community in a particular way, but not take up the responsibility for the same activity or aspect of the household or community in a different way. For example, men may be responsible for the maintenance of the house, but not for the maintenance of the community. Women may be responsible for the maintenance of the community, but not for the maintenance of the house. This is a common pattern of responsibility taking up.

1.1.1.3. *Intermittent* (not) taking up of responsibilities

It is more common for men and women to be responsible for an activity or some aspect of the household or community in a particular way, but not take up the responsibility for the same activity or aspect of the household or community in a different way. For example, men may be responsible for the maintenance of the house, but not for the maintenance of the community. Women may be responsible for the maintenance of the community, but not for the maintenance of the house. This is a common pattern of responsibility taking up.

8.1.3 **Lewensvaardighede wat betrekking het op gemeenskapsontwikkeling**

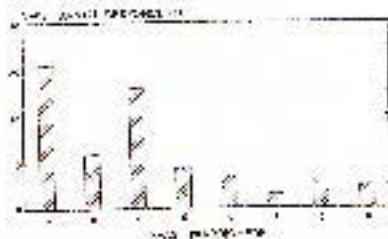
Dit is onder andere een van die take van die gemeenskapsontwikkelaar om vir die mense lewensvaardighede aan te leer wat hulle in hulle situasie nodig het. Dit was dan ook die doel van die ondersoeker om uit te vind watter lewensvaardighede die respondente alreeds het en om daarna vas te stel wat hulle nog wil by leer. Hulle leerbehoefte is verwerk in 'n kursus met die oog op opvoedkundige groepwerk.

Daar word vervolgens aandag bestee aan die ontleding en interpretasie van die lewensvaardighede waaroor die respondente alreeds beskik en aan die vaardighede wat hulle nog wil aanleer.

8.1.3.1 **Lewensvaardighede waaroor die respondente reeds beskik**

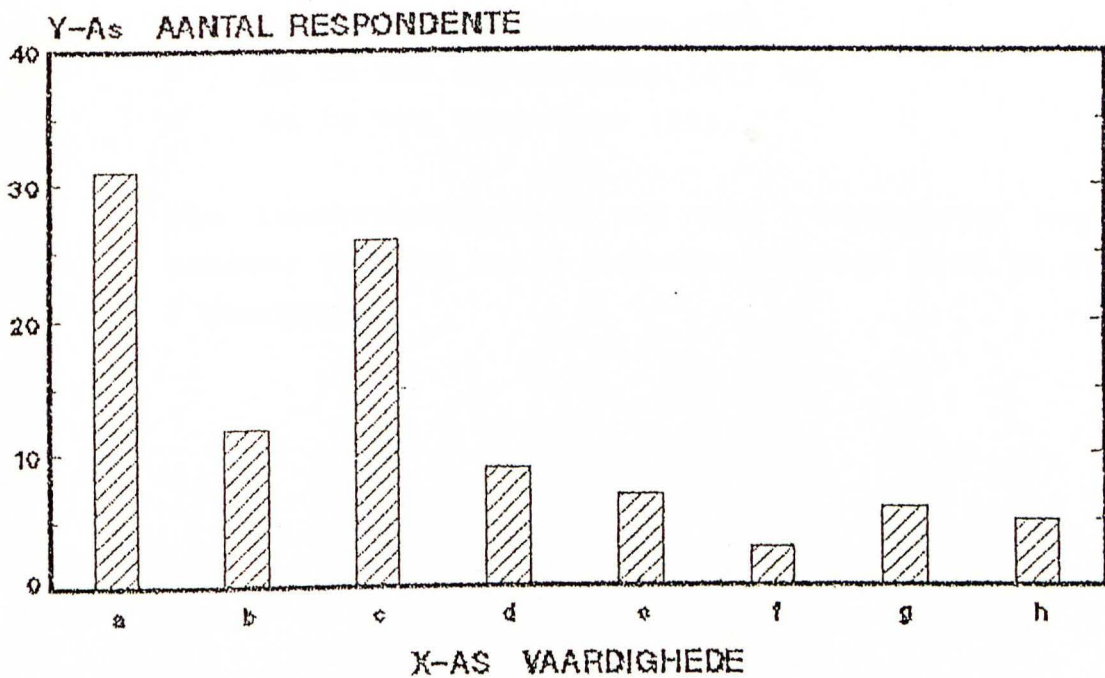
'n Lys van lewensvaardighede wat spesifiek betrekking het op gemeenskapsontwikkeling is opgestel aan die hand van Hope en Timmel (1990:18-125 Book 2). Die respondente het hulle keuse gemaak vir die lewensvaardighede wat hulle as die belangrikste in hulle situasie beskou en wat hulle alreeds bemeester het. Die resultate word in Figuur 6 uiteengesit.

Fig. 1. The influence of the concentration of the polymer on the rate of the polymerization.

1. The rate of polymerization is maximum at low concentration.
2. The rate of polymerization is minimum at high concentration.
3. The rate of polymerization is maximum at intermediate concentration.
4. The rate of polymerization is minimum at low concentration.
5. The rate of polymerization is maximum at high concentration.
6. The rate of polymerization is minimum at intermediate concentration.
7. The rate of polymerization is maximum at low concentration.
8. The rate of polymerization is minimum at high concentration.
9. The rate of polymerization is maximum at intermediate concentration.

FIGUUR 6: 'n Staafdiagram van lewensvaardighede waaroor die respondente alreeds beskik

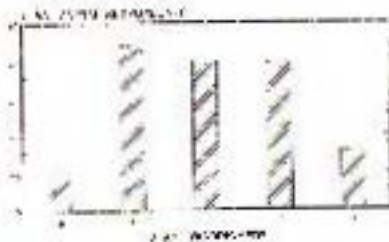
- A Om met mense te kan saamwerk
- B Om te organiseer
- C Om verantwoordelikhede te dra
- D Besluitneming
- E Selfhandhawing
- F Konflik hantering
- G Om te kan onderhandel
- H Om te kan assesseeer

Dit blyk uit die staafdiagram dat die respondente geleer het om met ander mense te kan saamwerk (31%) en dat hulle verantwoordelikhede kan dra (26%). Hierdie twee lewensvaardighede in gemeenskapsontwikkeling het die hoogste tellings gekry en word deur die respondente as prioriteite beskou. Al die ander lewensvaardighede op die lys is swak ontwikkel naamlik,

- * om te kan organiseer (12%)
- * om besluite te kan neem (9%)
- * om konflik te hanteer (3%)
- * om te kan onderhandel (6%) en
- * om te kan assesseer (5%).

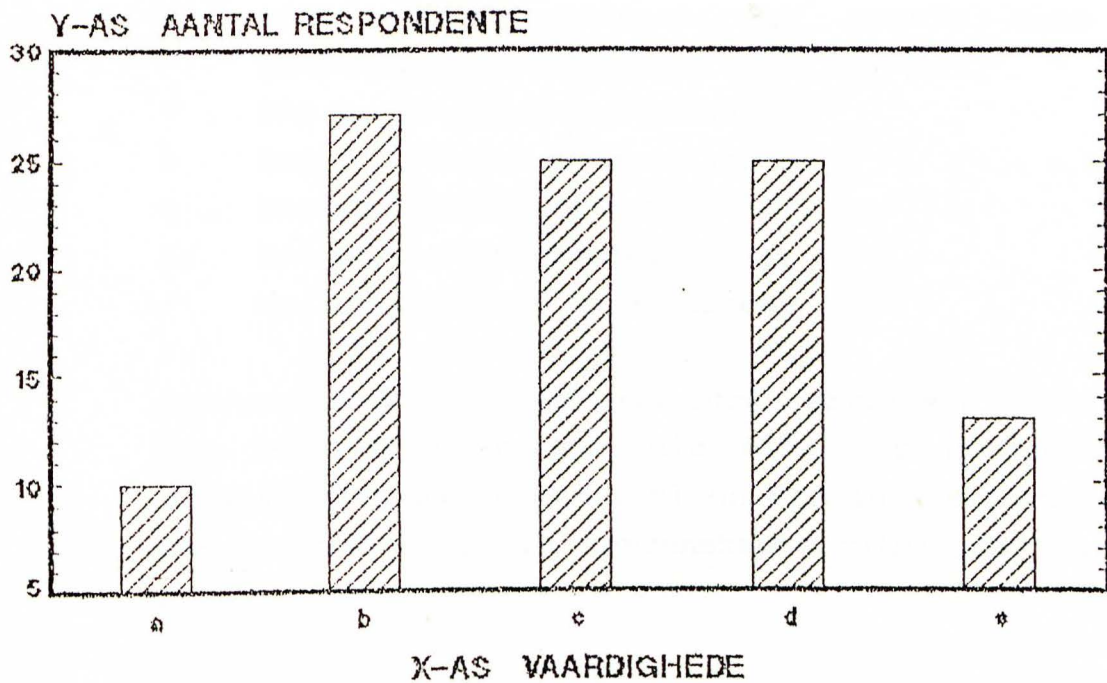
Die lewensvaardighede wat die respondente nog wil aanleer volgens hulle prioriteitskeuse word in Figuur 7 weergegee:

FIGURE 1. Comparison of the effect of the concentration of the acid on the rate of the reaction.

- a. 0.1M acid
- b. 0.2M acid
- c. 0.3M acid
- d. 0.4M acid
- e. 0.5M acid
- f. 0.6M acid

FIGUUR 7: 'n Staafdiagram van die lewensvaardighede wat die respondente wil aanleer

- A Om te evalueer
- B Om te koördineer met ander
- C Praktykprosedures
- D Probleemoplossing
- E Aanpassing by verandering

Uit die resultate blyk dit dat daar drie vaardighede is wat die respondente as baie belangrik beskou en wat hulle wil aanleer, naamlik om werksaamhede te kan koördineer (27%), om die praktykprosedures verbonde aan projekte te ken (25%), en hulle benodig 'n riglyn waarvolgens probleme opgelos kan word (25%).

Die resultate van hierdie twee vrae gee vir die gemeenskapsontwikkelelaar 'n goeie aanduiding van wat die inhoud van 'n kursus in lewensvaardighede kan behels, byvoorbeeld:

- * Hoe om werksaamhede te koördineer
- * Die praktykprosedures wat gevolg word in gemeenskapsontwikkeling (komitee-werk)
- * Die probleemoplossingsmodel
- * Hoe om jouself te handhaaf
- * Hoe om konflik te hanteer
- * Hoe om te onderhandel
- * Hoe om probleme te assesser

Opsommende gevolgtrekkings word vervolgens gemaak om die onderafdelings van die eise wat gemeenskapsontwikkeling aan mense stel en die lewensvaardighede wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling, af te rond.

8.1.3.2 **Gevolgtrekkings ten opsigte van eise en lewensvaardighede wat 'n rol speel in gemeenskapsontwikkeling**

- * Die respondente stel 'n hoë premie op selfstandigheid en besef dat hulle die verantwoordelikheid vir hulle eie lewe moet dra. Hulle het volgens Freire in Hope en Timmel (1990:6) oor daardie eerste hekkie op die pad van gemeenskapsontwikkeling gesprong.

4. The *Chrysomelidae* and *Curculionidae* are highly able producers of secondary compounds which function in the resistance of the adults and larvae of both groups to the predators. In addition, the *Chrysomelidae* are able to produce a repellent to the predators in the form of a repellent compound.
5. The *Chrysomelidae* and *Curculionidae* are highly able producers of secondary compounds which function in the resistance of the adults and larvae of both groups to the predators. In addition, the *Chrysomelidae* are able to produce a repellent to the predators in the form of a repellent compound.

It is not clear if the *Chrysomelidae* and *Curculionidae* are able to produce a repellent to the predators in the form of a repellent compound.

2.2. THE *Chrysomelidae* AND *Curculionidae*

The *Chrysomelidae* and *Curculionidae* are highly able producers of secondary compounds which function in the resistance of the adults and larvae of both groups to the predators. In addition, the *Chrysomelidae* are able to produce a repellent to the predators in the form of a repellent compound.

- * Die respondente vind dit moeilik om hulle eie probleme te assesser; om die verband tussen die oorsake vir hulle onderontwikkeling en hulle huidige funksionering in te sien en hulle weet ook nie hoe om probleme op te los nie.
- * Die respondente het enkele lewensvaardighede aangeleer wat hulle in gemeenskapsontwikkeling kan gebruik, waarvan die vaardighede om met ander mense te kan saamwerk, die belangrikste is. Hierdie vaardigheid sluit aan by hulle tradisionele leefwyse as groeps mense. Daar is egter 'n lang lys van ander vaardighede wat deur middel van opvoedkundige groepwerksessies, aan hulle geleer kan word.

Hiermee word die resultate van die onderhoudskedule afgesluit. Globale gevolgtrekkings sal in die volgende hoofstuk verder bespreek word.

8.2

RESULTATE VAN DIE GROEPWERKSESSIES

Opvoedkundige groepwerksessies is gebruik as metode om lewensvaardighede wat betrekking het op gemeenskapsontwikkeling, aan groeplede oor te dra. Die groeplede is eers in die breë bekend gestel aan ontwikkelingsvaardighede en daarna het elke afsonderlike groep gekies van watter vaardigheid hy meer wou weet. Die nodige inligting oor die vaardighede is deur die groepwerker aan die groep oorgedra en daarna het 'n groepbespreking oor die onderwerp gevolg. Aan die einde van al die sessies is die groeplede versoek om 'n moriteringsvraelys in te vul. Die doel van hierdie vraelys was om vas te stel watter lewensvaardighede relevant is in die groeplede se omstandighede en of hulle gebaat het by die verwerwing van kennis en die inoefening van die

vaardighede. Die vraelyste het nie gefokus op die groepwerkproses nie, maar was spesifiek gerig op gemeenskapsontwikkelingsvaardighede.

Die resultate van die moriteringsvraelys is handverwerk en word vervolgens weergegee.

8.2.1 **Die lewensvaardighede/onderwerpe wat bespreek is**

Omdat die groeplede self kon besluit watter ontwikkelingsvaardighede hulle wou aanspreek, het elke groep sy eie agenda vir die kursus saamgestel. Soos wat die groeplede groter vrymoedigheid begin kry het na aanleiding van die verskillende fasette van die groepwerkproses wat tydens die byeenkomste gematerialiseer het, het hulle gevra om ook ander onderwerpe as net spesifieke ontwikkelingsvaardighede te bespreek. 'n Lys van die verskillende vaardighede word in Tabel 9 weergegee.

TABEL 10: Die verskillende vaardighede wat tydens die opvoedkundige groepwerksessies aangespreek is

GEMEENSKAPSONTWIKKELINGSVAARDIGHEDE	
*	Aanpassing by modernisering
*	Beplanning
*	Onderhandeling
*	Samewerking met komiteelede
*	Probleemoplossingsmodelle
*	Kommunikasie
*	Assessering
*	Organisering
*	Deursettingsvermoë in gemeenskapsontwikkeling
*	Beheer
*	Selfstandigheid
ANDER LEWENSVAARDIGHEDE	
*	Dissiplinerings van kinders (ouerleiding)
*	Die huwelik (hantering van aggressie)
*	Hantering van bejaardes
*	Huishoudelike finansiële begroting
(onderhoudsake)
*	Gebalanseerde maaltye

Hierdie bogenoemde vaardighede hou verband met die eise wat gemeenskapsontwikkeling aan die groeplede stel, sowel as die eise wat hulle persoonlike lewe aan hulle stel. Daar kan daarom 'n oorvleueling wees tussen die term "lewensvaardighede" en "lewenseise", maar vir die doeleindes van hierdie bespreking word die term lewensvaardighede gekies, want die onderwerp onder bespreking is dié van vaardighede in die hantering van eise.

the development of the system, however, is characterized by a continuous and increasing involvement of the young people contributing to the new urban forms and landscapes and oriented towards the qualitative.

In this sense, the process of urban development, which is an urban process, must not only take into account the qualitative values and the qualitative aspects of the process. The quality of the urban space is also determined by the qualitative aspects of the process.

3.1.1 The quality of the urban space is determined by the

the quality of the urban space is determined by the quality of the urban space. The quality of the urban space is determined by the quality of the urban space. The quality of the urban space is determined by the quality of the urban space.

Die vaardighede in Tabel 9 is breedweg geklassifiseer in vaardighede wat hoofsaaklik betrekking het op gemeenskapsontwikkeling en die ander lewensvaardighede wat verband hou met die gesinslewe.

Indien die gemeenskapsontwikkelingsvaardighede van naderby beskou word, blyk dit dat die eerste agt vaardighede verband hou met ontwikkelingsprojekte en programme. Die laaste drie vaardighede sinspeel meer op persoonlikheidseienskappe van die individue.

8.2.2 Die vaardighede wat as prioriteite beskou is

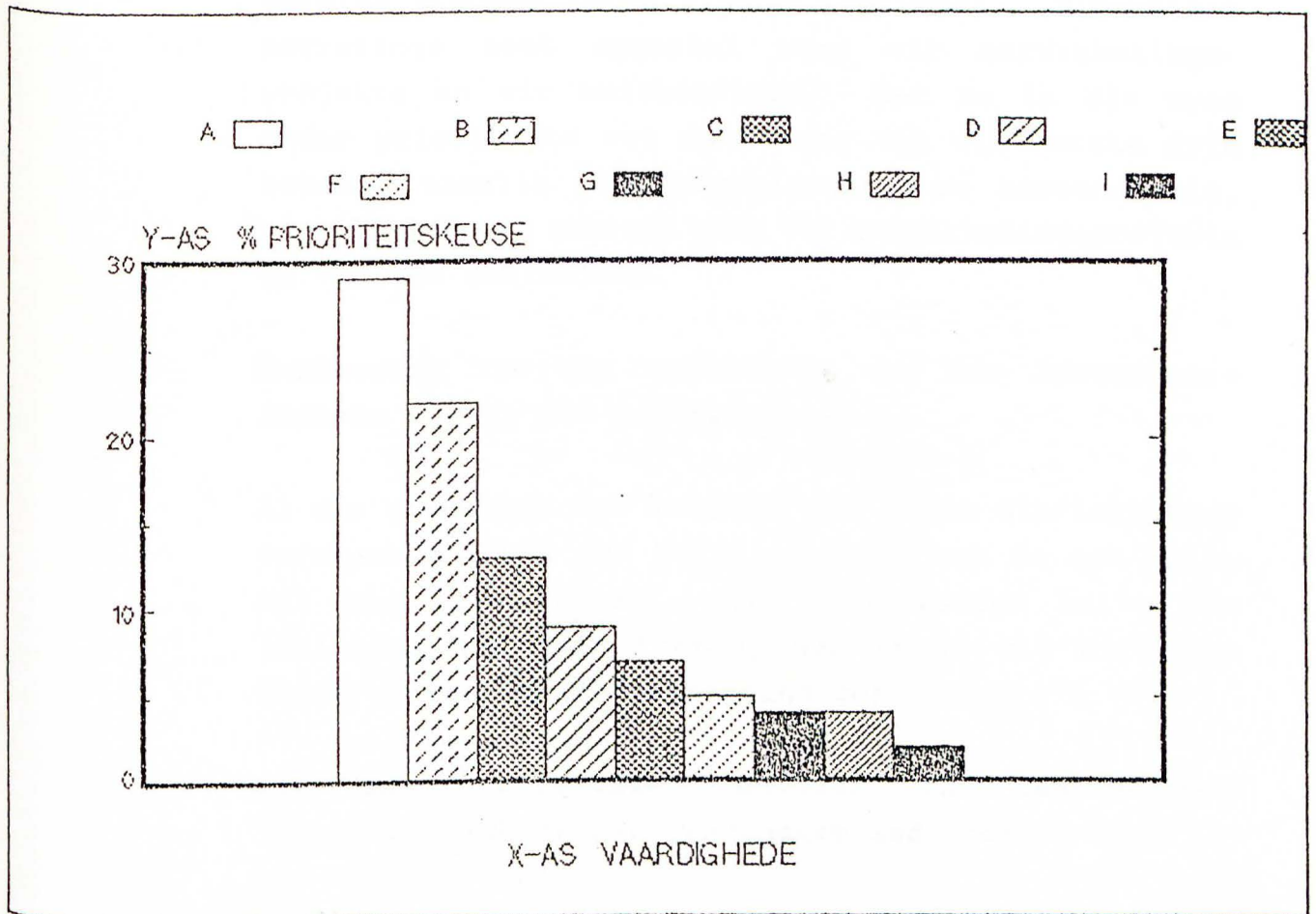
Die groeplede is versoek om vaardighede neer te skryf wat hulle as die belangrikste vir hulle omstandighede beskou. Die resultate van hulle prioriteitskeuses word soos volg in Figuur 8 weergegee:

Figure 10. The Substrate in the 1996 to 1997 Season (continued)

- 1. Substrate in the enclosure
- 2. Substrate in the enclosure
- 3. Substrate in the enclosure
- 4. Substrate in the enclosure
- 5. Substrate in the enclosure
- 6. Substrate in the enclosure
- 7. Substrate in the enclosure
- 8. Substrate in the enclosure
- 9. Substrate in the enclosure
- 10. Substrate in the enclosure

FIGUUR 8: 'n Histogram van die vaardighede as prioriteit beskou

- A Opstel van 'n finansiële begroting
- B Probleemoplossing
- C Kommunikasie
- D Aanpassing by modernisering
- E Beplanning
- F Dissiplinerings van kinders
- G Ouerleiding in die breë
- H Deursettingsvermoë
- I Onderhandelings

Uit die histogram blyk dit dat 'n hoë premie geplaas word op die vaardigheid om 'n finansiële begroting op te stel. Daar is 'n korrelasie tussen hierdie prioriteitskeuse en die sosiale faktor wat die belangrikste rol speel in gemeenskapsontwikkeling, naamlik armoede (sien Figuur 4 p. 222). Finansiële begrotings moet opgestel word vir ontwikkelingsprojekte en vir huishoudings. Net so is die twee ander prioriteite wat deel vorm van die eerste drie keuses, naamlik probleemoplossing en kommunikasie, vaardighede wat gebruik word vir ontwikkelingsprojekte én vir die gesinslewe.

8.2.3 Monitering van die aanbieding van die lewensvaardighede tydens die groepsessies

Al die groeplede het aangedui dat hulle die inligting verstaan het wat aan hulle oorgedra was en dat hulle dit kan gaan toepas. Die rede waarom hulle die inligting kon gaan toepas, was omdat dit direk op hulle omstandighede betrekking gehad het.

8.2.4 Die mees effektiewe metodes om kennis oor lewensvaardighede aan gemeenskapslede oor te dra

Die resultate op hierdie vraag word in Tabel 11 weergegee:

TABLE 12. *Estimated percentage distribution of individuals among*

SEXES	PERCENTAGE
Subadults, 10	43
Female subadults, 1000 females, 10000	91
Male pupae	1
Adults, 10000	1
Subadults, 10000	28
Subadults, 10000	10

The subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table. The subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table. The subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table.

the subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table. The subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table.

the subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table. The subadults and adults are the same as the subadults and adults in the previous table.

TABEL 11: Die mees effektiewe werkswyse in opvoedkundige groepwerk

METODES	PRIORITEITSKEUSES
Groepbesprekings	49
Visuele voorstellings (prente, plakate)	21
Rollespele	7
Simulasie oefeninge	2
Direkte leiding van die groepleier	25
Aanmoediging deur die ander groeplede	29

Die groeplede kon meer as een metode kies wat volgens hulle ondervinding die beste resultate gelever het, en dit blyk uit bostaande tabel dat groepsprekings, aanmoediging van ander groeplede en die direkte leiding van 'n groepleier, die beste metodes is om te volg.

8.2.5 Die mees effektiewe metode om kennis oor gemeenskapsontwikkelvingsvaardighede aan gemeenskapslede oor te dra

Met die oog op toekomsbeplanning, is die groeplede versoek om aan te dui watter die mees effektiewe metode sou wees waarvolgens gemeenskapslede kennis oor lewensvaardighede kan aanleer. Die resultate word in Tabel 12 weergegee:

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Umsatz	Umsatz
Produkt A	50
Produkt B	30
Produkt C	20
Produkt D	10
Produkt E	5
Produkt F	5

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Produkt A: 50, Produkt B: 30, Produkt C: 20, Produkt D: 10, Produkt E: 5, Produkt F: 5

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Produkt A: 50, Produkt B: 30, Produkt C: 20, Produkt D: 10, Produkt E: 5, Produkt F: 5

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Produkt A: 50, Produkt B: 30, Produkt C: 20, Produkt D: 10, Produkt E: 5, Produkt F: 5

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Produkt A: 50, Produkt B: 30, Produkt C: 20, Produkt D: 10, Produkt E: 5, Produkt F: 5

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Die folgenden Daten sind für ein Unternehmen in der Industriebranche A für das Jahr 2019 bekannt:

Produkt A: 50, Produkt B: 30, Produkt C: 20, Produkt D: 10, Produkt E: 5, Produkt F: 5

TABEL 12: Die mees effektiewe metode om lewensvaardighede aan gemeenskapslede te leer

METODES	KEUSES
Groepwerkssessies	42
Formele kursusse	39
Radio	24
T.V. programme	12
Boeke / Tydskrifte	7
Informeel by mekaar	0

Die groeplede kon meer as een metode kies en dit blyk dat die meeste gestem het vir groepwerkssessies, formele kursusse en radioprogramme. Hulle het laat blyk dat hulle nie informeel by mekaar leer nie, waarskynlik omdat die mense in hulle onmiddellike lewensomgewing almal ewe min weet of ewe min bedrewe is.

Die metodes wat te make het met audio-visuele oordrag het voorrang gekry bo boeke en tydskrifte omdat die groeplede nie goed kan lees nie. Hulle geletterdheidsvlak is laag.

8.2.6 Leerbehoefte van die groeplede:

Die groeplede het 'n verskeidenheid van leerbehoefte wat in Tabel 13 weergegee word:

TABLE 11. Data on the two main types of trees

TREES WITH A TRUNK	
1	Acacia
2	Juniperus communis (var. horizontalis)
3	Quercus
4	Pinus
5	Salix
6	Populus
7	Ulmus
8	Alnus
9	Fraxinus
10	Castanea
TREES WITHOUT A TRUNK	
1	Berberis
2	Juniperus communis (var. horizontalis)
3	Salix
4	Populus
5	Ulmus
6	Alnus
7	Fraxinus
8	Castanea
9	Quercus
10	Pinus
TREES WITH A TRUNK	
1	Juniperus communis (var. horizontalis)
2	Salix
3	Populus
4	Ulmus
5	Alnus
6	Fraxinus
7	Castanea
8	Quercus
9	Pinus
TREES WITHOUT A TRUNK	
1	Juniperus communis (var. horizontalis)
2	Salix
3	Populus
4	Ulmus
5	Alnus
6	Fraxinus
7	Castanea
8	Quercus
9	Pinus
TREES WITH A TRUNK	
1	Juniperus communis (var. horizontalis)
2	Salix
3	Populus
4	Ulmus
5	Alnus
6	Fraxinus
7	Castanea
8	Quercus
9	Pinus
TREES WITHOUT A TRUNK	
1	Juniperus communis (var. horizontalis)
2	Salix
3	Populus
4	Ulmus
5	Alnus
6	Fraxinus
7	Castanea
8	Quercus
9	Pinus
TREES WITH A TRUNK	
1	Juniperus communis (var. horizontalis)
2	Salix
3	Populus
4	Ulmus
5	Alnus
6	Fraxinus
7	Castanea
8	Quercus
9	Pinus
TREES WITHOUT A TRUNK	
1	Juniperus communis (var. horizontalis)
2	Salix
3	Populus
4	Ulmus
5	Alnus
6	Fraxinus
7	Castanea
8	Quercus
9	Pinus

TABEL 13: Leerbehoefte van die groeplede:

GEMEENSKAPSONTWIKKELING	
*	Beplanning
*	Hoe om 'n ontwikkelingsprojek te bestuur
*	Kommunikasie
*	Samewerking
*	Selfstandigheid
*	Probleemoplossing
*	Leierskap
*	Assessering
*	Organisering
*	Om gemeenskapsaksies te loods
GESINSGESENTEERDE LEERBEHOEFTE	
*	Huweliksverhouding
*	Hoe om die man se buite-egtelike kinders en hulle ma te hanteer (tradisionele huweliksgebruike)
*	Ouerleiding
*	Rolverdeling tussen man en vrou
MAATSKAPLIKE PROBLEME	
*	Alkoholisme
PERSOONLIKE FUNKSIONERING	
*	Hoe om aanvaar te word deur ander
*	Beheer oor eie lewe
*	Deursettingsvermoë
*	Gedragsverandering
KURSUSSE	
*	Bybelstudie
*	Finansiële beplanning
*	Tuinmakery
*	Hoenderboerdery
*	Hoe om 'n klein sake-onderneming te begin
*	Hoe om 'n huis te bou
*	Geletterdheidsklasse
*	Hoe om te studeer
*	Rottangwerk
*	Kookklasse
*	Sportklasse
WERKGEWER - WERKNEMER LEERBEHOEFTE	
*	Hoe om aansoek te doen vir 'n betrekking
*	Werkgewer - werknemer verhoudingsprobleme
GESONDHEIDSORG	
*	Higiëne

Die drie-en-dertig leerbehoefte is in kategorieë georden vir groter duidelikheid, naamlik gemeenskapsontwikkeling, gesinsgesenteerde leerbehoefte, maatskaplike probleme, persoonlike funksionering, kursusse, werkgewer - werknemer leerbehoefte en gesondheidsorg. Dit is 'n wye verskeidenheid behoeftes, maar insiggewend, omdat dit direk uit grondvlak groeplede na vore kom.

Kursusse wat deur middel van die opvoedkundige groepwerkmetode aangebied word is die ideale werkswyse om 'n onderontwikkelde gemeenskap toe te rus vir modernisering. 'n Welsynsorganisasie kan hierdie metode deurlopend in die onderontwikkelde areas aanwend as 'n bydrae tot volwasse onderrig.

Die leerbehoefte kan ook onder die aandag van die Ministerie van Onderwys en Kultuur se aandag gebring word, sodat daar op 'n gestruktureerde wyse in die leerbehoefte van volwassenes voorsien kan word. Die gemeenskapsontwikkelaar en die opvoedkundige kan saam werk aan so 'n ontwikkelingsprojek vir volwasse onderrig.

8.2.7

Gevolgtrekkings

- * Die lewensvaardighede wat as die belangrikste beskou word vir aanpassing in 'n stedelike ontwikkelde area, is finansiële bestuur, probleemoplossing en kommunikasie.
- * Die mees effektiewe metodes om lewensvaardighede aan ontwikkelende gemeenskapslede oor te dra is opvoedkundige groepwerksessies, formele kursusse en praatjies oor die radio.

- * Die volwasse gemeenskapslede het leerbehoefte wat betrekking het op gemeenskapsontwikkeling, maatskaplike probleme, die huweliks- en gesinslewe, en persoonlike funksionering.

8.3

RESULTATE VAN DIE ETNOMETODOLOGIESE VRAELYS

Die doel van die etnometodologiese vraelys is om die kwalitatiewe waarde van die navorsing te verhoog. Die resultate van hierdie vraelys vorm 'n noue verband met die resultate van die teoretiese literatuurstudie, die skedule en die groepbyeenkomste.

Die resultate van die etnometodologiese vraelys dra daartoe by dat die ondersoekgroep in Windhoek geïdentifiseer kan word as 'n unieke groep/gemeenskap, wat ooreenstemmende eienskappe openbaar soos wat dit in die literatuur beskryf word, maar wat veral 'n eiesoortige karakter het wat uniek is slegs aan Namibië. Hierdie resultate gee 'n persoonlike beeld van die ondersoekgroep en is daarom 'n waardevolle bydrae tot die kwalitatiewe waarde van die navorsing.

Die resultate van die vier etnometodologiese vrae is handverwerk en word vervolgens behandel.

8.3.1

Hoe die groeplede perspektief verkry op 'n saak

Die eerste vraag het aandag bestee aan die wyse waarop die grondvlakgemeenskapslede perspektief kry op hulle lewenssituasie. Hierdie gemeenskapslede het ingeskakel by 'n kursus in lewensvaardighede en die groepleiers is versoek om waar te neem hoedat hulle perspektief verkry het op hulle onderontwikkelde omstandighede. Die resultate word in Tabel 14 weergegee.

TABEL 14: Die wyse waarop die groeplede perspektief verkry op sake

- * As die verband tussen oorsaak en gevolg aan hulle geïnterpreteer word
- * As 'n saak in die plaaslike idioom verduidelik word
- * Perspektief word verkry na aanleiding van groep-bespreking waar ondervindings met groeplede gedeel word
- * 'n Kundige of leier moet kennis oordra
- * Deur middel van wedersydse beïnvloeding
- * Die radio is 'n gewilde inligtingsbron
- * Nuwe inligting moet herhaaldelik verduidelik word voordat perspektief verkry word
- * Besprekings met inheemse leiers (soos die oudste in die gemeenskap of die gesinsleier)
- * Deur middel van praktiese ervaring.

Wanneer hierdie inligting ontleed word, blyk dit dat perspektief op sake hoofsaaklik verkry word deur middel van bespreking met mense en nie soseer deur middel van individuele nadenke nie. Die beste werkswyse om te volg wanneer daar ontwikkeling beplan word, is dus om herhaalde groepbespreking te reël en om in die plaaslike idioom te verduidelik wat ontwikkeling is. Die ontwikkelaar moet 'n kundige persoon wees en ook die goedkeuring van die inheemse of natuurlike leiers hê. Die radio is 'n gewilde medium en moet ingespan word in samehang met die groepbesprekings. 'n Opvoedkundige radioprogram oor die lewensvaardighede wat benodig word vir gemeenskapsontwikkeling en groepbesprekings oor dieselfde onderwerpe sal in Windhoek die ideale werkswyse wees om die mense te help om perspektief op hulle lewensomstandighede te kry.

8.3.2 Hoe die groeplede identiteit verkry

Die kwessie van identiteitsvorming het in hierdie geval betrekking op gemeenskapsontwikkeling. Om te kan ontwikkel, moet 'n persoon voldoende egokragte hê om teen die *armoedesirkel* en die *stremmende waardes en norme* van die tradisie in te verander. Hierdie twee sosiale faktore vertraag modernisering. 'n Besef van 'n eie identiteit apart van die sterk groepsidentiteit, is nodig.

Die vraag oor identiteitsvorming verskaf 'n tweeledige antwoord, naamlik die vorming van 'n groepsidentiteit en 'n individuele identiteit. Die resultate word in Tabel 15 weergegee.

TABEL 15: Die faktore wat 'n bydrae lewer tot die vorming van 'n groeps- en individuele identiteit

GROEPSIDENTITEIT	
*	Homogeniteit (om te deel in mekaar se leed; om saam te veg vir vryheid (politie); om dieselfde behoeftes te ondervind word)
*	Kohesie
*	Samewerking (aan 'n projek)
*	Familiebande
*	Modellering
*	Kultuur en tradisie
*	Waardes en norme
INDIVIDUELE IDENTITEIT	
*	'n Besef van 'n eie waarde
*	Selfgelding
*	Om self te doen.

Die faktore wat 'n bydrae lewer tot die vorming van 'n groepsidentiteit volgens die teorie van Toseland en Rivas (1984:18-22), is onder andere homogeniteit en kohesie, soos wat dit ook in hierdie ondersoek voorgekom het. Wat egter bykomend is tot die spesifieke ondersoekgroep, is sosiale faktore soos familiebande, modellering, kultuur, tradisie, waardes en norme. Hierdie laasgenoemde faktore het veral betrekking op gemeenskapsontwikkeling en die ontwikkelaar moet doelbewus vasstel watter invloed die faktore op ontwikkeling het.

Dit blyk verder dat faktore soos homogeniteit, kohesie en samewerking daartoe meehelp om 'n groepsidentiteit of "projekidentiteit" te laat ontwikkel apart van die sterk familie - en etniese identiteit. Die ontwikkelaar moet hierdie faktore as deel van die groepwerk dinamika doelbewus aanwend om die gemeenskapslede te laat identifiseer met die ontwikkelingsprojek.

Wat die ontwikkeling van 'n eie identiteit aan betref, blyk dit dat 'n besef van 'n eie waardigheid, selfgelding en 'n geleentheid om self te doen, die vorming daarvan aanhelp. In die geval van die eie identiteit van die vrou in Namibië, moet onthou word dat die vrou 'n baie lae status in 'n gemeenskap het. Die vrou se identiteit is onderontwikkel op die gebied van leierskap en waardigheid. Swanepoel (1992: 29) verwys ook na die posisie van die vrou in 'n tradisionele gemeenskap - die vrou het nie altyd die status om besluite te neem nie.

Wanneer daar met vroue gewerk word op komitees of as deel van 'n ontwikkelingsprogram, moet aandag spesifiek bestee word aan die opbou van die vrou se eie identiteit. Daar moet ook terselfdertyd rekening gehou word met die tradisies, waardes en norme, sodat die ontwikkelende vroue nie deur hulle gemeenskap verwerp word nie. Aandag moet bestee word aan die menswaardigheid van die vrou in die oë van die tradisionele man, sodat die vrou 'n geleentheid kry om 'n eie identiteit te ontwikkel en 'n bydrae te lewer tot gemeenskapsontwikkeling.

8.3.3. Hoe raak die lede betrokke by die breër gemeenskap?

Om 'n gemeenskapsontwikkelingsprojek van stapel te stuur, moet die gemeenskapslede betrokke raak by die breër samelewing en by die projek. Wat is dit wat 'n persoon motiveer om betrokke te raak by sy gemeenskap? Die resultate word in Tabel 16 weergegee:

TABEL 16: Faktore wat die ondersoekgroep motiveer om betrokke te raak by die gemeenskap

*	'n Gevoel van selftrots / streef hoër standarde
*	Aanmoediging deur leiers / mekaar
*	Verantwoordelikhedsgevoelens
*	Behoefte dat daar in sy eie nood voorsien word
*	Behoeftes aan kennis / leiding
*	Nuuskierigheid
*	Eer en erkenning

Die doel met hierdie vraag was om uit te vind of die persoon wie se basiese behoeftes onervul is, bereid sal wees om betrokke te raak by die breër gemeenskap. Dit blyk uit die resultate dat dit wel die geval is.

Die gemeenskapsontwikkelaar kan dus 'n ontwikkelingsprojek bemark deur spesifiek te konsentreer op die motiverende faktore soos wat dit hierbo in Tabel 15 gelys is. Die gemeenskapslede se trots, verantwoordelikhedsgevoelens, behoefte aan kennis en nuuskierigheid, moet aangespreek word. Die sanksie vir die projek moet ook van die gemeenskapsleier verkry word en die lede moet weet dat daar in hulle eie basiese behoeftes voorsien sal word. Hulle sal ook erkenning kry vir hulle deelname.

8.3.4 Die elemente wat benodig word om 'n vertrouens-verhouding op te bou

Die resultaat op hierdie vraag word in Tabel 17 weergegee:

1991) is the standard one. It is based on the right way of measuring the distance.

STANDARD TESTS FOR DEPENDENCY

- H_0 null hypothesis: no dependency
- H_1 null hypothesis: there is dependency (we reject)
- α and β the significance level
- α type I error (if H_0 is true, all have no dep.
- β type II error (if H_1 is true)
- E test every case
- E test positive version (we reject H_0)
- E test for H_0 is true
- E test negative version
- α and β the significance level

CAUTIONS FOR DEPENDENCY

- the variable y must be directly under the x in the y column
- Don't use more columns of x
- Don't use all the y values

TESTS FOR THE STANDARD

- χ^2 test for independence of variables

The χ^2 test for independence can be calculated by the formula $\chi^2 = \sum \frac{(O - E)^2}{E}$ where O is the observed frequency and E is the expected frequency. The expected frequency is calculated by the formula $E = \frac{(R \times C)}{N}$ where R is the row total, C is the column total, and N is the total number of observations. The χ^2 test is used to test the null hypothesis that the variables are independent. The test statistic is compared to the critical value from the χ^2 distribution table. If the test statistic is greater than the critical value, the null hypothesis is rejected and the variables are considered to be dependent. The χ^2 test is a non-parametric test and does not require the data to be normally distributed. It is a widely used test for independence of variables.

TABEL 17: Die elemente wat 'n rol speel in die opbou van 'n vertrouensverhouding:

VEREISTES GESTEL AAN ONTWIKKELAAR	
*	Hy moet uitreik na die gemeenskap
*	Hy moet kan deel in hulle gevoelens (begrip)
*	Hy moet die gemeenskap aanvaar
*	Inligting moet konfidensieël hanteer word
*	Sy motiewe moet suiwer wees
*	Hy moet opreg wees
*	Hy moet positief wees in sy aanbieding
*	Hy moet hom laat ken
*	Hy moet simpatiek wees
*	Hy moet die lede oorreed tot samewerking
BEHOEFTE VAN GEMEENSKAPSLEDE	
*	Die verhouding moet voordelig wees vir die gemeenskap
*	Die lede moet erkenning kry
*	Die lede het hulp nodig
VOORDELE UIT DIE VERHOUDING	
*	Gesamentlike deelname en lotsgebondenheid.

Die verskillende elemente wat 'n rol speel by die opbou van 'n vertrouensverhouding soos wat dit deur die respondente aangegee is, is in drie kategorieë verdeel, naamlik die vereistes wat aan die ontwikkelaar gestel word; die behoeftes wat die gemeenskapslede deur middel van die vertrouensverhouding wil bevredig en die voordele wat uit die verhouding moet spruit. Uit die resultate blyk dit dat daar 'n lang lys vereistes aan die gemeenskapsontwikkelaar gestel word, maar nie een eis is onbillik of vreemd aan die karakter van 'n vertrouensverhouding nie. Wat van wesenlike belang is

binne elke vertrouensverhouding is warmte, kongruensie en opregtheid.

Die ander twee kategorieë voorsien ook inligting wat bekend is aan Gemeenskapsontwikkeling. Die gemeenskapsontwikkelaar moet kennis neem hiervan en toesien dat daar aan die verhoudingsverwagtings van 'n gemeenskap voldoen word.

8.3.5 **Gevolgtrekkings**

Die inligting wat verkry is uit hierdie vraelys komplementeer die inligting verkry uit die onderhoudskedules en groepwerksessies. Deur middel van deelnemende waarneming is eiesoortige inligting oor die respondente verkry wat 'n gemeenskapsontwikkelaar in staat stel om ook die onsienlike te sien, naamlik die unieke dinamika van die onderontwikkelde persoon in Windhoek.

BIBLIOGRAPHY

LIST OF REFERENCES AND WORKS CITED

A. J. Auer, "The Role of the Law in the Development of the American Economy," *The American Economic Review*, Vol. 1, No. 1, 1911, pp. 1-10. This article is a classic study of the role of the law in the development of the American economy. It discusses the role of the law in the development of the American economy, and the role of the law in the development of the American economy. It discusses the role of the law in the development of the American economy, and the role of the law in the development of the American economy.

The author of this paper is a leading expert on the role of the law in the development of the American economy. He has written many books and articles on this subject, and his work is widely respected.

B. J. Auer, "The Role of the Law in the Development of the American Economy,"

C. J. Auer, "The Role of the Law in the Development of the American Economy,"

- 1. The author of this paper is a leading expert on the role of the law in the development of the American economy. He has written many books and articles on this subject, and his work is widely respected.
- 2. The author of this paper is a leading expert on the role of the law in the development of the American economy. He has written many books and articles on this subject, and his work is widely respected.
- 3. The author of this paper is a leading expert on the role of the law in the development of the American economy. He has written many books and articles on this subject, and his work is widely respected.

HOOFSTUK IX

GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS

In hierdie hoofstuk word daar aandag bestee aan die gevolgtrekkings waartoe die ondersoeker kom, met verskeie aanbevelings. Daar is deur die loop van hoofstuk VIII aan die einde van die onderafdeling gevolgtrekkings gemaak wat ten doel het om die resultate op te som. Die gevolgtrekkings gaan in hierdie hoofstuk herhaal word sodat dit 'n eenheid vorm en daarna sal dit gekonsolideer word om 'n geheelbeeld van die ondersoek te kry. Die gevolgtrekkings sal aansluit by die doelstelling, die doelwitte en die aanname van die ondersoek.

Die aanbevelings volg na die gevolgtrekkings en word aangebied in twee subafdelings, naamlik opleiding en maatskaplike beplanning.

9.1 GEVOLGTREKKINGS

9.1.1 Identifiserende inligting

- * Die meeste respondente pas in die ouderdomsgroepeerings van 25 - 30 jaar en die generatiewe lewensfase.
- * Die meeste respondente woon al vir langer as vyftien jaar in 'n stedelike area en is vir langer as ses jaar besig om hulle lewensomstandighede te verbeter.
- * Die ontwikkelingsaktiwiteit wat die respondente as prioriteit beskou is die verbetering van hulle huisvesting.

1. $\alpha = 0$ 2. $\alpha = 1$ 3. $\alpha = 2$ 4. $\alpha = 3$ 5. $\alpha = 4$ 6. $\alpha = 5$ 7. $\alpha = 6$ 8. $\alpha = 7$ 9. $\alpha = 8$ 10. $\alpha = 9$ 11. $\alpha = 10$ 12. $\alpha = 11$ 13. $\alpha = 12$ 14. $\alpha = 13$ 15. $\alpha = 14$ 16. $\alpha = 15$ 17. $\alpha = 16$ 18. $\alpha = 17$ 19. $\alpha = 18$ 20. $\alpha = 19$ 21. $\alpha = 20$ 22. $\alpha = 21$ 23. $\alpha = 22$ 24. $\alpha = 23$ 25. $\alpha = 24$ 26. $\alpha = 25$ 27. $\alpha = 26$ 28. $\alpha = 27$ 29. $\alpha = 28$ 30. $\alpha = 29$ 31. $\alpha = 30$ 32. $\alpha = 31$ 33. $\alpha = 32$ 34. $\alpha = 33$ 35. $\alpha = 34$ 36. $\alpha = 35$ 37. $\alpha = 36$ 38. $\alpha = 37$ 39. $\alpha = 38$ 40. $\alpha = 39$ 41. $\alpha = 40$ 42. $\alpha = 41$ 43. $\alpha = 42$ 44. $\alpha = 43$ 45. $\alpha = 44$ 46. $\alpha = 45$ 47. $\alpha = 46$ 48. $\alpha = 47$ 49. $\alpha = 48$ 50. $\alpha = 49$ 51. $\alpha = 50$ 52. $\alpha = 51$ 53. $\alpha = 52$ 54. $\alpha = 53$ 55. $\alpha = 54$ 56. $\alpha = 55$ 57. $\alpha = 56$ 58. $\alpha = 57$ 59. $\alpha = 58$ 60. $\alpha = 59$ 61. $\alpha = 60$ 62. $\alpha = 61$ 63. $\alpha = 62$ 64. $\alpha = 63$ 65. $\alpha = 64$ 66. $\alpha = 65$ 67. $\alpha = 66$ 68. $\alpha = 67$ 69. $\alpha = 68$ 70. $\alpha = 69$ 71. $\alpha = 70$ 72. $\alpha = 71$ 73. $\alpha = 72$ 74. $\alpha = 73$ 75. $\alpha = 74$ 76. $\alpha = 75$ 77. $\alpha = 76$ 78. $\alpha = 77$ 79. $\alpha = 78$ 80. $\alpha = 79$ 81. $\alpha = 80$ 82. $\alpha = 81$ 83. $\alpha = 82$ 84. $\alpha = 83$ 85. $\alpha = 84$ 86. $\alpha = 85$ 87. $\alpha = 86$ 88. $\alpha = 87$ 89. $\alpha = 88$ 90. $\alpha = 89$ 91. $\alpha = 90$ 92. $\alpha = 91$ 93. $\alpha = 92$ 94. $\alpha = 93$ 95. $\alpha = 94$ 96. $\alpha = 95$ 97. $\alpha = 96$ 98. $\alpha = 97$ 99. $\alpha = 98$ 100. $\alpha = 99$ 101. $\alpha = 100$ 102. $\alpha = 101$ 103. $\alpha = 102$ 104. $\alpha = 103$ 105. $\alpha = 104$ 106. $\alpha = 105$ 107. $\alpha = 106$ 108. $\alpha = 107$ 109. $\alpha = 108$ 110. $\alpha = 109$ 111. $\alpha = 110$ 112. $\alpha = 111$ 113. $\alpha = 112$ 114. $\alpha = 113$ 115. $\alpha = 114$ 116. $\alpha = 115$ 117. $\alpha = 116$ 118. $\alpha = 117$ 119. $\alpha = 118$ 120. $\alpha = 119$ 121. $\alpha = 120$ 122. $\alpha = 121$ 123. $\alpha = 122$ 124. $\alpha = 123$ 125. $\alpha = 124$ 126. $\alpha = 125$ 127. $\alpha = 126$ 128. $\alpha = 127$ 129. $\alpha = 128$ 130. $\alpha = 129$ 131. $\alpha = 130$ 132. $\alpha = 131$ 133. $\alpha = 132$ 134. $\alpha = 133$ 135. $\alpha = 134$ 136. $\alpha = 135$ 137. $\alpha = 136$ 138. $\alpha = 137$ 139. $\alpha = 138$ 140. $\alpha = 139$ 141. $\alpha = 140$ 142. $\alpha = 141$ 143. $\alpha = 142$ 144. $\alpha = 143$ 145. $\alpha = 144$ 146. $\alpha = 145$ 147. $\alpha = 146$ 148. $\alpha = 147$ 149. $\alpha = 148$ 150. $\alpha = 149$ 151. $\alpha = 150$ 152. $\alpha = 151$ 153. $\alpha = 152$ 154. $\alpha = 153$ 155. $\alpha = 154$ 156. $\alpha = 155$ 157. $\alpha = 156$ 158. $\alpha = 157$ 159. $\alpha = 158$ 160. $\alpha = 159$ 161. $\alpha = 160$ 162. $\alpha = 161$ 163. $\alpha = 162$ 164. $\alpha = 163$ 165. $\alpha = 164$ 166. $\alpha = 165$ 167. $\alpha = 166$ 168. $\alpha = 167$ 169. $\alpha = 168$ 170. $\alpha = 169$ 171. $\alpha = 170$ 172. $\alpha = 171$ 173. $\alpha = 172$ 174. $\alpha = 173$ 175. $\alpha = 174$ 176. $\alpha = 175$ 177. $\alpha = 176$ 178. $\alpha = 177$ 179. $\alpha = 178$ 180. $\alpha = 179$ 181. $\alpha = 180$ 182. $\alpha = 181$ 183. $\alpha = 182$ 184. $\alpha = 183$ 185. $\alpha = 184$ 186. $\alpha = 185$ 187. $\alpha = 186$ 188. $\alpha = 187$ 189. $\alpha = 188$ 190. $\alpha = 189$ 191. $\alpha = 190$ 192. $\alpha = 191$ 193. $\alpha = 192$ 194. $\alpha = 193$ 195. $\alpha = 194$ 196. $\alpha = 195$ 197. $\alpha = 196$ 198. $\alpha = 197$ 199. $\alpha = 198$ 200. $\alpha = 199$ 201. $\alpha = 200$ 202. $\alpha = 201$ 203. $\alpha = 202$ 204. $\alpha = 203$ 205. $\alpha = 204$ 206. $\alpha = 205$ 207. $\alpha = 206$ 208. $\alpha = 207$ 209. $\alpha = 208$ 210. $\alpha = 209$ 211. $\alpha = 210$ 212. $\alpha = 211$ 213. $\alpha = 212$ 214. $\alpha = 213$ 215. $\alpha = 214$ 216. $\alpha = 215$ 217. $\alpha = 216$ 218. $\alpha = 217$ 219. $\alpha = 218$ 220. $\alpha = 219$ 221. $\alpha = 220$ 222. $\alpha = 221$ 223. $\alpha = 222$ 224. $\alpha = 223$ 225. $\alpha = 224$ 226. $\alpha = 225$ 227. $\alpha = 226$ 228. $\alpha = 227$ 229. $\alpha = 228$ 230. $\alpha = 229$ 231. $\alpha = 230$ 232. $\alpha = 231$ 233. $\alpha = 232$ 234. $\alpha = 233$ 235. $\alpha = 234$ 236. $\alpha = 235$ 237. $\alpha = 236$ 238. $\alpha = 237$ 239. $\alpha = 238$ 240. $\alpha = 239$ 241. $\alpha = 240$ 242. $\alpha = 241$ 243. $\alpha = 242$ 244. $\alpha = 243$ 245. $\alpha = 244$ 246. $\alpha = 245$ 247. $\alpha = 246$ 248. $\alpha = 247$ 249. $\alpha = 248$ 250. $\alpha = 249$ 251. $\alpha = 250$ 252. $\alpha = 251$ 253. $\alpha = 252$ 254. $\alpha = 2$

1. The members of the committee will be the usually designated representatives of the various subcommittees designated in 1976.
2. The committee will have one subcommittee for each of the 10 national goals specified in the charter, although, as indicated, one or more subcommittees may be given more than one goal.
3. Existing national goals committees, including foundations, will be invited to participate in the study and to act as subcommittees for the study, provided the appropriate qualifications, including expertise in the appropriate area, can be shown. In the absence of such qualifications, the study will select a subcommittee for each goal.

212 10

- Das Hauptproblem besteht darin, dass die meisten der betroffenen Länder, wie zum Beispiel Italien, ein sehr zentralisiertes Finanzsystem und eine starke Abhängigkeit von der öffentlichen Hand aufweisen. Dies führt zu einer hohen Verschuldung und zu einer geringen Flexibilität bei der Finanzierung der öffentlichen Verwaltung. Ein weiterer Aspekt ist die geringe Transparenz der öffentlichen Finanzen, was die Kontrolle der Ausgaben erschwert und zu Missständen führen kann. Die Ergebnisse der Studie zeigen, dass die meisten Länder in der Gruppe der betroffenen Länder eine hohe Verschuldung aufweisen, die in den letzten Jahren stark zugenommen hat. Dies ist ein ernstes Problem, da eine hohe Verschuldung die finanzielle Stabilität eines Landes gefährden kann. Ein weiterer Aspekt ist die geringe Flexibilität bei der Finanzierung der öffentlichen Verwaltung, was die Reaktion auf Krisen erschwert. Die Ergebnisse der Studie zeigen, dass die meisten Länder in der Gruppe der betroffenen Länder eine geringe Flexibilität bei der Finanzierung der öffentlichen Verwaltung aufweisen, was die Reaktion auf Krisen erschwert. Die Ergebnisse der Studie zeigen, dass die meisten Länder in der Gruppe der betroffenen Länder eine geringe Flexibilität bei der Finanzierung der öffentlichen Verwaltung aufweisen, was die Reaktion auf Krisen erschwert.

9.1.2 **Sosiale faktore**

- * Die armoedesirkel affekteer so te sê die totale respondentebevolking wat aan hierdie ondersoek deelgeneem het (92%).
- * Die respondente beskik oor egokragte en laat hulle nie kortwiek deur gevoelens van minderwaardigheid, magteloosheid, of die verskoning dat hulle getoor is nie.
- * Sosiale faktore soos armoede, kulturele benaderings tot 'n bepaalde lewenstempo en die ondersteuning van die uitgebreide familiesisteam, beïnvloed die tipe gemeenskapsontwikkelings-aktiwiteit waarmee die respondente besig is. Te midde van die armoede en onderontwikkeling, ervaar hulle min druk om te verander.

9.1.3 **Eise**

- * Die respondente stel 'n hoë premie op selfstandigheid en besef dat hulle die verantwoordelikheid vir hulle eie lewe moet dra. Hulle het volgens Freire in Hope en Timmel (1990:6) oor daardie eerste hekkie op die pad van gemeenskapsontwikkeling gesprong.
- * Die respondente vind dit moeilik om hulle eie probleme te assesseer; om die verband tussen die oorsake vir hulle onderontwikkeling en hulle huidige funksionering in te sien en hulle weet ook nie hoe om probleme op te los nie.

9.1.4 **Lewensvaardighede**

- * Die respondente het enkele lewensvaardighede aangeleer wat hulle in gemeenskapsontwikkeling kan gebruik, waarvan die vaardighede om met ander mense te kan saamwerk, die belangrikste is. Hierdie vaardigheid sluit aan by hulle tradisionele leefwyse as groeps mense. Daar is egter 'n lang lys van ander vaardighede wat deur middel van opvoedkundige groepwerksessies, aan hulle geleer kan word.

9.1.5 **Opvoedkundige groepwerksessies**

- * Die lewensvaardighede wat as die belangrikste beskou word vir aanpassing in 'n stedelike ontwikkelde area, is finansiële bestuur, probleemoplossing en kommunikasie.
- * Die mees effektiewe metodes om lewensvaardighede aan ontwikkelende gemeenskapslede oor te dra is opvoedkundige groepwerksessies, formele kursusse en praatjies oor die radio.
- * Die volwasse gemeenskapslede het leerbehoefte wat betrekking het op gemeenskapsontwikkeling, maatskaplike probleme, die huweliks- en gesinslewe en persoonlike funksionering.

9.2 **KONSOLIDERING VAN GEVOLGTREKKINGS**

9.2.1 **Sosiale faktore**

Die sosiale faktore wat 'n prominente invloed uitoefen op die tempo en sukses van gemeenskapsontwikkeling is die armoedekultuur, tradisionele leefwyses en die ondersteuning van die uitgebreide familiesisteem. Te midde van onderontwikkeling ervaar die mense min druk om te verander omdat hulle 'n rustiger benadering tot

the same time as the other three companies, including all the other companies in the same industry.

2.2.2 Data

The data were collected from the public domain and include annual financial statements, company websites, the published information on the public website of the companies.

2.2.3 Environmental goals

The data on the environmental goals of the companies were collected from the public domain and include the published information on the public website of the companies. The data included the environmental goals of the companies in the form of the published information on the public website of the companies.

2.2.4 Environmental goals

The data on the environmental goals of the companies were collected from the public domain and include the published information on the public website of the companies.

2.2.5 Selection

- 2.2.5.1 The data on the environmental goals of the companies were collected from the public domain and include the published information on the public website of the companies. The data included the environmental goals of the companies in the form of the published information on the public website of the companies.

die lewe het en omdat die uitgebreide familie altyd daar is om die sukkelaar te versorg.

9.2.2 **Eise**

Die eise wat in 'n stedelike Derde Wêreld area gestel word, is om finansiële beplanning te doen, die probleemoplossingsmetode toe te pas en om te kan kommunikeer.

9.2.3 **Lewensvaardighede**

Daar is 'n groot gebrek aan kennis oor ontwikkeling en daar ontbreek die nodige lewensvaardighede om deel te neem aan ontwikkeling. Hierdie leemte vertraag die tempo van ontwikkeling. Die mees effektiewe metodes om lewensvaardighede aan te leer is deur middel van opvoedkundige groepwerksessies, formele kursusse en praatjies oor die radio.

9.3 **AANBEVELINGS**

Die aanbevelings word aangebied in twee subafdelings, naamlik dié ten opsigte van die **opleiding** van gemeenskapsontwikkelaars en **maatskaplike beplanning en beleid**.

9.3.1 **Opleiding**

9.3.1.1 Daar word aanbeveel dat onderontwikkelde gemeenskapslede opleiding ontvang deur middel van kursusse wat in die vorm van groepwerksessies aangebied word en deur middel van radiopraatjies. Die Departement Volwasse Opvoeding van die Ministerie van Opvoeding en Kultuur, moet versoek word om kursusse in lewensvaardighede aan te bied vir volwasse gemeenskapslede. Die bevindinge van hierdie ondersoek

et al. and the second Karabulut et al. (2006) study. In both studies, the effect of experience was

- 1.1.1. The first study tested experience as affecting different dimensions of the metacognitive knowledge component of the metacognitive model. The second study tested experience as affecting metacognitive skills. The first study was unable to detect significant effects of experience on metacognitive knowledge. The second study, however, found that the effect of experience on metacognitive skills was significant. In both studies, however, the effect of experience on the second
- 1.1.1.1. The first study did not provide a detailed analysis of the metacognitive model. The second study, however, did provide a detailed analysis of the metacognitive model. The first study did not provide a detailed analysis of the metacognitive model. The second study, however, did provide a detailed analysis of the metacognitive model.
- 1.1.1.2. The first study did not provide a detailed analysis of the metacognitive model. The second study, however, did provide a detailed analysis of the metacognitive model. The first study did not provide a detailed analysis of the metacognitive model. The second study, however, did provide a detailed analysis of the metacognitive model.
- 1.1.1.3. The first study did not provide a detailed analysis of the metacognitive model. The second study, however, did provide a detailed analysis of the metacognitive model. The first study did not provide a detailed analysis of the metacognitive model. The second study, however, did provide a detailed analysis of the metacognitive model.

sal aan die genoemde Ministerie deurgegee word sodat dit as 'n basis vir die opleiding kan dien.

- 9.3.1.2 Die Namibiese Uitsaai Korporasie se afdeling Volwasse Opleiding moet versoek word om 'n reeks radiopraatjies op te stel oor lewensvaardighede vir gemeenskapsontwikkeling. Daar is streeksradiodienste in die inheemse tale en die lewensvaardighede moet in die idioom van die luisteraar verwerk word. Die resultate van hierdie ondersoek asook die tersaaklike dele van die literatuurstudie sal aan hierdie afdeling beskikbaar gestel word sodat die personeel dit kan gebruik.
- 9.3.1.3 Wat die opleiding van gemeenskapsontwikkelaars aan betref, word aanbeveel dat die teoretiese literatuurstudie en die resultate van hierdie ondersoek, verwerk word in 'n studiegids vir bogenoemde studente. 'n Nuwe Tegniese Kollege word vir Namibië beoog waar 'n kursus in gemeenskapsontwikkeling aangebied sal word.
- 9.3.1.4 Daar word aanbeveel dat die Departement Maatskaplike Werk voortgaan met die aanbieding van die vak Gemeenskapsontwikkeling in die tweede jaar, as deel van die curriculum vir die maatskaplike werk studente.
- 9.3.1.5 Daar word aanbeveel dat die Departement van Maatskaplike Werk aan die Universiteit van Namibië, opknappingskursusse moet aanbied vir die praktiserende maatskaplike werkers, gemeenskapsontwikkelaars en belangstellendes. Sodoende sal hulle kennisvlak aangepas kan word by die nuutste teoretiese kennis en praktykbeginsels en sal hulle ook insae kry in die plaaslike omstandighede van gemeenskapslede.

9.3.2 **Maatskaplike beplanning en beleid**

9.3.2.1 Daar word aanbeveel dat die Munisipaliteit van Windhoek ingelig word omtrent die gemeenskaps-ontwikkelingsbehoeftes van sy onderontwikkelde inwoners, sodat daar beplan kan word om in daardie behoeftes te voorsien. Daar word spesifiek gedink aan behuisingsbehoeftes, werkskeppingsgeleenthede en regulasies vir klein sakeondernemings. Laasgenoemde moet van so 'n aard wees dat ontwikkeling aangemoedig en nie gedemp word nie.

9.3.2.2 Ten opsigte van nasionale beplanning word daar aanbeveel dat die resultate van die ondersoek beskikbaar gestel word vir die Nasionale Beplannings Kommissie, sodat die inligting in berekening gebring kan word wanneer daar op nasionale vlak beplan word.

9.4 **BEVESTIGING VAN DIE AANNAME**

Die resultate van die ondersoek bevestig dat sosiale faktore die deelname van gemeenskapslede aan ontwikkelingsprojekte beïnvloed.

BIBLIOGRAPHIE

BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAFIE**LYS VAN LITERATUURBRONNE****BOEKE**

- Ackoff R L. 1984. On the nature of development and planning, in People centred development: contributions towards theory and planning frameworks, geredigeer deur D C Korten & R Klaus. Connecticut: Kumarian Press.
- Bailey K D. 1982 (2de uitgawe). Methods of social research. London: Collier Macmillan Publishers.
- Bryant C & White L G. 1982. Managing development in the Third World. Colorado: Westview Press.
- Chambers R. 1985. Managing rural development: ideas and experience from East Africa. Kumarian Press.
- Conyers D. 1986 (2de uitgawe). An introduction to social planning in the Third World. New York: John Wiley and Sons.
- Du Toit H D A 1967. Die Kerstening van die Bantoe. Pretoria: N.G. Kerk Boekhandel.
- Edwards A D & Jones D G. 1976. Community and community development. Mouton: New Babylon.
- Ferrinho H. 1981. Towards a theory of community social work. Cape Town: Juta & Company Limited.
- Fessler D R. 1976. Facilitating community change: a basic guide. California: University Associates.
- Fragar R & Fademan J. 1984 (2de uitgawe). Personality and personality growth. New York: Harper en Row publishers.
- Friere P. 1979 (2de uitgawe). Pedagogy of the oppressed, in The political economy of development and underdevelopment, geredigeer deur C K Wilber. New York: Random House.
- Fyson W L. 1984. The development puzzle. 7de Uitgawe. London: Hodder en Stoughton.

1. Smith, J. L. 1964. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 2. Smith, J. L. 1967. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 3. Smith, J. L. 1968. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 4. Smith, J. L. 1969. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 5. Smith, J. L. 1970. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 6. Smith, J. L. 1971. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 7. Smith, J. L. 1972. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 8. Smith, J. L. 1973. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 9. Smith, J. L. 1974. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.
 10. Smith, J. L. 1975. The life history of the white sturgeon, *Acipenser transmontanus*, in the lower Columbia River.

- Germain C B & Gitterman A. 1980. The life model of social work practice. New York: Columbia University Press.
- Germain C B. 1985. The place of community work within an ecological approach to social work, in Theory and practice of community social work, geredigeer deur S H Taylor & R W Roberts. New York: Columbia University Press.
- Gifford P. 1990. Christianity: to save or to enslave? Zimbabwe: Ecumenical documentation and information centre of Eastern and Southern Africa.
- Goulet D. 1979 (2de uitgawe). Human dilemma of development, in The political economy of development and underdevelopment, geredigeer deur C K Wilber. New York: Random House.
- Griffen J C & Rouse W. 1979 (2de uitgawe). Counter trade as a Third World strategy of development, in The political economy of development and underdevelopment, geredigeer deur C K Wilber. New York: Random House.
- Grinnel R M (jr.). 1985 (1ste uitgawe). Social work research and evaluation. Itasca: Peacock.
- Grinnel R M (jr.). 1988 (3de uitgawe). Social work research and evaluation. Itasca: Peacock.
- Grosser C F & Mondros J. 1985. Pluralism and participation: the political action approach, in Theory and practice of community social work, geredigeer deur S H Taylor & R W Roberts. New York: Columbia University Press.
- Haralambos M & Heald R. 1989. Sociology themes and perspectives. London: Unwin Hyman.
- Heeger G A. 1974. The politics of underdevelopment. New York: St. Martin's Press.
- Heritage J. 1984. Garfinkel and ethnomethodology. Cambridge: Polity Press.
- Hope A & Timmel S. 1990. Training for transformation: a handbook for community workers. Book 2. Zimbabwe: Mambo Press.
- Hope A & Timmel S. 1991. Training for transformation: a handbook for community workers. Book 1. Zimbabwe: Mambo Press.

- Huysamen G K. 1994. Methodology for the social work and behavioural sciences. South Africa: Southern Book Publishers.
- Hugo E A K, Schoeman J H & Engelbrecht J F P. 1980. Gemeenskapswerk. Pretoria: Heer Drukkers.
- Jameson K P. 1979 (2de uitgawe). Paradigm of economic development and beyond, in The political economy of development and underdevelopment, geredigeer deur C K Wilber. New York: Random House.
- Johnson L. 1986 (2de uitgawe). Social work practice: a generalistic approach. Boston: Allyn en Bacon, Inc.
- Jones G E en Rolls M J. 1982. Progress in rural extension and community development. Volume I. Chichester: John Wiley and Sons.
- Korten D C & Klaus R. 1984. People centred development: contributions towards theory and planning frameworks. Connecticut: Kumarian Press.
- Kotzé D A & Swanepoel H J. 1983. Guidelines for practical community development. Pretoria: Promedia Publications.
- Lappen B. 1985. Beginnings in social work enabling, in Theory and practice of community social work, geredigeer deur S H Taylor & R W Roberts. New York: Columbia University Press.
- Lombard A, Weyers M L en Schoeman J H. 1991. Gemeenskapswerk en gemeenskapsontwikkeling: perspektiewe op mensontwikkeling. Pretoria: HAUM.
- Myint H. 1980 (5de uitgawe). The economics of the developing countries. London: Hutchinson.
- Reid W J & Smith A D. 1981. Research in social work. New York: Columbia University Press.
- Rodney W. 1982. How Europe underdeveloped Africa. Washington D C: Howard University Press.
- Roxborough I. 1986. Theories of underdevelopment. London: MacMillan Press Ltd.
- Rubin A & Babbie E. 1992 (2de uitgawe). Research methods for social work. California: Brooks/Cole publishing company.

- Sandbrook R. 1989. The politics of Africa's economic stagnation. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sharrock W W & Anderson B. 1986 The ethnomethodologist. Chichester: Horwood.
- Stewart F. 1979 (2de uitgawe). A note on social cost benefit analysis and class conflict in LDC's, in The political economy of development and underdevelopment, geredigeer deur C K Wilber. New York: Random House.
- Swanepoel H. 1989. Community development: putting ideas into action. Johannesburg: Juta and Company Ltd.
- Tau J. 1989. Family therapy: is it relevant to the experience of South Africa's third world communities?, in Family therapy in South Africa today, geredigeer deur J. Mason en J Rubenstein. Congella: SA Institute of marital and family therapy.
- Taylor J G. 1983 (3de uitgawe). From modernization to modes of production: a critique of the sociologies of development and underdevelopment. London: the Macmillan Press Ltd.
- Taylor S H & Roberts R W. 1985. Theory and practice of community social work. New York: Columbia University Press.
- Thomas E J. 1985 (1ste uitgawe). Developmental research, in Social work research and evaluation, geredigeer deur R M Grinnel. Itasca: Peacock.
- Toffler A. 1984. Third wave development: Ghandi with satelites, in Peoples centred development: contributions towards theory and planning framework, geredigeer deur D C Korten en R Klaus. Connecticut: Kumarian Press.
- Toseland R W & Rivas R F. 1984. An introduction to group work practice. New York: Mac Millan Publishing company.
- Warren R L. 1977. Social change and human purpose. Chicago: Rand McNally.
- Wilber C K. 1979 (2de uitgawe). The political economy of development and underdevelopment. New York: Random House.
- Zeylstra W G. 1977 (2de uitgawe). Aid or development: the relevance of development aid to problems of developing countries. Leyden: A.w. Sitjhoff.

TYDSKRIFTE

- Adams P. 1988. Dam Busters. The new internationalist, Mei 1988, nr. 183, 21.
- Angere S. 1986. Participation in social development and integration in Sub-Saharan Africa. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 1, 93-110.
- Ankrah E M. 1987. Radicalizing roles for Africa's development: some evolving practice issues. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 2, 5-25.
- Atmor E. 1991. Welfare agency intervention in communities: community participation or social control. Social Work/Maatskaplike Werk. Vol. 27, nr. 1, 3-5.
- Azad A, Rucherwarger C & Danaher B. 1988. Development versus underdevelopment. Development journal of the society of international development. Volume 1: 16-20.
- Bloom L. 1988. Social Science in Africa: problems and prospects. Journal of social development in Africa. Vol. 3, nr. 1, 55-69.
- Bonino E & De Andries M. 1991. Motion to halt the arms transfer to developing countries. Development journal of the society for international development. Volume 1: 41-43.
- De Graaf M. 1986. Catching Fish or liberating man: social development in Zimbabwe. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 1, 7-26.
- Else J F, Gamaya Z M & Jirira K W. 1986. Economic development in the African context: opportunities and constraints. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 2, 75-87.
- Eziakor I. 1989. Rethinking Third World development: an analysis of contemporary paradigms. Journals of social development in Africa. Vol. 4, nr. 2, 39-48.
- Hall N P. 1987. Self-reliance in practice: a study of burial societies in Harare, Zimbabwe. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 1, 49-71.
- Hampson F J. 1986. Editorial. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 1, 1-5.

- [illegible]

- Harrison P. 1988. Stone lines or earth dikes. The new internationalist. Mei 1988, nr. 183, 20-21.
- Kachingwe S K. 1986. Zimbabwe Women: A neglected factor in social development. Journal of social development in Africa. Vol. ..., nr. 1, 27-33.
- Kawell J A. 1988. Our Own Recipe. The new internationalist. Mei 1988, nr. 183, 15.
- Kgarimetsa M. 1992. The two faces of poverty - urban and rural. Maatskaplike werk praktyk: social work practice. Nr. 3, 8-14.
- Korten D.C. 1980. Community organization and rural development: A learning process approach. Public administration review. September/Okttober 1980, 480-510.
- Lombard P. 1987. Botshabelo (Tvl) se historiese gemeenskapsontwikkelsrol. Geleentheidsmededeling oor gemeenskapsontwikkeling: die Rol wat kerke kan speel. 3-14.
- Mallyd W J. 1986. Success and failures of rural social development: the SADCC region with special reference to Agriculture. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 2, 23-33.
- Mandishona G M. 1987. Population and development indicators. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 2, 69-77.
- Meiring P. 1992. Het jy al van die 10/40 venster gehoor? Die voorligter. Februarie 1992, Deel 55, Nr. 2, 20-21.
- Murphy R. 1988. Learning on our feet. The new internationalist. Mei 1988, nr. 183, 12.
- Muzaale P J. 1987. Rural poverty, social development and their implications for fieldwork practice. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 1, 75-85.
- Nkunika A I Z. 1987. The role of popular participation in programmes of social development. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 1, 17-28.
- Oakley P. 1986. Evaluating Social Development: 'how much' or 'how good'. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 1, 17-28.

11. Page 1 - 1. The title for the document appears to be "The Role of the State in the Development of the Economy". The document discusses the role of the state in the development of the economy, particularly in the context of the Soviet Union. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
12. Page 2 - 2. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
13. Page 3 - 3. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
14. Page 4 - 4. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
15. Page 5 - 5. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
16. Page 6 - 6. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
17. Page 7 - 7. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
18. Page 8 - 8. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
19. Page 9 - 9. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".
20. Page 10 - 10. The document continues to discuss the role of the state in the development of the economy. It mentions the need for a "strong, centralized state" and the importance of "state planning" and "state control".

CONFIDENTIAL

- Figure 2. The self-reported largest increase. From Journal of Health Politics, Policy and Law, 33(4), 643-654.

- O'Neil M. 1992. Priorities for international support for African development: the women's agenda. Development journal of the society for international development. Volume 1, 68-70.
- Sanders D. 1990. Equity in health: Zimbabwe nine years on. Journal of social development in Africa. Vol. 5, nr. 1, 5-22.
- Siamwiza R. 1986. Consequences of rural poverty in relation to the urban squatter problem in Lusaka. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 2, 34-52.
- Swift S. 1987. Zimbabwean women in co-operatives. Participation and Sexual Equality in four producer co-operatives. Journal of social development in Africa. Vol. 2, nr. 1, 29-46.
- Swift R. 1988. From the grassroots solving the development puzzle. The new internationalist. Mei 1988, nr. 183, 4-6.
- Valaskakis K. en Martin I. 1986. Measure of development and measure of happiness. Journal of social development in Africa. Vol. 1, nr. 1, 81-91.
- Ul Haq M. 1991. A peace agenda for the third world. Development journal of the society for international development. Volume 1: 23-25.

ONGEPUBLISEERDE MANUSKRIP

- Cohen M. The indigenous helper concept. Paper delivered at "Indigenous theory and practice workshop". (25 Augustus 1989).
- Engelbrecht J. Die proses van gemeenskapsontwikkeling. Referaat gelewer tydens SAVT Konferensie oor "Gemeenskapswerk/ Gemeenskapsontwikkeling". (3 Julie 1989).
- Van der Merwe A. Basiese steekproefneming. Referaat gelewer tydens 'n "Navorsingswerkswinkel". (20 September 1987).

VERSLAE

Lux Mundi. 1986. Sendingwetenskap vandag: 'n terrein verkenning. Deel I. Pretoria.

Namibian Institute for Social and Economic Research: 1990. Health and daily living survey of Windhoek Namibia (1988-1989). Windhoek: Namibia.

School for Social Work - Zimbabwe. 1991. The social implications of structural adjustment programmes in Africa. Harare: Zimbabwe.

Society for International Development. 1991. Annual Report 1991. June 1992. Nr. 52. Rome: Italy.

NUUSBRIEWE

Montaque/Ashton Gemeenskapsontwikkeling. 1990. Nuusbrief. Montaque.

Society for International Development. 1992. Compass: Newsletter. March 1992 nr. 51. Rome: Italy.

PERSOONLIKE ONDERHOUDE

De Klerk W. Stadsklerk, Windhoek. 23 Julie 1993. Persoonlike onderhoud. Windhoek.

STUDIEGIDS

Collins K J. 1984. Social Work (honours): Social work research (Studiegids 2 vir MWNAW-E). Pretoria: Unisa.

BYLAE

BYLAES

總編輯：陳其南
副總編輯：王其南

[illegible]

ONDERHOUDSKEDULE OM GEMEENSKAPSONTWIKKELINGS- BEHOEFTE VAS TE STEL

IDENTIFISERENDE BESONDHERDE

| NAVORSER
SE
KOMMENTAAR	RESPONDENT SE MEDEDELING	REKENAAR
	NAAM:	
	1. <u>OUDERDOMSGROEP</u>: (Maak 'n regmerkie waar van toepassing) Jonger as 25 jaar oud ☐ Tussen 25-30 " ☐ " 30-35 " ☐ " 35-40 " ☐ " 40-45 " ☐ " 45-50 " ☐ " 50-55 " ☐ " 55-60 " ☐ Ouer ☐	0 1 2 3 4 5 6 7 8
	<p>2. Hoe lank woon u in 'n stad?
(Maak 'n regmerkie waar van toepassing)</p> <p>Tussen 0-5 jaar ☐</p> <p>" 5-10 " ☐</p> <p>Tussen 10-15 " ☐</p> <p>meer as 15 " ☐</p>	1 2 3 4
	3. Hoe lank is u al besig om die lewe te probeer verander hier in die stad? 0-1 jaar ☐ 2-3 jaar ☐ 4-5 jaar ☐ 6 jaar en meer ☐	1 2 3

TABLE 1

Table 1 shows the results of the analysis of variance for the different treatments. The results are given in the following table.

Treatments	Analysis of Variance		F
	df	SS	
1. Control	1	0.00	0.00
2. 10% N	1	0.00	0.00
3. 20% N	1	0.00	0.00
4. 30% N	1	0.00	0.00
5. 40% N	1	0.00	0.00
6. 50% N	1	0.00	0.00
7. 60% N	1	0.00	0.00
8. 70% N	1	0.00	0.00
9. 80% N	1	0.00	0.00
10. 90% N	1	0.00	0.00
11. 100% N	1	0.00	0.00
12. 110% N	1	0.00	0.00
13. 120% N	1	0.00	0.00
14. 130% N	1	0.00	0.00
15. 140% N	1	0.00	0.00
16. 150% N	1	0.00	0.00
17. 160% N	1	0.00	0.00
18. 170% N	1	0.00	0.00
19. 180% N	1	0.00	0.00
20. 190% N	1	0.00	0.00
21. 200% N	1	0.00	0.00
22. 210% N	1	0.00	0.00
23. 220% N	1	0.00	0.00
24. 230% N	1	0.00	0.00
25. 240% N	1	0.00	0.00
26. 250% N	1	0.00	0.00
27. 260% N	1	0.00	0.00
28. 270% N	1	0.00	0.00
29. 280% N	1	0.00	0.00
30. 290% N	1	0.00	0.00
31. 300% N	1	0.00	0.00
32. 310% N	1	0.00	0.00
33. 320% N	1	0.00	0.00
34. 330% N	1	0.00	0.00
35. 340% N	1	0.00	0.00
36. 350% N	1	0.00	0.00
37. 360% N	1	0.00	0.00
38. 370% N	1	0.00	0.00
39. 380% N	1	0.00	0.00
40. 390% N	1	0.00	0.00
41. 400% N	1	0.00	0.00
42. 410% N	1	0.00	0.00
43. 420% N	1	0.00	0.00
44. 430% N	1	0.00	0.00
45. 440% N	1	0.00	0.00
46. 450% N	1	0.00	0.00
47. 460% N	1	0.00	0.00
48. 470% N	1	0.00	0.00
49. 480% N	1	0.00	0.00
50. 490% N	1	0.00	0.00
51. 500% N	1	0.00	0.00
52. 510% N	1	0.00	0.00
53. 520% N	1	0.00	0.00
54. 530% N	1	0.00	0.00
55. 540% N	1	0.00	0.00
56. 550% N	1	0.00	0.00
57. 560% N	1	0.00	0.00
58. 570% N	1	0.00	0.00
59. 580% N	1	0.00	0.00
60. 590% N	1	0.00	0.00
61. 600% N	1	0.00	0.00
62. 610% N	1	0.00	0.00
63. 620% N	1	0.00	0.00
64. 630% N	1	0.00	0.00
65. 640% N	1	0.00	0.00
66. 650% N	1	0.00	0.00
67. 660% N	1	0.00	0.00
68. 670% N	1	0.00	0.00
69. 680% N	1	0.00	0.00
70. 690% N	1	0.00	0.00
71. 700% N	1	0.00	0.00
72. 710% N	1	0.00	0.00
73. 720% N	1	0.00	0.00
74. 730% N	1	0.00	0.00
75. 740% N	1	0.00	0.00
76. 750% N	1	0.00	0.00
77. 760% N	1	0.00	0.00
78. 770% N	1	0.00	0.00
79. 780% N	1	0.00	0.00
80. 790% N	1	0.00	0.00
81. 800% N	1	0.00	0.00
82. 810% N	1	0.00	0.00
83. 820% N	1	0.00	0.00
84. 830% N	1	0.00	0.00
85. 840% N	1	0.00	0.00
86. 850% N	1	0.00	0.00
87. 860% N	1	0.00	0.00
88. 870% N	1	0.00	0.00
89. 880% N	1	0.00	0.00
90. 890% N	1	0.00	0.00
91. 900% N	1	0.00	0.00
92. 910% N	1	0.00	0.00
93. 920% N	1	0.00	0.00
94. 930% N	1	0.00	0.00
95. 940% N	1	0.00	0.00
96. 950% N	1	0.00	0.00
97. 960% N	1	0.00	0.00
98. 970% N	1	0.00	0.00
99. 980% N	1	0.00	0.00
100. 990% N	1	0.00	0.00
101. 1000% N	1	0.00	0.00
102. 1010% N	1	0.00	0.00
103. 1020% N	1	0.00	0.00
104. 1030% N	1	0.00	0.00
105. 1040% N	1	0.00	0.00
106. 1050% N	1	0.00	0.00
107. 1060% N	1	0.00	0.00
108. 1070% N	1	0.00	0.00
109. 1080% N	1	0.00	0.00
110. 1090% N	1	0.00	0.00
111. 1100% N	1	0.00	0.00
112. 1110% N	1	0.00	0.00
113. 1120% N	1	0.00	0.00
114. 1130% N	1	0.00	0.00
115. 1140% N	1	0.00	0.00
116. 1150% N	1	0.00	0.00
117. 1160% N	1	0.00	0.00
118. 1170% N	1	0.00	0.00
119. 1180% N	1	0.00	0.00
120. 1190% N	1	0.00	0.00
121. 1200% N	1	0.00	0.00
122. 1210% N	1	0.00	0.00
123. 1220% N	1	0.00	0.00
124. 1230% N	1	0.00	0.00
125. 1240% N	1	0.00	0.00
126. 1250% N	1	0.00	0.00
127. 1260% N	1	0.00	0.00
128. 1270% N	1	0.00	0.00
129. 1280% N	1	0.00	0.00
130. 1290% N	1	0.00	0.00
131. 1300% N	1	0.00	0.00
132. 1310% N	1	0.00	0.00
133. 1320% N	1	0.00	0.00
134. 1330% N	1	0.00	0.00
135. 1340% N	1	0.00	0.00
136. 1350% N	1	0.00	0.00
137. 1360% N	1	0.00	0.00
138. 1370% N	1	0.00	0.00
139. 1380% N	1	0.00	0.00
140. 1390% N	1	0.00	0.00
141. 1400% N	1	0.00	0.00
142. 1410% N	1	0.00	0.00
143. 1420% N	1	0.00	0.00
144. 1430% N	1	0.00	0.00
145. 1440% N	1	0.00	0.00
146. 1450% N	1	0.00	0.00
147. 1460% N	1	0.00	0.00
148. 1470% N	1	0.00	0.00
149. 1480% N	1	0.00	0.00
150. 1490% N	1	0.00	0.00
151. 1500% N	1	0.00	0.00
152. 1510% N	1	0.00	0.00
153. 1520% N	1	0.00	0.00
154. 1530% N	1	0.00	0.00
155. 1540% N	1	0.00	0.00
156. 1550% N	1	0.00	0.00
157. 1560% N	1	0.00	0.00
158. 1570% N	1	0.00	0.00
159. 1580% N	1	0.00	0.00
160. 1590% N	1	0.00	0.00
161. 1600% N	1	0.00	0.00
162. 1610% N	1	0.00	0.00
163. 1620% N	1	0.00	0.00
164. 1630% N	1	0.00	0.00
165. 1640% N	1	0.00	0.00
166. 1650% N	1	0.00	0.00
167. 1660% N	1	0.00	0.00
168. 1670% N	1	0.00	0.00
169. 1680% N	1	0.00	0.00
170. 1690% N	1	0.00	0.00
171. 1700% N	1	0.00	0.00
172. 1710% N	1	0.00	0.00
173. 1720% N	1	0.00	0.00
174. 1730% N	1	0.00	0.00
175. 1740% N	1	0.00	0.00
176. 1750% N	1	0.00	0.00
177. 1760% N	1	0.00	0.00
178. 1770% N	1	0.00	0.00
179. 1780% N	1	0.00	0.00
180. 1790% N	1	0.00	0.00
181. 1800% N	1	0.00	0.00
182. 1810% N	1	0.00	0.00
183. 1820% N	1	0.00	0.00
184. 1830% N	1	0.00	0.00
185. 1840% N	1	0.00	0.00
186. 1850% N	1	0.00	0.00
187. 1860% N	1	0.00	0.00
188. 1870% N	1	0.00	0.00
189. 1880% N	1	0.00	0.00
190. 1890% N	1	0.00	0.00
191. 1900% N	1	0.00	0.00
192. 1910% N	1	0.00	0.00
193. 1920% N	1	0.00	0.00
194. 1930% N	1	0.00	0.00
195. 1940% N	1	0.00	0.00
196. 1950% N	1	0.00	0.00
197. 1960% N	1	0.00	0.00
198. 1970% N	1	0.00	0.00
199. 1980% N	1	0.00	0.00
200. 1990% N	1	0.00	0.00
201. 2000% N	1	0.00	0.00
202. 2010% N	1	0.00	0.00
203. 2020% N	1	0.00	0.00
204. 2030% N	1	0.00	0.00
205. 2040% N	1	0.00	0.00
206. 2050% N	1	0.00	0.00
207. 2060% N	1	0.00	0.00
208. 2070% N	1	0.00	0.00
209. 2080% N	1	0.00	0.00
210. 2090% N	1	0.00	0.00
211. 2100% N	1	0.00	0.00
212. 2110% N	1	0.00	0.00
213. 2120% N	1	0.00	0.00
214. 2130% N	1	0.00	0.00
215. 2140% N	1	0.00	0.00
216. 2150% N	1	0.00	0.00
217. 2160% N	1	0.00	0.00
218. 2170% N	1	0.00	0.00
219. 2180% N	1	0.00	0.00
220. 2190% N	1	0.00	0.00
221. 2200% N	1	0.00	0.00
222. 2210% N	1	0.00	0.00
223. 2220% N	1	0.00	0.00
224. 2230% N	1	0.00	0.00
225. 2240% N	1	0.00	0.00
226. 2250% N	1	0.00	0.00
227. 2260% N	1	0.00	0.00
228. 2270% N	1	0.00	0.00
229. 2280% N	1	0.00	0.00
230. 2290% N	1	0.00	0.00
231. 2300% N	1	0.00	0.00
232. 2310% N	1	0.00	0.00
233. 2320% N	1	0.00	0.00
234. 2330% N	1	0.00	0.00
235. 2340% N	1	0.00	0.00
236. 2350% N	1	0.00	0.00
237. 2360% N	1	0.00	0.00
238. 2370% N	1	0.00	0.00
239. 2380% N	1	0.00	0.00
240. 2390% N	1	0.00	0.00
241. 2400% N	1	0.00	0.00
242. 2410% N	1	0.00	0.00
243. 2420% N	1	0.00	0.00
244. 2430% N	1	0.00	0.00
245. 2440% N	1	0.00	0.00
246. 2450% N	1	0.00	0.00
247. 2460% N	1	0.00	0.00
248. 2470% N	1	0.00	0.00
249. 2480% N	1	0.00	0.00
250. 2490% N	1	0.00	0.00
251. 2500% N	1	0.00	0.00
252. 2510% N	1	0.00	0.00
253. 2520% N	1	0.00	0.00
254. 2530% N	1	0.00	0.00
255. 2540% N	1	0.00	0.00
256. 2550% N	1	0.00	0.00
257. 2560% N	1	0.00	0.00
258. 2570% N	1	0.00	0.00
259. 2580% N	1	0.00	0.00
260. 2590% N	1	0.00	0.00
261. 2600% N	1	0.00	0.00
262. 2610% N	1	0.00	0.00
263. 2620% N	1	0.00	0.00
264. 2630% N	1	0.00	0.00
265. 2640% N	1	0.00	0.00
266. 2650% N	1	0.00	0.00
267. 2660% N	1	0.00	0.00
268. 2670% N	1	0.00	0.00
269. 2680% N	1	0.00	0

SOSIALE FAKTORE

Die respondent mag slegs ja of nee antwoord. Merk al sy keuses. Merk met 'n sterretjie die keuse wat vir hom die belangrikste is.

4. Wat is dit wat dit vir jou moeilik maak om beter te lewe?

JA NEE NB

A. Armoede	☐ ☐ ☐	01
B. Ek moet nog leer hoe die dinge in die stad werk	☐ ☐ ☐	02
C. Ek weet nie hoe om met ander mense te praat en help te vra nie	☐ ☐ ☐	03
D. Die regering, ander ryk en geleerde mense, of die Here moet my help. Ek kan nie myself help nie	☐ ☐ ☐	04
E. Ek is te dom om dinge self te doen. Niks wat ek doen werk uit nie	☐ ☐ ☐	05
F. My masjien-goed is stukkend en nou kan ek niks doen nie	☐ ☐ ☐	06
G. My gesondheid is sleg	☐ ☐ ☐	07
H. Ek is getoor	☐ ☐ ☐	08
I. Ons mense glo ons moet rustig lewe	☐ ☐ ☐	09
J. Ek het nie nodig om self iets te doen om beter te lewe nie. Ander mense/familie help my.	☐ ☐ ☐	10

EISE WAT ONTWIKKELING STEL

Die respondent mag slegs ja of nee antwoord. Merk al sy keuses. Merk met 'n sterretjie die keuse wat vir hom die belangrikste is.   (organiseer)
<p>(verantwoordelikheid)</p>
<p>(besluitneming)</p>
<p>(self-handhawing)</p>
<p>(konflik hantering)</p>
<p>(onderhandel)</p>
<p>(assessering)</p> | <p>5. Om in 'n stad aan te pas moet 'n mens maak soos die ander mense maak. Wat het u al geleer om te doen?</p>
<p>A. Om met ander mense saam te werk <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>B. Om vooruit te dink hoe om dinge te reël sodat jou plan uitwerk <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>C. Om self iets aan jou lewe te doen en nie te wag dat ander vir jou sorg nie <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>D. Om self te besluit hoe jy jou lewe wil hê en dan so te maak <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>E. Om met ander mense te gaan praat om 'n beter lewe te kry en vir julle te vra om jou te help en te sê wat jy self sal doen <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>F. Om met mense te baklei sonder om hulle te slaan <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>G. Om hulp te kry van mense wat sê hulle kan help <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> <p>H. Om mooi uit te kyk wat dit is wat die probleme in jou lewe maak <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> </p> | <p>1</p>
<p>2</p>
<p>3</p>
<p>4</p>
<p>5</p>
<p>6</p>
<p>7</p>
<p>8</p> |
|--|---|--|

THE BRIGHT ONE

The bright one
 was always a bit
 of a trouble
 and it was
 never quite
 understood and
 never quite
 was the
 a trouble to

in the end, the bright one
 was the only one who
 in the end, the bright one
 was the only one who

	11	12	13	14
1. The bright one				11
2. The bright one				12
3. The bright one				13
4. The bright one				14
5. The bright one				15
6. The bright one				16
7. The bright one				17
8. The bright one				18
9. The bright one				19
10. The bright one				20
11. The bright one				21
12. The bright one				22
13. The bright one				23
14. The bright one				24
15. The bright one				25
16. The bright one				26
17. The bright one				27
18. The bright one				28
19. The bright one				29
20. The bright one				30

EIE POGINGS TOT ONTWIKKELING

Die respondent mag slegs ja of nee antwoord. Merk al sy keuses met 'n sterretjie die keuse wat vir hom die belangrikste is.

6. In die stad leef die mense anders as op die plaas/platteland. Wat doen u om die swaarkry hier te verander?

	JA	NEE	NB	
A. Beter behuising	☐	☐	☐	00
B. Privaat werk	☐	☐	☐	01
C. Leer lees en skryf	☐	☐	☐	02
D. Kursusse (naaldwerk, stenemaak)	☐	☐	☐	03
E. Stuur die kinders skool toe	☐	☐	☐	04
F. Dien op komitees wat die lewe probeer verbeter (gemeenskap ontwikkel)	☐	☐	☐	05
G. Bid en wag vir die Here	☐	☐	☐	06
H. Vra die toordokter of kry die tokkelossie om jou te werk	☐	☐	☐	07
I. Leen geld by die familie/vra voorskoot by die werk	☐	☐	☐	08
J. Vra die regering vir hulp (voeding-skema, toelaes)	☐	☐	☐	09
K. Ander (skryf langs-aan in)	☐	☐	☐	

ANNEX 1: THE RESULTS OF THE

The
 magnitude
 of the
 impact
 on the
 environment
 has been
 assessed
 and the
 results
 are
 presented
 in the
 following
 table.

It is noted that the results of the
 assessment are presented in the following table.

Table 1: Results of the assessment

1. Impact on the environment	1.1. Impact on the environment	1.2. Impact on the environment	1.3. Impact on the environment	1.4. Impact on the environment
2. Impact on the environment	2.1. Impact on the environment	2.2. Impact on the environment	2.3. Impact on the environment	2.4. Impact on the environment
3. Impact on the environment	3.1. Impact on the environment	3.2. Impact on the environment	3.3. Impact on the environment	3.4. Impact on the environment
4. Impact on the environment	4.1. Impact on the environment	4.2. Impact on the environment	4.3. Impact on the environment	4.4. Impact on the environment
5. Impact on the environment	5.1. Impact on the environment	5.2. Impact on the environment	5.3. Impact on the environment	5.4. Impact on the environment
6. Impact on the environment	6.1. Impact on the environment	6.2. Impact on the environment	6.3. Impact on the environment	6.4. Impact on the environment
7. Impact on the environment	7.1. Impact on the environment	7.2. Impact on the environment	7.3. Impact on the environment	7.4. Impact on the environment
8. Impact on the environment	8.1. Impact on the environment	8.2. Impact on the environment	8.3. Impact on the environment	8.4. Impact on the environment
9. Impact on the environment	9.1. Impact on the environment	9.2. Impact on the environment	9.3. Impact on the environment	9.4. Impact on the environment
10. Impact on the environment	10.1. Impact on the environment	10.2. Impact on the environment	10.3. Impact on the environment	10.4. Impact on the environment

HUIDIGE VLAK VAN ONTWIKKELING

Die respondent mag slegs ja of nee antwoord. Merk met 'n sterretjie die keuse wat vir hom die belangrikste is.	7. Hoe moet jou lewe wees as dit vir jou die heel lekkerste is?				
	JA NEE NB				
	A. Goeie kos, huis, klere, (fisiese omstandighede)	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> </table>			
	B. Geen diewe en ander stout mense nie (veiligheid en orde)	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> </table>			
	C. Om te kan lees, skryf en geleerd te wees (opleiding)	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> </table>			
	D. Ander mense moet van my hou (sosiale aanvaarding)	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> </table>			
	E. Om te lewe soos my voorouers (kultuur en tradisie)	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> </table>			
	F. Om al my talente te ontwikkel (self-verwesenliking)	<table border="1" style="display: inline-table; width: 100px; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> </table>			

1	What is the purpose of the study?	1	What is the purpose of the study?
2	What is the research question?	2	What is the research question?
3	What is the hypothesis?	3	What is the hypothesis?
4	What is the independent variable?	4	What is the independent variable?
5	What is the dependent variable?	5	What is the dependent variable?
6	What is the control group?	6	What is the control group?
7	What is the experimental group?	7	What is the experimental group?
8	What is the sample size?	8	What is the sample size?
9	What is the data collection method?	9	What is the data collection method?
10	What is the data analysis method?	10	What is the data analysis method?

ONTWIKKELINGSVAARDIGHEDEN

Die respondent mag slegs ja of nee antwoord. Merk met 'n steretjie die keuse wat vir hom die belangrikste is.	8.	Wat moet jy kan doen om jou lewe soos wat dit nou is te verbeter sonder dat dit jou geld kos?	JA	NEE	NB	
	A.	Om met ander mense te praat sodat hulle my probleem verstaan (kommunikeer)	☐	☐	☐	1
	B.	Om te kan luister en te verstaan wat ander mense vir my leer (begrip vir ontwikkeling)	☐	☐	☐	2
	C.	Om aan te hou tot dat mense my verstaan en my help (deursettingsvermoë)	☐	☐	☐	3
	D.	Om uit te vind wat dit alles is wat ek nodig het om in die stad te lewe (assesseer)	☐	☐	☐	4
	E.	Om vooruit te dink wat ek nodig het en hoe ek dit moet kry (beplan)	☐	☐	☐	5
	F.	Wat ek moet doen om baas te wees oor my eie lewe (beheer)	☐	☐	☐	6
	G.	Om self te sorg vir my eie lewe en vir my gesin (selfstandigheid)	☐	☐	☐	7

	1	100.00	100.00
	2	100.00	100.00
	3	100.00	100.00
	4	100.00	100.00
	5	100.00	100.00
	6	100.00	100.00
	7	100.00	100.00
	8	100.00	100.00
	9	100.00	100.00
	10	100.00	100.00
	11	100.00	100.00
	12	100.00	100.00
	13	100.00	100.00
	14	100.00	100.00
	15	100.00	100.00
	16	100.00	100.00
	17	100.00	100.00
	18	100.00	100.00
	19	100.00	100.00
	20	100.00	100.00
	21	100.00	100.00
	22	100.00	100.00
	23	100.00	100.00
	24	100.00	100.00
	25	100.00	100.00
	26	100.00	100.00
	27	100.00	100.00
	28	100.00	100.00
	29	100.00	100.00
	30	100.00	100.00
	31	100.00	100.00
	32	100.00	100.00
	33	100.00	100.00
	34	100.00	100.00
	35	100.00	100.00
	36	100.00	100.00
	37	100.00	100.00
	38	100.00	100.00
	39	100.00	100.00
	40	100.00	100.00
	41	100.00	100.00
	42	100.00	100.00
	43	100.00	100.00
	44	100.00	100.00
	45	100.00	100.00
	46	100.00	100.00
	47	100.00	100.00
	48	100.00	100.00
	49	100.00	100.00
	50	100.00	100.00
	51	100.00	100.00
	52	100.00	100.00
	53	100.00	100.00
	54	100.00	100.00
	55	100.00	100.00
	56	100.00	100.00
	57	100.00	100.00
	58	100.00	100.00
	59	100.00	100.00
	60	100.00	100.00
	61	100.00	100.00
	62	100.00	100.00
	63	100.00	100.00
	64	100.00	100.00
	65	100.00	100.00
	66	100.00	100.00
	67	100.00	100.00
	68	100.00	100.00
	69	100.00	100.00
	70	100.00	100.00
	71	100.00	100.00
	72	100.00	100.00
	73	100.00	100.00
	74	100.00	100.00
	75	100.00	100.00
	76	100.00	100.00
	77	100.00	100.00
	78	100.00	100.00
	79	100.00	100.00
	80	100.00	100.00
	81	100.00	100.00
	82	100.00	100.00
	83	100.00	100.00
	84	100.00	100.00
	85	100.00	100.00
	86	100.00	100.00
	87	100.00	100.00
	88	100.00	100.00
	89	100.00	100.00
	90	100.00	100.00
	91	100.00	100.00
	92	100.00	100.00
	93	100.00	100.00
	94	100.00	100.00
	95	100.00	100.00
	96	100.00	100.00
	97	100.00	100.00
	98	100.00	100.00
	99	100.00	100.00
	100	100.00	100.00

	9. Wat is daar wat jy nog graag sal wil leer om te doen om jou lewe in die stad beter/lekkerder te maak?		
		JA	NEE NB
Assessering	A. Om die dinge raak te sien wat moet verander.	____	____
		____	1
Koördinerings	B. Om te leer om goed met ander mense oor die weg te kom	____	____
		____	2
Praktyk-prosedures	C. Om te leer om 'n projek te laat werk (organiseer)	____	____
		____	3
Probleem-oplossing	D. Om te leer hoe om probleme op te los.	____	____
		____	4
Aanpassing	E. Om te kan aanpas by die verandering in die stad	____	____
		____	5

MONITERING VRAELYS AAN GROEOPLEDE

1. Doel van die vraelys: Om die effektiwiteit van die groepwerksessies oor lewensvaardighede te toets.
2. Monitering van die INHOUD van die groepsessies:
 - 2.1 Watter onderwerpe/lewensvaardighede het u groep tot dusver bespreek?
 - 2.1.2
 - 2.1.2
 - 2.1.3
 - 2.1.4
 - 2.2 Watter onderwerp het tot dusver vir u die meeste gehelp?

.

Hoekom?

.

.
 - 2.3 Watter lewensvaardighede dink u het 'n mens nodig om by moderne tye aan te pas?
 - 2.3.1
 - 2.3.2
 - 2.3.3
 - 2.3.4
3. Monitering van die AANBIEDING van die inhoud tydens die groepsessies:
 - 3.1 Het u dit wat u die afgelope tyd in die groepsessies gehoor het, verstaan?

JA	NEE

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point? 20 100

Answer:

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point? 20 100

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

2.2. H_2O is a polar molecule. How does this affect its boiling point?

3.2 Kan u dit wat u vir die groep geleer het gaan toepas in u lewe?

JA	NEE

Hoekom?

3.3 Volgens watter manier het u die meeste geleer?
(Merk met 'n kruisie in die blokkie)

3.3.1 Bespreking

3.3.2 Visuele voorstellings
(prente; plakate)

3.3.3 Rollespel

3.3.4 Simulasie oefeninge

3.3.5 Direkte leiding van die groep leier

3.3.6 Aanmoediging van die ander groeplede

3.3.7 Ander:
.

4. Monitering met die oog op TOEKOMSPLANNE

4.1 Op watter manier dink u moet mense lewensvaardighede geleer word: (Merk met 'n kruisie)

4.4.1 Groepwerksessies

4.4.2 Formele kursusse (UDO; skole)

4.4.3 Massamedia

* Radio

* T.V. program

* Boeke/tydskrifte

4.4.4 Informeel by mekaar

4.4.5 Ander:
.

• $\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m v^2 \right) = \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m \left(\frac{dx}{dt} \right)^2 \right) = m \frac{dx}{dt} \frac{d^2x}{dt^2} = m v \frac{d^2x}{dt^2}$

Figure 1. The number of cases of *Salmonella* infection in the United Kingdom, 1990-1999.

.....

[illegible]

● 讀者信箱 ●

Abstract

4.2 Oor watter onderwerp/leuensvaardigheid sal u nog wil gesels?

4.2.1

4.2.2

4.2.3

.....
GROEOPLEIER

[illegible]

2. *Is the proposed research likely to be of value to the community?*

[illegible]

- $$y = \mu + \delta^2(1 - \delta)^{-1} + \epsilon$$

[illegible]

- and even the people's knowledge of the government.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 104

4. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} = \infty$

[illegible]

ETNOMETODOLOGIESE VRAELYS:

1. Hoe kry die groeplede perspektief op 'n saak?

.

.

.

.

.

2. Hoe verkry die groeplede identiteit?

.

.

.

.

.

3. Hoe raak die groeplede betrokke by die gemeenskap?

.

.

.

.

.

.

4. Hoe word verhoudings opgehou?

.

.

.

附錄一 中國近代史綱要

一、中國近代史綱要

一、中國近代史綱要

二、中國近代史綱要

三、中國近代史綱要

四、中國近代史綱要

三、中國近代史綱要

四、中國近代史綱要

五、中國近代史綱要

六、中國近代史綱要

七、中國近代史綱要

八、中國近代史綱要

九、中國近代史綱要

十、中國近代史綱要

十一、中國近代史綱要

十二、中國近代史綱要

十三、中國近代史綱要

十四、中國近代史綱要

十五、中國近代史綱要

十六、中國近代史綱要

十七、中國近代史綱要

十八、中國近代史綱要

十九、中國近代史綱要

二十、中國近代史綱要